

**FİZİKSEL ETKİNLİK KARTLARININ (FEK) ORTAOKUL BEDEN
EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME
DÜZEYİNE ETKİSİ**

NEŞE KAYA

DOKTORA TEZİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

DANIŞMAN

PROF. DR. ABDULLAH ADIGÜZEL

DÜZCE, 2023

**FİZİKSEL ETKİNLİK KARTLARININ (FEK) ORTAOKUL BEDEN
EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME
DÜZEYİNE ETKİSİ**

NEŞE KAYA

DOKTORA TEZİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

DANIŞMAN

PROF. DR. ABDULLAH ADIGÜZEL

DÜZCE, 2023

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

FİZİKSEL ETKİNLİK KARTLARININ (FEK) ORTAOKUL BEDEN
EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME
DÜZEYİNE ETKİSİ

Neşe KAYA tarafından hazırlanan tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı'nda **DOKTORA TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Tez Danışmanı

Prof. Dr. ABDULLAH ADIGÜZEL
Düzce Üniversitesi

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL
Düzce Üniversitesi

Doç. Dr. Aslıhan VARDAR
Düzce Üniversitesi

Doç. Dr. Levent GÖRÜN
Düzce Üniversitesi

Doç. Dr. Bayram GÖKBULUT
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Aylin ÇELEN
Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 29/12/2023

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

29 Aralık 2023

NEŞE KAYA

TEŞEKKÜR

Doktora öğrenimimde ve bu tezin hazırlanmasında gösterdiği her türlü destek ve yardımdan dolayı çok değerli hocam Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL'e en içten dileklerimle teşekkür ederim.

Tez çalışmam boyunca katkılarını esirgemeyen tez izleme komitesinin değerli üyeleri Doç. Dr. Aslıhan KUYUMCU VARDAR ve Doç. Dr. Levent GÖRÜN hocalarım ile Lisansüstü Eğitim yolculuğunda bana eşlik eden kıymetli yol arkadaşlarım Zeynep KUMKALE ve Samet TÜRER'e de şükranlarımı sunarım.

Bu çalışma boyunca yardımlarını hiç esirgemeyen ve yükümü hafifleten sevgili eşime; benim en büyük destekçim olan çok kıymetli annem ile babama; canım kardeşlerime ve güzel yürekli dostlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

En özel teşekkürü ise tez sürecimde bana hep ilham olan, çalışırken tek korkum onları ihmal etmek olan ve bana gülüşleri ile ı ışık olan canım kızlarım; Cemre ve Elis İpek KAYA'ya sunuyorum.

29 Aralık 2023

NEŞE KAYA

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ŞEKİL LİSTESİ	x
TABLO LİSTESİ.....	xii
EKLER LİSTESİ.....	xv
KISALTMALAR.....	xvi
ÖZET	xvii
ABSTRACT	xviii
EXTENDED ABSTRACT.....	xix

1. GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM DURUMU	3
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI	4
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	5
1.4. ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI	6
1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIK LARI	7

2. KURAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1.EĞİTİM.....	8
2.2.EĞİTİM PROGRAM LARI.....	10
2.3.ÖĞRETİM PROGRAM LARI	11
2.4.BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN TARİHSEL GELİŞİMİ VE İŞLEVİ	13
2.5.BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAM LARI.....	15
2.6.BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	25
2.7.BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALAR.....	30
2.8.FİZİKSEL ETKİNLİK KART LARI (FEK)... ..	31
2.8.1. FEK Mor Kart lar	37
2.8.1.1. Mor Kart lar - Hüc um Oyun ları.....	39

2.8.1.2. Mor Kartlar - File ve Raket Oyunları	40
2.8.1.3. Mor Kartlar - Vurma ve Yakalama Oyunları.....	41
2.8.1.4. Mor Kartlar - Etkin Katılım.....	43
2.8.2. FEK Sarı Kartlar	45
2.8.2.1. Sarı Kartlar - Temel Hareket Becerileri.....	47
2.9. FEK İLE İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALAR.....	51
3. YÖNTEM	58
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	58
3.1.1. Nicel Boyut.....	59
3.1.2. Nitel Boyut.....	61
3.2. ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU	62
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	63
3.3.1. Araştırmanın Nicel Boyutunda Kullanılan Veri Toplama Araçları.....	64
3.3.1.1. FEK Sarı Kartlar Gözlem Formu.....	66
3.3.1.2. FEK Mor Kartlar Gözlem Formu.....	69
3.3.2. Araştırmanın Nitel Boyutunda Kullanılan Veri Toplama Araçları.....	75
3.3.2.1. Odak Grup Görüşmeleri.....	76
3.3.2.2. Yansıtıcı Günlükler.....	78
3.4. GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK	80
3.5. İŞLEM SÜRECİ	81
3.5.1. DeneySEL Çalışmada Yapılan İşlemler.....	82
3.6. VERİ TOPLAMA KAYNAKLARI, ARAÇLARI VE VERİLERİN TOPLANMASI.....	89
3.7. VERİLERİN ANALİZİ	90
3.7.1. Nicel Veri Analizi.....	91
3.7.2. Nitel Veri Analizi.....	91
3.7.2.1. Odak Grup Görüşmeleri Analizleri.....	92
3.7.2.2. Yansıtıcı Günlük Analizleri.....	93
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	96

4.1. ARAŞTIRMANIN BİRİNCİ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN BULGULAR
.....96

4.1.1. Odak Grup Görüşmelerinden Elde Edilen Verilerden Ulaşılan Temalar, Kategoriler ve Kodlar.....98

4.1.2. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....103

4.1.3. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....109

4.1.4. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri.....115

4.1.5. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öneriler.....136

4.2. ARAŞTIRMANIN İKİNCİ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN BULGULAR
.....139

4.2.1. Deney Gruplarının Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark.....140

4.2.1.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Deney Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark.....140

4.2.1.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Deney Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark.....142

4.2.2. Kontrol Gruplarının Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark.....144

4.2.2.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Kontrol Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark.....144

4.2.2.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Kontrol Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark.....146

4.2.3. Deney Grupları Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark.....149

4.2.3.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Deney Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark.....149

4.2.3.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Deney Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark.....151

4.3. ARAŞTIRMANIN ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN BULGULAR.....153

4.3.1.Yansıtıcı Günlüklerden Elde Edilen Temalar ve Kategoriler.....154

4.3.2.Yansıtıcı Günlüklerden Elde Edilen Bulgular.....156

4.3.2.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular.....	157
4.3.2.1.1. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 1.Tema Analizi.....	157
4.3.2.1.2. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 2.Tema Analizi.....	159
4.3.2.1.3. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 3.Tema Analizi.....	161
4.3.2.1.4. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 4.Tema Analizi.....	164
4.3.2.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular.....	166
4.3.2.2.1. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 1.Tema Analizi.....	167
4.3.2.2.2. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 2.Tema Analizi.....	168
4.3.2.2.3. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 3.Tema Analizi.....	171
4.3.2.2.4. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 4.Tema Analizi.....	173
4.4. ARAŞTIRMANIN BİRİNCİ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN YORUMLAR.....	176
4.5. ARAŞTIRMANIN İKİNCİ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN YORUMLAR.....	177
4.5.1. Deney Gruplarının Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum.....	178
4.5.1.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Deney Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Hakkında Yorum.....	178
4.5.1.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Deney Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Hakkında Yorum.....	179
4.5.2. Kontrol Gruplarının Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum.....	180
4.5.2.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Kontrol Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum.....	180
4.5.2.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Kontrol Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum.....	181
4.5.3. Deney Grupları Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum.....	182
4.5.3.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Deney Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum.....	182
4.5.3.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Deney Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum.....	183
4.6. ARAŞTIRMANIN ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN YORUMLAR	184
4.6.1. Yansıtıcı Günlüklerden Elde Edilen Temalar ve Kategoriler Hakkında Yorum.....	186

4.6.2. Yansıtıcı Günlüklerden Elde Edilen Bulgular Hakkında Yorum.....186

4.6.2.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular Hakkında Yorum.....186

4.6.2.1.1. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 1.Tema Analizi Hakkında Yorum.....187

4.6.2.1.2. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 2.Tema Analizi Hakkında Yorum.....187

4.6.2.1.3. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 3.Tema Analizi Hakkında Yorum.....188

4.6.2.1.4. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 4.Tema Analizi Hakkında Yorum.....189

4.6.2.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular Hakkında Yorum.....189

4.6.2.2.1. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 1.Tema Analizi Hakkında Yorum.....189

4.6.2.2.2. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 2.Tema Analizi Hakkında Yorum.....190

4.6.2.2.3. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 3.Tema Analizi Hakkında Yorum.....191

4.6.2.2.4. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 4.Tema Analizi Hakkında Yorum.....191

5. SONUÇLAR, TARTIŞMA VE ÖNERİLER 193

5.1. SONUÇLAR 193

5.1.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....193

5.1.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....195

5.1.2.1. Deney Gruplarının Ön Testleri ve Son Testleri Arasındaki Farka Yönelik Ulaşılan Sonuçlar.....195

5.1.2.2. Kontrol Gruplarının Ön Testleri ve Son Testleri Arasındaki Farka Yönelik Ulaşılan Sonuçlar.....196

5.1.2.3. Deney Grupları ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Farka Yönelik Ulaşılan Sonuçlar.....197

5.1.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....198

5. 1. 3. 1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Sonuçlar.....199

5.1.3.1.1. Yansıtıcı Günlüklerde 1.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar.....199

5.1.3.1.2. Yansıtıcı Günlüklerde 2.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar.....200

5.1.3.1.3. Yansıtıcı Günlüklerde 3.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar.....200

5.1.3.1.4. Yansıtıcı Günlüklerde 4.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar.....201

5. 1. 3. 2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Sonuçlar.....202

5.1.3.2.1. Yansıtıcı Günlüklerde 1.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar.....202

5.1.3.2.2. Yansıtıcı Günlüklerde 2.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar	202
5.1.3.2.3. Yansıtıcı Günlüklerde 3.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar	203
5.1.3.2.4. Yansıtıcı Günlüklerde 4.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar	204
5.2. TARTIŞMA	204
5.3. ÖNERİLER.....	210
6. KAYNAKLAR	213
7. EKLER	227
ÖZGEÇMİŞ	

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1. Araştırmada Kullanılan Nitel ve Nicel Yöntemler.....	63
Şekil 2. FEK Sarı Kartlar Gözlem Formu Maddelerinin Güçlük İndekslerine Göre Dağılımı (%).....	65
Şekil 3. FEK Mor Kartlar Gözlem Formu Maddelerinin Güçlük İndekslerine Göre Dağılımı (%).....	65
Şekil 4. Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler- Topa Alışma Çalışmaları.....	67
Şekil 5. Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler- Atma ve Tutma.....	67
Şekil 6. Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler- Yakalama.....	68
Şekil 7. Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler-Top Sürme.....	68
Şekil 8. File ve Raket Oyunları-Hazır mısın?	71
Şekil 9. File ve Raket Oyunları- Uçan Toplar.....	71
Şekil 10. File ve Raket Oyunları- Seken Topu Karşılama.....	72
Şekil 11. File ve Raket Oyunları- Servis At.....	72
Şekil 12. File ve Raket Oyunları- Servisi Karşıladım.....	73
Şekil 13. File ve Raket Oyunları- Uzağa, Yakına, Yana.....	73
Şekil 14. File ve Raket Oyunları- İkiye İki.....	74
Şekil 15. File ve Raket Oyunları- Puanı Kazan.....	74
Şekil 16. Odak Grup Görüşmeleri Grup Özellikleri.....	77
Şekil 17. Gerçekleştirilen Deneysel Çalışmanın Özet Çizimi.....	84
Şekil 18. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	99
Şekil 19. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	100

Şekil 20. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	102
Şekil 21. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öneriler.....	103
Şekil 22. Yansıtıcı Günlüklerden Çıkan Temalar Ve Kategoriler.....	155

TABLO LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1. 2018 Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Önceki Programla Karşılaştırılması.....	17
Tablo 2. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Öğrenme Alanları ve Sınıf Düzeyine Göre Dağılımları.....	18
Tablo 3. İlköğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesi.....	23
Tablo 4. Beşinci Sınıf Kazanım ve Açıklamaları.....	26
Tablo 5. Yedinci Sınıf Kazanım ve Açıklamaları.....	28
Tablo 6. Desenin Simgesel Gösterimi: Ön Test Son Test Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Desen.....	83
Tablo 7. FEK Sarı Kartlar Grubuna Ait 5. Sınıflar Deney ve Kontrol Gruplarının Gözlemci 1 ve 2 Tarafından Elde Edilen Ön Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular.....	85
Tablo 8. FEK Mor Kartlar Grubuna Ait 7. Sınıflar Deney ve Kontrol Gruplarının Gözlemci 3 ve 4 Tarafından Elde Edilen Ön Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular.....	86
Tablo 9. FEK Sarı Kartlar Grubuna Ait 5. Sınıflar Deney ve Kontrol Gruplarının Gözlemci 1 ve 2 Tarafından Elde Edilen Ön Test Sonuçlarına Yönelik Normallik Testleri.....	87
Tablo 10. FEK Mor Kartlar Grubuna Ait 7. Sınıflar Deney ve Kontrol Gruplarının Gözlemci 3 ve 4 Tarafından Elde Edilen Ön Test Sonuçlarına Yönelik Normallik Testleri.....	88
Tablo 11. Öğretmenlerin Ortaokuldaki Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı.....	96
Tablo 12. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	104
Tablo 13. FEK Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	110

Tablo 14. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	115
Tablo 15. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öneriler.....	137
Tablo 16. Birinci Gözlemci Tarafından Toplanan 5. Sınıf Deney Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları.....	140
Tablo 17. İkinci Gözlemci Tarafından Toplanan 5. Sınıf Deney Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları.....	141
Tablo 18. Üçüncü Gözlemci Tarafından Toplanan 7. Sınıf Deney Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları.....	142
Tablo 19. Dördüncü Gözlemci Tarafından Toplanan 7. Sınıf Deney Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları	143
Tablo 20. Birinci Gözlemci Tarafından Toplanan 5. Sınıf Kontrol Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları.....	144
Tablo 21. İkinci Gözlemci Tarafından Toplanan 5. Sınıf Kontrol Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları.....	145
Tablo 22. Üçüncü Gözlemci Tarafından Toplanan 7. Sınıf Kontrol Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları.....	147
Tablo 23. Dördüncü Gözlemci Tarafından Toplanan 7. Sınıf Kontrol Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları.....	148
Tablo 24. Beşinci Sınıf Deney ve Kontrol Grubu Gözlemci 1 Tarafından Elde Edilen Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular.....	149
Tablo 25. Beşinci Sınıf Deney ve Kontrol Grubu Gözlemci 2 Tarafından Elde Edilen Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular.....	150
Tablo 26. Yedinci Sınıf Deney ve Kontrol Grubu Gözlemci 3 Tarafından Elde Edilen Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular.....	152
Tablo 27. Yedinci Sınıf Deney ve Kontrol Grubu Gözlemci 4 Tarafından Elde Edilen Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular.....	153

Tablo 28. Katıldıkları Deneysel Çalışmada Öğrendiklerine İlişkin 5. Sınıf Öğrenci Görüşleri.....	157
Tablo 29. Katıldıkları Deneysel Çalışma ile Önceden Katıldığı BES Derslerinin Farklılıklarına İlişkin 5. Sınıf Öğrenci Görüşleri	159
Tablo 30. FEK ile Hazırlanan Ders İçeriklerinin Etkililiğine İlişkin 5. Sınıf Öğrenci Görüşleri	161
Tablo 31. BES Derslerine İlişkin Öneriler - 5. Sınıf Öğrencileri.....	164
Tablo 32. Katıldıkları Deneysel Çalışmada Öğrendiklerine İlişkin 7. Sınıf Öğrenci Görüşleri	167
Tablo 33. Katıldıkları Deneysel Çalışma ile Önceden Katıldığı BES Derslerinin Farklılıklarına İlişkin 7. Sınıf Öğrenci Görüşleri.....	168
Tablo 34. FEK ile Hazırlanan Ders İçeriklerinin Etkililiğine İlişkin 7. Sınıf Öğrenci Görüşleri	171
Tablo 35. BES Derslerine İlişkin Öneriler - 7. Sınıf Öğrencileri.....	174

EKLER LİSTESİ

Sayfa No

Ek-1. Görüşme Formu.....	227
Ek-2. FEK Sarı Kartlar Gözlem Formu.....	228
Ek-3. FEK Mor Kartlar Gözlem Formu.....	230
Ek-4. Beşinci Sınıf Yansıtıcı Günlük Şablonu.....	232
Ek-5. Yedinci Sınıf Yansıtıcı Günlük Şablonu.....	233
Ek-6. Etik Kurul Raporu.....	234
Ek-7. Araştırma İzin Onayı-1.....	235
Ek-8. Araştırma İzin Onayı-2.....	236
Ek-9. Araştırma İzin Onayı-3.....	237
Ek-10. Katılımcı Onam Formu.....	238
Ek-11. Uygulama İçin Hazırlanan 5. Sınıf Ders Planları.....	239
Ek-12. Uygulama İçin Hazırlanan 7. Sınıf Ders Planları.....	258
Ek-13. Deneysel Çalışmadan Fotoğraflar.....	275
Ek-14. Yansıtıcı Günlüklerden Örnekler- 5. Sınıf	286
Ek-15. Yansıtıcı Günlüklerden Örnekler- 7. Sınıf.....	291

KISALTMALAR

BESDÖ	Beden Eğitimi Ve Spor Dersi Öğretmeni
D	Deney Grubu
D5	Deney Grubu 5. Sınıf (FEK Sarı Kartlar)
D7	Deney Grubu 7. Sınıf (FEK Mor Kartlar)
FEK	Fiziksel Etkinlik Kartları
G1	Gözlemci 1 (5. Sınıf/FEK Sarı Kartlar)
G2	Gözlemci 2 (5. Sınıf/FEK Sarı Kartlar)
G3	Gözlemci 3 (7. Sınıf/FEK Mor Kartlar)
G4	Gözlemci 4 (7. Sınıf/FEK Mor Kartlar)
K	Kontrol Grubu
K5	Kontrol Grubu 5. Sınıf (FEK Sarı Kartlar)
K7	Kontrol Grubu 7. Sınıf (FEK Mor Kartlar)
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
O1	Deney Grubu 5.Sınıf Ön Test
O2	Deney Grubu 7.Sınıf Ön Test
O3	Kontrol Grubu 5.Sınıf Ön Test
O4	Kontrol Grubu 7.Sınıf Ön Test
Ö	Öğrenci
S1	Deney Grubu 5.Sınıf Son Test
S2	Deney Grubu 7.Sınıf Son Test
S3	Kontrol Grubu 5.Sınıf Son Test
S4	Kontrol Grubu 7.Sınıf Son Test
X	Deneyisel işlem

ÖZET

FİZİKSEL ETKİNLİK KARTLARININ (FEK) ORTAOKUL BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME DÜZEYİNE ETKİSİ

NEŞE KAYA

Düzce Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Doktora Tezi

Danışman: Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL

Aralık 2023, 296 sayfa

Beden eğitimi ve spor, gelişmekte olan kuşaklarda zihnen ve bedenen sağlıklı gelişimi hedefleyen etkinlikler bütünü olarak kabul edilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı (2018) 2018 beden eğitimi ve spor dersi öğretim programındaki en önemli değişikliğin, programın hedeflerine ulaşmada öğretmenler ve öğrencilere rehberlik sağlamak amacıyla FEK'nın kullanılması olduğunu belirtmiştir. FEK, beden eğitimi ve fiziksel etkinlikleri kapsayan TOPs kartlarından ilham alınarak destekleyici nitelikte oluşturulmuştur. FEK'nın işlevselliği hakkında ortaokul öğretmenleri ve öğrencilerine yönelik olarak yapılan çok az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bununla beraber FEK hem Sarı hem de Mor Kartlar grubunu bir arada konu alan hiçbir çalışma bulunmaması yani bütüncül bir değerlendirme yapılmamıştır. Bu araştırmada ortaokullarda beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında öngörülen amaçlara FEK yoluyla ne düzeyde erişildiğinin belirlenmesi amaçlanmış ve bu sayede öğrenme öğretme süreci bağlamında bir etki oluşturmak hedeflenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, tipik durum örnekleme yoluyla seçilen Batı Karadeniz bölgesinde yer alan bir ilde bulunan devlet okulundaki 5 ve 7. Sınıfları oluşturmaktadır. Her iki sınıf düzeyinde rastgele seçilen birer şube deney birer şube ise kontrol grupları olarak atanmıştır. Araştırmada karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda yarı deneysel desenlerden Eşleştirilmiş Desen kullanılmıştır. Deneysel çalışma kapsamında, FEK kullanılarak hazırlanan ders planları ile deney gruplarında yer alan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin nasıl değişim gösterdiği incelenmiştir. Ön testin uygulanmasının ardından 8 haftalık çalışma başlatılmış ve son testin uygulanması ile toplamda 10 hafta süren çalışma sona ermiştir. Araştırma kapsamında nicel verilerin desteklemesi amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden de yararlanılmıştır. Bu amaçla çalışmanın başında beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ile odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler sonucunda mevcut durum öğretmenlerin bakış açısından analiz edilmiş ve sonuçlar çalışmanın ihtiyaç analizi olarak değerlendirilmiştir. Odak grup görüşmelerinde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin yansıtıcı günlükleri de araştırmanın nitel boyutuna katkı sağlamıştır. Araştırmada nicel verilerin analizi için SPSS programı kullanılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise içerik analizi ve betimsel analiz kullanılmıştır. Bu çalışmanın, programda yer alan öğrenme öğretme süreçlerine ve öğretmenlerin program okuryazarlığına katkıda bulunabileceği düşünülmüştür. Elde edilen sonuçların, karar alıcılar, öğretmenler, program geliştirme uzmanları ve Spor Bilimleri fakültelerinde görev yapan öğretmen eğitimcilerine yararlı olması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim Programları, Beden Eğitimi ve Spor Dersi, Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK), Öğrenme ve Öğretme Süreçleri

ABSTRACT

THE EFFECT OF PHYSICAL ACTIVITY CARDS (PACS) ON THE LEVEL OF REALIZATION OF SECONDARY SCHOOL PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS LESSON ACHIEVEMENTS

Neşe KAYA

Düzce University

Graduate School, Department of Curriculum and Teaching

Doctoral Thesis

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL

December 2023, 296 pages

Physical education and sports are recognized as a holistic set of activities aimed at fostering healthy mental and physical development in the evolving generation. The Ministry of National Education (2018) expressed that the most crucial change in the 2018 Physical Education and Sports Course curriculum was the introduction of Physical Activity Cards to guide teachers and students in reaching the program's objectives. The PACs was developed as a supportive tool, drawing inspiration from the TOPs cards covering physical education and activities. There have been very few studies focusing on the functionality of PACs for middle school teachers and students. Moreover, there hasn't been any comprehensive study encompassing both the Yellow and Purple Card groups within the PACs. This research aimed to determine the extent to which the envisaged objectives in the Physical Education and Sports Course curriculum in middle schools were achieved through PACs, intending to create an impact within the learning-teaching process. The research group comprised 5th and 7th grades from a state school located in a province within the Western Black Sea region, selected via typical case sampling. One experimental and one control group were randomly assigned at each grade level. The research employed a mixed-method approach. Within the quantitative aspect, a quasi-experimental design called the Matched Design was used. The experimental study examined how the level of realization of Physical Education and Sports course achievements among students in the experimental groups changed with the implementation of lesson plans prepared using PACs. An 8-week study commenced after the pre-test, concluding with the post-test after a total duration of 10 weeks. Additionally, Qualitative Research Methods were used to support the quantitative data. The study commenced with focus group interviews conducted with physical education and sports teachers. These interviews analyzed the current situation from the teachers' perspective, providing a needs analysis for the study. Semi-structured interview forms were utilized in these focus group discussions. Moreover, reflective diaries written by students in the experimental group contributed to the qualitative aspect of the research. The quantitative data obtained from the research were analyzed using the SPSS program, while qualitative data analyses were presented using content analysis and descriptive analysis. The results are expected to be beneficial to decision-makers, teachers, program development experts, and teacher trainers in Sports Sciences faculties.

Keywords: Educational Programs, Curriculum Development, Physical Education and Sports Lessons, Physical Activity Cards (PACs), Learning and Teaching Processes

EXTENDED ABSTRACT

THE EFFECT OF PHYSICAL ACTIVITY CARDS (PACS) ON THE LEVEL OF REALIZATION OF SECONDARY SCHOOL PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS LESSON ACHIEVEMENTS

Neşe KAYA

Düzce University

Graduate School, Department of Curriculum and Teaching

Doctoral Thesis

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL

December 2023, 296 pages

1. INTRODUCTION

Physical education and sports courses are an effective way of integrating students into the school system. The student who is successfully integrated into the school system serves as the driving force for the education system to achieve success. Physical education and sports are considered as a set of activities aiming for the healthy mental and physical development of the younger generations. The Ministry of National Education (2018) stated that the most significant change in the 2018 Physical Education and Sports Course curriculum was the utilization of the PACs (Physical Education Cards) to provide guidance to teachers and students in achieving the program's objectives. The PACs, designed to support physical education and physical activities, was created taking inspiration from the TOPs cards. There are very few studies conducted specifically targeting middle school teachers and students regarding the functionality of PACs. Moreover, there has been no comprehensive assessment or study that encompasses both the Yellow and Purple Card groups within PACs, which cover a wide range of topics. This research aims to determine the extent to which the objectives outlined in the Physical Education and Sports Course curriculum in middle schools are achieved through PACs and thereby aims to create an impact within the context of the teaching-learning process.

2. MATERIAL AND METHODS

The research employed a mixed-method approach, allowing the use of both quantitative and qualitative techniques within the same study. The fundamental assumption of the mixed method is that combining quantitative data with qualitative data such as narratives and personal experiences provides more advantages than using either one alone. In the quantitative part of the research, Matched-Pairs Design, one of the quasi-experimental designs, was used. Within the experimental study, the impact of lesson plans prepared using PACs on the achievement levels of Physical Education and Sports course among students in the experimental groups was examined. After the pre-test application, an 8-week study was initiated, and the final test marked the end of a total of 10 weeks of research. The quantitative data of the study were obtained through observation forms prepared by the researcher in consultation with experts. These forms were designed to observe the outcomes of Physical Activity Cards and, consequently, Physical Education and Sports course achievements. Therefore, the focus was on evaluating participants' performance rather than measuring their attitudes or behaviors. The forms consisted of instructions derived from the Physical Activity Cards. Expert opinions were sought during the preparation of observation forms, and item difficulty levels were adjusted accordingly. After the observation form was created, the items were presented to experts again for further validation. The research group comprised two classes each from the 5th and 7th grades of a public school in a province in the Western Black Sea region, selected through typical case sampling. At both grade levels, one randomly selected class was assigned as the experimental group, while another class was designated as the control group. Within the scope of the experimental study, it was examined how the effect of lesson plans prepared using Physical Activity Cards changed on the level of realization of Physical Education and Sports course outcomes of the students in the experimental groups. To complement the quantitative data, Qualitative Research Methods were also utilized in the research. For this purpose, focus group discussions were conducted with physical education and sports teachers at the beginning of the study. The current situation was analyzed from the perspective of the teachers through these discussions, and the obtained results were evaluated as a needs analysis for the study. A semi-structured interview form was used in the focus group discussions. Reflective journals of the students in the experimental group also contributed to the qualitative dimension of the research. The analysis of quantitative data obtained from the research was conducted

using the SPSS program. Content analysis was employed for the analysis of qualitative data from the focus group discussions, and descriptive analysis was utilized for the reflective journals.

3. RESULTS AND COMMENTS

The first sub-problem of the research aims to reveal teachers' perspectives on the use of PACs in Middle School Physical Education and Sports classes. Findings obtained from focus group discussions conducted to understand Physical Education and Sports teachers' views on the curriculum and PACs are as follows: Teachers expressed that they lack sufficient information about the current program and cards, indicating that they have not received necessary training or have been inadequately informed. They mentioned using the internet as the primary source to acquire information about PACs and occasionally benefit from printed materials distributed by the Ministry. They stated that instead of directly using PACs, they integrate the cards into their lessons through adapted activities. Furthermore, they noted that PACs have a facilitating effect on the conduct of the lessons. However, they emphasized that the use of PACs in their classes is generally either minimal or almost nonexistent. According to the opinions of teachers, the positive aspects of PACs include making the lessons more enjoyable and fun, guiding the teacher, and aiding in gamifying the lessons. The participating teachers highlighted the negative aspects of PACs as their simplistic structure, predominantly verbal content, complex presentation format, and encountering accessibility issues in using PACs. Additionally, teachers mentioned that the pre-existing yearly plans they use for their classes negatively impact the utilization of PACs. According to the opinions of teachers participating in the research, there are numerous deficiencies in the use of PACs in Middle School Physical Education and Sports classes. These deficiencies, as indicated by teachers' views, appear as deficiencies related to teachers, students, schools, and the system. Teacher deficiencies include mastery of the curriculum (curriculum literacy), lack of theoretical knowledge among teachers, teachers perceiving PACs as a waste of time, seniority of teachers, inadequacies in the level of PACs usage due to various reasons, lack of knowledge and willingness among teachers, their pre-existing habits, and emphasizing teachers' personal and academic development. As for student deficiencies, the prominent aspects include students' physical and cognitive characteristics, their level of readiness, and the effects of

the ongoing pandemic. Regarding school deficiencies, physical facilities/limitations, lack of materials, geographical conditions, class size, and the number of teachers stand out as primary factors. Lastly, the identified system deficiencies encompass insufficient class hours, the existing examination system in our country, the distribution of PACs to teachers and their introduction to all teachers, outdated nature of PACs, lack of specialization in elementary schools, the current scenario where Physical Education and Sports classes in elementary schools are taught by classroom teachers rather than specialized teachers, and the inability to establish effective collaboration between academia and schools, leading to a dilemma between university and field teachers. Recommendations from the teachers participating in the research regarding the use of PACs in middle school Physical Education and Sports classes were also gathered.

The second sub-problem of the research 'What is the impact of PACs on the achievement level of middle school Physical Education and Sports course objectives?' was examined in three stages, and the results were categorized according to these stages.

1. The difference between the pre-test and post-test of the experimental group:

In this study, it was concluded that activities prepared using both Yellow Cards and Purple Cards of PACs significantly increased the achievement levels of students in Middle School Physical Education and Sports courses.

2. The difference between the pre-test and post-test of the control group:

Results obtained for both the experimental and control groups exhibit similarity. This research indicates that activities organized without the use of PACs in the control groups supported the achievements in Middle School Physical Education and Sports courses with a slight increase. However, it was concluded that the approach without using PACs significantly lagged behind in enhancing students' course achievements compared to activities prepared using PACs.

3. The difference between the post-tests of the experimental and control groups:

Overall, this research concludes that activities organized without the use of PACs in the control groups marginally increased students' achievements in Middle School Physical Education and Sports courses. However, it was determined that activities without using PACs fell behind those organized with PACs in reaching these achievements.

Consequently, it is evident that PACs significantly impact the enhancement of students' achievements in Middle School Physical Education and Sports courses.

The third sub-problem of the study utilized reflective journals to gather student perspectives regarding the middle school Physical Education and Sports class where Physical Activity Cards were used. Students' emotions, attitudes, and thoughts towards lesson contents prepared using Physical Activity Cards were captured and documented through reflective journals.

Data obtained from statements written in the reflective journals of participating students revealed that in Physical Education and Sports classes prepared with Physical Activity Cards, students found significantly more enjoyment and noted a highly positive learning environment compared to classes where this method was not used. The findings from the analysis of reflective journals generally indicate that students had a very positive, enjoyable, and effective attitude towards classes where the experimental study was implemented. Reflective journals obtained during the study illustrate that students did not realize how time passed during the lesson, enjoyed the class significantly, and wished the class would not end. As evidenced by the reflective journals obtained in the study, students made numerous positive reflections regarding the conduct, organization, and planning of the lessons.

4. CONCLUSION AND OUTLOOK

This research holds significant importance in examining the impact of PACs included in the middle school Physical Education and Sports Course program on the achievement level of course objectives to determine the extent to which the program's objectives are met. Alongside this feature, obtaining teacher opinions about the Physical Education and Sports Course Curriculum and PACs has revealed the commitment of teachers to the program, which adds uniqueness to the research. Gathering student perspectives on lessons prepared with PACs also adds value to the research due to the firsthand collection of student views. It is believed that this study could contribute to the teaching-learning processes outlined in the curriculum and enhance teachers' program literacy. The obtained results are anticipated to be beneficial to decision-makers, teachers, curriculum development experts, and faculty members in Sports Sciences departments involved in teacher training.

1. GİRİŞ

Eğitimin ne olduğu ve ne olması gerektiği süregelen bir tartışma konusudur. Eğitim farklı değişkenleri bünyesinde barındırır ve meydana gelen her türlü değişimden etkilenir. Bu yüzden eğitim sorunları karmaşık bir süreç olarak karşımızda çıkar. Eğitim genel itibariyle değerlendirildiğinde; bireyin toplum standartlarını, inançlarını ve yaşam yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçlerin toplamıdır (Demirel ve Kaya, 2009). Eğitimde geleceğe ilişkin gerçekçi ve ulaşılabilir bir vizyon geliştirmek için mevcut durumun rasyonel biçimde analiz edilmesi gerekmektedir ve eğitim; sihirli formüllerle değil bilimsel verilerle, öngörüyle, gerçekçi bir vizyonla, sorumlulukla ve samimiyetle geliştirilebilir. Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ve ülkede verimlilik artışı sağlanmasının ön şartlarından biri de toplumun eğitim düzeyidir (Ereş, 2005).

Eğitimin tanımı ve eğitim sistemi üzerine yapılan tartışmaların hem nedeni hem de sonucu sayılabilecek en önemli değişken öğretmen faktörüdür. Ekonomik, kültürel, politik ve sosyal gelişimin başarılı olabilmesi için öncelikle iyi öğretmenler yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu görev ülkemizde 1739 sayılı yasanın 43 ve 44. maddeleri uyarınca istenen nitelikte ve sayıda öğretmeni üniversitelerde yetiştirmekten sorumlu olan YÖK tarafından yerine getirilmektedir (Resmi Gazete, 1973). Tüm öğretmenler için geçerli olan bu nitelikler, tüm branş öğretmenleri için de geçerlidir. Bireylerin kendini bütünüyle gerçekleştirmesini hedef alan Türk Eğitim Sisteminde, öğrencilerin fiziksel ve zihinsel gelişimini konu alan beden eğitimi ve Spor dersi öğretmenlerinin nitelikleri de bakanlık tarafından ayrıca tanımlanmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmenin nitelikleri Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 2007 yılında şu şekilde tanımlanmıştır:

“Konu alanı bilgisine sahip, iletişim becerisine sahip, istekli, karşılıklı ilişki ve saygıyı benimseyen, mesleki dürüstlük ve etik davranışa sahip, isteklendirme yeteneği ve sağlıklı yaşam biçimine sahip, bireyin gelişim özelliklerini analiz edebilen, öğretme öğrenme sürecini örgütleyebilen bireyler olmalıdır.”

Bu tanımdan yola çıkarak; bu çalışmada öğretmenlerin nitelikleri, öğretim programlarına bağlılık ya da program okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi ve

böylelikle program kazanımlarına ulaşmada öğretmenlerin sahip oldukları bu özelliklerin doğrudan ya da dolaylı etkileri ihtiyaç analizi olarak değerlendirilmiştir.

İkinci önemli değişken ise öğretmenlerin uygulaması ve hayata geçirmesi beklenen “ideal” öğretim programlarının geliştirilmesi gelmektedir. Dirik bir süreç olan ve eğitim-öğretim faaliyetlerini yönlendirme yetisinin büyük çoğunluğunu bünyesinde barındıran öğretim programlarının niteliği ise programların geliştirilmesinden geçmektedir. Eğitim sisteminin taşıyıcı lokomotifi durumunda olan, uygulamaya geçirilen her öğretim programı ancak onu sahiplenen uygulayıcılar tarafından, yani öğretmenler tarafından amacına ulaştırılabilir. Aksi takdirde ise başta eğitim sistemi olmak üzere, sırasıyla öğretim programları ve doğal olarak eğitimin hedefleri de gerçekleştirilmekten ziyade kağıt üzerinde kalmaya mahkum olurlar.

Bir ülkenin eğitim sistemi, o ülkenin idari yapısı doğrultusunda gelişme gösterir. Bunun yanı sıra fertleri, zihin ve beden eğitimi yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek eğitimin en temel ilkelerinden biridir. Eğitimdeki amacın gerçekleşmesi bireyin ve toplumun zihinsel eğitimi yanında fiziksel eğitimi de gerektirir ve bu nedenle beden eğitimi genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır (Saraçoğlu, 2001). Kaptan (2019) eski çağlardan günümüze dek bedensel faaliyetler çok değiştiğini öne sürmüştür; eskiden bedensel faaliyetlerin sadece hayatta kalmak ya da avlanmak gibi yaşamsal ihtiyaçlar için yapılırken, gün geçtikçe amaçlı hale getirilip, günümüzdeki sporlar halini aldığını ifade etmiştir. Özbek (2003) ise genel eğitimin önemli bir parçası olan beden eğitimi ve sporun temel amacını; çocukların fiziksel etkinlikler yani hareketler yolu ile eğitimlerini sağlayarak, her öğrencinin kendi hareket kapasitesinin en üst düzeyine çıkmasına yardımcı olmak olarak ifade etmiştir. Bu görüşlerin yanı sıra, toplumların sağlıklı kuşaklar yaratmak için beden eğitimi ve sporu genel eğitimin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçası olarak görmeleri; bu durumu bir devlet politikası olarak benimseyip, insan yaşamının her evresini kapsayacak biçimde yürütmelerine neden olmuştur (Bilge, 1989). Bu tanımlardan da anlaşılacağı gibi, ülkelerin eğitim sistemlerini iyileştirmek ve dönüştürmek için beden eğitimi ve spor kavramlarına odaklanmak gerektiği aşikardır.

Dünyanın tüm ülkelerinde olduğu gibi, ülkemizde de program geliştirme çalışmaları sürekli olarak yapılmaktadır. MEB, 2004 yılından itibaren eğitim programlarını geliştirme yoluna gitmiş ve bu doğrultuda yapılandırmacılık kuramını temel alan yeni programlar oluşturularak, uygulamaya geçirilmiştir (Adıgüzel, 2009). Birçok branşa ait

programlar yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı esas alınarak revize edilmiştir. Beden eğitimi alanındaki program geliştirme çalışmaları ise uzun yıllardır yeterli ya da doğru olmayan müdahale ve güncellemeler nedeniyle Türkiye’deki önemli sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Erdoğan ve Öcalan, 2010a). Aydın (2015) ise son dönemde pedagojik bakış açısından uzak olmasına rağmen uygulamaya konulan ve adına reform denen politikalar nedeniyle eğitimi deforme ettiğimizi vurgulamış ve çarpıcı bir benzetme ile PISA notumuzun FIFA sıralamasından daha önemli olduğunu hatırlamanın topluma iyi geleceğini ifade etmiştir. Günümüzde ise spora ve skora atfedilen önem küçük yaşlardan itibaren okullarda beden eğitimi dersleri aracılığıyla yürütülen etkinliklere gösterilmemektedir.

1.1. PROBLEM DURUMU

Beden eğitimi ve spor, gelişmekte olan kuşaklarda zihnen ve bedenlen sağlıklı gelişimi hedefleyen etkinlikler bütünü olarak kabul edilmektedir. Eğitim programlarının tamamlayıcı bir parçası olmasından dolayı beden eğitimi ve spor; bir yandan fiziksel aktiviteler aracılığıyla öğrencilerin fiziksel, zihinsel, duyuşsal ve sosyal gelişim alanlarına katkı sağlarken, bir yandan da öğrencilerin serbest zamanlarında sportif ve kültürel faaliyetler gerçekleştirmelerine katkıda bulunur (MEB, 2018). 2018 yılında yenilenen beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yer alan ve ortaokullar (5. , 6. ,7. ve 8. sınıflar) için hazırlanan “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)” hakkında alan yazında yeterince çalışma mevcut değildir. Yapılan çalışmalar ise büyük oranda ilkokul seviyesinde kullanılan FEK Sarı Kartlar grubuna yöneliktir. Ancak Mor Kartlar grubuna ait araştırmalar çok sınırlıdır. Öyle ki ortaokul çağındaki öğrenciler için düzenlenmiş olan mor kart grubunun öğretim programı ile ilişkisi hakkında sadece iki adet çalışma bulunmuştur.

Ülkemizde 2013-2014 eğitim-öğretim yılından itibaren beden eğitimi ve spor derslerinde öğretmenlere yardımcı olmak amacı ile hazırlanmış olan FEK sarı kart grubu ile ilgili bazı çalışmalar mevcuttur. Sarı kart grubu ilkokul çağındaki öğrenciler için düzenlenmiştir. Literatür incelendiğinde “Beden Eğitimi Ve Spor Dersi Öğretim Programı (Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)” programını konu alan yani FEK Mor Kartlar grubuna yönelik çok az sayıda yüksek lisans ya da doktora tezine rastlanmıştır. Bu araştırmalardan ilki Usluoğlu, (2014) tarafından ortaokulda kullanılan FEK’ e ilişkin

görüşlerin belirlenmesi ve kartların öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına etkisinin incelenmesine yönelik yapılan çalışmadır. Sözü edilen çalışma, 2012-2013 öğretim yılında Zonguldak İli Gökçebeğ İlçesinde bulunan bir ortaokulda okuyan öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. İkinci çalışma ise, 2018 yılında Yıldız tarafından çalışılmış olan tezdır ve bahsi geçen çalışmada ilköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yeni öğretim programı kazanımlarının kazandırılabilirliği ile ilgili görüşlerine yer verilmiş ve yalnızca İç Anadolu Bölgesi ile sınırlandırılmıştır. Üçüncü ve son çalışma ise 2019 yılında Altunbakır tarafından yapılmış ve ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının bilişsel alan kazanımlarının değerlendirilmesi Mersin ili örneğinde yapılmıştır.

2018 yılında yenilenen beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yer alan ve ortaokullar (5. , 6. ,7. ve 8. sınıflar) için hazırlanan FEK hakkında sadece üç adet Yüksek Lisans Tezi çalışması yapılmıştır. Bunlardan hiçbirisi FEK tamamıyla ele almamış ve ya işlevselliğini incelememiştir. MEB tarafından program amaçlarına ulaşmada öğretmenlere ve öğrencilere yol gösterici olarak hazırlanan Fiziksel Etkinlik Kartlarının işlevselliği hakkında ortaokul öğretmenleri ve öğrencilerine yönelik olarak yapılan çok az sayıda çalışma bulunması literatür açısından şaşırtıcı ve öğretme öğrenme süreçleri açısından programın büyük bir eksikliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla beraber FEK hem Sarı hem de Mor Kartlar grubunu bir arada konu alan hiçbir çalışma bulunmaması yani bütüncül bir değerlendirme yapılmamış olması da FEK'na ithaf edilen önemin göz ardı edilmesine sebep olmaktadır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmanın genel amacı; ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK'nın kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi, FEK'nın öğretim programında yer alan ders kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin incelenmesi ve öğrencilerin derse ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir.

Araştırmanın genel amacı kapsamında şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde Fiziksel Etkinlik Kartlarının kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

2. Fiziksel Etkinlik Kartlarının ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi nedir?

- a. Deney gruplarının ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- b. Kontrol gruplarının ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- c. Deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

3. Fiziksel Etkinlik Kartlarının kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Günümüzde, sadece akademik başarı değil, aynı zamanda bedensel ve psiko-sosyal gelişim ile oyun ve okul dışı etkinliklerdeki başarı da, çocukların okuldaki kabul ve ait olma duygularını etkiler ve okulun temel işlevlerinden olan toplumsallaşmaya katkıda bulunur (Yavuzer, 2000). Bu anlamda beden eğitimi ve spor faaliyetleri, çocukların okul sistemine uyum sağlaması için etkili ve kolaylaştırıcı bir yöntem olarak kabul edilir. Okul sistemine başarılı bir şekilde uyum sağlayan öğrenciler, eğitim sisteminin başarısını artırmada önemli bir rol oynarlar.

Beden eğitimi ve spor dersleri, öğrencilerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimlerini hedefler. Atfedilen bu önem nedeniyle beden eğitimi ve spor öğretmenleri, derslerde kullanabilecekleri materyallere ihtiyaç duyarlar ve bu açıdan FEK oldukça önemli bir kaynaktır (Sülün, 2022). Usluoğlu (2014) da bu bakış açısıyla, ilkökul ve ortaokuldaki beden eğitimi ve spor derslerini desteklemek için geliştirilen FEK'in etkinliğini değerlendirmenin, öğretmen ve öğrenci görüşlerini almanın önemli bir yöntem olduğunu öne sürmüştür. Ayrıca bu tür çalışmaların gerekliliğine vurgu yaparak, öğretmen ve öğrencilerle yapılan pilot çalışmaların, olası sorunların ortadan kaldırılmasına veya azaltılmasına yardımcı olabileceğini ifade etmiştir.

FEK Sarı kartlar grubuna ait birçok farklı araştırma bulunmaktadır. FEK hem Sarı hem de Mor Kartlar grubu ile ele alan bütünsel bir araştırma ise literatürde bulunmamaktadır. FEK'nın farklı alanlar, beceriler ya da davranışlarla ilişkisinin incelendiği çalışmalar ise mevcuttur. Ne var ki bu çalışmalar, FEK kartlarının beden eğitimi ve spor dersi öğretim

programını çerçevesinde incelenmesi ya da FEK kartlarının işlevselliği hakkında değildir. Oysa MEB ortaokul kademesinde beden eğitimi ve spor dersine büyük önem vermektedir. Beden eğitimi ve spor dersinin programdaki ağırlığı ve gerekliliğinden yola çıkarak bu dersin öğretim programına yakından bakmak ve programı tüm elementleri ile bir bütün olarak ele almak, öğrenme öğretme süreçleri açısından büyük önem arz etmektedir.

Bu araştırma, ortaokul beden eğitimi ve spor dersi programında yer alan FEK'nın ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi üzerindeki etkisini inceleyerek, programın hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını belirlemek açısından büyük önem taşımaktadır. Bu özelliğinin yanında beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı ve FEK hakkında öğretmen görüşlerinin alınmış olması ile öğretmenlerin programa bağlılıkları ortaya çıkarılmıştır ve bu durum araştırmanın özgünlüğüdür.

FEK ile hazırlanan derslere dair öğrenci görüşlerinin de ilk elden toplanmış olması sebebiyle araştırmaya değer katılmıştır. Bu çalışmanın, programda yer alan öğrenme öğretme süreçlerine ve öğretmenlerin program okuryazarlığına katkıda bulunabileceği düşünülmüştür.

Elde edilen sonuçların, karar alıcılar, öğretmenler, program geliştirme uzmanları ve Spor Bilimleri fakültelerinde görev yapan öğretmen eğitimcilerine yararlı olması beklenmektedir. Ayrıca, gelecekte yapılacak çalışmalara da yol gösterici olması açısından önem arz etmektedir.

1.4. ARAŞTIRMANIN SAYILTILARI

Bu araştırmada;

- FEK'nın beden eğitimi derslerinin kazanımlarını gerçekleştirme düzeyini artırdığı varsayılmaktadır.
- Araştırmaya katılan öğretmenlerin konu hakkında dürüst cevaplar verdikleri varsayılmaktadır.
- Araştırmaya katılan öğrencilerin yansıtıcı günlükleri doldururken objektif oldukları ve gerçek görüşlerini yansıttıkları varsayılmaktadır.
- Deneysel çalışmaya katılan Beden Eğitimi öğretmenleri ve öğrencilerin gözlemcilerden etkilenmedikleri varsayılmıştır.

1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma;

- Hedef kitle açısından Batı Karadeniz Bölgesinde bulunan bir ilde görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ile sınırlıdır.
- Çalışma grubu açısından Batı Karadeniz bölgesinde yer alan bir ilde bulunan devlet okulundaki 5 ve 7. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
- Süre açısından araştırmanın gerçekleştirildiği 2021-2022 eğitim ve öğretim yılı ile sınırlıdır.
- Kazanım açısından seçilen FEK’nda yer alan kazanımlar ile sınırlıdır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde Eğitim, Öğretim Programları, Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı ve FEK hakkında yapılan tanımlara ve bu konuda yapılan ulusal ve uluslararası araştırmalara değinilmektedir. Eğitimle ilgili ana kavramlardan başlayarak sırasıyla Eğitim Programları, Öğretim Programları, Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programları, Öğretim Programı kazanım ve açıklamaları ile FEK incelenmiş; yani genelden özele bir yol izlenmiştir. Bu şekilde, ortaokul beden eğitimi ve spor dersinde kullanılan FEK ders kazanımların gerçekleşme düzeyine olan etkisi üzerine sağlam bir temel oluşturulmaya çalışılmıştır.

2.1. EĞİTİM

Eğitim en bilindik tanımıyla; bireyde istendik yönde davranış değişikliği sağlamaya yönelik yapılan planlı ve programlı bir süreçtir (Demirel, 1998). Eğitim genel olarak, yeni kuşakların sosyal yaşamda yerlerini alabilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları kazanmalarına yardımcı olma faaliyetidir (Çolakoğlu, 2004). Aynı zamanda eğitim, toplumsal düzeni demokratikleşme, haklar, özgürlükler ve insan hakları gibi toplumsal gereklilikleri sağlayarak oluşturmak ve geliştirmek amacıyla önemlidir (Türkmen, 2002). İnsanın varoluş mücadelesinde bilgilerin yeni nesillere aktarılması, insan türünün devamlılığı açısından son derece kritiktir ve yetişkinlerin elde ettiği yaşam deneyimini genç kuşaklara aktarması eğitim adını verdiğimiz sosyal kurumu ortaya çıkarmıştır (Şimşek vd., 2012). Okçabol'a göre (2001) eğitimin en önemli özelliği; cinsiyet, inanç ya da etnik kökene bakmaksızın tüm vatandaşlara eşit imkânlar sunmasıdır ve hatta kendisi zorunlu eğitimin devletin vatandaşlarına bu anlamda bir taahhüdü olduğunu savunmaktadır. Günümüzde toplumsal, ekonomik ve teknolojik sistemlerin yaşadığı hızlı değişim ve dönüşüm eğitimin işlevlerini de aynı hızda artırmış ve bu nedenle eğitim ile ilgili yaşanan sorunlar her zamankinden daha karmaşık hale gelmiştir (Âdem, 2008).

Eğitimin ne olduğu, ne olması gerektiği ve ne olmadığı ile ilgili tarih boyunca farklı tanımlar yapılmış ve bu tanımlar içinde en yaygın olan nokta ise eğitimin etkileşim, üretim, süreç ve araç olduğu yönündedir. İnsanlık tarihi boyunca eğitim, değişik

toplumlar ve coğrafyalarda “belirlenmiş amaca” göre kurgulanmış ve gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Ancak eğitim her şeyden önce ideolojik bir olgudur ve kendini besleyen bir döngüsü vardır. Öndeş’e (2007) göre, her ülke kendi ekonomik ve sosyal koşullarını göz önünde bulundurarak belirli bir hedefe yönelik bir eğitim sistemi oluşturur. Bu oluşturulan sistemde temel odak noktası, düzenin devamlılığını sağlamaktır. Eğitim sisteminde bu hedefi öne çıkararak bireylere algılama, düşünme ve davranış özellikleri kazandırmak temel amaçtır ve düzenin devamlılığı için bu oldukça önemlidir. Ancak düzenin bir parçası olan öğretmenlerin de uygulamaya konulan öğretim programlarını benimsemesi ve özümsemesi hayati önem taşımaktadır. Althusser (1989) eğitimi; din, aile, hukuk, siyaset, medya ve kültür gibi ideolojik devlet aygıtları içinde ele alırken, Aydın (2015) ise eğitimi uluslararası düzeyde bir saygınlık ölçütü olarak görmektedir. Bugünün dünyasında itibar yönetiminin eğitim kalitesi üzerine yapılandırıldığını, çünkü bir ülkenin siyasetle değil, eğitim ve bilimle kalkınabileceğini belirtmektedir. Eğitim, siyasi değil bilimsel ve teknik bir konu olduğundan, toplumların günlük siyasetle değil ancak bilimle gelişebileceğini vurgulamaktadır. Farklı kültürler ve etnik gruplar arasındaki çatışmaların en aza indirilmesi ve ülkeler arasında ekonomik ve siyasi yakınlaşmanın gerçekleştirilmesi, sadece eğitim aracılığıyla mümkündür (MEB, 1997). Bunlara ek olarak Aydın (2015) eğitimi bilinen doğrulara ulaştıran değil, yeni ufuklar açan bir yol olarak tanımlamış ve insanoğlunun doğasında yer alan merak etme, sorgulama, anlama gibi yetileri ortaya çıkaracak uygun fırsatlar sağlamak zorunda olduğunu ve hem ekonomik hem de sosyal kültürel gelişmenin lokomotifini olduğunu öne sürmüştür. Güllüpınar (2015) ise benzer şekilde eğitimin; toplum içinde her zaman siyaset, kültür ve ekonominin kesişim noktasında bulunduğunu ve bu konumu sayesinde, toplumsal inşa eden ve yeniden üreten bir süreç olduğunu savunur. Sarıbaş ve Babadağ (2015) bu durumu şu şekilde açıklamışlardır: Eğitim, toplumsal bir olgu olup, onu sistem haline getiren değişkenlerin titizlikle analiz edilmesini gerektirir. Eğitim, çeşitli değişkenleri içinde barındırır ve herhangi bir değişiklikten etkilenir; bu nedenle eğitim sorunları karmaşık bir süreç olarak ortaya çıkar. Özetle, eğitim, birden fazla değişkenin etkileşimiyle ortaya çıkan karmaşık bir süreçtir. Bu değişkenler, toplumsal, politik ve ekonomik sistemlerin yanı sıra amaçlar, içerikler, araçlar, yöntemler ve değerlendirmeler gibi program unsurlarıdır (Açıkalın, 1980). Bunların yanı sıra Okçabol (2005) eğitimin bireylerin gizil güçlerinin ortaya çıkarılması ve yeteneklerinin maksimum seviyeye ulaştırılmasına yardımcı

olmak yanında toplumun barış ve beraberlik içinde yaşaması için gerekli insan gücünü yetiştirmek işlevinin de bulunduğunu vurgular.

Eğitimin okullar aracılığıyla bireyleri tek tipleştirmek için kullanıldığı günümüzde yaygın bir söylem haline gelmiştir. Bunlardan en ilgi çekici olanlardan biri ise Gatto (2017) tarafından yazılan “Eğitim: Bir Kitle İmha Silahı” isimli kitaptır. “Okul çocuklarınız için iyi bir yer değil.” diyen Gatto (2017) bu fikrini desteklemek için birçok anı paylaşır kitabında. Okulun aileyi ve esasen tüm toplumsal ilişkileri zayıflattığını söyler. Erken yaşlardan itibaren bir şey öğretilsin diye okula emanet ettiğimiz çocuklarımızın öğrenmekte değil köreltilmekte olduğunu savunur. Bu durumun sonucunda çoğu şeyi yapmaktan ya da sorgulamaktan aciz bireyler yetiştirildiğini ve okulun görevinin de tam olarak bu olduğunu iddia eder. Zorunlu eğitimin demokratik hayatı beslemediğini tam aksine demokratik hayatı sekteye uğratmak için kullanılan bir kitle imha silahı olduğunu öne sürer. Hükümetlerin gelecek nesillerin fiziksel ve psikolojik yönden sağlıklı ve zinde olmasını istemediğini, eğer isteselerdi çocukluk dönemlerinden başlayarak onları 12 ile 20 yıl arasında değişen süreler arasında hareketsiz kalacakları elverişsiz koşulların bulunduğu bir yaşama zorlayıp, bir de üstüne farklı baskı ve tehditlere maruz bırakılmalarına izin vermeyeceklerini belirtir. Hatta okulda eğitim adına bir gelişme varsa, bunun okul sayesinde değil, okula rağmen meydana geldiğine inanır. Sayılan tüm bu tanımlardan anlaşılacağı gibi, eğitim insanoğlunun varoluşundan günümüze dek birçok değişkenden etkilenmiş ve kırılgan ve manipulatif bir süreçtir. Süreci yönetmek ve yön vermek için farklı alanlardan elde edilen verilerin bütünleştirilmesi ve insanın kendini gerçekleştirilmesini önceleyen farklı bakış açıları ile şekillendirilmesi gerekmektedir.

2.2. EĞİTİM PROGRAMLARI

Eğitim Programı, eğitimin kalitesini şekillendiren ve yönlendiren en temel unsurdur. Bu kritik unsur, eğitim liderlerinin rehberliğini ve eğitimden faydalananların arzu edilen davranışlarını açıkça ortaya koyar (Bolat, 2014). Demirel (2017) eğitim programını; öğrencilere, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sunulan öğrenim deneyimleri düzeni sunmak olarak tanımlar. Ancak eğitim programları, sadece okulda öğretilen derslerle sınırlı olmayıp; aynı zamanda bireylerin topluma entegre olmaları için gereken deneyimlerle de ilişkilendirilse de; bu programların eğitimcileri,

öğrencileri ve toplumun her kesimini etkilediği açıktır (Ornstein ve Hunkins, 2017). Bu noktadan hareketle; Oliva (2009) eğitim programını, öğrencilerin okuldaki yönlendirme sürecinde karşılaştıkları öğrenim deneyimleri için bir plan olarak görür ve eğitim programının bu deneyimleri düzenlemek ve sıralamak için bir araç olarak işlev gördüğünü ifade etmiştir. Demirel (2007) ise eğitim programlarını planlanan ve öğretilen her şey olarak tanımlar ve bu programların belirli bir tasarım yaklaşımına göre yapılandırıldığını ifade eder. Doğru bir tasarım yaklaşımıyla hazırlanan bir eğitim programı ise öğrenci başarısını direkt olarak etkileyebilir (Diamond, 2008).

Kısaca Eğitim Programı, okuldaki tüm etkinlikleri kapsar ve öğrencilere öğretilmek istenen bilgileri ve hedefleri içerir. Bu programın işlevselliği önemlidir; yani yararlı olmalı ve geniş çerçevede esneklik sağlamalıdır ki farklı okullarda uygulanabilsin. Aynı zamanda toplumun, bilimin ve ekonominin gereklilikleriyle uyumlu olmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın amaçlarına uygun olmalı ve öğrencilerin gelişimine katkıda bulunmalıdır. Eğitim Programının avantajları arasında verimliliği artırması, uyum sağlaması, öğrencilere rehberlik etmesi ve etkinliklere yön vermesi bulunur. Öğretim Programı ise Eğitim Programı'nın bir parçasıdır ve okul öncesi eğitimden 12. sınıfa kadar olan yıllara göre düzenlenmiş ders planlarıdır. Bu program, okullarda öğretilen tüm dersleri içerir ve öğretmenlere rehberlik eder.

2.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen 'Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları' ve 'Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri' doğrultusunda hazırlanmıştır (MEB, 2018). Türkiye'de eğitim-öğretim faaliyetlerini düzenleme ve gelecek nesilleri yönlendirme gücünü elinde tutan öncelikli kurum MEB'dir ve bu bakanlık görevini hükümet politikaları doğrultusunda gerçekleştirmektedir. Milli eğitim politikalarının hayata geçirilmesi, eğitim programları aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Öğretim programlarının oluşturulmasında, insanın çok yönlü gelişimiyle ilgili mevcut bilimsel bilgi ve deneyimler temel alınarak, tüm unsurlar arasında uyumlu bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu çerçevede, bazı temel gelişim ilkelerine odaklanmak önemlidir. Öğretim programları, gelişimin belirli bir aşamada sonlanmadığı ve yaşam boyu devam ettiği ilkesine dayanmaktadır. Bu nedenle,

programlar bireylerin her yaşıta gelişim özelliklerini göz önünde bulundurarak destekleyici tedbirler içermelidir (MEB, 2018).

Alan yazında eğitim-öğretim programı kavramına bakıldığında pek çok tanımının olduğu görülmektedir (Dönmez, 2018). Örneğin Özdemir'e göre (2009), Türk Ulusunun birlik ve bütünlük içinde kalkınmasına dayalı milli eğitim politikasının, ülkenin her köşesine ulaşması ve uygulanması sürecinde programlar, bir bağlantı noktası olarak işlev görmektedir. Türk Eğitim sisteminde öğretim programları sade ve anlaşılır bir yapıda olup, sadece bilgi aktarmakla kalmayıp bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak değer ve beceri kazandırmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda, tekrarlanan konuların yanı sıra bütünsel ve tek seferde öğrenilmesi amaçlanan çıktılara odaklanılmıştır (MEB, 2018). Genel anlamıyla bakıldığında ise eğitim programları, hedeflenen amaçlara ulaştıracak geniş kapsamlı öğrenme deneyimlerinin düzenlenmesini sağlayarak eğitim alacak bireylere yönelik planlamaları gerçekleştirir (Posner, 2004). MEB'na göre (2018), ülkemizde eğitim ve öğretim programlarıyla yapılan tüm faaliyetler aşağıdaki hedeflere ulaşmayı amaçlamaktadır:

- Okul öncesi eğitim almış öğrencilerin kişisel gelişim süreçlerini dikkate alarak, fiziksel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı bir şekilde ilerlemelerine destek olmak.
- İlkokulu tamamlayan öğrencilerin kişisel gelişimlerine ve özgün niteliklerine uygun olarak ahlaki değerlere saygılı, öz farkındalık ve bütünlük içinde özgüven ve disiplin sahibi, temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel düşünme yetenekleri ile sosyal becerilere ve estetik duyarlılığa sahip olmalarını, bunları etkin bir biçimde kullanarak sağlıklı bir yaşam tarzına yönlendirilmelerini amaçlamak.
- Ortaokulu bitiren öğrencilerin, ilkokuldaki becerilerini ilerleterek milli ve manevi değerlere sahip, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde ve farklı alanlarda temel düzeyde beceri ve yetkinliklere sahip bireyler olmalarını hedeflemek.
- Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokul ve ortaokuldaki becerilerini geliştirerek milli ve manevi değerlere sahip, üretken, aktif ve hayatlarını bu değerler çerçevesinde yönlendiren vatandaşlar olarak toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlayan, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde ve belirli alanlarda temel düzeyde beceri ve yetkinliklere sahip, ilgi ve yeteneklerine uygun bir meslek veya yükseköğrenim için hazır bireyler olmalarını hedeflemek.

Eğitim ve öğretim programları aracılığıyla gerçekleştirilmeye çalışılan tüm hedefler branşlar bazında da MEB tarafından ayrıca detaylandırılmıştır. Her bir branşın hedeflenen çıktıları ve öğrenme öğretme süreçleri bakanlık eliyle genel bir çerçeve kapsamında şekillendirilmiştir.

2.4. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN TARİHSEL GELİŞİMİ VE İŞLEVİ

Toplumlar, sağlıklı nesillerin yetiştirilmesinde sporun genel eğitimde ayrılmaz bir bileşen ve tamamlayıcı bir rol oynadığını uzun süredir kabul etmiştir. Bu sebeple spor, devlet politikaları tarafından benimsenmiş ve insan yaşamının her aşamasını kapsayacak şekilde desteklenmiştir (Hergüner, 1992). Beden eğitimi ve sporun içeriği ve amaçları zaman içinde değişmiş olsa da, yüzyıllar öncesinden günümüze kadar insan hayatında önemli bir yer edinmiştir. İnsan vücudunun belirli hedefler doğrultusunda eğitilmesi fikri, insanlığın varoluşundan bu yana uzanan bir geçmişe sahiptir (Tayga, 1990). Beden eğitimi terimi, batı dillerinde 18. yüzyılın ortalarında ortaya çıkmıştır (Brodmann, 1984). Çağdaş eğitim anlayışında, öğrencilerin zihinsel eğitimiyle birlikte fiziksel eğitiminin hedeflere ulaşmasının mümkün olduğu kabul edilmektedir (Yamaner, 2001). Eğitim kavramı içinde geniş bir uygulama alanına sahip olan beden eğitimi, organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak bireyin tüm kişiliğini geliştirmeyi amaçlamasıyla özel bir konuma sahiptir (Ulus, 1989).

Beden Eğitimi dersi, diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de okul öncesi eğitimden başlayarak ilkokul, ortaokul ve lisede kendi öğretim programları çerçevesinde zorunlu bir ders olarak yer almaktadır (Usluoğlu, 2014). Beden ve ruh sağlığının geliştirilmesinde etkili bir araç, hareketin çeşitli yönlerini ve prensiplerini içeren beden eğitimi ve spor eğitimidir (İnal, 2013). Ceylan'a göre (2006), beden eğitimi öğrencilerin fiziksel ve ruhsal gelişimine olumlu katkılarda bulunurken, aynı zamanda öğrencilere kendilerini keşfetme ve tanıtmada yardımcı olarak toplum içinde aktif rol almalarını sağlar.

İrez'e göre ise (2012), beden eğitimi planlı bir süreç olarak, genel eğitim sistemini göz önünde bulundurarak çocukların fiziksel ve ruhsal gelişimlerini düzenleyip uygulamaya geçiren bir süreçtir. Benzer şekilde, Özdenk (2018) beden eğitimi ve sporda insanların zihinsel ve fikri gelişimleriyle birlikte bedensel gelişimlerinin uyum içinde olmasının,

bireylerin yaşadıkları toplumlarda daha sağlıklı, dengeli, verimli ve mutlu olmalarına önemli katkı sağladığını savunmaktadır.

Beden eğitimi, kişiyi günlük yaşamın ritmine hazırlayan, milli duygularını güçlendirmek için belirli yöntemler veya fiziksel aktivitelerle birlikte sosyal, aktif ve bilişsel açıdan katkı sağlayan bir dizi etkinliktir (Lumpkin, 2005). Bu etkinlikler sayesinde beden eğitimi, okul çağındaki çocuklara fiziksel olarak aktif ve sağlıklı yaşam bilimlerini öğretmeyi hedefler (NASPE, 2012). Bunların yanı sıra beden eğitimi ve spor etkinlikleri, eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak görülür ve bedensel, ruhsal, sosyal ve duygusal yönden gelişmiş, sağlıklı bireylerin yetiştirilmesinde önemli bir araç olarak kabul edilir (Doğar, 1994).

Özmen (1997) ise beden eğitimi bedensel etkinliklerin içinde yer alması ve bu etkinlikler aracılığıyla eğitimin gerçekleştirilmesi olarak tanımlamıştır. Diğer bir deyişle, beden eğitimi, insanın bedeni üzerinden eğitim anlamına gelir; yapılan spor aktiviteleri, hem öğrenme değeri taşır hem de genç insanların sporla eğitilmesinin değerini içerir (Orhun, 1990). Başka bir bakış açısıyla; sürekli değişen teknoloji ve yaşam koşulları bireylere getirdiği stresi azaltmak ve bu stresin olumsuz fiziksel ve ruhsal etkilerini azaltmak için beden eğitimi ve spor aktivitelerinin insan hayatında temel bir alışkanlık haline gelmesi gerektiği alenen ortadadır (Arslan, 2008).

Eğitimin içinde yer alan beden eğitimi ve spor, vücut yapısını ve fonksiyonlarını geliştirme, eklem ve kas kontrolünü sağlama, psikolojik ilerlemeyi destekleme ve fiziksel gücün verimli bir şekilde kullanılmasını öğretme amacını taşıyan bir aktivite sistemidir (Sönmez ve Sunay, 2001). Başka bir ifadeyle, beden eğitimi ve spor genel eğitimi tamamlar ve eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Beden eğitimi ve hareket, bedensel ve motor becerilerin, sinir-kas koordinasyonunun ve kişisel-toplumsal uyumun gelişimi açısından, vücudun işlevselliği prensibine dayalı olarak çocuklar için son derece önemli bir alandır (Harmandar, 2004).

Beden eğitimi ile genel eğitim arasındaki ilişki ve benzerlikler Özmen (1997) tarafından aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

- Genel eğitim ve beden eğitimi amaçları arasında benzerlikler bulunmaktadır.
- Beden eğitimi, genel eğitimin hedeflerini gerçekleştirmede önemli bir kaynaktır.
- Kas aktiviteleri ve hareketler, kişisel gelişim için genel eğitime önemli katkılarda bulunur.

En yaygın tanımla program geliştirme, eğitim programlarının planlanması, hayata geçirilmesi, değerlendirilmesi ve bu değerlendirmelerin sonuçlarına dayanarak yeniden düzenlenmesi sürecidir (Erden, 1998). Ancak elbette ki programların uygulayıcısı olan öğretmenlerin programı ele alış biçimleri ve kendi ideolojileri de bu noktada devreye girmektedir. Çünkü öğretim programlarının okullarda etkin biçimde uygulanması ve amaçlara ulaşılmasında en kritik faktör öğretmenlerdir.

Geliştirilen öğretim programlarının ne düzeyde uygulanabilir olduğu hem genel anlamıyla hem de programın temel öğeleri kapsamında güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesinde öğretmenlerin görüşlerine başvurulması gereklidir (Selbi Yalnız,2019). Beden eğitimi dersi, öğrencilerin bedensel ve zihinsel gelişimlerine destek olan etkinliklerden oluşur ve Türkiye'deki ilköğretim ve lise gibi okullarda belirlenen programlar doğrultusunda uygulanır. Uygulanan bu program, cinsiyet ayrımı yapmaksızın tüm öğrencilere eşit şekilde sunulur (Yolcu, 1995).

Genel olarak, eğitimin hedefi nitelikli insan gücü yetiştirmektir, bu da fiziksel, zihinsel, ruhsal ve sosyal yönden sağlıklı ve yeterli olmayı gerektirir. Beden eğitimi ve spor, nitelikli insan yetiştirmenin önemli bir aracıdır çünkü genel eğitimin önemli bir parçasını oluşturur ve bireyin gelişimine büyük katkı sağlar (Yetim, 2000).

2.5. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Ülkemizde uygulamada olan 2018 yılı beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını incelemeden önce tarihsel süreçte Türkiye’de beden eğitimi dersi öğretim programlarında yaşanan değişime göz atmak gerekmektedir. Bu kapsamda ilk olarak bu dersin Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki durumu karşımıza çıkmaktadır. Enderun Mektebi'nde beden eğitimi, II. Mahmut döneminde ders olarak yer almış ve binicilik, güreş, atlama, cirit, okçuluk gibi aktiviteler bu kurumlarda gerçekleştirilmiştir (Akkutay, 1984). Ayrıca, askeri okullarda da beden eğitimi ve spor, Acemioğlan ve Canbazhaneler'de askeri talim olarak uygulanmıştır (Bilge, 1989). Daha sonraki süreçte, 1910'da liselerde iki saat olarak, 1911'de beş ve yedi yıllık idadilerin ders programlarında bir saat olarak, 1912'de ise Galatasaray Lisesi'nin programında "Terbiye-i Bedeniye" adı altında altıncı sınıfta haftada ikişer saat olarak yer almıştır (Yücel, 1938).

Türkiye'de ilk kez 1923'te, Birinci Heyet-i İlmiye tarafından beden eğitimi öğretmeni yetiştiren bir okulun açılması önerisi ortaya atılmıştır (Günay, 2013).

Osmanlı devleti döneminde, özellikle de 19. yüzyılın sonlarında tanıtılmaya başlanan modern spor ve beden eğitimi konularına Cumhuriyet döneminde de gereken önem verilmiştir. Bu durumun bir sonucu olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nde sporun bilimsel temelleri, 1930'larda Gazi Beden Terbiyesi Mektebi'nin kurulmasıyla oluşturulmuştur (Mirzeoğlu, 2020).

Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren beden eğitimi dersi zamanla değişikliklere uğramıştır. 1968'de cimnastik olarak bilinen "Beden Eğitimi" dersi için düzenlemeler yapılmış, 1981'de engelli öğrencilerin eğitimine yönelik önemli genelgeler yayımlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda 1982'de beden eğitimi ve spor terimleri ilk kez yer almıştır. 1983-1984 öğretim yılında "Spor Gelişim Çalışmaları Yönergesi ve 1984 Programları" ile beden eğitimi ders saati 3 saat olarak belirlenmiştir. İlköğretim kurumlarında 8 yıllık program bütünlüğünü sağlamak amacıyla 1988'de beden eğitimi programı geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

1997-1998 öğretim yılında ilköğretim okullarında beden eğitimi ders saatleri birinci kademe için 2 saat, ikinci kademe için ise 1 saat olarak düzenlenmiş, 2009'da seviyelere göre gruplandırılan 'Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı' hayata geçirilmiştir. Bu programda öğrenme alanları ve alt öğrenme alanları belirlenmiş, her bir alan için bilişsel, duyuşsal ve psikomotor kazanımlar tanımlanmıştır (MEB, 2009). 2009 yılında temel eğitim programından ayrılarak oluşturulan ortaöğretim programı, 2017 ve 2018 yıllarında yenilenmiştir (Aydın vd., 2022).

Mevcut Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının geçirdiği değişimleri daha iyi anlamak ve okuma kolaylığı sağlamak amacıyla 2018 yılında güncellenen programın önceki programla karşılaştırılması kolaylık sağlayacaktır.

Bu anlamda bahsi geçen programların Kılıçaslan ve Baş (2020) tarafından yapılan karşılaştırılması Tablo 1'de verilmiştir:

Tablo 1. 2018 Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Önceki Programla Karşılaştırılması

	Eski Program	Yeni Program
Sadeleştirmeler	92 Sayfa Öğretim Programı Çıktı Açıklamaları Etkinlik Örnekleri Ölçme ve Değerlendirme Örnekleri Kaynakça	31 Sayfa Çıkartıldı. Çıkartıldı. Çıkartıldı. Çıkartıldı. Redaksiyon çalışması yapıldı.
Eklmeler/ Düzenlemeler		• Genel felsefe, genel amaçlar, temel beceriler, değerler eğitimi, rehberlik ve ölçme değerlendirme. • Öğrenme alanları, alt öğrenme alanları tanımlandı. • Yeni kodlama sistemi oluşturuldu.
	“Aktif ve Sağlıklı Yaşam” Öğrenme Alanı Kazanım İfadeleri Kazanım Sayıları	“Aktif ve Sağlıklı Hayat” olarak değiştirildi. Sadeleştirme ve redaksiyon yapıldı. Ekleme ve çıkartmalar yapıldı.

Tablo 1’de görüldüğü gibi, önceki program ile 2018 yılında güncellenen program arasında temel olarak çok fark olmasa da yapısal açıdan sadeleştirmeye gidilmiştir. Program hedeflerine ulaşma açısından önemli bir farklılık olmamıştır.

2018 yılı öğretim programıyla beden eğitimi ve spor dersini alan öğrencilerin aşağıdaki hedeflere ulaşması hedeflenmektedir (MEB, 2018):

- Farklı fiziksel etkinlikler ve sporlar için özel hareket becerilerini geliştirir.
- Hareket kavramları ve ilkelerini çeşitli fiziksel etkinlikler ve sporlar sırasında uygular.
- Çeşitli fiziksel etkinlikler ve sporlarda stratejiler ve taktikler geliştirir ve uygular.
- Sağlıklı bir yaşamla bağlantılı fiziksel etkinlik ve sporun kavramları ve ilkelerini açıklar.
- Düzenli olarak fiziksel etkinliklere ve sporlara katılarak sağlığını ve sağlıklı yaşamını geliştirir.
- Beden eğitimi ve sporla ilgili kültürel değerleri anlar.

- Öz-yönetim becerilerini beden eğitimi ve spor aracılığıyla geliştirir.
- Beden eğitimi ve spor sayesinde iletişim, iş birliği, adil oyun, sosyal sorumluluk, liderlik, çevreye duyarlılık ve farklılıklara saygı gibi özellikleri geliştirir.

2018 yılında uygulanmaya başlanan beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı öğrenme alanları ve sınıf düzeylerine göre kazanım dağılımları ise Tablo 2’de sunulmuştur:

Tablo 2. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Öğrenme Alanları ve Sınıf Düzeyine Göre Dağılımları

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
1. Hareket Yetkinliği	Hareket becerileri	7	8	8	5
		9	9	10	12
	Hareket kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri				
		2	2	1	1
2. Aktif ve Sağlıklı Hayat	Hareket strateji ve taktikleri				
	Düzenli fiziksel etkinlik	1	1	2	2
		7	6	5	6
	Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat beceriler				
		5	5	4	4
	Kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz				
TOPLAM		31	31	30	30

(MEB, 2018)

Tablo 2 incelendiğinde öğretim programında yer alan öğrenme alanları “Hareket Yetkinliği” ile “Aktif ve Sağlıklı Hayat” başlıkları altında oluşturulmuştur. Sınıf düzeylerine göre kazanım dağılımları ise farklılık göstermektedir. Bu farklılığın nedenleri konusunda ise herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Yapılan değişiklikler ne olursa olsun programa dahil edilen tüm etkinliklerin gerçekleştirilmesi konusunda en önemli faktör yine programın uygulayıcısı olan öğretmenlerdir. Bu nedenle programda öğretmenlerin dikkat etmesi gereken özellikler ayrı bir başlık altında verilerek bu konuya vurgu yapılmaktadır.

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının uygulanmasında öğretmenlerin dikkat etmeleri gereken nitelikler şunlardır (MEB, 2018):

1. Ortaokul öğrencilerinin gelişimsel özelliklerini göz önünde bulundurarak, öğretim programının esas ilkeleri doğrultusunda okula özgü ayarlamalar yapılır.
2. Öğrenme ve öğretme yaklaşımları ile stratejiler, diğer derslerle ve günlük yaşamla bağlantılı hale getirilir.
3. Paydaşların rolleri ve sorumlulukları ile iş birliği imkanları göz önünde bulundurulur.
4. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının temel ilkelerine dayalı olarak tüm öğrenme ve öğretme süreçleri yönlendirilir.
5. Ortaokul seviyesindeki öğrencilerin gelişim özellikleri, beden eğitimi ve spor dersi öğretim programındaki kazanımların belirlenmesinde esas alınır. Bu özellikler, öğretim süreçlerinde dikkate alınmalıdır ve gerektiğinde rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanındaki uzmanlardan destek alınabilir.
6. Bu programdaki hedeflere ulaşmak için öğretmenler, öğrencilerin kişisel farklılıkları ve çevresel koşulları göz önünde bulundurarak uyarlama yapmalıdır. Örneğin, öğretmenler, etkinlik seçimlerini ve uygulamalarını belirlerken okulun sosyal, kültürel durumunu, velilerin beklentilerini ve hassasiyetlerini göz önünde bulundurarak modern danslar yerine halk danslarına ağırlık verebilirler.
7. Öğretmenler, öğrencilerin dersin hedeflerine ulaşmaları için en uygun modeli, stratejiyi ve öğretim yöntemlerini kullanmalıdır. Öğretim Programı, yüksek düzeyde psikomotor (beceri geliştirme, uyum sağlama, yaratıcılık), duyuşsal (örgütlenme, kişilik geliştirme) ve bilişsel (analiz, sentez, değerlendirme) alanlarda kazanımlar öngörüyor. Bu sebeple, sadece geleneksel öğretmen merkezli yaklaşımlar yeterli olmayabilir. Öğrenmeye odaklanan yöntemlerin kullanılması önemlidir. Öğretmenlerin pratiklerinde model temelli öğretimi tercih etmeleri önerilir. Bu modeller, öğretim hedeflerine yönelik olarak amaçları, içerikleri, uygulamaları ve değerlendirmeyi bütünsel bir şekilde ele alır. Bu modellerin uygulanması genellikle birkaç haftadan 10-15 haftaya kadar sürebilir. Program hedeflerine ulaşmada özellikle öğrenmeye odaklanan "taktik oyun", "spor eğitimi" ve "kişisel ve sosyal sorumluluk" modellerinin kullanımı büyük önem taşır.
8. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının genel çıktılarına ulaşmak için derslerin ve günlük yaşamın içerikleri arasında bağlantı kurulması büyük önem

taşıır. Öğretmenler, okullarındaki yıllık planları oluştururken seçmeli Spor ve Fiziki Etkinlikler dersiyle ilişkilendirme yapmalıdırlar. Ayrıca, diğer derslerin öğretmenleriyle iş birliği yaparak ders konuları arasında bağlantılar kurmalıdırlar.

Öğrencilerin, bu programdaki kazanımlara ulaşmaları için deneyimlerini günlük yaşamlarıyla ilişkilendirmeleri gerekmektedir. Beden eğitimi ve spor ders süresi, öğrencilerin kişisel gelişimlerini takip etmek, örnek uygulamaları denemek ve ders kazanımlarını belirlemek için kullanılmalıdır. Öğrenciler, ders dışı zamanlarında bu kazanımları pekiştirmek adına uygun fiziksel etkinliklere ve sporlara katılmalıdırlar. Bu nedenle öğrencilerin çevrelerindeki fiziksel etkinlik ve spor imkanlarını tanımaları ve etkili bir şekilde kullanabilmeleri için öğretmenler, rehberlik yapmalı ve destek olmalıdır.

9. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının hedeflerine ulaşmak için kişisel ve kurumsal paydaşlar arasında iş birliği kritiktir. Bu iş birliğinin sağlanmasında, okul yönetimi ile beden eğitimi öğretmenleri rehberlik etmelidir. Okulun, özellikle kurumlar ve spor kulüpleri ile yapılacak iş birliği için planları olmalıdır. Ayrıca, öğretmenler, okullarda oluşturulan iş sağlığı ve güvenliği kurullarıyla, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereğince iş birliği içinde olmalıdırlar.
10. Veliler, sürecin niteliği ve bu niteliği artırıcı yöntemler hakkında bilgilendirilmelidir. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı hedeflerine uygun olarak çocuklarının düzenli fiziksel etkinliklere katılmaları için desteklenmeleri ve bu gerekliliğin önemi kendilerine açıklanmalıdır. Öğrencilerin okul içi ve dışında katılacakları fiziksel etkinliklerde antrenörler, liderler ve beden eğitimi öğretmenleri iş birliği yaparak, öğrencilere katılımı, eğlenceyi, sağlık ve zindelik kazanımını destekleyen programlar sunmalıdırlar.
11. Öğrencilerin özel gereksinimleri olduğu durumlarda ders uygulamalarında gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Bu gereksinimler, öğrenme güçlüğü, sağlık sorunları, çeşitli engellilikler gibi sebeplerden kaynaklanabileceği gibi özel niteliklere sahip olma veya öğrenme hedeflerine önceden veya akranlarından daha erken ulaşmış olma gibi durumlardan da kaynaklanabilir. Öğretmenler, öğrencilerin özel gereksinimlerini belirledikten sonra gerekirse ilgili kişi ve kuruluşlardan yardım alarak bu öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine katılımlarını sağlamalıdır. Sağlık sorunları olan öğrenciler için veliler ve aile

hekimleriyle iş birliği yaparak öğrencilerin özel ihtiyaçlarına uygun, sağlıklarını destekleyecek yöntemler, araç ve gereçlerle derse katılımlarını sağlamak önemlidir. Üstün yetenekli öğrenciler ise spor alanında uzman antrenörlere veya spor kulüplerine yönlendirilmelidir. Derslerde bu öğrencilerden liderlik yapmaları istenebilir ve yetenekleri doğrultusunda daha ileri düzeyde etkinlikler belirlenebilir.

12. Öğretmenlere ve öğrencilere hedeflenen amaçlara ulaşma konusunda yardımcı olması için geliştirilen FEK bu Öğretim Programı'nda kullanılmalıdır. Sarı ve mor kart gruplarından oluşan FEK, sırasıyla beşinci sınıf ve altıncı-yedinci sınıf kazanımlarına destek sağlar. Sarı kart grubu öncelikle beşinci sınıf kazanımlarını desteklemektedir. Mor kart grubu ise altıncı ve yedinci sınıf kazanımları için uygundur. Öğretmenler, FEK'i inceledikten sonra derslerinde sınıf düzeyine ve kazanımlara uygun olanları kullanabilir. Programdaki kazanım açıklamalarında ilgili FEK'lere yönlendirmeler bulunmaktadır.

Beden eğitimi ve spor dersinin amacı, öğrencilerin hayatları boyunca kullanabilecekleri hareket becerileri, sağlıklı yaşam alışkanlıkları, kavramları ve stratejilerini geliştirerek öz yönetim, sosyal ve düşünme becerilerini kazanmalarını sağlamaktır (MEB, 2018). Ortaokuldaki Beden Eğitimi ve Spor dersi, ilkokuldaki 'Oyun ve Fiziki Etkinlikler' dersinin devamı niteliğindedir. Beşinci ve yedinci sınıflarda, sporlara hazırlayıcı oyun uygulamalarıyla ilerlenirken, sekizinci sınıfta farklı spor ve etkinlik gruplarındaki hareket becerileri geliştirilir (MEB, 2013). Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı, 2018'de güncellenmiş ve MEB tarafından öğretmenlerin dikkat etmesi gereken 12 ana konuyu detaylı bir şekilde içermektedir. Bu program, ortaokul 5-8. sınıf düzeyindeki öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve eğitim önceliklerini temel alarak "Hareket Yetkinliği" ve "Aktif ve Sağlıklı Hayat" olmak üzere iki temel öğrenme ve gelişim alanına odaklanmıştır. Aynı zamanda, beden eğitimi ve spor etkinlikleri içinde öz yönetim, sosyal ve düşünme becerilerini geliştirme imkânlarına vurgu yapmak amacıyla bu alanlara ilişkin kazanımlara yer verilmiştir. Programın önemli bir bileşeni olan FEK ders kazanımlarıyla ilişkilendirilmiş ve görsel destek sağlayarak oyunlaştırılmış hareket becerileri ve oyunları sunmaktadır (MEB, 2018). MEB, Talim ve Terbiye Kurulu'nun 19.01.2018 tarihli ve 6 sayılı kararıyla onaylanan ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını, yapılandırmacı bir yaklaşımla oluşturmuş ve okulların kullanımına sunmuştur (MEB, 2018). Beden eğitimi ve spor dersi öğretim

programının temel hedefi, öğrencilerin yaşamları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı yaşam becerileri, kavramları ve stratejilerini kazanmaları yanı sıra öz yönetim, sosyal ve düşünme becerilerini geliştirerek bir sonraki öğrenim seviyesine hazırlanmalarını sağlamaktır (MEB, 2018).

Ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı, yapılandırmacı yaklaşım esaslarına dayanan bir çerçevede oluşturulmuş ve önceki programlarla paralel olarak geliştirilmiştir. Bu yapı, bireyi merkeze alan, etkileşimli öğrenme ortamlarını teşvik eden, süreç odaklı ölçme-değerlendirme yöntemlerini benimseyen ve beden eğitimi öğretmenlerine önemli görevler yükleyen bir yapıdadır; bu özellikler MEB tarafından vurgulanmıştır (MEB, 2018). Kullanımda olan 2018 beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı güncelleme sürecinde aşağıda belirtilen işlem ve aşamalardan geçmiştir (MEB, 2018):

- Farklı ülkelerin son dönemde güncellenen öğretim programları araştırılmış,
- Yurt içi ve yurt dışında eğitim, öğretim ve programlar üzerine yapılan akademik çalışmalar gözden geçirilmiş,
- Anayasa, ilgili mevzuat, kalkınma planları, hükûmet programları, şûra kararları, siyasi partilerin programları ve sivil toplum kuruluşları tarafından hazırlanan raporlar gibi belgeler analiz edilmiş,
- MEB tarafından geliştirilen anketlerle öğretmen ve yöneticilerin programlar ve haftalık ders çizelgelerine ilişkin görüşleri toplanmış,
- İllerden gelen zümre raporları incelenmiş,
- Branşlara yönelik açık uçlu sorulardan oluşan anket verileri elektronik ortamda derlenmiş,
- Eğitim fakültelerinin branşlar bazında hazırladığı raporlar gözden geçirilmiş,
- Tüm görüşler, öneriler, eleştiriler MEB'nin ilgili birimlerindeki uzman personel, öğretmenler ve akademisyenlerin bulunduğu çalışma grupları tarafından değerlendirilmiş,
- Elde edilen bulgular doğrultusunda öğretim programı gözden geçirilmiş, güncellenmiş ve yenilenmiştir.

Günümüzde okullarda uygulanan ders saati çizelgesi ise MEB tarafından düzenlenmektedir. MEB Talim ve Terbiye Kurulu tarafından 22/12/2020 tarihi itibarıyla İlköğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesi yeniden oluşturulmuştur.

Güncellenen hali ile haftalık ders çizelgesi Tablo 3’de sunulmuştur (TTKB, 2020):

Tablo 3. İlköğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesi

İLKÖĞRETİM KURUMLARI (İLKOKUL VE ORTAOKUL) HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERSLER		SINIFLAR								
		İLKOKUL				ORTAOKUL				
		1	2	3	4	5	6	7	8	
ZORUNLU DERSLER	Türkçe	10	10	8	8	6	6	5	5	
	Matematik	5	5	5	5	5	5	5	5	
	Hayat Bilgisi	4	4	3						
	Fen Bilimleri			3	3	4	4	4	4	
	Sosyal Bilgiler				3	3	3	3		
	T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük								2	
	Yabancı Dil		2	2	2	3	3	4	4	
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2	
	Görsel Sanatlar	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Müzik	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Beden Eğitimi ve Oyun	5	5	5	2					
	Beden Eğitimi ve Spor					2	2	2	2	
	Teknoloji ve Tasarım							2	2	
	Trafik Güvenliği				1					
	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım					2	2			
	Rehberlik ve Kariyer Planlama								1	
İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi				2						
ZORUNLU DERS TOPLAMI		26	28	28	30	29	29	29	29	
SEÇMELİ DERSLER	Din, Ahlak ve Değerler	Kur'an-ı Kerim (4)					2	2	2	2
		Peygamberimizin Hayatı (4)					2	2	2	2
		Temel Dinî Bilgiler (2)					2	2	2	2
	Dil ve Anlatım	Okuma Becerileri (1)					2	2		
		Yazarlık ve Yazma Becerileri (4)					2	2	2	2
		Yaşayan Diller ve Lehçeler (4)					2	2	2	2
		İletişim ve Sunum Becerileri (1)							2	2
	Yabancı Dil	Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) (4)					2	2	2	2
		Bilim Uygulamaları (4)					2	2	2	2
		Matematik Uygulamaları (4)					2	2	2	2
		Çevre Eğitimi (1)							2	2
	Sanat ve Spor	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (2)							2	2
		Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) (4)					2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Müzik (4)					2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Spor ve Fizikî Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) (4)					2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Drama (2)					2	2		
		Zekâ Oyunları (4)					2	2	2	2
		Satranç (1)					2	2	2	2
	Sosyal Bilimler	Halk Kültürü (4)					2	2	2	2
		“Şehrimiz ...” (1)					2	2	2	2
		Ortak Türk Tarihi (1)								2
		Medya Okuryazarlığı (1)							2	2
		Hukuk ve Adalet (1)						2	2	2
		Düşünme Eğitimi (2)							2	2
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı						6	6	6	6	
SERBEST ETKİNLİKLER		4	2	2						
TOPLAM DERS		30	30	30	30	35	35	35	35	

(TTKB, 2020)

Tablo 3’de verilen çizelgenin uygulanması ile ilgili açıklamalar ise aşağıdaki şekilde sunulmuştur (TTKB, 2020):

1. Serbest etkinliklerin uygulanması veli isteği doğrultusunda, okul yönetiminin kararına bağlıdır ve zorunlu değildir.
2. Okullarda seçmeli derslerin uygulanmasında gerekli esneklik sağlanacak ve okul yönetimleri kendi imkânları dâhilinde çizelgenin seçmeli dersler bölümünde yer alan en fazla 10 dersten bir grup oluşturacaktır. Her öğrenciler kendi okulunda oluşturulan seçmeli dersler grubundan istedikleri dersleri seçecektir.
3. Seçmeli ders adının yanında parantez içinde bu derslerin kaç kez alınabileceği belirtilmiştir.
4. Farklı sınıf seviyelerinde alınabilecek seçmeli derslerin öğretim programları modüler bir yapıda oluşturulur. Öğrenciler bu derslerden seçtiklerini 5-8. sınıf arasında herhangi bir sınıf düzeyinde ya da sürekli olarak alabilirler. Öğrenciler, beşinci sınıftan itibaren programda seçmeli olarak yer alan bir dersi ilk kez sekizinci sınıfta alabileceği gibi, bu dersi beşinci sınıftan itibaren sürekli olarak seçebilir ya da herhangi bir sınıf düzeyinde başka bir alandan ders seçebilir.
5. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli günlerinde altı (6) ders saatlik zaman dilimi "seçmeli ders saatleri" olarak belirlenir. Böylelikle farklı sınıf düzeylerinde olup, seçtikleri ders açısından aynı seviyede olan öğrencilerden seçmeli ders grupları oluşturulabilir. Böylece hem kaynakların daha rasyonel kullanılması hem de öğrencilerin tercih haklarının kullanımı sağlanır.
6. Sanat ve Spor grubunda yer alan Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fizikî Etkinlikler dersleri öğrencilerin tercihlerine göre iki (2) ya da dört (4) ders saati olarak seçilebilir.
7. Beşinci sınıfta Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri (20 ders saati) ile en az dört (4) ders saatlik seçmeli dersi tamamlamak kaydıyla, imkân ve şartları uygun olan okullarda isteğe bağlı olarak onsekiz (18) ders saatine kadar yabancı dil dersi öğretimi yapılabilir.

8. İsteyen okullarda okul ve çevrenin şartları ile öğrencilerin bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak okul yönetiminin kararıyla on (10) ders saatine kadar her türlü eğitici faaliyet uygulanabilir.

Ülkemizde bulunan ortaokullarda her sınıf düzeyinde 2 ders saati olarak yer alan ve zorunlu olarak uygulanan beden eğitimi ve spor dersi yer almaktadır. Ancak bu ders saatleri yukarıdaki MEB açıklamalarında bulunan 6. Maddede yer alan “6. Sanat ve Spor grubunda yer alan Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fizikî Etkinlikler dersleri öğrencilerin tercihlerine bağlı olarak iki (2) ya da dört (4) ders saati olarak seçilebilir.” ibaresi ile toplamda 6 ders saatine kadar çıkarılabilmektedir.

Beden eğitimi ve spor dersinin önemi, dersin programdaki ağırlığından da anlaşılabilir. Beden eğitimi ve spor dersinin önemi dersin sadece öğrencilere pozitif kimlik gelişimi, özgüven, motivasyon sağlaması değil aynı zamanda insan haklarına saygılı, toplu yaşama uyum sağlayabilen ve sağlıklı yaşam sunan bir eğitim-öğretim aracı olmasından kaynaklanmaktadır (Ağırtaş, 2017).

İnal (2013)’a göre ise beden eğitimi ve spor dersinin iki önemli özelliği bulunmaktadır:

1. Fiziksel Özellikler: Bireylerde geliştirilmesi istenen elastiklik, dayanıklılık, çeviklik, hızlilik ve eşgüdüm gibi davranışlardır.
2. Psikolojik Özellikler: Rekabet edebilme, işbirliği sağlama, yardımlaşma, kararlılık, disiplin ve başarı gibi psikolojik gelişimlerdir.

2.6. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir (MEB, 2018). 2018 yılında yayınlanan ve halen kullanılan programın çalışmanın örnekleminde yer alan 5. ve 7. sınıf düzeylerine göre belirlenmiş kazanımlar ve sınıf düzeyine göre kazanım dağılımları bu bölümde sunulmuştur. 5. sınıf kazanım ve açıklamaları Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. Beşinci Sınıf Kazanım ve Açıklamaları

5.1. HAREKET YETKİNLİĞİ ÖĞRENME ALANI	
5.1.1. Hareket Becerileri	BE.5.1.1.1. Yer değiştirme hareketlerini alan ve efor farkındalığını göstererek uygular. Yürüme, koşma, sıçrama, atlama-sıçrama, adım al-sek, galop-kayma, yuvarlanma, tırmanma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Yer Değiştirme Hareketleri” FEK’lerindeki (sarı 1-8 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir. BE.5.1.1.2. Dengeleme gerektiren hareketleri vücut ve alan farkındalığını göstererek uygular. Eğilme, esnetme, dönme-salınım, ağırlık aktarımı, atlama-konma, başlama-durma, dinamik-statik denge, duruş-oturuş, itme-çekme vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Dengeleme Hareketleri” FEK’lerindeki (sarı 9-17 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir. BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alışma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir. BE.5.1.1.4. Birleştirilmiş hareket becerilerini çeşitli oyun ve etkinliklerde gösterir. Dengeleme, nesne kontrolü ve yer değiştirme hareketlerini birlikte yapmayı içeren etkinlik ve oyunlar vb. örnek olarak gösterilebilir. “Birleştirilmiş Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 27-33 arasındaki kartlar) etkinlik ve oyunlar kullanılabilir. BE.5.1.1.5. Temel jimnastik hareketlerini yapar. Jimnastikte duruşlar, yuvarlanmalar, vücut transferi ve yön değişikliği, geçişler ve bağlantılar vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Yer Değiştirme Hareketleri” (sarı 6 -8 arasındaki kartlar), “Dengeleme Hareketleri” (sarı 10, 11, 12, 16.kartlar) FEK’lerindeki etkinlikler kullanılabilir. BE.5.1.1.6. Verilen ritim ve müziğe uygun adımları uygular. Farklı yön, geçiş ve yer değiştirme içeren basit dans adımları örnek olarak gösterilebilir. “Adımlar” ve “Grup Dansları” FEK’lerindeki (mor 1-3. kartlar) etkinliklerden yararlanabileceği gibi geleneksel halk danslarına da yer verilebilir. BE.5.1.1.7. Yakın çevresine ait halk danslarını uygular. Ülkemizin çeşitli yörelerine ait halk dansları örnek olarak gösterilebilir. “Kültürümüzü Tanıyoruz” FEK’lerindeki (mor 1-3. kartlar) oyunlarından yararlanılabilir. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır.
5.1.2. Hareket Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	BE.5.1.2.1. Oyun ve etkinliklerde kullandığı temel hareket kavramlarını açıklar. Temel hareket becerilerinde kullanılan vücut ve alan farkındalığı, efor (çaba) ve hareket ilişkilerine ait kavramlar ele alınmalıdır. “Temel Hareket Kavramları” (sarı kart grubu) FEK’i kullanılır. BE.5.1.2.2. Oyunlara ve etkinliklere katılımı güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkına varır. Öz değerlendirme yaparak güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkında olma gibi konular üzerinde durulur. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.1.2.3. Oyun ve etkinliklerde belirlenen kural ve yönergeleri uygular. Oyun ve etkinliklerin etkili bir şekilde uygulanmasını sağlayan rutinler, kurallar ve yönergeler ele alınmalıdır. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.1.2.4. Oyun ve etkinliklerde zamanı etkili kullanmanın önemini fark eder. Çeşitli oyunlarda veya etkinliklerde zamanı hedefler doğrultusunda etkili kullanmanın önemi vurgulanır. BE.5.1.2.5. Oyun ve etkinliklerde farklı iletişim yollarını kullanır. Oyun ve etkinliklerde sağlıklı iletişim kurmak için gerekli olan sözlü (etkili dinleme, etkili mesaj gönderme, ben ve biz dili kullanma), görsel (beden dili, jest ve mimikler, vurgular vb.) ve yazılı iletişim yolları üzerinde durulur. BE.5.1.2.6. Oyun ve etkinliklerde iş birliğinin önemini kavrar. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.1.2.7. Oyun ve etkinliklerde kaybetmeye ve kazanmaya ilişkin uygun davranışlar sergiler. İş birliğine veya yarışmaya dayalı oyun ve etkinliklerde adil oyun anlayışına uygun davranma ile oyun ve etkinliklerde kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır.

	BE.5.1.2.8. Oyun ve etkinliklerde bireysel farklılıklara duyarlı olur. Oyun ve etkinliklere katılımda bireysel farklılıkları anlama ve uygun davranışları sergileme ile etkinliklerde kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.1.2.9. Oyun ve etkinliklerde kendisinin ve arkadaşlarının performanslarını değerlendirir. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır.
5.1.3. Hareket Strateji ve Taktikleri	BE.5.1.3.1. Oyun ve etkinliklerde hücumla yönelik strateji ve taktikleri gösterir. Oyun ve etkinliklerde vücut aldatması, yön ve hız değiştirmeye yönelik hücum taktikleri ele alınır. “Birleştirilmiş Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 27-33 arasındaki kartlar) etkinlik ve oyunlardan yararlanılabilir. BE.5.1.3.2. Oyun ve etkinliklerde savunmaya yönelik strateji ve taktikleri gösterir. Oyun ve etkinliklerde yön ve hız değiştirmeye yönelik savunma taktikleri ele alınır. “Birleştirilmiş Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 27-33 arasındaki kartlar) etkinlik ve oyunlardan yararlanılabilir.
5.2. AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT ÖĞRENME ALANI	
5.2.1. Düzenli Fiziksel Etkinlik	BE.5.2.1.1. Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır. Vücut kompozisyonunu, kalp dolaşım sistemi dayanıklılığını, kas kuvvetiyle dayanıklılığı ve esnekliği geliştirecek fiziksel etkinliklere düzenli katılımın önemi ile etkinliklerde Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır.
5.2.2. Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	BE.5.2.2.1. Fiziksel etkinliklerin eğlenceli yönlerinin farkına varır. Oyun ve etkinliklere katılım ile eğlenme ve mutluluk arasında ilişki kurulur. BE.5.2.2.2. Katıldığı etkinliklerde fiziksel etkinlik düzeyini ölçer. Çeşitli yöntemler (günlük, gözlem, adımsayar, kalp atım monitörü gibi teknolojik araçlar) kullanılarak yapılan fiziksel etkinlik düzeyinin ve şiddetinin belirlenmesi sağlanır. “Sağlık Anlayışı I ve II” FEK’lerinden (sarı ve mor kartlar) yararlanılabilir. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.2.2.3. Katıldığı fiziksel etkinliklerin, fiziksel uygunluğuna olan etkilerini açıklar. Çeşitli etkinliklerin/sporların sağlıkla ilgili fiziksel uygunluğa (vücut kompozisyonu, kalp-dolaşım sistemi dayanıklılığı, kas kuvveti ve dayanıklılığı ve esneklik) etkilerinin incelenmesi sağlanır. BE.5.2.2.4. Fiziksel etkinliklerde ne zaman ve nasıl beslenmesi gerektiğini açıklar. Fiziksel etkinliklerde dengeli beslenme ile obezite konusu ele alınır. BE.5.2.2.5. Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının güvenliğine etki eden durumları açıklar. Fiziksel etkinliklerde fiziksel alanın güvenli hâle getirilmesi ve malzemelerin güvenli kullanımı gibi konular ele alınır. BE.5.2.2.6. Fiziksel etkinliklerde kendisinin ve başkalarının sağlığına etki eden durumları açıklar. Fiziksel etkinliklerde ısınma, soğuma ve kullanılan malzemelerin (spor kıyafeti, etkinliğe veya spora özgü malzemeler) sağlık için uygunluğu gibi konular ele alınır. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.2.2.7. Fiziksel etkinliklerde ilkyardımanın genel amaçlarını ve uygulamalarını bilir. İlk yardımın tanımı, önemi, genel amaçları, temel kuralları (koruma, bildirme ve kurtarma) ve ilk yardım çantasında bulunması gereken malzemeler ele alınır
5.2.3. Kültürel Birikimlerimiz ve Değerlerimiz	BE.5.2.3.1. Bayram, kutlama ve törenlere katılır. Öğrencilerin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı gibi millî bayramlar ile belirli gün ve haftalarla ilgili düzenlenecek olan etkinlik, spor ve oyunlara katılımları sağlanır. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.2.3.2. Atatürk’ün sporla ilgili söylediği sözleri açıklar. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.2.3.3. Yakın çevresine ait halk danslarını tanıır. Ülkemizin çeşitli yörelerine ait halk danslarının hikâyeleri, özellikleri, müzikleri ve kıyafetleri ele alınır. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.2.3.4. Geleneksel çocuk oyunlarını tanıır. Ülkemizde oynanan geleneksel çocuk oyunlarından örnekler verilmelidir. “Geleneksel Çocuk Oyunları” FEK’lerindeki (mor 1-3. kartlar) oyunlardan yararlanılabilir. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.5.2.3.5. Olimpik kavramları bilir. Modern Olimpiyat Oyunları (paralimpik, olimpik vb.) ile ilgili kavram ve semboller üzerinde durulur.

Tablo 4’de görüldüğü gibi 5. sınıf kazanım ve açıklamaları içerisinde araştırmaya konu olan FEK’na yönlendirmeler mevcuttur. Aynı şekilde 7. sınıf kazanım ve açıklamaları ise Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5. Yedinci Sınıf Kazanım ve Açıklamaları

7.1. HAREKET YETKİNLİĞİ ÖĞRENME ALANI	
7.1.1. Hareket Becerileri	BE.7.1.1.1. Bireysel sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. BE.7.1.1.2. Takım sporlarına hazırlayıcı oyun ve etkinliklerdeki hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “Hücum Oyunları” (mor 1-11 arasındaki kartlar) ve “Vurma ve Yakalama Oyunları” (mor 1-9 arasındaki kartlar), FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir. BE.7.1.1.4. Doğada yapılan etkinliklerle ilgili becerileri geliştirir. Açık alan/doğada iş birliğine, çeşitli iletişim yolları kullanmaya, bireysel ve grup performansına dayalı etkinlikler yapılabilir. “Açık Alan Oyunları” FEK’lerindeki (mor 1-4 arasındaki kartlar) etkinlik ve oyunlar kullanılabilir. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.1.1.5. Su sporları/etkinlikleri ile ilgili hareket becerilerini geliştirir.* (* Bu kazanım imkânları uygun olan veya uygun ortam oluşturulabilen okullarda yapılmalıdır.)Suda güvenlik, suya giriş çıkış, suya alışma çalışmaları, ayak vuruşları, suda kayma, kol çalışmaları, nefes çalışmaları vb. etkinliklerden yararlanılabilir. BE.7.1.1.6. Hazırladığı jimnastik serisini uygular. Öğrencilerin jimnastikte öğrendiği hareketleri (dönüşler, duruşlar, yuvarlanmalar, çember, kartvil vb.) birleştirerek kendisine özgü seri hazırlayıp uygulaması sağlanır. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.1.1.7. Seçtiği müzikle uyumlu özgün koreografi sergiler. “Adımlar”, “Yer Değişmeler - Dönüşler” ve “Grup Dansları” FEK’lerindeki (mor 1-3. kartlar) etkinliklerden yararlanılabilir. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.1.1.8. Halk danslarına özgü hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “Kültürümü Tanıyorum” FEK’lerindeki (mor 1-3 arasındaki kartlar) etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
7.1.2. Hareket Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	BE.7.1.2.1. Spor ve etkinliklere hazırlayıcı oyunlara katılırken ilgili hareket kavramlarını yerinde kullanır. “Temel Hareket Kavramları” (sarı kart grubu) FEK’i kullanılabilir. BE.7.1.2.2. Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde kendi performansını analiz eder. Öğrencilere çeşitli spor ve etkinliklere hazırlayıcı oyunlarda, kendi performanslarını gözlemleyecekleri uygulamalar yaptırarak performanslarını inceleme, yorum yapabilme, hedef belirleme ve sonuca ulaşmada bu gözlemleri kullanmaları sağlanır. BE.7.1.2.3. Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde karşılaştığı problemlere grupla çözümler üretir. Öğrencilerin çeşitli spor ve etkinliklerde istenilen sonuca ulaşmada yaşadıkları problemleri belirlemeleri; bunlara bireysel, eşle, grup veya takım ile çözümler üretmeleri sağlanır. BE.7.1.2.4. Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde etkili iletişim yolları kullanır. Spor ve etkinliklere katılımı meydana gelen anlaşmazlıkları çözmek için öğrencilerin etkili iletişim yolları (saydamlık, doğallık, kibarlık, biz dili kullanma, karşındakini yargılamadan dinleme, uygun ses tonu kullanma, göz teması kurma vb.) kullanmaları sağlanır. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.1.2.5. Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde iş birliğine dayalı davranışlar gösterir. BE.7.1.2.6. Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde adil oyun anlayışına uygun davranır. Kazanımla ilgili değerler üzerinde durulmalıdır.

	BE.7.1.2.7. Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde liderlik becerileri gösterir. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.1.2.8. Sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya istekli olur. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.1.2.9. Geliştirdiği materyali spor ve etkinliklerde kullanır. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.1.2.10. Akranının performansını değerlendirir. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır.
7.1.3. Hareket Strateji ve Taktikleri	BE.7.1.3.1. Sporlara hazırlayıcı oyunlardaki strateji ve taktikleri çözümler. “Hücum oyunları” (mor 5-11 arasındaki kartlar) “Vurma ve Yakalama Oyunları” (mor 1-9 arasındaki kartlar) “File ve Raket Oyunları” (mor 5-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlardan yararlanılabilir.
7.2. AKTİF VE SAĞLIKLI HAYAT ÖĞRENME ALANI	
7.2.1. Düzenli Fiziksel Etkinlik	BE.7.2.1.1. Uyguladığı planın etkilerini gözleyerek fiziksel etkinliklere katılır. Öğrencilerin okul içi ve dışında uyguladığı fiziksel etkinlik planının vücut kompozisyonu, kalp-dolaşım sistemi dayanıklılığı, kas kuvveti ve dayanıklılığı ve esnekliğine olan etkisini gözlemlemeleri sağlanır. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.2.1.2. Yakın çevresindeki fiziksel etkinlik ve spor imkânlarını kullanır. Çevresinde katılabileceği, uygulayabileceği fiziksel etkinlik ve spor imkânlarını tanımları sağlanır. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır.
7.2.2. Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	BE.7.2.2.1. Fiziksel etkinliğe katılımda kendini motive edecek teknikleri tanımlar. Hedef belirleme, kendi kendine konuşma, sosyal destek (arkadaş, aile, öğretmen vb.), ödüllendirme gibi teknikler kullanılabilir. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.2.2.2. Fiziksel etkinliklerde uygulayabileceği kişisel beslenme programını hazırlar. Katıldığı fiziksel etkinlik ve spora uygun beslenme programı, öğretmen rehberliğinde hazırlanır. “Beslenme piramidi” (sarı kart grubu) FEK’i kullanılabilir. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.2.2.3. Fiziksel etkinlikler sırasında, kendisinin ve başkalarının güvenliğini sağlayacak davranışlar sergiler. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.2.2.4. Temel ilk yardım uygulamalarını gösterir. Kanama, sıyrık ve kesik, çıkık ve kırık, burkulma, zehirlenme gibi durumlar ele alınır. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.2.2.5. Fiziksel etkinlikler ve sporla ilgili güvenilir bilgi kaynaklarını kullanır. Sporla ilgili çeşitli bilgi kaynakları ve bunların doğruluğu, değerlere uygunluğu, güncelliği, bilimselliği vb. konular ele alınır. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır.
7.2.3. Kültürel Birikimlerimiz ve Değerlerimiz	BE.7.2.3.1. Bayram, kutlama ve törenler için etkinlikler hazırlar. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.2.3.2. Cumhuriyet Döneminde spora ve sporcuya verilen önem üzerinde durulur. Atatürk’ün güreş, yüzme, futbol ve diğer spor dallarına olan ilgisi üzerinde durulur. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.2.3.3. Farklı yörelere ait halk danslarını araştırır. Öğrencilerin ülkemizin farklı yörelerine ait halk dansları, hikâyeleri, özellikleri, müzikleri ve kıyafetlerini araştırmaları sağlanır. Kazanım ile ilgili değerler üzerinde durulmalıdır. BE.7.2.3.4. Ülkemizin olimpiyat tarihini araştırır.

Tablo 5’de görüldüğü gibi 7. sınıf kazanım ve açıklamaları içerisinde FEK’larına yönlendirmeler mevcuttur. Araştırmanın çıkış noktası olarak değerlendirilen beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlığı ilerleyen bölümlerde incelenecektir.

2.7. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALAR

2018 yılında uygulamaya konulan "Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)" çerçevesinde literatürde incelenen araştırmaların sayısı sınırlıdır. Bu araştırmaların içinde, Yıldız tarafından yapılan bir yüksek lisans tezi bulunmaktadır. Yıldız'ın (2018) tezi, İç Anadolu Bölgesi'ni ele alan tarama modeli bir çalışmadır. Bu çalışma, ilköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yeni öğretim programı kazanımlarının uygulanabilirliği üzerine görüşlerini içermekte olup, sadece İç Anadolu Bölgesi'ndeki öğretmenlerin görüşlerini kapsamaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre; beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çoğunlukla her sınıf düzeyinde belirtilen kazanımları başarıyla gerçekleştirebildiği, ancak bazı kazanımların eksik kaldığı ortaya çıkmıştır.

Altunbakır (2019) tarafından yapılan bir diğer yüksek lisans tezi, ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının bilişsel alan kazanımlarını değerlendirmeyi hedeflemiştir. Bu çalışma, Mersin ili üzerinde yoğunlaşmış ve ortaokul düzeyinde (5-8 sınıflar) beden eğitimi ve spor öğretim programının bilişsel alan genel hedeflerinin ve bu hedeflere bağlı kazanımların farklı değişkenlere göre nasıl gerçekleştiğini araştırmıştır. Araştırma sonucunda, "Sağlıklı Yaşam ile ilgili fiziksel etkinlik ve spor kavramlarını açıklama", "Beden eğitimi ve sporla ilgili kültürel birikimi ve değerleri kavrama" ve "Beden eğitimi ve spor yoluyla düşünme becerilerini geliştirme" gibi çıktıların cinsiyet, okul türü ve okul bölgesi gibi değişkenler açısından gruplar arasında anlamlı farklar olduğu belirtilmiştir.

Bahsedilen çalışmalarda görüldüğü gibi ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı farklı açılardan ele alınmış ancak programın içeriğinde önemli yer tutan FEK'nın programa olan olumlu ya da olumsuz etkilerine değinilmemiştir. Öğretim programı içerisinde sunulan sınıf bazlı kazanımların çoğunda FEK kartlarına yönlendirmeler yapılmış olmasına rağmen, FEK programın bir ögesi olarak ele alınmamıştır.

2.8. FİZİKSEL ETKİNLİK KARTLARI (FEK)

Youth Sport Trust (YST) gençlerin yaşlarına ve gelişimlerine göre ilerleyebilecekleri bir spor yolunu oluşturmak amacıyla TOP Programları adı verilen bir dizi ilerleyici program geliştirmiştir (YST, 2002a).

1994 yılında İngiltere'de kurulan ve kayıtlı bir hayır kurumu olan Youth Sport Trust gençlere kaliteli beden eğitimi ve spor programları sunmayı amaçlayan TOPs programını oluşturmuştur. Bu program, ilkokul öğretmenleri için tasarlandı ve TOP Play ve TOP Sport gibi programların yanı sıra bir dizi farklı program içermektedir. TOP Play, 4 ila 7 yaş arasındaki çocukların temel oyun becerilerini geliştirmeye odaklanırken, TOP Sport ise 7 ila 11 yaş arasındaki çocuklara çeşitli spor dallarında beceri kazandırma imkânı sunarak, TOP Play kartlarında yer alan temel becerileri iletmeyi amaçlamaktadır. Daha sonra TOP Dans ve TOP Jimnastik gibi ek TOPs programları ortaya çıkmıştır. İlk olarak 1996/97 yıllarında İngiltere'deki ilkokullara tanıtılan TOP Play ve TOP Sport programları, 2002'de revize edilmiş Ulusal Beden Eğitimi Müfredatına uyumlu hale getirilmek amacıyla ikinci bir aşamadan geçmiştir (Department for Education and Employment and the Qualifications and Curriculum Authority 1999).

Düzenlenen TOP Programlarının temel hedefleri ise şunlardır (YST, 2002b):

- İlköğretim beden eğitimi öğretmenlerine destek ve Mesleki Gelişim sağlamak; beden eğitimi konusunda uzman olmayan öğretmenlere yardımcı olmak,
- 2000 Ulusal Müfredatının sunumunu desteklemek ve tamamlamak,
- Öğrenci öğrenimini müfredat genelinde desteklemek,
- Okul tabanlı uygulamaların geliştirilmesini teşvik etmek için beden eğitimi ve okul sporu standartlarını yükseltmek,
- Kapsayıcı uygulamaları desteklemek ve geliştirmek,
- Öğretmenlerin beden eğitimi alanındaki bilgi düzeyini ve güvenini artırarak öğretim standartlarını yükseltmek,
- Beden eğitiminin önemini vurgulayarak statüsünü yükseltmek,
- Çocukların beden eğitimi başarılarını artırmak,
- Gençlere keyifli fiziksel etkinlikler ve spor imkanları sunmak.

TOP Play ve TOP Sport, başlangıçtaki TOP Programlarının ikisini temsil etmektedir ve ilk olarak Nisan 1996'da 4 ila 11 yaş arasındaki çocuklara yüksek kalitede beden eğitimi ve sporun sunumunu desteklemek amacıyla 2000 ilkokulda uygulanmıştır. Hedefleri arasında Nisan 1999'a kadar 19.000 ilkokul ve 33.000 topluluk alanına erişerek 4 milyondan fazla çocuğa ulaşmak yer almıştır (Department of National Heritage, 1996). Bir yıl sonrasında ise 94 yerel eğitim otoritesinin TOP Play ve TOP Sport'u okullarında benimsediği ve bu kadar kısa süre içinde programın İngiltere genelinde 2.438 okula ulaştığı belirtilmiştir (YST, 1997).

Yurt dışında TOPs hakkında çok sayıda çalışma yapılmış ve bu yöntemi detaylı bir şekilde ele alan makaleler yayınlanmıştır.

TOPs programının temel hedefleri arasında, beden eğitimi ve okul sporu standartlarının iyileştirilmesi, kapsayıcı uygulamaların desteklenmesi ve geliştirilmesi, öğretmenlerin bilgi düzeyinin ve özgüveninin artırılmasıyla beden eğitimi öğretim standartlarının yükseltilmesi, beden eğitiminin öneminin vurgulanması, öğrencilerin beden eğitimi başarısının artırılması ve keyifli fiziksel aktiviteler ile sporun teşvik edilmesi yer almaktadır (Haskins 2003).

Top Play ve Top Sport, beden eğitimi ve spor etkinliklerinin kalitesini geliştirmek amacıyla İngiltere ve İskoçya'da öğretmen adayları, mevcut öğretmenler ve spor antrenörlerine destek olmak için üretilen kartlardır. Bu kartlar, çeşitli seminerler ve kurslar yoluyla ilgili kişilere tanıtılmış ve uygulanmaya başlamıştır (Torphe, 2013).

TOPs kartlarının öne çıkan nitelikleri şöyle özetlenebilir (Torphe, 2013):

S (Succes) : Başarı

M (Maximum Participation) : Maksimum Katılım

I (Inclusive) : İçermecilik

L (Learning) : Öğrenme

E (Enjoyment) : Eğlence

TOP programlarının sınırlılıkları Harris vd. (2007) tarafından şöyle belirlendi:

- Yetersiz dikkat gösterme
- Orta ve uzun vadeli planlama

- Süreklilik ve ilerleme
- Özel gereksinimler
- Değerlendirme
- Bazı ilkokul öğretmen gruplarının ihtiyaçlarına diğerlerinden daha fazla odaklanma
- Takip desteğinin eksikliği

İlk olarak Sabin (1997) TOPs kartlarının müfredat içinde nasıl kullanılabileceğine dair örnekleri içeren açıklamalar yaptığı bir çalışma gerçekleştirmiştir. Newton'ın (1998) ise TOPs'un ilkokulunda nasıl uygulandığına dair bir rapor yayınlamıştır.

Sonrasında Roberts vd. (1998), Top Play ve Top Sport modellerini incelemiş ve bu yöntemin olumlu ve olumsuz yönlerini belirlemişlerdir. Araştırmaya göre, Top Play ve Top Sport'un olumlu yönleri; beden eğitimi ve spor derslerinde uygulanabilir oluşları ve hizmet içi eğitim veya mesleki gelişim kurslarıyla desteklenerek, ilgili öğretmenlerin bu metodun kullanımı için bilgi ve yeteneklerini artırabilir oluşudur. Olumsuz yönleri ise belirli zaman dilimlerinde metodun öğretmenlere aktarılması, metodun uygulanması için yeterli kaynak eksikliği, okul ortamlarında metodun gerektirdiği sistemlerin kurulmasındaki zorluklar ve bu sistemlerin okullarda bıraktığı uzun vadeli etkiler olarak belirtilmiştir.

Graves (1998) ise TOPs programının uygulanması ve değerlendirilmesine ilişkin bir rapor sunmuştur ve raporda 450'den fazla okul, 2.000'den fazla öğretmen ve 10.000'den fazla çocuğun TOPs yönteminden keyif aldıklarını belirtmiştir. Graves'in kendi görüşü ise, TOPs'un beden eğitimi alanında yer aldığı en etkileyici 'ürün' ve katalizör olduğu yönünde olmuştur (Graves, 1998).

Harris vd. (2007) ise yayınladıkları raporda, TOPs metodolojisinin okullardaki uygulanmasının sonuçlarını detaylandırarak, bu yaklaşımın şu hedefleri başardığını ifade etmişlerdir:

- Beden eğitimi öğretmenlerine destek olma, mesleki gelişimlerini teşvik etme,
- Alanlarında uzman olmayan öğretmenlere yetkinlik kazandırma ve bilgi becerilerini artırma,
- Öğrencilerin beden eğitimi programları hakkındaki farkındalıklarını artırma,
- TOPs metodolojisiyle ilgili bilimsel araştırma yelpazesini genişletme,

- Okul ortamlarında beden eğitimi ve spor derslerinin etkinliğini artırma,
- TOPs metodolojisinin uygulanmasındaki zorlukları araştırarak çözümler üretme,
- Öğretmenlerin bilgi ve beceri seviyelerini yükselterek özgüvenlerini artırma,
- Eğitim sisteminde beden eğitimi ve spor derslerini daha önemli bir konuma taşıma,
- Beden eğitimi derslerinde öğrencilerin spor etkinliklerine katılımını teşvik etme,
- Bireylerin spor etkinliklerine katılma isteğini artıracak etkinlikler düzenleme.

Lawrence (2003) çalışmasında TOP Play ve TOP Sport programlarının etkisini incelemiştir. Bulguları, okulların programlara yüksek katılım gösterdiğini ortaya koyarken; hem personelin hem de öğrencilerin TOPs kaynaklarından faydalandığını, öğrencilerin beden eğitimine daha olumlu bir tutum sergilediklerini ve derse katılım düzeylerinde artış yaşandığını belirtmiştir. Lawrence (2003)'ın çalışmasına katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%97), TOPs eğitiminin ihtiyaçlarıyla uyumlu olduğunu; bu konuda TOPs yönteminin mükemmel ve tatmin edici olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca neredeyse çalışmaya katılan tüm öğretmenler (%99), katıldıkları TOPs eğitimleri ile beden eğitimi dersi vermeye olan güvenlerini büyük ölçüde artırdığını düşündüklerini ifade etmişlerdir. Benzer şekilde, öğretmenlerin çok yüksek bir oranı (%98), TOPs eğitiminin beden eğitimi konusundaki bilgilerini büyük ölçüde genişlettiğini düşündüklerini belirtmişlerdir. Sonuç olarak çalışmaya katılan öğretmenlerin çoğu (%90) TOPs programların beden eğitimi dersinin okuldaki önemini artırdığına inandıklarını ve TOPs programlarının okullarındaki beden eğitimi dersine olumlu etki ettiğini düşündüklerini ifade etmişlerdir.

Dowling ve Gough (2003) ise Sports Colleges ve Okul Spor Koordinatörü ağı aracılığıyla TOPs'un ülke çapındaki yerel eğitim otoriteleri tarafından örnek alınabilecek bir model olduğunu belirtmişlerdir.

Türkiye'de ise bu program Uluslararası İlham projesinden esinlenilerek geliştirilmiştir. MEB Talim Terbiye Kurulu tarafından hazırlanan bu kartlar, müfredata dahil edilmiş ve ilgili kişilerin eğitimi için çalışmalar yapılmıştır. FEK'nın ülkemizdeki uyarlanması ve geliştirilmesini destekleyen kurumlar arasında Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye Milli Paralimpik Komitesi ve MEB yer almaktadır.

International Inspiration, 2012 Londra Olimpiyat Oyunları için geliştirilmiş bir projedir ve temel hedefi beden eğitimi ve sporu bireylerin günlük yaşamlarının ayrılmaz bir parçası haline getirmektir. Bu kartlar, 5 ülkede uygulandıktan sonra 2012'ye kadar yaklaşık 12 milyon çocuğa ulaşmayı hedefleyerek 20 ülkede daha uygulanması planlanmıştır. Projeyi destekleyen kurumlar arasında British Council, Birleşik Krallık Spor Kurumu, UNICEF, İngiltere Uluslararası Kalkınma Bakanlığı, İngiltere Dışişleri Bakanlığı, İngiltere Olimpiyat Vakfı ve Londra Olimpik Oyunları Organizasyon Komitesi yer almaktadır (Usluoğlu, 2014).

Ülkemizdeki eğitim sistemindeki 4+4+4 modeline geçişle birlikte, ortaokul seviyesindeki beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı 2013-2014 eğitim-öğretim yılında yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme kapsamında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerine derslerde yardımcı olmak amacıyla FEK oluşturulmuştur. FEK İngiltere ve İskoçya'da öğretmenlik eğitimi alanlar, okullarda çalışan öğretmenler, koçlar ve spor eğitimi veren eğitimciler için önemli bir kaynak olarak geliştirilmiştir. Bu kartlar, beden eğitimi ve fiziksel etkinlikleri kapsayan TOPs kartlarından ilham alınarak yüksek kalitede ve destekleyici nitelikte oluşturulmuştur.

Daha önceden de belirtildiği gibi; TOPs Profesyonel Gelişim Programı, İngiltere'de 1994 yılında genç bireylerin beden eğitimi ve spor programlarını geliştirmek ve uygulanabilir hale getirmek amacıyla ortaya çıkmıştır. Program, Top Play ve Top Sport adları altında iki ana bölümde yer alır. Top Play, 4-7 yaş aralığındaki çocukların temel oyun becerilerini kazanmalarını ve geliştirmelerini hedeflerken, Top Sport ise 7-11 yaş arasındaki çocukların farklı spor alanlarında yeteneklerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. İngiltere'deki ilkokullarda 1996-1997 yıllarında uygulanmaya başlanmıştır. 2002'de TOPs Profesyonel Gelişim Programı'nın temel hedefleri, beden eğitimi ve spor derslerinin standartlarını yükseltmek, uygulama becerilerini desteklemek ve artırmak, beden eğitimi öğretim yöntemlerini geliştirmek ve öğrencileri aktif kılacak eğlenceli fiziksel aktiviteleri teşvik etmek olarak belirlenmiştir (Usluoğlu, 2014).

Ülkemizde kullanılan FEK iki grupta toplanır: sarı ve mor kartlar. İlk çocukluk dönemi için (6-9 yaş arası) hazırlanan sarı kart grubunda "Temel hareket becerileri ve kavramları kartı, öğretmen kartı, birleştirilmiş hareket kartları, sağlık anlayışı kartları, spor engel tanımaz kartları, hareket yetkinliği kartları ve fiziksel etkinlik ve beslenme piramidi kartları" gibi toplamda 34 farklı kart bulunmaktadır. İkinci çocukluk dönemi

(10-13 yaş arası) için hazırlanan mor kart grubunda ise "öğretmen kartları, file ve raket oyunları, hücum oyunları, vurma ve yakalama oyunları, etkin katılım, sağlık anlayışı ve spor engel tanımaz" gibi toplamda 49 farklı kart bulunmaktadır (MEB, 2012b).

FEK öğrencilerin belirli kurallar içinde oyunları anlamalarına, oluşturmalarına ve komutlarla birlikte oynayarak hareket gelişimlerine katkı sağlamanın yanı sıra bilişsel, duyuşsal ve sosyal becerilerinin gelişimine de yardımcı olmaktadır (MEB, 2013). FEK’nda öğrencilerin fiziksel, sosyal ve psikolojik alanlarını geliştirecek kartlar mevcuttur. Öğretmenlerin kolaylıkla uygulama yapabilmeleri için kartlarda gerekli açıklamalar bulunmaktadır ve bu kartlar sınıf ortamında, okul bahçesinde veya spor salonlarında uygulanabilecek oyunlardan oluşmaktadır (Atlı, 2017).

Yukarıda da belirtildiği gibi 2018’de başlatılan programın en önemli değişikliği, programın hedeflerine ulaşmada öğretmenler ve öğrencilere rehberlik sağlamak amacıyla FEK’nın kullanılmasıdır (MEB, 2018). Bakanlığın tavsiye niteliğinde yayınladığı bu kartların beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından kullanılacakları varsayılmıştır. Öğretmenlerin sözü edilen kartlara ulaşmaları için her okula birer adet basılı olarak gönderilmiştir; ayrıca internet üzerinden de erişim sağlanmıştır. Ancak işin aslına bakmak üzere okullara ve öğretmenlerin FEK hakkındaki görüşleri ve bu kartların kullanımı konularında somut bir adım atılmamıştır. Bu nedenle bu kartların işlevselliği ve öğretim programına katkısı halen muallaktır. Üzerinden geçen yıllara rağmen birçok öğretmenin FEK konusundaki bilgisi maalesef kağıt üzerinde kalmıştır. 2018 beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında, öğrenme hedeflerine ulaşmak için ilgili FEK yönlendirme bilgileri bulunmaktadır (MEB, 2018):

FEK sarı ve mor kart gruplarından oluşmaktadır.

Mor kart grubunda;

- Öğretmen Kartları,
- File ve Raket Oyunları,
- Hücum Oyunları,
- Vurma ve Yakalama Oyunları,
- Etkin Katılım,
- Sağlık Anlayışı ve
- Spor Engel Tanımaz kartları yer almaktadır.

Sarı kart grubunda ise;

- Öğretmen Kartı,
- Temel Hareket Becerileri Kartları,
- Temel Hareket Kavramları Kartı,
- Birleştirilmiş Hareket Kartlar,
- Sağlık Anlayışı Kartları,
- Spor Engel Tanımaz Kartı ve
- Fiziksel Etkinlik ve Beslenme Piramidi Kartı yer almaktadır.

2.8.1. FEK Mor Kartlar

Her bir FEK'nın ön yüzünde çocukların özelleşmiş ve sporla ilişkili hareket becerilerini geliştirmeyi içeren aşağıdaki açıklamalar yer alır:

- Etkinliğin/oyunun kısa bir açıklaması ve görsel sunumu
- Güvenlik kuralları ve nasıl sağlanması gerektiği
- Gerekli ekipman önerileri
- Öğretimsel uyarılma ve tavsiyeler

Aşağıdaki başlıklar FEK içeriğini açıklar:

Açıklama başlığı: Öğretmenlere etkinliği anlamalarına yardımcı olur, saha boyutları ve oyuncu sayıları gibi pratik bilgiler sunar.

Güvenlik başlığı: Çocuklar için güvenli bir ortam oluşturmayı hedefler, kontrol edilmesi gereken güvenlik noktalarını belirtir.

Ekipman başlığı: Öğretmenlere her etkinlik için gerekli malzemeleri net bir şekilde gösterir.

Öğretimsel Uyarlamalar başlığı: Öğrenme zorluğu yaşayan veya sınırlı hareket kabiliyetine sahip olan öğrenciler için öneriler sunar, etkinlikleri onlara uygun hale getirme yollarını önerir.

FEK'nın arka yüzünde 4 ana öge bulunmaktadır:

1. Öğrenme Anahtarı:

A. Beceri Öğrenme B. Taktik Öğrenme

2. Çeşitlendirme:

Daha Kolay ve Daha Zor

3. Değerlendirme ve İyileştirme

4. Sağlık Anlayışı

FEK'nın arka yüzünde bulunan öğeler detaylı olarak aşağıdaki şekilde açıklanabilir:

1. Öğrenme Anahtarı:

Çocukların beceri öğreniminde vurgulanan noktalar, becerilerini arttırmaya odaklanır. Taktik öğrenmede ise, kazanılan becerilerin geliştirilmesi ve çeşitli durumlara uygulanması için farklı alternatifler sunulur. Bu şekilde öğrenciler, beceri ve taktiklerini daha geniş bir perspektiften geliştirme fırsatı bulurlar.

2. Çeşitlendirilme:

Etkinliklerin ve oyunların çeşitlendirilmesi için dört ana başlığı temsil etmek üzere GEMİ sözcüğünün baş harfleri kullanılmıştır.

Görev

Ekipman (Malzeme)

Mekân (Kişisel-Genel Alan)

İnsan

"Daha Kolay..." ve "Daha Zor..." bölümlerinde, oyunların ve etkinliklerin çeşitlendirilmesi için, başlıkta belirtilen temel konulara odaklanarak farklı öneriler sunulmuştur. Bu öneriler, etkinliklerin zorluk seviyelerini değiştirerek çeşitlilik sağlamayı amaçlamaktadır.

3. Değerlendirme ve İyileştirme:

Bu değerlendirmeler, öğretmenlere çocukların gelişimlerini gözlemleyerek ve yapılandırmacı öğrenme anlayışını temel alarak yapmaları için rehberlik eder. Bu yaklaşım, öğrencilerin öğrenme sürecine katılımını ve kendi öğrenme yolculuklarını desteklemeyi hedefler.

4. Sağlık Anlayışı:

Bu bilgiler, öğrencilerin fiziksel etkinlikleri yaparken doğru teknikleri kullanmalarını ve sağlıklarını korumalarını sağlar. Öğrencilere etkinliklerin öncesinde, esnasında ve sonrasında vücutlarını nasıl doğru bir şekilde kullanacaklarını öğretmek sağlıklı alışkanlıklar kazandırmayı amaçlar. Aynı zamanda fiziksel etkinliklerin sağlıklı olan ilişkisini anlamalarına yardımcı olur.

2.8.1.1. Mor Kartlar - Hücum Oyunları

FEK’ndan Mor Kartlar birinci grupta Hücum Oyunları (1.-25. Kartlar) yer almaktadır.

Bu kartların içeriği aşağıdaki şekilde verilmiştir:

1. Hazine Sandığı
2. Labirentten Çıkma
3. Pas Ver
4. 1-2-3-4
5. Beş Pas
6. Paslı Ebelemece
7. Boşluğu Bul
8. Alanı Korumak
9. Çok Kaleli Oyun
10. Kanat Oyunu
11. Çizgide Top

Ek Kart

Spor Engel Tanımaz

FEK, hücum oyunlarında yer alan basketbol, futbol, hentbol, hokey, korfbol gibi sporlara özgü becerileri geliştirmek için tasarlanmıştır. Bu kartlar, hücum oyunlarında

kullanılan becerileri belirli bir oyun düzeninde sunar. Etkinlikler, beceri seviyelerine göre sıralanmış ve basitten karmaşığa doğru ilerlemektedir.

Mor Kartlar aşağıdaki alanları kapsamaktadır:

- **Hazine Sandığı, Labirentten Çıkma –**
Topla hareket etmek
- **Pas Ver, 1-2-3-4 –**
Pas atma ve alma
- **Beş Pas, Paslı Ebelemece, Boşluğu Bul, Alanı Koru –**
Savunma oyuncularına karşı paslaşma
- **Çok Kaleli Oyun, Kanat Oyunu, Çizgide Top –**
Farklı sayı kuralları ve oyun bölgeleri olan takım oyunları
- **Spor Engel Tanımaz –**
Engelli ve hareket sınırlılığı olan çocukları etkinliklere en üst düzeyde katılımını sağlamak için öneriler sunmaktadır.

Yukarıda listelenen tüm oyunlar için ayrı ayrı kartlar hazırlanmıştır.

2.8.1.2. Mor Kartlar - File ve Raket Oyunları

FEK Mor Kartlar ikinci grupta File ve Raket Oyunları (27.- 45. Kartlar) yer almaktadır.

Bu kartların içeriği aşağıdaki şekilde verilmiştir:

1. Hazır mısın?
  2. Uçan Toplar
  3. Seken Topu Karşılama
  4. Servis At
  5. Servisi Karşıladım
  6. Uzağa, Yakına, Yana
  7. İkiye İki
  8. Puanı Kazan
- EK KART
- Spor Engel Tanımaz

FEK, badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol gibi file ve raket oyunları için gerekli becerilerin geliştirilmesini hedefler. Bu kartlar, bu oyunlarda kullanılan becerileri belirli

bir oyun düzeninde sunar. Etkinlikler, beceri seviyelerine göre sıralanmış ve basitten karmaşığa doğru ilerlemektedir.

Kartlar aşağıdaki alanları kapsamaktadır:

- **Hazır mısın?** –
Top ve raket koordinasyonu geliştirmek
- **Uçan top, Sekeni karşılama** –
Uçan nesnenin nereye gideceğini kestirmek ve yakalamak için pozisyon almak, nesneyi takip etmek, topun hızını kontrol etmek
- **Servis at** –
Topa vurma, ağırlık aktarımına ve zamana dikkat etmek
- **Servisi Karşıladım** –
Topu oyun alanının içine atmak
- **Uzağa, Yakına, Yana** –
Topu belirlenen sürede oyunda tutmak ve oyun alanında belirlenen hedef noktalarına etkili atış yapmak
- **Puan kazan** –
Sayı almak için belli alanlara atış yapmak
- **İkiye iki** –
Eş uyumlu çalışmayı sağlamak
- **Spor Engel Tanımaz** –
Engelli ve hareket sınırlılığı olan çocukların etkinliklere üst düzeyde katılımını sağlamak için öneriler sunmaktadır.

Yukarıda listelenen tüm oyunlar için ayrı ayrı kartlar hazırlanmıştır.

2.8.1.3. Mor Kartlar - Vurma ve Yakalama Oyunları

FEK Mor Kartlar üçüncü grupta Vurma ve Yakalama Oyunları (45.-68. Kartlar) yer almaktadır. Bu kartların içeriği aşağıdaki şekilde verilmiştir:

1. At, İzle, Yakala
2. Koşan Top
3. Hedefi Vur
4. Hızlı Koş
5. Hızlı Koş Güvenli Yakala

- 6. Hedefe Fırlat
- 7. İisabetli Atış
- 8. Zincirleme Atış
- 9. şırnak Beyzbolu
- EK KART
- Spor Engel Tanımaz

FEK futbol, hokey, tenis gibi oyunlar için gereken vurma ve yakalama becerilerini geliştirmeyi hedefler. Bu kartlar, vurma ve yakalama oyunlarında kullanılan becerileri belirli bir oyun düzeninde sunar. Etkinlikler ve oyunlar, zorluk seviyelerine göre sıralanmıştır, basitten karmaşığa doğru ilerler.

Kartlar aşağıdaki alanları kapsamaktadır:

- ***At, İzle, Yakala*** –
Atma ve tutma becerileri
- ***Koşan Top*** –
Paslaşma, atma ve karar almanın vurgulandığı bir oyun
- ***Hedefi Vur*** –
Atma ve doğru hedefe isabet ettirebilme
- ***Hızlı Koş*** –
Koşma ve topu hedefe atma becerisinin geliştirilmesi
- ***Hızlı Koş, Güvenli Yakala*** –
Koşma, yer tutma ve yakalama becerisi
- ***Hedefe Fırlat*** –
İisabetli Atış – Hedefe isabetli atış / yuvarlama becerilerinin geliştirilmesi
- ***Zincirleme Atış*** –
Art arda yakalama becerileri ve hızlı koşmayı gerektiren bir oyun
- ***şırnak Beyzbol*** –
Atma, vurma, topu tutma, koşma ve karar almanın vurgulandığı bir oyun
- ***Spor Engel Tanımaz*** –
Engelli ve hareket sınırlılığı olan çocukların etkinliklere en st düzeyde katılımını sağlamak için öneriler sunmaktadır.

Yukarıda listelenen tüm oyunlar için ayrı ayrı kartlar hazırlanmıştır.

2.8.1.4. Mor Kartlar - Etkin Katılım

FEK Mor Kartlar dördüncü grupta Etkin Katılım Oyunları (69.-106. Kartlar) yer almaktadır. Bu kartların içeriği aşağıdaki şekilde verilmiştir:

Geleneksel Çocuk Oyunları (Oğuz ve Ersoy, 2007):

1. Yedi Kale (Kule)
2. Hamam Kubbe
3. Çember Çevirme /Ayakkabı Saklama

Açık Alan Oyunları

1. İş Birliği yapalım
2. Yönümüzü Bulalım (Oryantiring)
3. Problemi Çözdüm
4. Uçan Daire

Dans Ediyorum

1. Adımlar
2. Yer Değiştirmeler - Dönüşler
3. Grup Dansları

Kültürümü Tanıyorum

1. Halk Oyunları - Kafkas
2. Halk Oyunları - Zeybek
3. Halk Oyunları - Atabarı

Biz Bir Takımız

1. İletişim Yolları
2. Eşini Yönlendir
3. Puan Topla

Ek Kartlar

Sağlık Anlayışı I ve Sağlık Anlayışı II

FEK, geleneksel çocuk oyunlarını tanıtarak, dans becerilerini geliştirerek, açık alanda oynanabilecek etkinlikleri sunarak ve engelli öğrencilerle empati kurma yeteneğini destekleyerek çocuklara yöneliktir. Bu kartlar, çocuklara geniş bir oyun yelpazesi sunarak farklı becerilerin gelişimine katkıda bulunmayı amaçlar.

Kartların içerikleri aşağıdaki alanları kapsamaktadır:

- ***Yedi Kale (Kule), Hamam Kubbe*** –
Hedefi vurma becerileri
- ***Çember Çevirme / Ayakkabı Saklama*** –
Nesne kontrolü sağlama, sıçrama
- ***İşbirliği Yapalım, Problemi Çözdüm*** –
İşbirlikli çalışma ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi
- ***Yönümüzü Bulalım*** –
En kısa sürede ve az hata ile hedefe ulaşma
- ***Uçan Daire*** –
Atma, tutma ve sayı yapma
- ***Adımlar, Yer Değiştirmeler, Dönüşler*** –
Ritme uygun vücudu hareket ettirme
- ***Grupla Dans*** –
Müziği dinleyerek eş / grup ile çalışma
- ***İletişim Yolları, Eşini Yönlendir*** –
Farklı iletişim yolları kullanarak problem çözme becerileri
- ***Puan Topla*** –
Atma, vurma, uzun saplı araçlar kullanma

Yukarıda listelenen tüm oyunlar için ayrı ayrı kartlar hazırlanmıştır.

FEK Mor Kartlar grubunda yer alan Ek Kartlar kategorisinde “Dersi Destekleyecek Fikirler” aşağıdaki şekilde detaylandırılmış ve her bir başlık altında örnek etkinlikler ve sorular verilmiştir:

▪ **Isınma**

Çocuklar, Bir dizi ısınma egzersizini yapabiliyor ve amaçlarını anlatabiliyor mu?

▪ **Egzersizin kalbe etkileri**

Çocuklar, Kalp atışlarındaki değişmeyi hissedebiliyor ve açıklayabiliyor mu? Egzersizin kalbe olan yararlarını açıklayabiliyor mu?

▪ **Egzersizin nefes üstündeki etkisi**

Çocuklar, Nefes alma hız ve derinliğinin egzersiz sırasında neden arttığını anlatabiliyor mu?

- **Egzersiz vücut sıcaklığı ve görünüşü üzerindeki etkileri**

Çocuklar, Egzersiz sırasında vücut sıcaklığında ve görünüşünde oluşan değişiklikleri açıklayabiliyor mu?

- **Etkinlik yoğunluğunun izlenmesi**

Çocuklar, Farklı oyunların veya oyunlar içindeki farklı rollerin yoğunluğunu izleyebiliyor mu ve oyun oynamanın sağlık açısından yararlarını anlatabiliyor mu?

- **Oyun oynamanın sağlık açısından yararları**

Çocuklar, Farklı oyunların veya oyunlar içindeki farklı rollerin yoğunluğunu izleyebiliyor mu ve oyun oynamanın sağlık açısından yararlarını anlatabiliyor mu?

- **Okul dışında aktif olmak**

Çocuklar, Okul içinde ve dışında oyun oynama olanaklarına erişebiliyor mu?

- **Soğuma**

Çocuklar, Bir dizi soğuma egzersizini yapabiliyor, tanıyor ve amaçlarını anlatabiliyor mu?

2.8.2. FEK Sarı Kartlar

FEK sarı kartlar grubu, ilkokuldaki çocukların hareket yetkinliklerini geliştirmeye odaklanan bir alt öğrenme alanını oluşturan temel hareket becerileri, hareket kavramları ve oyun stratejilerini içeren etkinliklerden oluşmaktadır. Bu kartlar, çocukların yer değiştirme, dengeleme, nesne kontrolü ve çeşitli birleştirilmiş hareketleri içeren aktivitelerle gelişimlerine destek olmayı hedefler.

Birleştirilmiş hareketlere ait oyunlar aşağıdaki konuları geliştirmek için tasarlanmıştır:

- ***Kuyruk Yakalama –***

En Çok Top Bizde - Yakalama, alma, tutma

- ***Bayrak Yarışı Oyunları –***

Koşma, uzun saplı araçlarla top sürme, atlama, eğilme

- ***Hedef Oyunları –***

Rekabetçi nişan alma

- **Atma ve Vurma –**

Atma, tutma, seken topa vurma

- **Yuvarlama ve Tutma –**

Yuvarlama, hedefe top atma

- **Tırtıl Oyunu –**

Yuvarlama ve vurma

- **Hareketli Hedef Vurma –**

Yuvarlama yapılırken vurma oyunu, atma, tutma

FEK Sarı kartların ön yüzlerinde, hareket ve oyunların kısa açıklamaları ve görsel sunumlarına ek olarak, güvenlik önlemleri ve gereken ekipmanlar hakkında bilgi bulunur. Arka yüzlerinde ise bu aktivitelerde dikkat edilmesi gereken öğrenme stratejileri, etkinliklerin çeşitlendirilmesi, değerlendirme ve iyileştirme süreçleri ile sağlık perspektifi hakkında bilgiler yer alır.

Öğrenme Anahtarı: Temel öğretme noktaları, çocukların beceri kazanımı ve gelişimine destek olmak için önemli noktalardır.

Çeşitlendirilme: Bu durum, etkinliklerin ve oyunların çeşitlendirilmesi amacıyla GEMİ kelimesinin baş harflerinden oluşan dört ana başlığın kullanıldığını gösterir.

Görev

Ekipman (Malzeme)

Mekân (Kişisel-Genel Alan)

İnsan

Bu bölümler, etkinlikleri öğretmenlere farklılaştırma ve çeşitlendirme imkanı sunmak için "Daha Kolay" ve "Daha Zor" seçeneklerini içerir. Bu seçenekler, başlıklardaki belirli alanları göz önünde bulundurarak çeşitli öneriler sunar.

Değerlendirme ve İyileştirme: Bu değerlendirmeler, yapılandırmacı öğrenme ilkelerini temel alarak çocukların gelişimine odaklanır ve öğretmenlere bu doğrultuda yardımcı olur.

Sağlık Anlayışı: Fiziksel etkinlik kartları, çocuklara etkinlikler öncesinde, sırasında ve sonrasında bedenlerini nasıl kullanacaklarını öğreten bilgiler içerir. Ayrıca fiziksel etkinliklerin sağlıkla ilişkisini vurgular ve bu konuda bilinçlenmelerini sağlar.

2.8.2.1. Sarı Kartlar - Temel Hareket Becerileri

FEK Sarı Kartlar kategorisindeki Temel Hareket Becerileri dört ana kategori altında ele alınmıştır. Bunlara ek olarak, Ek Kartlar kategorisinde de beş başlık bulunmaktadır.

I. Yer Değiştirme Hareketleri

1. Yürüme I
2. Yürüme II
3. Koşma
4. Atlama - Sıçrama
5. Adım Al - Sek
6. Galop - Kayma
7. Yuvarlanma
8. Tırmanma

II. Dengeleme Hareketleri

9. Eğilme
10. Esnetme
11. Dönme - Salınım
12. Ağırlık Aktarımı
13. Atlama - Konma
14. Başlama - Durma
15. Dinamik Statik Denge
16. Duruş - Oturuş
17. İtme – Çekme

III. Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler

18. Topa Alışma Çalışmaları
19. Atma - Tutma
20. Yakalama
21. Ayakla Vurma
22. Yuvarlama
23. Durdurma - Kontrol
24. Top Sürme
25. Raketle Vurma
26. Uzun Saplı Araçla Vurma

IV. Birleştirilmiş Hareketler

27. Kuyruk Yakalama Top Toplama Oyunu
28. Bayrak Yarışı Oyunları
29. Hedef Oyunları
30. Atma - Vurma Oyunları
31. Yuvarlama - Tutma Oyunları
32. Tırtıl Yakan Topu
33. Hareketli Hedef Vurma Oyunları

EK KARTLAR

Spor Engel Tanımaz

Sağlık Anlayışı I ve Sağlık Anlayışı II

Beslenme / Fiziksel Etkinlik

Temel Hareket Kavramları

Yukarıda listelenen tüm oyunlar için ayrı ayrı kartlar hazırlanmıştır.

FEK Mor Kartlar grubunda yer alan Ek Kartlar:

Sağlık Anlayışı 1 kategorisinde “Dersi Destekleyecek Fikirler” aşağıdaki şekilde detaylandırılmış ve her bir başlık altında örnek etkinlikler ve sorular verilmiştir.

- **Isınma**

Bu açıklamalar, ısınmanın önemini ve etkilerini vurgulamakta. Isınma, vücudun enerjik aktivitelere hazırlanmasını sağlar ve sakatlanmaları önlemeye yardımcı olur. Etkinlikler, farklı koşu biçimlerini, hareketli oyunları, eklem hareketlerini ve sıcaklığı yükselten ancak nefesi kesmeyen etkinlikleri içerir. Isınma sonrasında ise öğrencilerin sıcaklık ve nefes alışverişlerindeki değişiklikleri değerlendirerek vücutlarının hazır olma durumunu anlamalarına yardımcı olunur.

- **Nefes Nasıl Gözlenir?**

Bu yöntem, öğrencilerin ısınma ve enerjik aktiviteler sonrasında nefes alışverişlerindeki değişimi fark etmelerine yönelik etkili bir uygulama. Bir el karına, diğer el göğse konulur ve öğrencilere ısınma öncesi ve sonrasında bu değişimleri hissetmeleri için fırsat verilir. Bu, nefes alma ve vücut durumu arasındaki bağı fark etmelerine yardımcı olabilir.

Nefes ölçeği: *Çok Yavaş - Sessiz

*Çok Hızlı - Gürültülü Derin

- **Kalp Atışı Nasıl Gözlenir?**

Bu uygulama, öğrencilerin kalp atışlarını fark etmelerine yardımcı olur. Göğüs kemiğinin altına bir el yerleştirilir ve öğrencilere kalp atışlarını hissetmeleri için fırsat verilir. Etkinlik öncesi, sırası ve sonrasında öğrencilere kalp ölçeği kullanarak kalp atış hızlarını ve şiddetini hissetmeleri ve hangi etkinliklerde bu atışların değiştiğini gözlemlenmeleri istenir. Bu, vücutlarının nasıl tepki verdiğini anlamalarına yardımcı olabilir.

Kalp Ölçeği: *Çok Yavaş - Tap – Tap

*Çok Hızlı - Güm - Güm

- **Vücut Sıcaklığı Nasıl Gözlenir?**

Bu, öğrencilerin vücut ısısındaki değişiklikleri anlamalarına yardımcı olabilecek bir etkinlik. Öğrencilere etkinlik öncesi, sırası ve sonrasında

vücut ısını kontrol etmeleri, termometre şeridini kullanmaları ve birbirlerinin yüzlerine bakarak değişiklikleri gözlemlemeleri söylenir. Farklı tempoda ve yoğunlukta aktiviteler yaparak vücut ısındaki değişiklikleri hissetmeleri ve sıcaklık ölçeğini kullanarak bu değişimleri açıklamaları istenir. Bu şekilde vücutlarının farklı aktivitelere nasıl tepki verdiğini anlayabilirler.

Sıcaklık Ölçeği: *Donma

*Kaynama

FEK Mor Kartlar grubunda yer alan Ek Kartlar: Sağlık Anlayışı 2 kategorisinde “Dersi Destekleyecek Fikirler” aşağıdaki şekilde detaylandırılmış ve her bir başlık altında örnek etkinlikler ve sorular verilmiştir:

- **Beden Parçalarını Kullanma**

Bu etkinlik, öğrencilere fiziksel aktivitenin bedenin büyümesi, gelişimi ve sağlığı üzerindeki etkilerini anlatmayı amaçlar. Etkinliklerde üst, alt ve tüm vücudun kullanılabileceği belirtilir. Ardından öğrencilerden yaptıkları etkinlikler sonrasında hangi vücut bölgelerini kullandıklarını tanımlamaları istenir. Örneğin, kollar, bacaklar, dizler, dirsekler, bilekler, omuzlar, kemikler, kaslar, eklemler, kalp, akciğerler gibi. Bu, öğrencilerin hangi bölgelerin ne şekilde kullanıldığını ve fiziksel aktivitenin bedenin genel sağlığına nasıl katkı sağladığını anlamalarına yardımcı olabilir.

- **Etkinlik Hakkındaki Duyguları Gözleme**

Bu etkinlik, öğrencilere duygusal farkındalık kazandırmayı amaçlar. Öğrencilerden etkinlik öncesinde, sırasında ve sonrasında hissettikleri duyguları ifade etmeleri istenir. Ayrıca, arkadaşlarının yüz ifadelerini gözlemleyerek bu süreçlerdeki duygularını açıklamaları istenir. En sevdikleri ve en az sevdikleri etkinlikleri sıralamaları ve bireysel, eş ya da grup etkinliklerinde hangi durumlarda daha sağlıklı duygular yaşadıklarını açıklamaları istenir. Bu şekilde, duyguları anlamak ve

paylaşmak için bir fırsat yaratılır ve öğrencilerin duygusal zekâlarının gelişmesine katkıda bulunulur.

- **Katılım Sağlamak ve Artırmak**

Bu tür bir etkinlik, öğrencilere fiziksel etkinliklere katılımın ve aktifliğin önemini anlama fırsatı sunar. Ayrıca, öğrencilerin ders dışında da aktif olabilecekleri farklı alanları ve yöntemleri düşünmelerini sağlar. Öğretmen, fiziksel etkinliklere katılımın çocuk gelişimi ve sağlık üzerindeki olumlu etkilerini açıklayabilir. Bu etkinliğe katılan öğrencilerden, beden eğitimi dersine katılımı artırmak için öneriler istenebilir. Ayrıca, öğrencilerin ders dışında nasıl aktif olabileceklerini açıklamaları istenebilir. Öğrenciler bir hafta boyunca yaptıkları fiziksel etkinlikleri çeşitli grafikler veya şemalar kullanarak gösterebilir ve bunları sınıf arkadaşlarıyla karşılaştırabilir. Bu şekilde, öğrenciler farklı etkinliklerde nasıl aktif olabilecekleri ve fiziksel etkinliklerin çeşitliliği hakkında fikir sahibi olabilirler.

- **Soğuma**

Fiziksel etkinliklerin ardından soğuma yapmak çok önemli. Öğretmenin açıklamaları ve uygulamalarıyla öğrenciler soğuma sürecinin neden gerekli olduğunu ve nasıl yapılacağını öğrenebilirler. Sakin ve düşük hızda gerçekleştirilebilecek etkinlikler, esnetme çalışmaları ve düşük tempoda koşular gibi yöntemler soğuma sürecine destek olur. Öğrencilere bu süreçte nefes, kalp atışı ve vücut ısısındaki değişimleri gözlemleme fırsatı sunulabilir. Nefes ölçeği, kalp ölçeği ve sıcaklık ölçeği gibi araçlar kullanılarak bu değişimleri belirlemeleri istenebilir. Bu, öğrencilere vücutlarının nasıl tepki verdiğini ve fiziksel etkinliklerin etkilerini daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir.

2.9. FEK İLE İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın problem durumunda da belirtildiği gibi ilkökul seviyesinde oyun ve fiziksel etkinliklerle ilgili yani FEK Sarı Kartlar grubuyla ilgili literatürde çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalar genellikle bu kartların kullanımının

öğrencilerin motor becerileri, hareket eğitimi ve beden eğitimi dersi kazanımları üzerindeki etkilerini değerlendirir. Bu araştırmalar, FEK Sarı Kartlar grubunun ilkököl seviyesindeki öğrencilerin fiziksel gelişimi ve öğrenme süreçleri üzerindeki potansiyel faydalarını anlamamıza yardımcı olur. Bu kartlar, öğrencilerin hareket becerilerini geliştirmek, ders kazanımlarını pekiştirmek ve aktif bir şekilde öğrenmelerini sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.

FEK ilkököl seviyesinde farklı çalışmalara konu olmuştur ve bu araştırmalardan bazılarında sınıf öğretmenlerinin bu konudaki görüşleri alınmıştır (Yarımkaya ve Ulucan, 2015; Yılmaz ve Bozkurt, 2017; Ceylan ve Dalaman, 2017; Ongül ve arkadaşları, 2017; Alarslan, 2019; İrez, 2012; Usluoğlu, 2014; Kaptan, 2019; Dağdelen ve Kösterilioğlu, 2015). Ancak beden eğitimi öğretmenlerinin yani ortaokulda beden eğitimi ve spor dersine giren branş öğretmenlerinin FEK hakkındaki görüşleri çok az sayıda çalışmaya konu olmuştur. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını uygulamakla yükümlü olan branş öğretmenlerinin FEK hakkındaki görüşleri ise sadece bir çalışmada alınmıştır. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK hakkındaki görüşlerine başvurulmamış olması program geliştirme açısından büyük bir eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla ilkökullar için (1,2,3 ve 4. sınıflar) hazırlanan FEK sarı kartlar grubunun yanında öğretim programı ile sunulan ortaokullar için (5,6,7 ve 8. sınıflar) hazırlanan mor kartlar grubu çalışmalarda tamamen göz ardı edilmiştir. Bu nedenle bütüncül bir değerlendirme ya da çalışma yapılmamıştır.

FEK Sarı kartlar grubuna ait literatürde bulunan araştırmalar aşağıda verilmiştir:

İlk olarak İrez (2012) “FEK uygulamasının ilköğretim öğrencilerinin beden eğitimi derslerindeki fiziksel aktivite düzeyleri ders içerikleri ve öğretmen davranışları üzerine etkisi” isimli doktora tezinde yine deneysel bir çalışma gerçekleştirmiştir. İrez’in çalışması, FEK’nın ilköğretim öğrencilerinin beden eğitimi derslerindeki fiziksel aktivite düzeyleri, ders içerikleri ve öğretmen davranışları üzerindeki etkisini araştırmıştır. Araştırma sonuçları, FEK’nın derslerin daha çok beceri odaklı işlendiğini ve öğretmenlerin bu kartlarla daha fazla egzersize teşvik ettiğini göstermiştir. Ancak, öğrencilerin daha az serbest bırakıldığı ve daha az ders dışı işlerle ilgilendiği tespit edilmiştir. Sonuçlar, FEK’nın "beceri" gelişimi için etkili bir materyal olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte, öğretmenlerin sınıf yönetimi ve uygun grup sayıları gibi

faktörlerin iyileştirilmesi durumunda ders içeriklerinde, öğretmen davranışlarında ve fiziksel aktivite seviyelerinde olumlu gelişmelerin sağlanabileceği vurgulanmıştır.

Yine İrez ve arkadaşları (2013) yaptıkları çalışmada, ilkokullarda FEK'nın beden eğitimi derslerinde beceri gelişimi için çok yararlı bir materyal olduğunu belirtmişlerdir. Bu tez ve çalışmalar, oyun ve fiziki etkinliklerin ilkokul öğrencileri üzerindeki etkilerini incelemekte ve bu aktivitelerin öğrencilerin okula bağlanma düzeyi, beceri gelişimi gibi farklı alanlarda nasıl bir etki gösterdiğini araştırmaktadır. Özellikle FEK'nın beden eğitimi derslerinde kullanımının yararlı olduğunu gösteren araştırmalar, bu tür materyallerin öğrencilerin gelişimine ve öğrenme süreçlerine nasıl katkıda bulunduğunu anlamak açısından önemlidir. Bu çalışmalar, beden eğitimi programlarının ve öğretim yöntemlerinin geliştirilmesinde yol gösterici olabilir.

Öte yandan, Dağdelen ve Kösterilioğlu (2015) ise araştırmalarında sınıf öğretmenlerinin FEK'leri mümkün olduğunca kullanmaya çalıştıkları, örnek oyunları oynatmaya çalıştıkları ancak dersler için gerekli fiziki ortamın ve uygun araç-gereçlerin eksikliği nedeniyle derslerden bekledikleri verimi alamadıkları belirtmişlerdir. Bu durum, öğretmenlerin FEK'leri kullanma isteğiyle birlikte eksikliklerin ders verimliliğini olumsuz etkilediğini göstermektedir.

Bozkurt ve arkadaşları da (2016) temel hareket becerileri eğitimi programlarının, ilkokul öğrencilerinin motorik özelliklerinin gelişimi üzerinde etkilerini araştırmayı amaçladıkları deneysel çalışmalarında “Oyun ve Fiziki Etkinlikler” dersleri için hazırlanmış olan FEK Sarı Kart grubundaki, Temel Hareket Becerileri alanı olan programı uygulamışlardır. Bozkurt ve ekibinin çalışması, FEK'in Temel Hareket Becerileri alanının ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin motorik özellikleri üzerinde olumlu etkilerinin olabileceğini göstermiştir. Bu çalışma, FEK'nın özellikle kuvvet ve esneklik gibi motor becerilerin gelişiminde etkili olduğunu vurgulamaktadır. Bu tür araştırmalar, öğrencilerin motor becerilerini geliştirmek için belirli programların ve araçların etkinliğini değerlendirerek eğitimde kullanımı konusunda önemli bir yol haritası sunabilir.

Bunların yanında Yarımkaya ve Ulucan (2015), Ceylan ve Dalaman (2017) ile Ongül ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan ilkokul seviyesinde oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımları ve hareket eğitimi ile ilgili bazı çalışmalar mevcuttur. Bu tür çalışmalar, öğrencilerin hareket becerileri, beden eğitimi derslerinin etkisi ve fiziksel

aktivitelerin öğrenme sürecine olan katkıları gibi konuları incelemişlerdir. Bu araştırmalar, beden eğitimi programlarının geliştirilmesi ve öğrencilerin bedensel, bilişsel ve duyuşsal gelişimine yönelik etkili yöntemlerin belirlenmesi açısından önemli olabilir.

Altun (2017) 'un yaptığı araştırma ise ilkokul 2. sınıf öğrencileri üzerinde FEK ile zeka oyunlarının dikkat ve görsel algı düzeylerine etkisini incelenmiştir. Araştırma sonuçları, fiziksel etkinliklerin dikkati ve görsel algıyı geliştirdiği yönünde bir bulguya ulaşmıştır. Bu tür etkinliklerin özellikle dikkat ve görsel algı gibi kognitif yeteneklerin gelişimine olumlu katkı sağlayabileceği belirtilmiştir.

Yılmaz ve Bozkurt (2017) da benzer şekilde yaptıkları deneysel çalışmada, ilkokul 4. sınıf öğrencileri üzerinde FEK Sarı Kartlarının bu öğrencilerin motor özelliklerinin gelişimine etkisini incelemişlerdir. Deney grubuna 6 hafta boyunca Sarı Kartlar uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda, FEK'nın özellikle kuvvet ve esneklik gibi motor becerilerinde olumlu bir gelişme gösterdiği tespit edilmiştir. Bu kartların belirli motor becerilerinin gelişimine katkı sağladığına dair olumlu bir etki olduğu gözlemlenmiştir.

Eleser (2019)'in yüksek lisans tezi ise ilkokul seviyesinde FEK kullanımının çocukların psiko-motor özelliklerine etkisini araştırmıştır. Bu çalışma, 7-8 yaş aralığındaki çocuklara yönelik beden eğitimi ve oyun derslerinde FEK'nın düzenli kullanımının etkilerini incelemiştir. Araştırma, 8 haftalık süreçte denge, anaerobik güç, çeviklik, sürat, kuvvet ve esneklik gibi özelliklerin gelişimi üzerinde FEK'nın etkisini değerlendirmiştir. Bu çalışma, bu yaş grubundaki çocukların motor becerileri üzerindeki etkileri açısından önemli bir katkı sağlamış olabilir.

Benzer çalışmalar, FEK Sarı Kartlar grubunun ilkokul seviyesindeki öğrencilerin hareket becerileri üzerindeki etkilerini anlamak için önemli bir adım olabilir. Kaptan (2019) da “FEK uygulamalarının 1. ve 2. Sınıf öğrencilerinin hareket becerilerinin kazanımına etkisi” isimli yüksek lisans tezinde deneysel bir çalışma gerçekleştirmiştir. Kaptan'ın yüksek lisans tezi, bu kartların özellikle yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü hareketleri üzerinde olumlu etkilerinin olduğunu göstermiştir. 1. ve 2. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan bu deneysel çalışma sonucunda; esneklik, D.U.A., 5 m ve 20 m koşu, denge ve top yakalama gibi becerileri geliştirmede çalışma grubu lehine olumlu ve anlamlı yönde olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar, FEK'nın ilkokul öğrencilerinin hareket becerilerini geliştirmede etkili bir araç olabileceğini

göstermektedir. Benzer şekilde Alarşlan, M. B. (2019) yüksek lisans tezinde oyun ve fiziki etkinlikler dersinin ilköğrencilerinin okula bağlanma düzeylerine etkisinin değerlendirmesini yapmıştır.

FEK Mor kartlar grubuna ait literatürde bulunan araştırmalar ise aşağıda verilmiştir:

İlk olarak Usluoğlu (2014) “FEK’na ilişkin görüşler ve kartların öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarına etkisi” adlı çalışmada, ortaokul düzeyinde Beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan FEK’nın öğrencilerin derse olan tutumlarına etkisini incelemiştir. Çalışmada nitel ve nicel veri kombinasyonunu içeren karma bir model kullanılmıştır. Çalışmanın odak noktası, kartların öğrenci, veli ve öğretmen görüşlerini belirlemektir. FEK’nın, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin derse olan tutumlarını artırdığı ve program öncesine kıyasla son-testlerde anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ancak farklı gruplarda bulunmanın öğrenci tutumları üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı saptanmıştır. Çalışma kapsamında öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, kartların derslerde fark yarattığı, hoşlarına gittiği, derse katılımı artırdığı, hareket becerilerini ve özgüvenlerini geliştirdiği, zorlanmadıkları, işbirliği içinde hareket ettikleri ve dersi daha eğlenceli hale getirdiği yönünde görüş bildirmiştir. Velilerin görüşleri incelendiğinde ise kartların eğitimi desteklediği, çocukların derse ilgi gösterisini artırdığı, fiziksel gelişime katkı sağladığı ve kendini ifade etmelerine yardımcı olduğu belirtilmiştir. Beden eğitimi öğretmenleri, kartların öğrenci düzeyine uygun, materyal kullanımının yüksek, öğrencilerin katılımının geniş ve ders ortamının genel olarak saygılı ve eğlenceli olduğunu gözlemlemişlerdir.

Ağırtas’ın (2017) “Ortaokullarda Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Akran Eğitiminin Etkililiği: Fiziksel Etkinlik Kartlarının Kullanımı” isimli yüksek lisans tezine göre, ortaokullarda beden eğitimi ve spor dersinde akran eğitiminin etkililiği, FEK’nın kullanımıyla incelenmiştir. Araştırmanın odak noktası, FEK’nın kullanılmasıyla öğrencilerin beceri gelişimi ve derslere karşı tutumlarının değişimi üzerindeki etkilerini belirlemek ve beden eğitimi derslerinde FEK’nın akran eğitimciler tarafından nasıl kullanılabileceğini modellemektir. Araştırma sonuçları, FEK’nın derslere karşı öğrenci tutumları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Katılımcı öğrencilerin görüşlerine göre, akran eğitimi ve FEK ile işlenen derslerin farklılık yarattığı, öğrencilerin keyif aldığı, ilgi duyduğu, derslere katılımlarını artırdığı ve

hareket becerilerini geliştirdiği belirtilmiştir. Ayrıca, FEK'nın öğrencilerin kendine güvenini artırdığı ve dersleri daha eğlenceli hale getirdiği ifade edilmiştir.

Kanbir (2018) ise ortaokul öğrencileri üzerinde yaptığı deneysel çalışmada, FEK'nın öğrencilerin dikkat düzeylerini etkili bir şekilde artırdığını gözlemlemiştir. Ancak aynı çalışmada, FEK'nın öğrencilerin problem çözme becerilerine herhangi bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

Esen ve Mirzeoğlu'nun (2018) "Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullanılan FEK'nın Akademik Öğrenme Zamanına Etkisi" isimli yarı deneysel bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan FEK'nın akademik öğrenme zamanına etkisini inceledikleri ve 2014-2015 öğretim yılı bahar döneminde yaptıkları çalışmadan elde edilen sonuçlara göre ise FEK ile ders işlenen deney gruplarında akademik öğrenme zamanına daha fazla zaman ayrıldığı belirlenmiştir. Bu tür bilimsel çalışmaların sonuçları oldukça önemlidir. Araştırmacıların FEK'nın akademik öğrenme süresine etkisini incelemesi, eğitim alanında değerli bir katkı sağlayabilir. Bu çalışma, FEK'nın ders süresine olan etkisini anlamak adına dikkate değer bir bulgu sunmuş gibi görünüyor. Araştırmanın detayları ve sonuçları, bu tür uygulamaların eğitimdeki rolünü daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir.

Öte yandan, Özdemir (2019) tarafından gerçekleştirilen bir diğer deneysel çalışmada ise 10-11 yaş grubundaki çocuklarda FEK ile oyun konsoluyla yapılan hareket etkinliklerinin dikkati geliştirdiği, özellikle ekran okuma becerisini artırdığı belirtilmiştir. Bu çalışmalara göre, oyun konsollu hareket etkinliklerinin ve FEK ile oyun konsolu kombinasyonunun ekran okuma performansını iyileştirdiği vurgulanmıştır.

Öztürk (2019) ise FEK'nın 5. sınıf öğrencileri üzerindeki etkilerini araştırmıştır. Bu deneysel çalışmada, FEK'nın öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarına, akademik motivasyonlarına ve fiziksel aktivitelere olan ilgi düzeylerine etkisi incelenmiştir. Araştırma sonucunda, FEK'nın öğrencilerin ders sırasında daha etkin oldukları ve dersin olumlu yönde etkilendiği görülmüştür. Öztürk (2019), bu tür fiziksel aktivitelerin öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarını olumlu yönde değiştirdiğini ve fiziksel etkinlik kartlarındaki oyunlardan keyif aldıklarını belirtmiştir. Bu araştırmaların yanında FEK'nın farklı alanlar, beceriler ya da davranışlarla ilişkisinin incelendiği çalışmalarda karşımıza çıkmaktadır. Ne var ki bu

alışmalar, FEK'nın farklı beceri ya da alanlarla ilişkisini ele alsa da özellikle beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı çerçevesinde FEK'nın rolü ve işlevselliği hakkında somut veriler sunmamaktadır. Bu bağlamda, FEK'nın ders programlarıyla etkileşimi ve öğrenci başarısı üzerindeki etkileri hakkında daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Bu alanda yapılan araştırmalar, FEK'nın belirli derslerde nasıl kullanılabileceği ve öğrenci performansı üzerindeki etkilerini daha detaylı bir şekilde değerlendirmelidir.

Buna benzer bir diğer çalışma ise Sülün (2022) tarafından gerçekleştirilmiştir. Sülün (2022) tarafından yürütölen çalışmada FEK'nın ortaokul öğrencilerinin sportmenlik davranışları ve sosyal beceri düzeyleri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu deneysel çalışmanın amacı, FEK'nın öğrencilerin sportmenlik davranışlarına ve sosyal beceri düzeylerine etkisini belirlemektir. Araştırma sonuçlarına göre, FEK'nın ortaokul öğrencilerinin sportmenlik davranışlarına olumsuz etkide bulunduğu, ancak sosyal beceri düzeylerini olumlu yönde geliştirdiği belirlenmiştir.

Verilen örneklerde göröldüğü gibi her bir araştırmanın alana katkısı büyüktür ancak incelenen araştırmaların hiçbirisi bu araştırmada amaçlanan hedeflere odaklanılmamış olması yine bu araştırmanın önemini artırmaktadır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde çalışmanın modeli, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve analiziyle ilgili bilgilere odaklanılmıştır. Çalışmanın amacı, ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK'nın kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi, FEK'nın öğretim programında yer alan ders kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin incelenmesi ve öğrencilerin derse ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu bölümde, belirtilen hedeflere ulaşmak için kullanılan yöntemler ve gerçekleştirilen çalışmalar detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırmada karma bir yaklaşım benimsenmiş olup, nicel ve nitel tekniklerin aynı çalışma içinde bir arada kullanılmasına imkân tanınmıştır. Çalışmaya nitel araştırma yöntemlerinden olan odak grup görüşmeleri başlanmış ve elde edilen veriler çalışmada ihtiyaç analizi olarak değerlendirilmiştir. Sonrasında çalışmanın temelini oluşturan Yarı DeneySEL Desen ile elde edilen nicel veriler, kullanılan yansıtıcı günlükler ile elde edilen nitel veriler ile desteklenmiştir. Creswell'e (2021) göre karma yöntem, bir araştırmacının, problemleri anlamak için nicel ve nitel verileri birleştirerek, bu veri setlerinin avantajlarına odaklanarak sonuçlar çıkardığı bir araştırma yaklaşımıdır. Bu yaklaşım genellikle sağlık, sosyal ve davranış bilimleri alanlarında kullanılır. Davies (2000) ise benzer bir şekilde, nicel ve nitel yöntemlerin birleştirilmesinin, daha kapsamlı bir anlayış sağlayarak eğitim politikalarını daha iyi şekillendirebileceğini öne sürmektedir. Karma yöntemin temel varsayımı, araştırmacının nicel verileri istatistiksel eğilimlerle birlikte nitel veriler olan öyküler ve kişisel deneyimlerle birleştirmesinin, herhangi birini tek başına kullanmaktan daha fazla avantaj sağlayacağı düşüncesidir.

Karma yöntemle yapılan araştırmaların temel özellikleri şunlardır (Creswell, 2021):

- Hem nicel hem de nitel verilerin birlikte toplanarak ve analiz edilerek araştırma sorularının yanıtlanması.
- Nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin güçlü yanlarının kullanımı.
- Özel bir karma yöntem deseni kullanılarak, nitel ve nicel verilerin birleştirilerek entegre edilmesi.

Bu araştırmada Karma Yöntem tasarımlarından “Kısmen karma Eşzamanlı Eşit Statüli Tasarım (Partially mixed concurrent equal status design)” kullanılmıştır. Bahsedilen tasarım Leech ve Onwuegbuzie (2009) tarafından geliştirilmiştir. Leech ve Onwuegbuzie (2009) karma yönteme dair geliştirilen tipolojilerin haddinden fazla karmaşık olduğunu ve ayrıca karma yöntem araştırmalarının ihtiyaçı olan kriterleri içermeyecek kadar basit veya tutarlı bir sistemi temsil etmediğini savunmuş ve karma yöntem tasarımlarında üç boyutlu bir tipoloji önermişlerdir. Tasarımlarında vurguladıkları üç boyut ise şu şekildedir:

1. Karma yapmanın düzeyi (kısmen veya tamamen karma);
2. Zamana uyma (eşzamanlı veya sıralı) ve
3. Yaklaşımlara olan vurgu (eşit veya baskın statü)

Önerilen bu tipolojide; bir araştırmanın karma olup olmaması, araştırmanın tamamen ya da kısmen karma yapıda olup olmadığıyla ilişkilendirilir. Zaman uyumu ise araştırmanın nicel ve nitel aşamalarının ya eşzamanlı olarak (aynı zamanda) ya da sıralı olarak (ardışık olarak) gerçekleştiğini gösterir. Son olarak, yaklaşımın vurgusu, bir çalışmanın nitel ve nicel boyutunun araştırma soruları ačíısından eřit öneme mi sahip olduğunu yoksa bir boyutun diğerinden daha fazla önceliğe mi sahip olduğunu (baskın statü) gösterir (Leech ve Onwuegbuzie, 2009).

Bu çalışmada da iki aşamadan oluşan nitel ve nicel bileşenlerin eşit ağırlığa sahip olduğu eşzamanlı uygulanan bir çalışma yürütölmüştür. Nicel ve nitel veriler çalışma sürecinde eş zamanlı olarak toplanmıştır. Ek olarak, çalışmanın nitel ve nicel boyutları, tüm veri tipleri toplanıp analiz edilene kadar birbirine karıştırılmamıştır.

3.1.1. Nicel Boyut

Araştırmanın nicel boyutunda deneysel bir desen tercih edilmiştir. Diğer araştırma yöntemleriyle karışlaştırıldığında, deneysel araştırmalar değişkenler arasındaki sebep-sonuç ilişkilerini belirleme konusunda son derece etkilidir (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012). Deneysel desenler, araştırmacının kontrolü altında doğrudan istenilen verilerin üretildiği ve neden-sonuç ilişkilerini belirlemek için kullanılan araştırma planlarıdır (Karasar, 2015). Eğitim alanında, yeni bir öğretim yaklaşımının veya geliştirilen materyalin öğrenci başarısına etkisinin incelendiği çalışmalarda genellikle deneysel

yöntemler kullanılır (Büyüköztürk, 2018; Çepni, 2012; Elliot, 2005). Er ve Biber (2020) da eğitimdeki değişimlere deneysel araştırmaların katkılarının göz önünde bulundurulması gerektiğini vurgulayarak, deneysel desenli çalışmalara devam etme gerekliliğine dikkat çekmişlerdir.

Türkiye'de merkezi eğitim sistemi kullanıldığından dolayı araştırmacılar sınıfları rastgele oluşturamazlar; bu sebeple eğitim araştırmalarında daha önceden belirlenmiş sınıflar deney ve kontrol grupları olarak kullanılır (Gürbüz ve Şahin, 2016). Tüm değişkenlerin kontrol altına alınamadığı ve denek seçiminin rastgele yapılamadığı durumlarda en yaygın tercih edilen yöntem yarı deneysel yöntemdir (Cohen, Manion ve Marrison, 2007). Bu sebeple, bu araştırmanın nicel boyutunda yarı deneysel bir desen kullanılmıştır; bu durum, araştırma grubundaki öğrencilerin rastgele seçilmediği, ancak belirlenmiş iki sınıfın deney ve kontrol grubuna rastgele atanmış olduğu anlamına gelir. Ön test-son test izleme (kontrol) gruplu yarı deneysel desenin seçilmesinin bir diğer sebebi ise değişkenler arasındaki neden-sonuç ilişkisinin incelenmesinin amaçlanmasıdır (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012). Araştırmanın nicel kısmında ise Eşleştirilmiş Desen adı verilen bir yarı deneysel desen kullanılmıştır. Bu desen, grupların belirli değişkenler baz alınarak eşleştirilmeye çalışılmasını içerir. Bu desen, grupların tamamen eşit olduğu anlamına gelmez, ancak rastgele seçimin yapılamadığı durumlarda tercih edilebilecek en iyi desenlerden biridir.

Araştırmadaki katılımcıların (5. ve 7. sınıf öğrencileri) seçimleri büyük bir grup içinden rastgele yapılamadığı için tam anlamıyla deneysel bir desene ulaşamamıştır. Ancak katılımcılar deney ve kontrol gruplarına seçkisiz bir şekilde ayrılmıştır. Araştırmanın gerçekleştirildiği ortaokuldaki dört sınıf, rastgele yöntemle deney ve kontrol grupları olarak belirlenmiştir. Yapılan ön test sonuçlarına göre her iki grup arasında anlamlı bir fark olmaması üzerine eşleştirme yapılmıştır. Bu tür araştırmalarda, seçkisiz atama olmamasına rağmen sonradan bir eşleştirme yapıldığı durumlar yarı deneysel desenler olarak adlandırılır. Bu durum, eşleştirilmiş yarı deneysel desende hazır gruplardan ikisinin belli değişkenler üzerinden eşleştirilmeye çalışılmasından kaynaklanır (Sönmez ve Alacapınar, 2011; Büyüköztürk vd. 2012). Deneysel çalışma çerçevesinde, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından 5. ve 7. sınıflardaki birer şube için hazırlanan ders planları, FEK kullanılarak deney grubuna uygulanmıştır. Bu uygulamanın, ortaokul düzeyindeki beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini nasıl değiştirdiği araştırılmıştır. Deney grubunda

FEK'deki yönergeler tam olarak takip edilmiş ve planlamalar FEK ile yapılmıştır. Kontrol grubunda ise FEK kullanılmamış, dersin işleyişi tamamen beden eğitimi ve spor dersi öğretmeninin tercih ettiği öğretim yöntemini ya da materyalini seçmesine olanak tanınmıştır. Yani, öğretmenin alışkın olduğu şekilde dersi işlemesine müdahale edilmemiştir.

Araştırmanın nicel kısmında yarı deneysel desenlerden Eşleştirilmiş Desen kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda kullanılmak üzere araştırmacı tarafından gözlem formları oluşturulmuştur. Bu formlar FEK'nın etkinliğini, dolayısıyla da beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarını gözlemek amacıyla oluşturulduğu için, öğrencilerin tutum ya da davranışlarını ölçmekten ziyade, öğrencilerin performans değerlendirilmelerine odaklanılmıştır.

3.1.2. Nitel Boyut

Araştırmanın nicel boyutunu desteklemek için nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çünkü sosyal konuların nicel yöntemlerle ölçülmesi, insanların davranışlarını gösterirken, bu davranışların nedenlerini açıklamada yetersiz kalabilir. İnsan ve grup davranışlarının nedenlerini anlamaya odaklanan araştırmalara ise nitel araştırma adı verilir (Aydın, 2018). Nitel araştırmaların tercih edilmesinin nedeni ise bu araştırmaların, disiplinler arası bir bakış açısını temel alarak, araştırma problemini yorumlama odaklı bir yaklaşımla incelemesidir. Araştırmaya konu olan olgular ve olaylar ise kendi bağlamlarında ele alınarak, insanların bu konulara yükledikleri anlamlar açısından değerlendirilir (Altunışık vd, 2010). Nitel araştırma sıklıkla gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi tekniklerin kullanıldığı bir süreçtir. Bu süreç, algıların ve olayların doğal ortamlarında gerçekçi ve kapsamlı bir şekilde ortaya konmasına odaklanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2005).

Araştırma kapsamında beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ile yapılan FEK ve beden eğitimi ve spor dersi öğretim programını ele alan odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında deney grubunda yer alan öğrencilerin yazdıkları yansıtıcı günlükler araştırmanın nitel boyutunu oluşturmaktadır.

Nitel araştırmada, araştırmacı üç temel konuya odaklanmalıdır (Yıldırım & Şimşek, 2005):

- İlk olarak, araştırmanın temelini oluşturacak kuramsal bir çerçeve net bir biçimde oluşturmalıdır.

- Sonrasında sistematik, esnek ve uygulanabilir bir araştırma stratejisi belirlemelidir.

- Son olarak ise araştırma sonuçlarının okuyucunun anlayabileceği, tutarlı ve anlamlı bir rapora dönüştürülmesine özen gösterilmelidir.

Araştırmanın nitel boyutunda elde edilen verilerin incelenmesi için ise içerik analizi ve betimsel analiz kullanılmıştır.

3.2. ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU

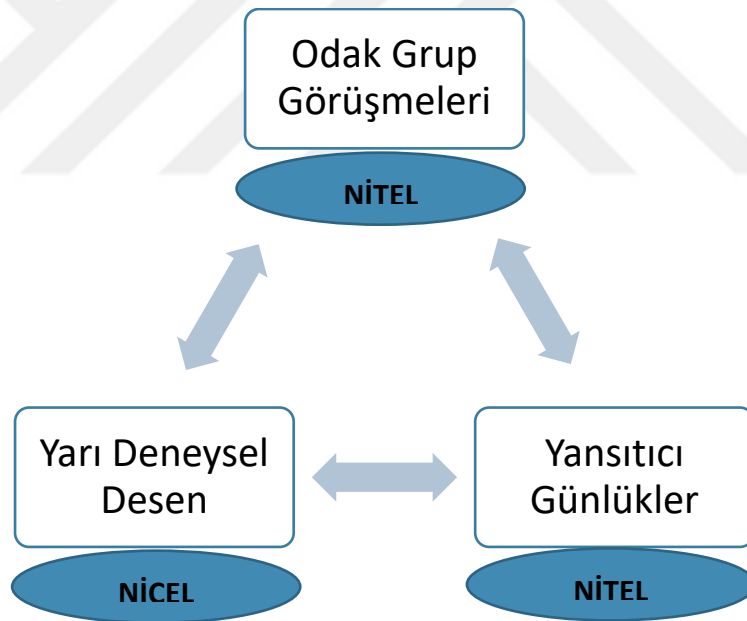
Araştırmanın çalışma grubu, Batı Karadeniz bölgesinde yer alan bir ilde bulunan devlet okulundaki 5 ve 7. sınıflarından seçilen örneklem üzerinden oluşturulmuştur. Tipik bir durumu temsil etmesi beklenen bu örnekleme yöntemi, araştırma sorunuyla ilişkilendirilen evrendeki genel durumlardan bir tanesini seçip bu örnekleme dayalı olarak bilgi toplanmasını amaçlar (Büyüköztürk vd., 2012). Bu seçimin nedeni ise tamamen FEK kartlarının hitap ettiği yaş gruplarına uygun seçim yapılmış olmasıdır. Beşinci sınıfların seçilmesi; FEK Sarı Kart grubunun ortaokullarda sadece 5. sınıf grubuna kullanılması gerekliliğidir. Yani; Sarı Kartların hedeflediği yaş parametresine uyan tek yaş grubu 5.sınıf öğrencileridir. FEK kartları 8. Sınıf öğrencilerinin yaş grubunu kapsamamaktadır, bu nedenle 8. Sınıflar da örnekleme alınmamıştır. 7. Sınıfların seçilme nedeni ise ülkemizdeki okula başlama yaşında yaşanan değişiklikler nedeniyle 5. ve 6. sınıfa giden birçok öğrencinin aynı yaşta olmalarıdır. Bu nedenle zorunlu olarak 7. Sınıflar örnekleme dâhil edilmiştir. Sayılan sebeplerden ötürü yalnızca 5.ve 7. Sınıf öğrencileri örnekleme oluşturmuştur. Sonuç olarak; 5. sınıftan bir şube ve 7. sınıftan bir şube olmak üzere her iki sınıf düzeyinde beden eğitimi ve spor dersi alan 2 farklı şube deney grupları olarak seçilmiştir. Aynı düzeylerde birer şube ise kontrol grupları olarak belirlenmiştir. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin spor geçmişi ve edindikleri spor deneyimlerinin az olması için okul spor takımlarında yer alan sınıfların örnekleme dâhil olmamalarına karar verilmiştir; bu da 5. ve 7. Sınıf öğrencilerinin seçilmesinin nedenleri arasındadır. Çalışmaya etki edebilecek faktörleri ortadan kaldırmak amacıyla araştırmaya katılan öğrencilerin sistematik olarak antrenman yapmamalarına dikkat edilmiştir. Uygulamayı yapan deney grubundaki beden eğitimi

ve spor dersi öğretmenlerinden, FEK’nda yer alan yönlendirmelere tam olarak uymaları istenmiştir.

3.3.VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmada nicel verileri toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen gözlem formları kullanılırken, nicel verilere destek sağlamak adına nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmeleri ve yansıtıcı günlükler de kullanılmıştır. Bu çerçevede, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleriyle yapılan odak grup görüşmeleri FEK ve beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı hakkında detaylı bilgi elde etmek amacıyla gerçekleştirilmiş ve ihtiyaç analizi olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca, deney grubundaki öğrencilerinin yazdığı yansıtıcı günlükler, araştırmanın nitel boyutunu oluşturan unsurlardır.

Araştırma kapsamında kullanılan nitel ve nicel yöntemler Şekil 1’de verilmiştir:

Şekil 1. Araştırmada Kullanılan Nitel ve Nicel Yöntemler

Şekil 1’de görüldüğü gibi çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden olan odak grup görüşmeleri başlamıştır. Sonrasında ise eşzamanlı olarak Yarı Deneysel Desen ile elde edilen nicel veriler ve kullanılan yansıtıcı günlükler ile elde edilen nitel veriler ile desteklenmiştir.

3.3.1. Araştırmanın Nicel Boyutunda Kullanılan Veri Toplama Araçları

FEK'nın tamamının etkinliği ya da öğretim programına katkıları tam olarak şu ana kadar hiçbir çalışmaya konu olmamıştır. Bu nedenle bu araştırma FEK'nın tamamıyla değerlendirilmesini amacıyla hem sarı hem mor kart gruplarının etkinliğinin incelenmesi üzerine temellendirilmiştir.

Araştırmanın nicel boyutunda kullanılmak üzere araştırmacı tarafından FEK'nda yer alan yönlendirmelerden oluşan gözlem formları hazırlanmıştır. FEK'nın etkinliğinin beden eğitimi ve spor dersleri içinde gözlemlenmesi amacıyla, gözlem formları hazırlanırken uzman görüşleri alınmış ve madde zorluk dereceleri buna göre düzenlenmiştir.

Gözlem formu maddeleri hazırlama sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinden 2 akademisyen, lisansüstü eğitim almış 4 beden eğitimi ve spor öğretmeni ve Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapmakta olan 2 antrenörden görüşler alınmıştır. Gözlem formu hazırlandıktan sonra ise maddeler yeniden kontrol amacıyla toplam 8 farklı uzman görüşüne sunulmuştur. Bunun yanı sıra MEB'nda görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ile süreç içerisinde sürekli görüş alış verişinde bulunulmuş ve iyileştirme çalışmaları yapılmıştır.

Gözlem formlarında yer alan maddelerin zorluk dereceleri uzman görüşü alınarak belirlenmiştir.

FEK Sarı Kartlar Gözlem Formunda yer alan toplam 48 maddeden 10 maddenin kolay, 22 maddenin orta ve 16 maddenin ise zor düzeyde olduğu görülmüştür.

FEK Mor Kartlar Gözlem Formunda yer alan toplam 34 maddeden 13 maddenin kolay, 13 maddenin orta ve 8 maddenin ise zor düzeyde olduğu görülmüştür. Hazırlanan iki form için ayrı ayrı hesaplanan madde güçlük indekslerinin dağılımı Şekil 2 ve Şekil 3'de sunulmuştur:

Şekil 2. FEK Sarı Kartlar Gözlem Formu Maddelerinin Güçlük İndekslerine Göre Dağılımı (%)

Şekil 2’de ifade edildiği gibi; FEK Sarı Kartlar Gözlem Formunda yer alan maddelerin % 21’i kolay, % 46’sının orta ve % 33’ünün ise zor düzeyde olduğu görülmüştür.

Şekil 3. FEK Mor Kartlar Gözlem Formu Maddelerinin Güçlük İndekslerine Göre Dağılımı (%)

Şekil 3’de ifade edildiği gibi; FEK Mor Kartlar Gözlem Formunda yer alan maddelerin % 38’i kolay, % 38’sinin orta ve % 24’ünün ise zor düzeyde olduğu görülmüştür.

3.3.1.1. FEK Sarı Kartlar Gözlem Formu

FEK sarı kartlar grubu, ilkokul "Oyun ve Fiziki Etkinlikler" dersi programında bulunan Hareket Yetkinliği altında yer alan temel hareket becerileri, temel hareket kavramları, oyun stratejileri / taktikleri gibi hareketleri geliştirmek amacıyla etkinlik ve oyun odaklı olarak hazırlanmıştır.

Sarı kartlar, ilkokuldaki çocukların gelişim düzeylerine uygun olarak yer değiştirme (yürüme, koşma, atlama, kayma vb.), dengeleme (dönme, salınım, duruş, oturuş vb.), nesne kontrolü gerektiren (atma, tutma, yakalama, vurma vb.) ve birleştirilmiş (bayrak yarışı, hedef oyunları vb.) hareketleri içermektedir.

Çalışmada Sarı kartlar grubundan Temel Hareket Becerileri içerisinde yer alan “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” özellikle seçilmiştir. Bu tür hareketler, ölçülebilir ve somut oldukları için özel bir önem taşımaktadır. Ayrıca, nesne kontrolü hemen hemen tüm spor branşlarında temel bir unsurdur. Bu uygulamalar, hem zihinsel hem de fiziksel becerilerin gelişimini gerektirir.

Nesne kontrolü gerektiren belirli hareketler arasında, çoklu gözlem imkanı sunan 18, 19, 20 ve 24 numaralı kartlar öncelikle tercih edilmiştir.

Bu kartlar şu becerileri içerir:

- Topa alışma egzersizleri
- Atma ve tutma
- Yakalama
- Top sürme

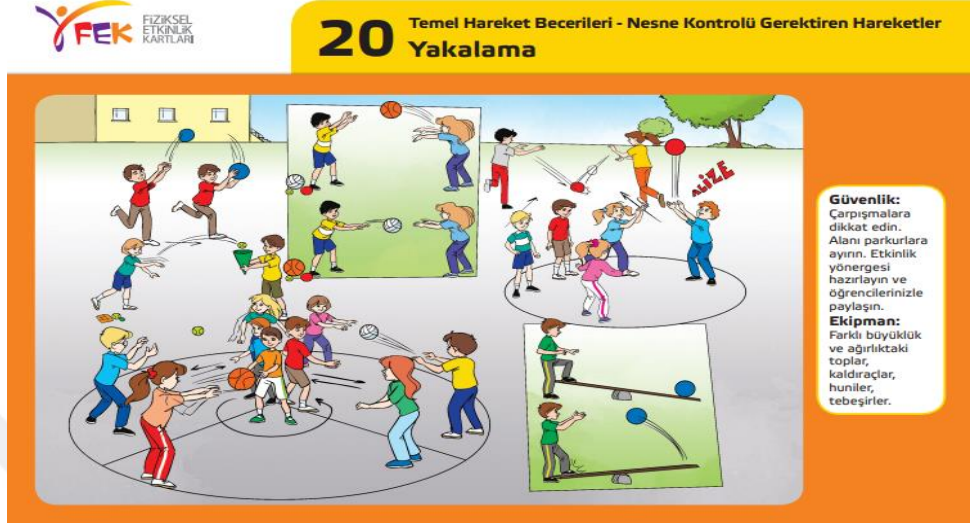
Gerçekleştirilen çalışmada kullanılan sözü edilen FEK görselleri Şekil 4, Şekil 5, Şekil 6 ve Şekil 7’de sunulmuştur.

Nesne kontrolü gerektiren hareketler arasında, çoklu gözlem imkânı sunan 18 numaralı kart ile hedeflenen kazanım “Topa alışma çalışmaları” olmuştur ve bu amaçla FEK’nda verilen yönergelere dayanarak gözlem formu maddeleri ve ders planları hazırlanmıştır.

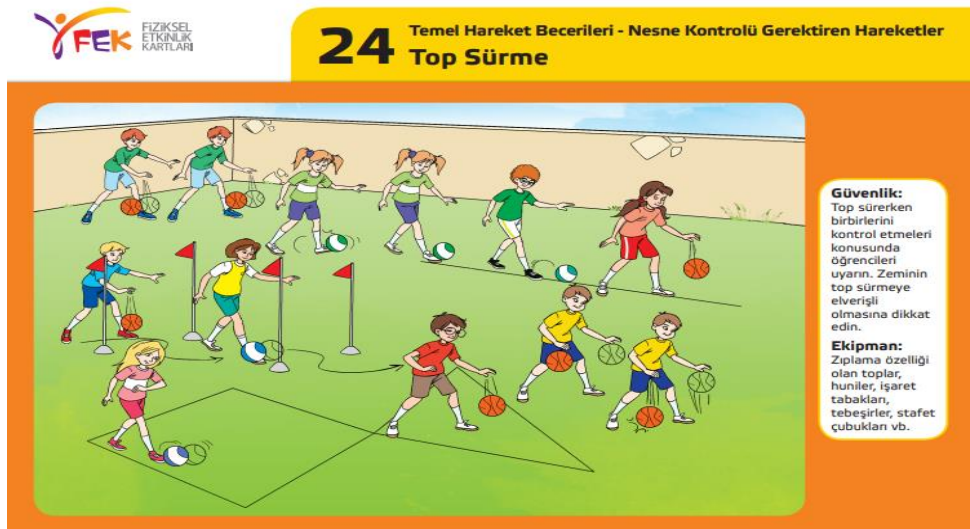

20 numaralı kart ile hedeflenen kazanım “Yakalama”dır. Verilen yönergeler ile gözlem formu maddeleri ve ders planları hazırlanmıştır. Kartın görseli Şekil 6’da verilmiştir:

Şekil 6. Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler- Yakalama
(MEB,2013)

24 numaralı kart ile hedeflenen kazanım “Top Sürme”dir. Verilen yönergeler ile gözlem formu maddeleri ve ders planları hazırlanmıştır. Kartın görseli Şekil 7’de verilmiştir:

Şekil 7. Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler-Top Sürme
(MEB,2013)

Çalışmada bu gruptaki oyunlar ile basketbol için gerekli becerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu nedenle uzman görüşleri alınarak “FEK SARI KARTLAR GÖZLEM FORMU” hazırlanmıştır. FEK Sarı Kartlar Gözlem formu 5’li Likert Tipi hazırlanmış ve Zayıf (1), Kabul Edilebilir (2), Orta (3), İyi (4) ve Çok İyi (5) olarak derecelendirilmiştir.

Gözlenecek performans göstergeleri nesne kontrolü gerektiren hareketler arasından çoklu gözlem olanağı sağlayan Topa Alışma Çalışmaları, Atma – Tutma; Yakalama ve Top Sürme hareketlerinden her biri ayrı birer bölüm olmak üzere 4 bölümden oluşturulmuştur.

FEK Sarı Kartlar Gözlem Formu ise toplam 48 maddeden oluşmaktadır:

1. Bölüm olan Topa Alışma Çalışmaları kazanımları 15 maddeden oluşmaktadır.
2. Bölüm olan Atma – Tutma kazanımları 14 maddeden oluşmaktadır.
3. Bölüm olan Yakalama kazanımları 12 maddeden oluşmaktadır.
4. Bölüm olan Top Sürme kazanımları ise 7 maddeden oluşmaktadır.

FEK Sarı Kartlar Gözlem Formunda yer alan toplam 48 maddeden 10 maddenin kolay, 22 maddenin orta ve 16 maddenin ise zor düzeyde olduğu görülmüştür. Bunların yanı sıra gözlemcilere yardımcı olması açısından hazırlanan gözlem formu için yine FEK’nda yer alan yönlendirmelerden oluşan bir de yönlendirme notu hazırlanmıştır.

Bu not aşağıdaki şekildedir:

* Topa Alışma Çalışmalarında öğrenciler etkinliklerde yumuşak, hafif ve küçük top kullanırlar.

- Basketbol 5 nolu top
- Voleybol mini voleybol topu
- Hentbol topu

3.3.1.2. FEK Mor Kartlar Gözlem Formu

FEK Mor kartlar kategorisinden 'File ve Raket Oyunları' seçilmiştir. Bu kart grubu, badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol gibi sporların gerektirdiği becerilerin

geliştirilmesi için tasarlanmıştır. Bu etkinlikler, file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun ortamında sunmaktadır. Etkinlikler ve oyunlar, basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.

FEK Mor Kartlar grubu aşağıdaki alanları kapsamaktadır:

- ***Hazır mısın? –***
Top ve raket kullanımını koordine etmek
- ***Uçan toplar, Sekeni karşılama –***
Uçan nesnenin gitme yönünü tahmin etmek, pozisyon almak, nesneyi izlemek ve topun hızını kontrol etmek
- ***Servis at –***
Topa vurma, ağırlık transferine ve zamanlamaya odaklanmak
- ***Servisi Karşıladım –***
Topu oyun alanının içine atmak
Belirlenen süre boyunca topu oyun alanında tutmak ve belirli hedeflere atış yapmak.
- ***Puan kazan –***
Sayı elde etmek için belirli alanlara atış yapmak
- ***İkiye iki –***
Eşle uyumlu çalışmayı sağlamak
- ***Spor Engel Tanımaz –***
Engelli ve hareket kısıtlılığı olan çocukların etkinliklere tam katılımını desteklemek için öneriler sunmak

Çalışmada FEK Mor kartlar grubundan 'File ve Raket Oyunları' seçilmiştir. Bu kart grubu, badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol gibi sporların gerektirdiği becerilerin geliştirilmesi için tasarlanmıştır. Bu etkinlikler, file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun ortamında sunmaktadır. Etkinlikler ve oyunlar, basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır. Bu tür hareketler, ölçülebilir ve somut oldukları için özel bir önem taşımaktadır. Bu uygulamalar, hem zihinsel hem de fiziksel becerilerin gelişimini gerektirir.

File ve Raket Oyunları içerisinde yer alan ve çoklu gözlem imkanı sunan kartlar öncelikle tercih edilmiştir. Gerçekleştirilen çalışmada kullanılan File ve Raket Oyunlarına ait FEK görselleri Şekil 8, Şekil 9, Şekil 10, Şekil 11, Şekil 12, Şekil 13, Şekil 14 ve Şekil 15’de sunulmuştur.

File ve Raket Oyunlarında gerekli becerilerin geliştirilmesi için “Hazır mısın?” kartı kullanılmıştır. Bu kartın görseli Şekil 8’de verilmiştir:

Şekil 8. File ve Raket Oyunları-Hazır mısın?

(MEB,2013)

File ve Raket Oyunlarında gerekli becerilerin geliştirilmesi için “Uçan Toplar” kartı kullanılmıştır. Bu kartın görseli Şekil 9’de verilmiştir:

Şekil 9. File ve Raket Oyunları- Uçan Toplar

(MEB,2013)

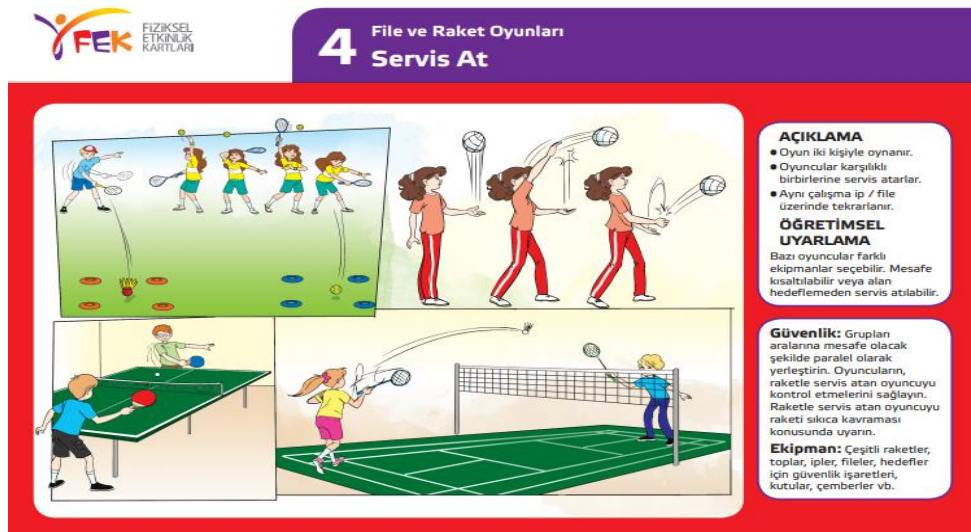
File ve Raket Oyunlarında gerekli becerilerin geliştirilmesi için “Seken Topu Karşılama” kartı kullanılmıştır. Bu kartın görseli Şekil 10’da verilmiştir:

Şekil 10. File ve Raket Oyunları- Seken Topu Karşılama

(MEB,2013)

File ve Raket Oyunlarında gerekli becerilerin geliştirilmesi için “Servis At” kartı kullanılmıştır. Bu kartın görseli Şekil 11’de verilmiştir:

Şekil 11. File ve Raket Oyunları- Servis At

(MEB,2013)

File ve Raket Oyunlarında gerekli becerilerin geliştirilmesi için “Servisi Karşılادم” kartı kullanılmıştır. Bu kartın görseli Şekil 12’de verilmiştir:

Şekil 12. File ve Raket Oyunları- Servisi Karşılادم

(MEB,2013)

File ve Raket Oyunlarında gerekli becerilerin geliştirilmesi için “Uzağa, Yakına, Yana” kartı kullanılmıştır. Bu kartın görseli Şekil 13’de verilmiştir:

Şekil 13. File ve Raket Oyunları- Uzağa, Yakına, Yana

(MEB,2013)

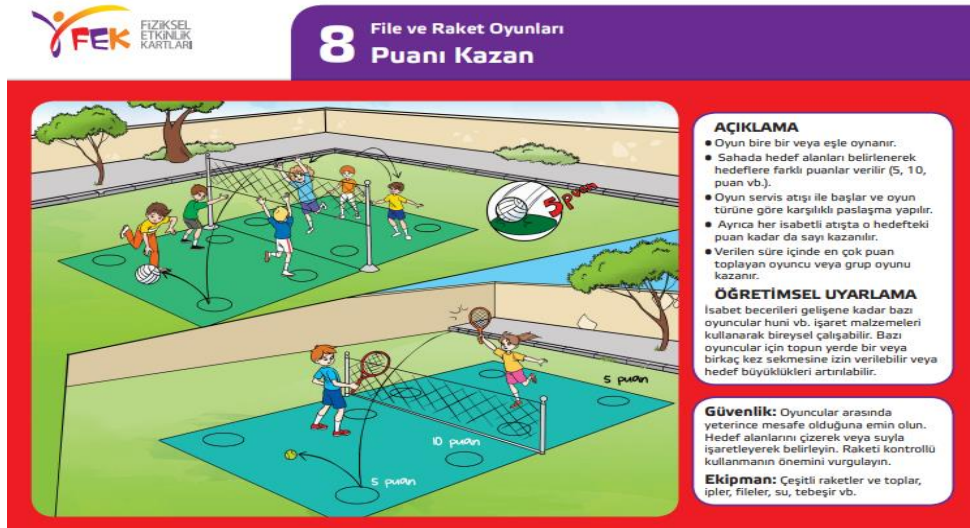
File ve Raket Oyunlarında gerekli becerilerin geliştirilmesi için “İkiye İki” kartı kullanılmıştır. Bu kartın görseli Şekil 14’de verilmiştir:

Şekil 14. File ve Raket Oyunları- İkiye İki

(MEB,2013)

File ve Raket Oyunlarında gerekli becerilerin geliştirilmesi için “Puanı Kazan” kartı kullanılmıştır. Bu kartın görseli Şekil 15’de verilmiştir:

Şekil 15. File ve Raket Oyunları- Puanı Kazan

(MEB,2013)

Çalışmada bu gruptaki oyunlar ile voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu nedenle uzman görüşleri alınarak “FEK MOR KARTLAR GÖZLEM FORMU” hazırlanmıştır.

FEK Mor Kartlar Gözlem formu da 5’li Likert Tipi hazırlanmış ve Her zaman (5) , Sıklıkla (4) , Bazen (3) , Nadiren (2) ve Hiçbir zaman (1) olarak derecelendirilmiştir.

Gözlemlenecek performans göstergeleri, FEK’nın File ve Raket Oyunlar grubunda yer alan badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla düzenlenmiştir. Performans değerlendirmesi voleybol için temel beceriler olan Manşet Pas, Parmak Pas ve Alttan Servis olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır.

FEK Mor Kartlar Gözlem Formu ise toplam 34 maddeden oluşmaktadır:

1. Bölüm olan Manşet Pas kazanımları 11 maddeden oluşmaktadır.
2. Bölüm olan Parmak Pas kazanımları 10 maddeden oluşmaktadır.
3. Bölüm olan Alttan Servis kazanımları ise 13 maddeden oluşmaktadır.

FEK Mor Kartlar Gözlem Formunda yer alan toplam 34 maddeden 13 maddenin kolay, 13 maddenin orta ve 8 maddenin ise zor düzeyde olduğu görülmüştür.

3.3.2. Araştırmanın Nitel Boyutunda Kullanılan Veri Toplama Araçları

Araştırmanın nitel boyutunda ilk olarak Batı Karadeniz bölgesinde bir il merkezinde bulunan ortaokullarda görev yapan toplamda 16 beden eğitimi ve spor dersi öğretmeninden oluşan 7 farklı grupta odak grup görüşmesi yöntemi kullanılarak veri toplanmıştır.

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleriyle yapılan odak grup görüşmeleri FEK ve beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı hakkında detaylı bilgi elde etmek amacıyla gerçekleştirilmiş ve ihtiyaç analizi olarak değerlendirilmiştir.

Bunun yanında; uygulama sürecinde araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinden, çalışmanın gerçekleştirildiği her dersten sonra, gönüllülük esasına göre yansıtıcı günlük tutmaları istenmiştir. Bu durumun çalışmanın gelişimini izleme imkanı sunacağı ve öğrencilerin çalışma hakkındaki görüşlerini ortaya çıkaracağına inanılmıştır.

3. 3. 2. 1. Odak Grup Görüşmeleri

Bu çalışmada insan ve grup davranışlarının neden ve nasıldan anlamak amacıyla yapılan nitel araştırma yöntemlerinde (Gürbüz ve Şahin, 2016) en çok kullanan veri toplama tekniklerinden biri olan (Şahin, Suher ve Bir, 2009) odak grup görüşmesi tekniği kullanılmıştır. Odak grup görüşmeleri, birden fazla katılımcıdan aynı anda bilgi toplamak için güvenilir bir yöntemdir (Onwuegbuzie vd, 2009).

Bu yöntemin temel sebebi, katılımcıların benzer niteliklere sahip olmaları nedeniyle gerçek düşüncelerini paylaşmada çekingenlik yaşamamaları ve veri toplama sürecinde çoklu perspektiflerin oluşturulmasıdır (Gülcan, 2021).

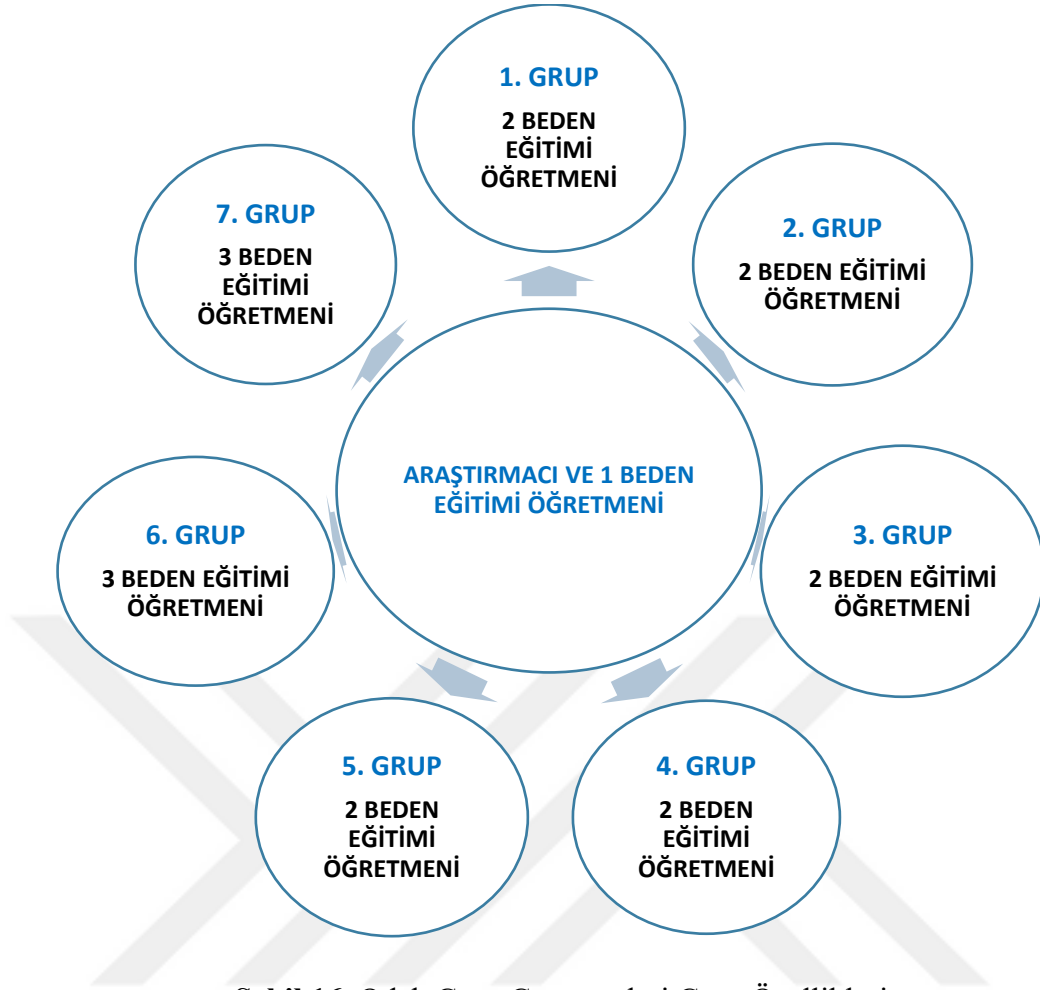
Araştırmada, veriler betimsel bir analizle incelenmiş ve içerik analizi uygulanmıştır. Betimsel analizde, veriler düzenli bir şekilde açıklanarak yorumlanmış, neden-sonuç ilişkileri ele alınmış ve sonuçlara varılmıştır. Ortaya çıkan temaların ilişkilendirilmesi, anlamlandırılması ve geleceğe yönelik tahminlerde bulunulması da araştırmacının yapacağı yorumların kapsamına dahil olabilir (Yıldırım & Şimşek, 2005).

Yapılan odak grup görüşmelerinin kısıtlanmış bir döngüye girmesini engellemek ve veri genişliğini daraltmak için birkaç ana soru üzerinden yola çıkılarak görüşmelere yön verilmiştir. Veri sunumunda, alıntı seçiminde dikkate alınan kriterler çarpıcılık (farklı bakış açıları), açıklık (temaya uygunluk), çeşitlilik ve uç örneklerdir (Ünver, Bümen ve Başbay, 2010).

Araştırma kapsamında yapılan Odak Grup Görüşmelerinde;

- Toplamda 16 beden eğitimi ve spor dersi öğretmeniyle görüşülmüştür.
- 7 farklı grup halinde Odak Grup Görüşmeleri yapılmıştır.
- Her bir grupta, en az 2 beden eğitimi ve spor dersi öğretmenin katılımıyla planlamalar yapılmıştır.

Görüşmelerin gerçekleştirildiği grupların özellikleri Şekil 16’da verilmiştir.

Şekil 16. Odak Grup Görüşmeleri Grup Özellikleri

Detaylı planlamalar neticesinde Şekil 16’ da verilen özelliklere ulaşılmış ve 5 odak grup görüşmesinde 2 farklı öğretmen ve 2 odak grup görüşmesinde ise 3 öğretmen hazır bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin daha rahat hissetmeleri ve güvende olmaları için görüşmeler, katılımcıların görev yaptıkları okullarda gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin süreleri ortalama birer saat sürmüştür. Görüşmeler sohbet ortamında ve beyin fırtınası şeklinde gerçekleştirildiği için kimi görüşmeler bir saatten fazla zaman almıştır. Görüşmeler araştırmacı tarafından önceden hazırlanan 5 soruluk bir taslak metin üzerinden başlatılmış, katılımcıların görüşleri ile şekillendirilmiştir. Çünkü katılımcılar sağlıklı bir tartışma ortamında görüşlerini özgürce ortaya koymuşlardır.

Görüşmelerin ses kaydı araştırmacı ve çalışmaya yardımcı olan bir beden eğitimi ve spor dersi öğretmeni tarafından alınmıştır. Elde edilen ses kayıtları çözümlenerek, yazıya dökülmüştür. Elde edilen ses kayıtlarının çözümlenmesinden 50 (elli) sayfalık veri elde edilmiştir. Araştırmanın nitel boyutunda; ana tema ve alt temaların belirlenmesinde İçerik Analizi ile kodlama ve temalara ulaşılmıştır ve sonrasında uzman

görüşü alınarak kodlama güvenilirliği sağlanmıştır. Araştırmacı tarafından belirlenen temalara göre veriler işlenerek, doğrudan alıntılar yapılmıştır. Verilerin güvenilirliğini sağlamak amacıyla; ses kayıtları ve deşifrelerden oluşan yazılı dokümanlar başka bir araştırmacı tarafından da incelenerek, karşılaştırılmış ve herhangi bir eksiklik olmadığı tespit edilmiştir.

3. 3. 2. 2. Yansıtıcı Günlükler

Bu çalışmaya katılan, deney grubunda yer alan öğrencilerden veri toplama aracı olarak, yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinden yansıtıcı günlükler kullanılmıştır. Yansıtıcı günlükler, araştırmalarda yansıtma düzeylerinin belirlenmesi ve geliştirilmesinde kullanılan en etkili yöntemdir (Aşkın Tekkol ve Bozdemir, 2018). Öğrencilerin öğretim süreci ve yöntemleri ile ilgili kendi deneyim ve öğrenme yaşantılarını olduğu gibi yansıtması nedeniyle bu günlükler araştırmacılar için ilk elden, güvenilir ve tanımlayıcı özelliklere sahiptir. Kozan (2007)'ın belirttiğine göre, öğrenciler yansıtıcı günlükler kullanarak teori ile pratik arasında daha derin bağlantılar kurarlar ve kendi öğrenme süreçleri hakkında düşünüp değerlendirme yaparlar. Yansıtıcı günlükler, öğretim sürecindeki uygulama, davranış ve deneyimlere yönelik sorgulamaların ve değerlendirmelerin kayıt edildiği belgeler olarak ele alınabilir. Bu özelliklerinden ötürü; öğretim sürecini gözden geçirmeyi, farklı bakış açıları geliştirmeyi, diğer uygulamalara, deneyim ve davranışlara yön vermeyi de sağlamaktadır (Ahlatçioğlu, 2020).

Moon (2006) yansıtıcı günlüklerin kullanılmasının, öğretim süreci içerisinde aşağıdaki amaçların gerçekleştirilmesinde yardımcı olduğunu belirtmiştir:

- Tecrübeyi kaydetmek.
- Tecrübeden öğrenmeyi sağlamak.
- Anlamayı ve anlamının sunumunu gerçekleştirmek.
- Eleştirel düşünme ve sorgulamayı geliştirmek.
- Yürütücü bilişi geliştirmek.
- Öğrenmeye aktif katılımı sağlamak ve sorumluluğu arttırmak.
- Yansıtıcı düşünme becerisini geliştirmek.

- Sorun çözmeyi geliştirmek.
- Eğitimi değerlendirmek.
- Yansıtıcı uygulamalara ilişkin gelişimi sağlamak.
- Kendini geliştirme ve zihinsel sũreçlerin gelişimini desteklemek.
- Yaratıcı dũřũnmeyi geliştirmek.
- Yazmayı geliştirmek.
- Kendini ifade etmeyi sağlamak.
- Tedavi edilme amacıyla davranış değişikliğini gerçekteştirmek.
- Grup içinde yansıtıcı ve yaratıcı etkileşimi gũçlendirmek.
- Bir araştırma ya da projede planlama ve ilerlemeye yũnelik destek sağlamak.
- Ŗđrenen ve Ŗđretici arasında iletişimi sağlamak.

Can ve Altuntaş (2016) eğitim- Ŗđretim sũrecinde yansıtıcı gũnlũk kullanmanın, yazma becerilerinin yanında, Ŗđrenilenlerin kalıcılığını ve miktarını da arttırdığını belirtirken; Akcanca ve Ŗzsevgeç (2019) ise yansıtıcı gũnlũk kullanımının hem dersi değerlendirme, hem de Ŗz değerlendirmede etkili bir yũntem olduğunu belirtmişlerdir. Bunlara benzer şekillerde, Kozan (2007) da yansıtıcı gũnlũklerin kalıcı Ŗđrenmenin gerçekteşmesi, uygulamaların sũrekli analiz edilmesi ve dũřũncelerin organize edilerek yazılı olarak ifade edilmesi alanlarında katkı sağladığını belirtmiştir.

Akkuzulu (2011), benzer bir çalışmayı kendi tez çalışmasında gerçekteşirmiş ve deney grubundaki 7. sınıf Ŗđrencilerinden her hafta işlenen konularla ilgili yansıtıcı gũnlũkler yazmalarını istemiştir. Araştırma sonuçları, yansıtıcı gũnlũklerin kullanımının Ŗđrencilerin akademik başarılarını arttırdığını ve çevre ile ilgili tutumlarını olumlu yũnde etkilediğini gũstermiřtir. Ayrıca, Ŗđrenci gũnlũklerinin Ŗđretmen tarafından incelenmesinin dersin içeriğinin geliştirilmesine katkı sağladığı belirtilmiştir. Williams (2008) ise 8. Sınıf Ŗđrencilerinden oluşan çalışma grubunu gũzlemledięi araştırmasının sonucunda; yansıtıcı gũnlũk yazmanın daha aktif katılım ve daha gũçlũ akademik başarı sağladığını ifade etmiş ve bunun yanı sıra, yansıtıcı gũnlũkleri Ŗđrencilerin konu ile ilişkiler kurmaları için fırsat sağlayan bir araç olarak tanımlamıştır. Yansıtıcı gũnlũk

tutmanın araştırmacılara olduğu kadar, öğretim sürecinin kendisine sağladığı yararlar da yöntemi değerli kılmaktadır. Tican (2013) çalışmasında yansıtıcı günlüklerin yansıtıcı, yaratıcı ve eleştirel düşünme ile demokratik tutum ve problem çözme becerilerini geliştirdiği savunmuş öte yandan, benzer şekilde Walker (2006) da yansıtıcı günlük tutmanın teori ve uygulama arasında bağlantı kurulmasını sağladığı için etkili bir uygulama olduğunu vurgulamıştır.

Genel olarak, yansıtıcı günlük tutmanın faydaları şu şekilde özetlenebilir (Taggart ve Wilson, 2005):

- Zıtlıkları analiz etme ve mantıklı düşünme.
- Gelişimi destekleme ve düşünme süreci.
- Öğretimin eleştirel bir gözle değerlendirilmesi.
- Eğitim psikolojisi ve pratik deneyim arasındaki ilişkilerin farkında olma.
- Kişisel gelişim, sınıf içi davranışlar ve iş bağlamında düzenli düşünce süreçleri.
- Yansıtıcı sorgulamanın uygulanması.
- Yazılı şekilde öğrenme süreçlerinin anlamlandırılması.
- Sınıf uygulamaları ile anlamlar arasında ilişki kurma.

3.4. GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK

Araştırmada elde edilen nicel veriler olan ve araştırmacı tarafından uzman görüşleri alınarak geliştirilen Gözlem Formları SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın nitel verileri olan odak grup görüşmeleri ile öğrencilerden toplanan yansıtıcı günlüklere ilişkin geçerlik ve güvenirlik bilgileri aşağıda sunulan özellikler çerçevesinde yapılmıştır. Nitel araştırmada geçerlilik, araştırmacının incelediği konuyu tamamen ve tarafsız bir şekilde gözlemlemesi anlamına gelir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Araştırmanın nitel boyutunda; ana tema ve alt temaların belirlenmesinde İçerik Analizi ile kodlama ve temalara ulaşılmıştır ve sonrasında uzman görüşü alınarak kodlama güvenilirliği sağlanmıştır.

Araştırmada geçerlik ve güvenilirlik sağlanması için yapılan iş ve işlemler aşağıda maddeler halinde verilmiştir:

- Araştırmada alınan örneklem ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.
- Araştırmanın alt problemleri kısa ve anlaşılır bir şekilde ortaya konulmuştur.
- Araştırmada kullanılan Yöntemler (Nitel ve Nicel) ayrıntılı bir şekilde tanımlanmıştır.
- Araştırmanın Veri Toplama Yöntemi ve Verilerin Analizi süreçlerinde neler yapıldığı açıkça ifade edilmiştir.
- Araştırmanın Veri Toplama ve Verilerin Analizi süreçlerinde sürekli olarak beden eğitimi ve spor bölümünde görev yapmakta olan 2 akademisyen, Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapmakta olan 2 antrenör ve MEB’nda görev yapmakta olan 4 beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin görüşüne başvurulmuştur. Bu sayede araştırmaya farklı bakış açıları katılarak, bilgi çeşitliliği sağlanmıştır.
- Araştırmanın bulguları araştırma verileri ile birebir tutarlılık göstermektedir.
- Araştırma verilerinin analizi ve yorumlanması süreçlerinde özenli bir kavramsal çerçeve izlenmiştir.
- Araştırmanın sonuçları net bir şekilde, kısa ve öz bir anlatımla sunulmuştur.
- Araştırmanın bulguları, araştırmanın alt problemleriyle uyumlu bir yapı sergilemektedir.
- Araştırmanın verileri ile sonuçları tutarlılık göstermektedir.
- Kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla süreç boyunca bir program geliştirme uzmanı, Spor Bilimleri Fakültesi’nden 2 akademisyen, MEB’nda görevli 4 beden eğitimi ve spor Dersi öğretmeni ile ayrıca Gençlik ve Spor Bakanlığı’nda çalışan 2 antrenörün görüş ve deneyimlerinden faydalanılmıştır.
- Görüşüne başvuru alan tüm uzmanlar ile sürekli olarak fikir alışverişinde bulunulmuş ve böylelikle araştırmaya devinimsel bir ivme kazandırılmıştır.

3.5. İŞLEM SÜRECİ

Araştırma kapsamında ilk olarak uzman görüşü alınmış ve Düzce Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kuruluna başvurularak “FEK’nın Ortaokul Beden Eğitimi ve

Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine Etkisi” başlıklı araştırma için etik kurul raporu alınmıştır.

Ardından Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığına, araştırmanın uygulanması için Düzce Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinlerin alınması hususunda Araştırma İzni başvurusu yapılmıştır.

Gerekli izinlerin alınmasından sonra araştırmanın gerçekleştirileceği okul müdürü ile görüşülmüş ve araştırmaya katılacak beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerine gerekli açıklamalar detaylı bir şekilde yapılmıştır. Gözlemci tutarlılığının sağlanması için çalışma öncesinde pilot uygulama yapılmıştır.

Araştırmada görev alacak beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ve dışarıdan gelecek gözlemcilerin ortak bir paydada buluşmasını sağlayacak zaman planlaması yapılmış ve bu planlama dâhilinde deney ve kontrol gruplarının belirlenmesi için okulda bulunan 5. ve 7. sınıf seviyelerinden ikişer şube seçilmiştir.

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri, gözlemciler, antrenörler ve akademisyenlerden alınan görüşler neticesinde 8 haftalık ders planları yapılmış ve uygulamayı gerçekleştirecek öğretmenlerin görüşüne sunulularak, nihai şekli verilen ders planları 5. Sınıf seviyesi için de 7. Sınıf seviyesi için de ayrı ayrı hazırlanmıştır.

Araştırmanın örneklemini oluşturan gruplar, 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı'nın 2. döneminde Batı Karadeniz bölgesinde yer alan bir ilde bulunan devlet okulundaki 5 ve 7. sınıflarından ikişer şube öğrencilerinden seçilmiştir. Toplamda 127 öğrenci çalışmaya dahil edilmiş olup, bu öğrencilerden 63'ü deney grubunda, 64'ü ise kontrol grubunda yer almıştır. Bu öğrencilerin sınıf düzeyinde dağılımı şu şekildedir: 5. sınıfta 33 öğrenci deney grubunda iken 33 öğrenci kontrol grubunda yer alırken, 7. sınıfta ise 30 öğrenci deney grubunda ve 31 öğrenci kontrol grubundadır.

3.5.1. Deneysel Çalışmada Yapılan İşlemler

Araştırma kapsamında 1 haftada ön test uygulanarak, 8 haftalık çalışma başlatılmış ve 1 haftada ise son testin uygulanması ile toplamda 10 hafta süren çalışma gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen deneysel çalışmada yapılan işlemler aşağıda verilen tabloda özetlenmiştir. Tablo 4’de kullanılan kısaltmaların açıklamaları ise Tablo 6’nın altında verilmiştir:

Tablo 6. Desenin Simgesel Gösterimi: Ön Test Son Test Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu
Desen

Grup	Ön Test	İşlem	Son Test
D5	O1	X (Sarı Kartlar)	S1
D7	O2	X (Mor Kartlar)	S2
K5	O3	Yok	S3
K7	O4	Yok	S4

D: Deney Grubu

D5: Deney Grubu 5. Sınıf

D7: Deney Grubu 7. Sınıf

K: Kontrol Grubu

K5: Kontrol Grubu 5. Sınıf

K7: Kontrol Grubu 7. Sınıf

O1, O2, O3, O4: Ön Test

O1: Deney Grubu 5.Sınıf Ön Test

O2: Deney Grubu 7.Sınıf Ön Test

O3: Kontrol Grubu 5.Sınıf Ön Test

O4: Kontrol Grubu 7.Sınıf Ön Test

S1, S2, S3, S4: Son Test

S1: Deney Grubu 5.Sınıf Son Test

S2: Deney Grubu 7.Sınıf Son Test

S3: Kontrol Grubu 5.Sınıf Son Test

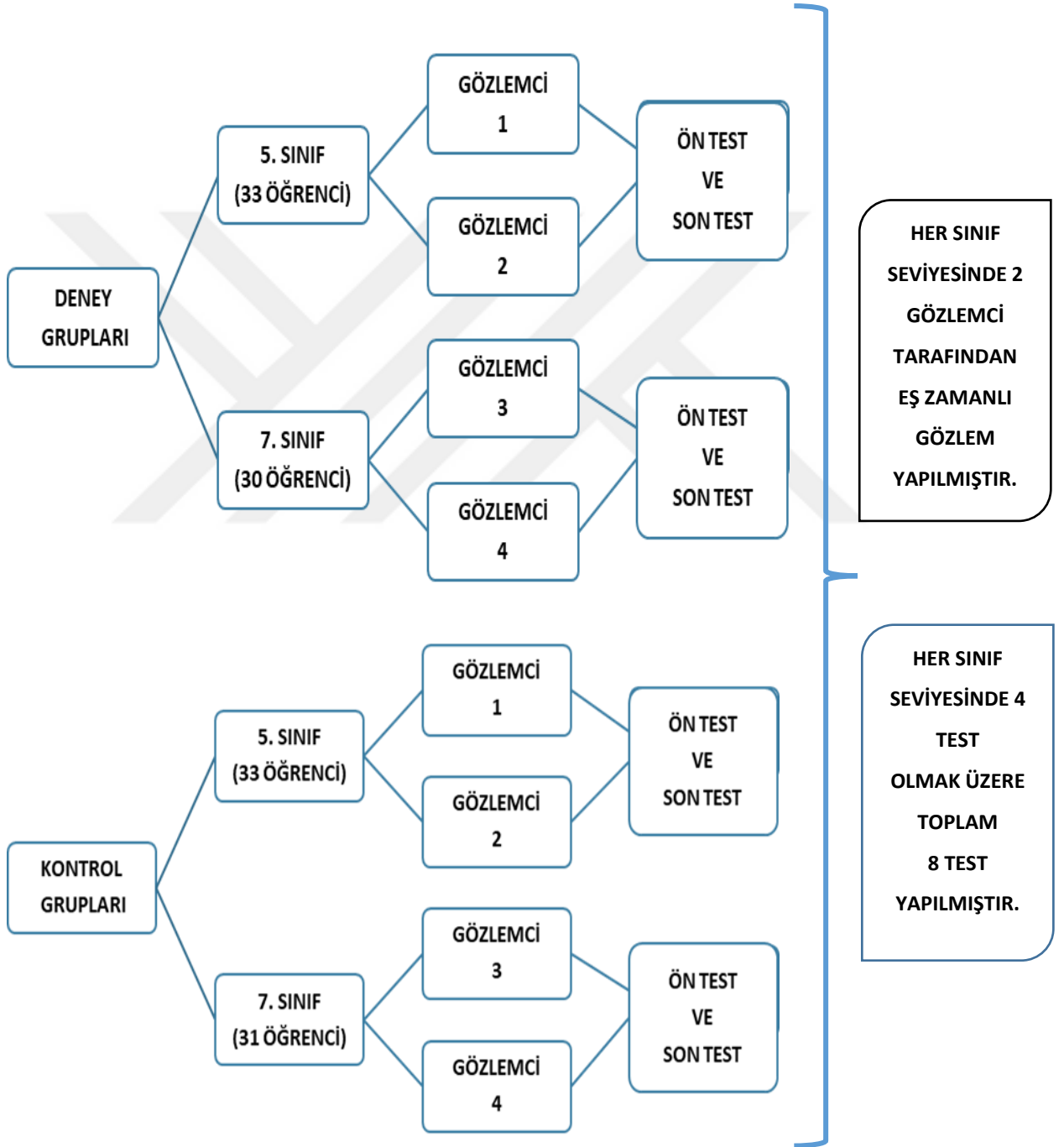
S4: Kontrol Grubu 7.Sınıf Son Test

X: Deneysel işlem

Araştırmanın çalışma grubu, 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı'nın ikinci döneminde Batı Karadeniz bölgesinde yer alan bir ilde bulunan devlet okulundaki 5 ve 7. Sınıflarında eğitim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Toplamda 127 öğrenci çalışmaya dâhil edilmiş olup, bu öğrencilerden 63'ü deney grubunda, 64'ü ise kontrol grubunda yer almıştır. Dağılım şu şekildedir: 5. sınıfta 33 öğrenci deney grubunda iken 33 öğrenci kontrol grubunda yer alırken, 7. sınıfta ise 30 öğrenci deney grubunda ve 31 öğrenci kontrol grubundadır.

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen 10 haftalık deneysel çalışmanın detayları Şekil 9’da gösterilmiştir. Öncelikle seçilen Deney ve kontrol Gruplarına (toplam 4 şube) birinci hafta Ön Test uygulanmış, ardından 8 haftalık yarı deneysel çalışma gerçekleştirilmiş ve son haftada ise Son Test uygulanmıştır.

Uygulama sırasında yapılan tüm etkinlikler Şekil 17’de özet halinde sunulmuştur:

Şekil 17. Gerçekleştirilen Deneysel Çalışmanın Özet Çizimi

Uygulamaya başlamadan önce, ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında bulunan FEK'nın ders hedeflerinin gruplar arasında eşit dağılım sağlayıp sağlamadığını belirlemek için Normallik Testi yapılmıştır. Normal dağılım sağlandığı için öğrencilerin Gözlem Formu 1 ve 2'den aldıkları ön-test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını saptamak için Parametrik testlerden Bağımsız Gruplar t-Testi yapılmıştır.

Araştırmanın nicel boyutunda elde edilen verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin normal dağılım göstermesi sebebiyle, FEK'nın deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programındaki başarı düzeylerine etkisini belirlemek için iki farklı test türü kullanılmıştır: Bağımlı ve bağımsız örneklem t-Testleri. Her iki grubun ön ve son test puanları arasında herhangi bir farkın olup olmadığı ve fark varsa bu farkın deneysel koşullardan kaynaklanıp kaynaklanmadığını açıklamak için deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin ön test ve son test puanları bağımsız örneklem t-testi ile analiz edilmiştir. Ardından deney ve kontrol gruplarının kendi içlerinde ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesinde Bağımlı Örneklem t-Testi kullanılmıştır. Ayrıca farkın etki gücünü hesaplamak için Cohen-d testi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. FEK Sarı Kartlar Grubuna Ait 5. Sınıflar Deney ve Kontrol Gruplarının Gözlemci 1 ve 2 Tarafından Elde Edilen Ön Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Gözlemciler	Gruplar	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	p
Gözlemci 1	Deney	33	2.68	.253	64	12.47	.260
	Kontrol	33	1.85	.285			
Gözlemci 2	Deney	33	2.64	.313	64	12.74	.229
	Kontrol	33	1.79	.221			

Tablo 7'ye bakıldığında gözlemci 1 ve 2 tarafından gözlemlenen deney grubunda yer alan 5. sınıf seviyesinde 33 öğrencinin ön test puan ortalaması sırasıyla $\bar{X}=2.68$ ve $\bar{X}=2.64$ olarak, Gözlemci 1 ve 2 tarafından gözlemlenen kontrol grubundaki 5. Sınıf seviyesinde 33 öğrencinin puan ortalaması ise $\bar{X}=1.85$ ve $\bar{X}=1.79$ olarak bulunmuştur.

Ön test puan ortalamaları kullanılarak yapılan Bağımsız Örneklem t-Testi sonucunda her iki grubun ön test puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t=12.47, 12.74$; $p>0,05(0.260, 0.229)$).

Bu bulgular 5. sınıf düzeyindeki deney ve kontrol gruplarının, uygulama öncesinde benzer koşullara sahip olduğunu göstermektedir. Bu durumda, başlangıç koşulları açısından 5. sınıf düzeyindeki deney ve kontrol gruplarının eşit oldukları kabul edilmiştir. Gözlemci 3 ve 4 tarafından elde edilen veriler ise Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. FEK Mor Kartlar Grubuna Ait 7. Sınıflar Deney ve Kontrol Gruplarının Gözlemci 3 ve 4 Tarafından Elde Edilen Ön Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Gözlemciler	Gruplar	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	p
Gözlemci 3	Deney	30	2.37	.614	59	1.34	.183
	Kontrol	31	2.16	.603			
Gözlemci 4	Deney	30	2.28	.674	59	.833	.408
	Kontrol	31	2.14	.592			

Tablo 8’e bakıldığında gözlemci 3 ve 4 tarafından gözlemlenen, deney grubunda yer alan 7. sınıf seviyesinde bulunan 30 öğrencinin ön test puan ortalaması sırasıyla $\bar{X}=2.37$ ve $\bar{X}=2.28$ olarak, kontrol grubundaki 7. Sınıf seviyesinde bulunan 31 öğrencinin puan ortalaması ise $\bar{X}=2.16$ ve $\bar{X}=2.14$ olarak bulunmuştur. Ön test puan ortalamaları kullanılarak yapılan Bağımsız Örneklem t-Testi sonucunda her iki grubun ön test puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t=1.34, .833$; $p>0,05(0.183, 0.408)$).

Bu bulgular 7. sınıf düzeyindeki deney ve kontrol gruplarının, uygulama öncesinde benzer koşullara sahip olduğunu göstermektedir. Bu durumda, başlangıç koşulları açısından 7. sınıf düzeyindeki deney ve kontrol gruplarının eşit oldukları kabul edilmiştir.

Tablo 9. FEK Sarı Kartlar Grubuna Ait 5. Sınıflar Deney ve Kontrol Gruplarının Gözlemci 1 ve 2 Tarafından Elde Edilen Ön Test Sonuçlarına Yönelik Normallik Testleri

Gözlemci	1		2	
Gruplar	Deney	Kontrol	Deney	Kontrol
N	33	33	33	33
Aritmetik Ortalama	2.68	1.85	2.64	1.79
Standart Sapma	.253	.285	.313	.221
Max	3.44	2.40	3.63	2.23
Min	1.90	1.27	1.73	1.31
Çarpıklık Katsayısı	-.063	.274	.214	-.054
Basıklık Katsayısı	3.56	-.539	3.53	-.461

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin Gözlemci 1 tarafından yapılan ön testten aldıkları puanları anlatan Tablo 9 incelendiğinde, aritmetik ortalamaları sırasıyla 2.68 ve 1.85, standart sapmaları ise sırasıyla 0.253 ve 0.285 olarak bulundu. En yüksek puanlar ise sırasıyla 3.44 ve 2.40, en düşük puanlar ise sırasıyla 1.90 ve 1.27 olarak belirlendi. Tabloya bakıldığında, Gözlemci 1 tarafından yapılan ön testin çarpıklık katsayısı -0.063 ile 0.274 arasında ve basıklık katsayısı ise 3.56 ile -0.539 arasında bulunmuştur. Bu verilere dayanarak, Gözlemci 1 tarafından yapılan ön testin normal dağılım gösterdiği görülmektedir.

Tablo 9’da verilen deney ve kontrol grubu öğrencilerinin Gözlemci 2 tarafından yapılan ön testten aldıkları puanların analizi sonucunda, aritmetik ortalamaları sırasıyla 2.64 ve 1.79, standart sapmaları ise sırasıyla 0.313 ve 0.221 olarak belirlendi. En yüksek puanlar sırasıyla 3.63 ve 2.23, en düşük puanlar ise sırasıyla 1.73 ve 1.31 olarak tespit edildi. Tabloya göre, Gözlemci 2 tarafından yapılan ön testin çarpıklık katsayısı -0.214 ile 0.054 arasında ve basıklık katsayısı ise 3.53 ile -0.461 arasında bulunmuştur. Bu bulgulara dayanarak, Gözlemci 2 tarafından yapılan ön testin normal dağılım sergilediği görülmektedir.

Gözlemci 1 tarafından yapılan ön testte basıklık katsayısı ise 3.56 bulunurken; Gözlemci 2 tarafından yapılan ön testte basıklık katsayısı ise 3.53 bulunmuştur. Bu iki değer tek başına değerlendirildiğinde normal dağılım sağlanmadığı için non-parametrik testler gerektirmektedirler. Ancak araştırmada elde edilen tüm verilerin normal dağılım göstermesi nedeniyle; genel olarak değerlendirildiklerinde sadece bu iki değer yüzünden tüm normallik değerlerinin yok sayılamayacağı görüşüne varılmıştır. Çünkü bu iki değer tek başlarına değil, bir bütün içinde anlamlıdır. Bu nedenle araştırma verilerinin analizlerinde parametrik testler uygulanmıştır.

Tablo 10. FEK Mor Kartlar Grubuna Ait 7. Sınıflar Deney ve Kontrol Gruplarının Gözlemci 3 ve 4 Tarafından Elde Edilen Ön Test Sonuçlarına Yönelik Normallik Testleri

Gözlemci	3		4	
Gruplar	Deney	Kontrol	Deney	Kontrol
N	30	31	30	31
Aritmetik Ortalama	2.37	2.16	2.28	2.14
Standart Sapma	.614	.603	.674	.592
Max	3.85	3.47	3.91	3.47
Min	1.50	1.29	1.59	1.21
Çarpıklık Katsayısı	.999	.586	1.32	.574
Basıklık Katsayısı	.516	-.464	1.13	-.412

Tablo 10’da verilen deney ve kontrol gruplarının Gözlemci 3 tarafından yapılan ön testten aldıkları puanların analizi sonucunda, aritmetik ortalamaları sırasıyla 2.37 ve 2.16, standart sapmaları ise sırasıyla 0.614 ve 0.603 olarak belirlendi. En yüksek puanlar sırasıyla 3.85 ve 3.47, en düşük puanlar ise sırasıyla 1.50 ve 1.29 olarak tespit edildi. Pallant (2001), normal dağılım için çarpıklık ve basıklık değerlerinin +2 ve -2 arasında olması gerektiğini belirtmiştir. Tablo 10’a göre, Gözlemci 3 tarafından yapılan ön testin çarpıklık katsayısı 0.999 ile 0.586 arasında ve basıklık katsayısı ise 0.516 ile -0.464 arasında bulunmuştur. Bu bulgulara dayanarak, Gözlemci 3 tarafından yapılan ön testin normal dağılım gösterdiği görülmektedir.

Tablo 10’da verilen Deney ve kontrol gruplarının Gözlemci 4 tarafından yapılan ön testten aldıkları puanların analizi sonucunda, aritmetik ortalamaları sırasıyla 2.28 ve 2.14, standart sapmaları ise sırasıyla 0.674 ve 0.592 olarak bulundu. En yüksek puanlar sırasıyla 3.91 ve 3.47, en düşük puanlar ise sırasıyla 1.59 ve 1.21 olarak tespit edildi. Tablo 10’a göre, Gözlemci 4 tarafından yapılan ön testin çarpıklık katsayısı 1.32 ile 0.574 arasında ve basıklık katsayısı ise 1.13 ile -0.412 arasında bulunmuştur. Bu bulgulara göre, Gözlemci 4 tarafından yapılan ön testin normal dağılım gösterdiği görülmektedir.

3. 6. VERİ TOPLAMA KAYNAKLARI, ARAÇLARI VE VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmanın nitel kısmında, öncelikle beden eğitimi öğretmenlerinin FEK konusundaki görüşlerini belirlemek için görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme yöntemi, bireylerden belirli bir konuda duygu ve düşüncelerini paylaşmalarını sağlayan bir etkileşim şekli olarak tanımlanabilir (Sönmez ve Alacapınar, 2011). Yapılan görüşmeler çalışmanın ihtiyaç analizi niteliğinde değerlendirilmiştir. Görüşme sorularının araştırmanın amacına uygunluğu açısından çalışma öncesinde Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünden Prof. Dr. A. Dilşad Mirzeoğlu’ndan uzman görüşü alınmıştır. Görüşmeler sonucunda mevcut durum beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bakış açısından da analiz edilerek veri çeşitliliği sağlanmış ve araştırmaya boyutluluk kazandırılmıştır. Yapılan odak grup görüşmelerinde FEK ile ilgili yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Araştırmanın nicel kısmında temel odak noktası olan bölümde, Eşleştirilmiş Desen adı verilen yarı deneysel bir desen kullanılmıştır. Bu desen, grupları belirli değişkenler temelinde eşleştirmeye çalışır. Grupların tamamen eşit olduğu anlamına gelmez, ancak seçkisiz bir atamanın mümkün olmadığı durumlarda tercih edilen bir desen türüdür. Çalışmada kullanılan Gözlem Formları için uzman görüşü alınmış ve ders planları yapılmıştır. Akabinde ön test uygulanarak, 8 haftalık çalışma başlatılmış ve son testin uygulanması ile toplamda 10 hafta süren çalışma sona ermiştir. Sonrasında verilerin analizi ve değerlendirmesi süreci başlamıştır.

FEK'nın tamamının etkinliği ya da öğretim programına katkıları tam olarak şu ana kadar hiçbir çalışmaya konu olmamıştır. Bu nedenle bu araştırma FEK'nın tamamıyla değerlendirilmesini amacıyla; hem sarı hem mor kart gruplarının etkinliğinin incelenmesi üzerine temellendirilmiştir. FEK'nda yer alan yönlendirmelerden oluşan gözlem formları hazırlanmış ve sarı kart grubu için bir tane 5. Sınıf şubesi, mor kart grubu için ise bir tane 7. Sınıf şubesinde birer deney ve kontrol grubu oluşturulmuştur.

FEK'nın etkinliğinin beden eğitimi ve spor dersleri içinde gözlemlenmesi amacıyla, gözlem formları hazırlanırken uzman görüşleri alınmış ve madde zorluk dereceleri buna göre düzenlenmiştir. Gözlem formu maddeleri hazırlama sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakóltesinden 2 akademisyen, lisansüstü eğitim almış 4 beden eğitimi ve spor öğretmeni ve Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapmakta olan ve FEK'nda bulunan hareketlerde uzman olan 3. Kademe 2 antrenörden görüşleri alınmıştır. Gözlem formu hazırlandıktan sonra ise maddeler yeniden kontrol amacıyla uzman görüşüne sunulmuştur. Araştırmanın uygulama aşamasında, deney ve kontrol gruplarının gözlemleri, beden eğitimi ve spor öğretmenin yanısıra gözlem tarafsızlığını sağlamak amacıyla başka bir uzman tarafından da gerçekeştirilmiştir. Her bir grup için, iki farklı öğretmen veya uzman tarafından aynı anda gözlem yapılmıştır. Gözlemci tutarlılığı için araştırma öncesinde pilot uygulama yapılmıştır.

Toplamda 10 hafta süren çalışma esnasında deney grubunda yer alan öğrencilerden, gönüllölük esasına dayanarak, yansıtıcı günlükler tutmaları istenmiştir. Bu yolla çalışmaya farklı bir boyut daha katılarak çalışmanın güvenilirliğinin arttırılması hedeflenmiştir.

3. 7. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırma kapsamında elde edilen nicel veriler, SPSS programı kullanılarak analiz edilmiş; nitel veriler ise içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleriyle incelenmiştir. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleriyle yapılan odak grup görüşmelerinden elde edilen veriler içerik analiziyle incelenirken; öğrencilerin yansıtıcı günlüklerindeki ifadeler betimsel analizle değerlendirilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak adına, katılımcıların rahatça fikirlerini paylaşabildikleri ortamlarda veriler toplanmış, katılımcıların gönüllölük olarak araştırmaya katılması sağlanmış, katılımcıların verdiği

bilgilerin doğruluğu teyit edilmiş ve uzman desteği alınmıştır, bu süreç analiz aşamasına kadar devam etmiştir.

3.7.1. Nicel Veri Analizi:

Araştırma kapsamında elde edilen nicel verilerin analizi SPSS programı kullanılarak yapılmıştır. FEK Sarı Kartlar grubunun incelendiği 5. Sınıflar seviyesinde Gözlemci 1 ve Gözlemci 2 tarafından elde edilen veriler ile FEK Mor Kartlar grubunun incelendiği 7. Sınıflar seviyesinde Gözlemci 3 ve Gözlemci 4 tarafından elde edilen veriler ayrı ayrı ele alınmış ve işlenmiştir.

Araştırmanın nicel boyutunda yapılan normallik testleri sonucunda elde edilen verilerin normal dağılım göstermesi üzerine, FEK'nın deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programındaki başarı düzeyine etkisini belirlemek için bağımlı ve bağımsız örneklem t-Testleri uygulanmıştır.

Her iki grubun ön ve son test puanları arasında herhangi bir farkın olup olmadığı ve fark varsa bu farkın deneysel koşullardan kaynaklanıp kaynaklanmadığını açıklamak için deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin ön test ve son test puanları bağımsız örneklem t-Testi ile analiz edilmiştir. Ardından, deney ve kontrol grupları içerisindeki ön ve son test puanları arasındaki farklar Bağımlı Örneklem t-Testi ile analiz edilmiştir. Ayrıca, etki büyüklüğünü ölçmek için Cohen-d testi kullanılmıştır.

3.7.2. Nitel Veri Analizi:

Araştırma sürecinde elde edilen nitel veriler, içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleriyle gerçekleştirilen odak grup görüşmelerinden elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirilirken, çalışmaya katılan öğrencilerin yansıtıcı günlüklerindeki ifadeler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir.

Araştırmanın nitel boyutunda; ana tema ve alt temaların belirlenmesinde İçerik Analizi ile kodlama ve temalara ulaşılmıştır ve sonrasında uzman görüşü alınarak kodlama güvenilirliği sağlanmıştır.

3.7.2.1. Odak Grup Görüşmeleri Analizleri

Araştırmanın ilk aşamasında, Batı Karadeniz bölgesinde yer alan bir il merkezindeki ortaokullarda görev yapan toplamda 16 beden eğitimi ve spor dersi öğretmeninden oluşan 7 farklı grupta odak grup görüşmesi yöntemi kullanılarak veri toplanmıştır. Bu öğretmenlerin görüşleri, gizlilik esasıyla korunarak isimleri belirtilmeden kodlanmış ve "BESDÖ" koduyla temsil edilmiştir; bu kodlar ayrıca "BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 3, BESDÖ 4" gibi numaralandırmalarla desteklenmiştir. Ardından, öğretmenlerin öğretim programları ve FEK hakkındaki görüşleri ayrı ayrı kodlanmış ve sonrasında kodlar düzenlenmiştir.

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin öğretim programları ve FEK ile ilgili belirgin görüş ve düşüncelerini analiz etmek için çıkarımda bulunarak genelden özele doğru bir analiz yöntemi olan analitik tümevarım yöntemi kullanılmıştır. Analitik tümevarım yöntemine göre verilerin kritik yapılar olarak analiz edilmesi gerekmektedir (Bloor, Frankland, Thomas, & Robson, 2002). Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin görüş ve düşüncelerinin analizleri görüşmelerde kullandıkları ifadelerden direkt alıntı ile desteklenmiştir. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin öğretim programları ve FEK ile ilgili görüşleri ve önerileri incelenmiş ve bu veriler nitel araştırma tekniklerinden biri olan içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Bu durumun nedeni ise içerik analizinin elde edilen verilerin öngörölmüş kategoriler çerçevesinde sistematik biçimde şekillenmesini sağlayan bir yöntem (Geray, 2004) olmasıdır.

İçerik analizinin ana hedefi, toplanan verileri anlaşılabilir kavramlara ve ilişkilere dönüştürmektir. Bu analiz süreci, verilerin önce kodlanması, daha sonra kategorilere ayrılması ve son olarak da kodların ve kategorilerin detaylı bir şekilde incelenmesi adımlarını içerir. Betimsel analizle özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizi ile daha derinlemesine incelenir. Bu yöntem sayesinde betimsel bakış açısıyla fark edilmeyen veya gözden kaçan kavramlar ve temalar ortaya çıkarılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Odak grup görüşmelerine katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ifade ettikleri görüşlerinde en sık kullanılan terim ve ifadeler bulunmuş ve bu ifadeler ana tema ve alt temaların belirlenmesinde yol gösterici olmuştur. Kodlama güvenilirliğinin sağlanması amacıyla başka bir uzmandan yardım alınmış ve çıkarılan kodlar ile

temaların kapsam geçerliliği hakkında görüş alınmıştır. Temalar ve kodların nihai hallerine birden fazla uzman görüşü alınarak ortak bir şekilde karar verilmiştir.

Bunun yanı sıra yarı yapılandırılmış görüşme formunda hazırlanan taslak sorular FEK'nın tümüne yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu durumun nedeni hâlihazırda görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK hakkında yeterince bilgiye sahip olmamalarıdır. FEK hakkında sahip oldukları önbilgilerindeki eksiklik nedeniyle direkt olarak FEK sarı ve mor kartlar gruplarına dair sorular sorulamamıştır. Görüşmeler sırasında konu araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK hakkında sahip oldukları bilgiler ölçüsünde şekillendirilmiştir. Konu hakkında bilgi sahibi olan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerine detaylı olarak FEK Sarı ve Mor kartlar gruplarına ait görüşleri sorulmuştur.

3.7.2.2. Yansıtıcı Günlük Analizleri

Uygulama sürecinde araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinden, çalışmanın gerçekleştirildiği her dersten sonra, gönüllülük esasına göre yansıtıcı günlük tutmaları istenmiştir. Bu durumun çalışmanın gelişimi ve öğrencilerin çalışmaya karşı sahip oldukları görüşleri ortaya çıkaracağına inanılmıştır.

Uygulamaya katılan öğrencilerin yansıtıcı günlüklerinde yazdıkları neticesinde; çalışmaya katılan öğrencilerin, FEK ile hazırlanan beden eğitimi ve spor derslerinde, çalışmanın yapılmadığı derslere göre çok daha fazla eğlendikleri ve öğrenme ortamının çok olumlu olduğu açıkça ortaya konmuştur. Kullanılan yansıtıcı günlük analizlerinden anlaşıldığı kadarıyla öğrencilerin deneysel çalışmanın uygulandığı derslere karşı yansıtmalarının çok olumlu, eğlenceli ve etkili olduğu söylenebilir.

Yapılan çalışma sonrasında elde edilen yansıtıcı günlük kayıtları, öğrencilerin derse karşı olan görüşlerini yansıtmaya dayalı olarak elde edilen temel verilerdir.

Deney grubundaki öğrencilerden 8 uygulama haftası sonunda;

- 5. Sınıf öğrencilerinden 152 ve
- 7. Sınıf öğrencilerinden 90 olmak üzere
- Toplam 242 yansıtıcı günlük kaydı elde edilmiştir.

Yansıtıcı günlüklerde öğrencilerden o hafta işlenen ders hakkındaki görüşleri toplanmış ve işledikleri dersin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerinden farklarını yazmaları istenmiştir.

FEK kullanarak hazırlanan ders içeriklerine karşı öğrencilerin duygu, görüş ve düşünceleri ve bu yöntemle yazıya geçirilmiş ve kayıt altına alınmıştır. Araştırma kapsamında uygulanan deneysel derslere ve öğrenme yaşantılarına ait yansıtıcı günlük şeklinde ifade eden öğrencilerden, ilk elden bilgi sahibi olunmuştur. Yansıtıcı günlüklerden elde edilen verilerin analizi öncesinde öğrencilerin günlükleri araştırmacı tarafından deşifre edilerek, yazılı kayıt altına alınmıştır.

Her öğrencinin kaydettiği yansıtıcı günlüklere bir tanımlayıcı kod atanmıştır. Günlüklerin deşifresi sırasında kolaylık sağlaması bakımından; öğrencilerin tutmuş oldukları günlüklere ‘G’ , günlüğün ait olduğu öğrenciye ise ‘1,2,3,...’ şeklinde rakamlar atanmıştır. Kayıt altına alınan veriler, araştırmanın amaçları dikkate alınarak, öğrencilerin derse ve dersin işleniş sürecine karşı olan görüşleri ve uygulama boyunca yansıtma yaptıkları alanların saptanması boyutlarında analiz edilmiştir.

Arslan (2017) tarafından gerçekleştirilen araştırma, yansıtıcı günlüklerin içeriğini analiz etmiş ve elde edilen verileri belirli temalara ayırmıştır. Bu temalar, ölçütlere uygun bir biçimde sınıflandırılmıştır. Katılımcıların metinleri puanlanmamış, bunun yerine temalar ve ölçütler doğrultusunda analiz edilmiştir. Sayısal değerlendirmeler, görülme sıklığına dayanmış ve puanlama işlemi değil, gözlemlenen tekrar sayısına odaklanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin günlüklerinde yansıtma yaptıkları konuları belirlemek için Kozan (2007)’ın yaptığı gibi yansıtıcı günlüklere içerik analizi uygulanmıştır.

Yıldırım ve Şimşek (2005), nitel araştırmalarda güvenilirliği sağlamanın bir yolu olarak, elde edilen verilerin analizinde başka bir araştırmacıdan destek alma ve sonuçların onaylatılmasının kullanılabileceğini önermişlerdir. Bu öneriye dayanarak, her yansıtıcı günlük önce iki uzman tarafından değerlendirilmiş ve ardından bu uzmanların öğrencilerin yazdığı yansıtıcı günlüklerin tutarlılığı hakkındaki kararları karşılaştırılarak sonuca varılmıştır.

Bu analiz sürecinde günlükler tekrar tekrar incelenmiş, anlamlı parçalara ayrılmış ve öğrencilerin yansımaları alt başlıklara göre düzenlenerek tematik olarak kodlanmıştır.

Yansıtıcı günlüklerde verilen her bir yönlendirme sorusu, bir tema olarak oluşturulan günlüklere yansıtılmıştır.

Araştırmanın gerçekleştirildiği 5. ve 7. Sınıf  ğrencilerine ait yansıtıcı günlükler yani sarı ve mor kartlara ilişkin günlükler, araştırmacı tarafından ayrı ayrı tanımlanarak gruplandırılmış ve veri analizleri de ayrı ayrı yapılmıştır.

Analizler sonucunda elde edilen veriler hem FEK Sarı Kartlar hem de Mor Kartlar için yansıtıcı günlüklerde yer alan 4 ana tema altında toplanmıştır:

1. Öğrendiklerim
2. Farklılıklar
3. Etkililik
4.  neriler

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Çalışmanın bu bölümünde araştırma sürecinde elde edilen tüm bulgular detaylı olarak sunulmuştur. Ayrıca, literatürle desteklenen sonuçlara da vurgu yapılmıştır. Araştırma bulguları ve bu bulguların yorumları, her alt problemin başlığı altında ayrı ayrı sunulmuştur.

4.1. ARAŞTIRMANIN BİRİNCİ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?” sorusunu yanıtlamak üzere araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin kullanmakta oldukları öğretim programı ve FEK hakkındaki görüş ve düşüncelerine ilişkin bulgular tablolar halinde sunulmaktadır. Araştırmanın başında araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin kullanmakta oldukları öğretim programı ve FEK hakkındaki görüş ve düşünceleri odak grup görüşmeleri aracılığıyla toplanmıştır. Bu veriler araştırma problemi kapsamında ihtiyaç analizi niteliğinde kullanılmıştır. Araştırmacı ve bir beden eğitimi ve spor dersi öğretmeni, araştırma evrenini temsil etmek amacıyla seçilen örnekleme dayanarak 16 beden eğitimi ve spor dersi branş öğretmeni ile birlikte 7 farklı grupta odak grup görüşmeleri gerçekleştirmiştir. Bu görüşmeler öncesinde, katılan öğretmenlerin ortaokuldaki hizmet sürelerine göre dağılımları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Öğretmenlerin Ortaokuldaki Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

Kıdem (Yıl)	f	%	Açıklama
1-5	4	25	- Meslekte 20+ yıl fakat ortaokulda 1-5 yıl - Meslekte 8.yıl fakat ortaokulda 1-5 yıl
6-10	6	37.5	
11-15	2	12.5	
16-20	3	18.75	
20+	1	6.25	

Tablo 11’ de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%37,5) meslek hayatlarında 6-10 yıl arası kıdeme sahiptir. Bu durum araştırma sonuçlarının geçerliliği ve gerçeği yansıtmaları açısından çok değerlidir. Çünkü katılımcı öğretmenlerin mesleki ve alan tecrübelerinin yeterli düzeyde olduğu ve güncellenen 2018 beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı çerçevesinde meslek hayatlarına devam ettikleri görülmektedir. FEK’ndan haberdar olmadıkları yönündeki görüşleri, meslekteki kıdemleri göz önüne alındığında gerçekçi olmadıklarını anlatmaktadır.

Bu aşamada katılımcı beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerini FEK kullanmama sebeplerini incelediğimizde ortaya farklı nedenler çıkmaktadır. Katılımcı öğretmenlerin çoğunluğu (%25) ise meslek hayatlarında 1-5 yıl arası kıdeme sahiptir. Bu nedenle öğretmenlik atanma kriteri olan KPSS sınavına girmiş oldukları ve dolayısıyla da mevcut 2018 beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı ve FEK hakkında bilgi sahibi oldukları ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bu 1-5 yıl mesleki deneyim grubunda yer alan 3 katılımcının farklı bir durumu da söz konusudur.

Bu grupta yer alan katılımcıların %50’si gerçekte 6-10 yıl arası kıdeme sahip olmasına rağmen, ortaokulda geçirdikleri çalışma süresi 5 yılın altındadır. Yani oldukça mesleki deneyimi olan öğretmenlerdir. Yine bu grupta yer alan katılımcıların %25’i ise gerçekte 20 yıl üstü kıdeme sahiptir ve yine aynı şekilde ortaokulda geçirdikleri çalışma süresi 5 yılın altındadır.

Elde edilen bulgular bizlere araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin araştırma probleminde yer alan mevcut beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı ve FEK hakkında yeterince bilgi sahibi olmaları gerektiğini ifade etmektedir.

Odak grup görüşmeleri neticesinde ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinden elde edilen veriler incelenerek beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin kullanmakta oldukları öğretim programı ve FEK hakkındaki görüş ve düşünceleri öncelikle kodlar daha sonra ise farklı temalar ve kategoriler altında gruplandırılmıştır.

Ulaşılan veriler sonucunda ortaya çıkan 4 ana tema, kategoriler ve kodlar aşağıda sunulmuştur:

1. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri (3 kategori, 5 kod)
2. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri (2 kategori, 8 kod)
3. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri (1 ana kategori, 4 alt kategori ve 24 kod)
4. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımına İlişkin Öneriler (1 kategori, 4 kod)

4.1.1. Odak Grup Görüşmelerinden Elde Edilen Verilerden Ulaşılan Temalar, Kategoriler ve Kodlar

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ile yapılan Odak Grup Görüşmelerinden elde edilen verilerden ulaşılan temalar, kategoriler ve kodlar aşağıda liste ve şekiller halinde detaylı olarak sunulmuştur.

Tema 1: Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Kategori: FEK'in kullanımı

Kod: Uyarlama etkinlikler

Kod: Ders işlenişini kolaylaştırma

Kategori: FEK hakkında bilgi kaynağı

Kod: İnternet

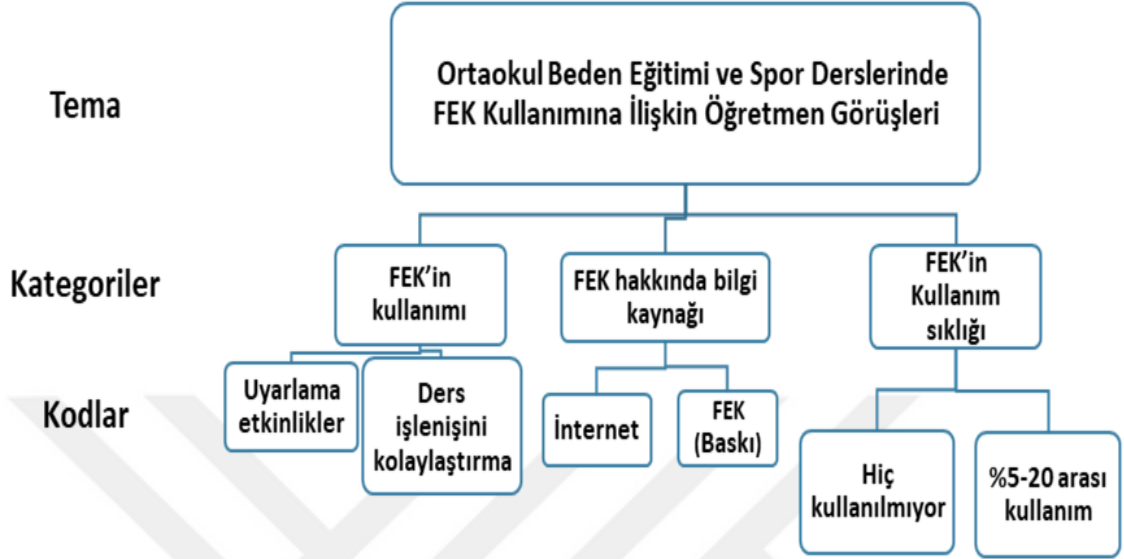
Kod: FEK (Baskı)

Kategori: FEK'in Kullanım sıklığı

Kod: Hiç kullanılmıyor ya da %5-20 arası kullanım

Birinci tema olan; ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerine ait elde edilen verilerden ulaşılan temalar, kategoriler ve kodlar Şekil 18'de özet halinde sunulmuştur.

Şekil 18. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Tema 2: Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Kategori: FEK'nın Avantajları

Kod: Dersi Zevkli ve Eğlenceli Hale Getirme,

Kod: Kılavuzluk Etme ve

Kod: Oyunlaştırma

Kategori: FEK'nın Dezavantajları

Kod: FEK Basit Oluşu,

Kod: Sözel Dilin Ağırlıklı Oluşu,

Kod: Karmaşık Yapı,

Kod: Erişilebilirlik ve

Kod: Hazırlanmış Yıllık Planların Kullanımı

İkinci tema olan; ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanımının avantajları ve dezavantajlarına ilişkin öğretmen görüşlerine ait elde edilen verilerden ulaşılan temalar, kategoriler ve kodlar Şekil 19’da özet halinde sunulmuştur.

Şekil 19. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Tema 3: Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ana Kategori: Eksiklikler

Alt Kategori: Öğretmen eksiklikleri

Kod: Öğretim Programına Hakimiyet (Program Okuryazarlığı),

Kod: Teorik Bilgi,

Kod: Zaman Kaybı,

Kod: Kıdem,

Kod: FEK Kullanmada Eksiklik,

Kod: Bilgi Eksikliği,

Kod: İsteksizlik,

Kod: Alışkanlıklar ve

Kod: Kişisel ve Akademik Gelişim

Alt Kategori: Öğrenci eksiklikleri

Kod: Fiziksel ve bilişsel özellikler

Kod: Hazır bulunuşluk düzeyi

Kod: Pandemi

Alt Kategori: Okulun eksiklikleri

Kod: Fiziki imkanlar

Kod: Materyal eksikliği

Kod: Coğrafi şartlar

Kod: Sınıf mevcudu

Kod: Öğretmen sayısı

Alt Kategori: Sistem eksiklikleri

Kod: Ders saati yetersizliği

Kod: Sınavlar

Kod: FEK'nın öğretmenlere ulaştırılması

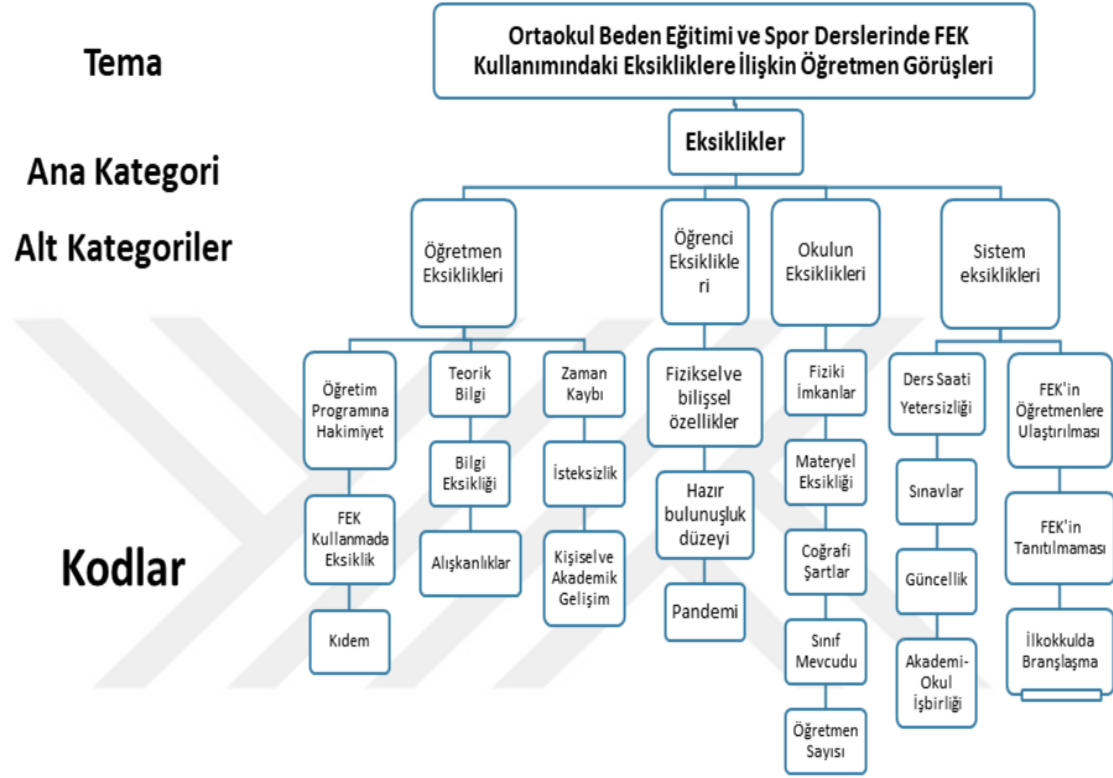
Kod: FEK'nın tanıtılmaması

Kod: Güncellik

Kod: İlkokulda branşlaşma

Kod: Akademi-okul işbirliği

Üçüncü tema olan; ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin öğretmen görüşleri ilişkin öğretmen görüşlerine ait elde edilen verilerden ulaşılan temalar, kategoriler ve kodlar Şekil 20'de özet halinde sunulmuştur.

Şekil 20. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri

Tema 4: Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öneriler

Kategori: Öneriler

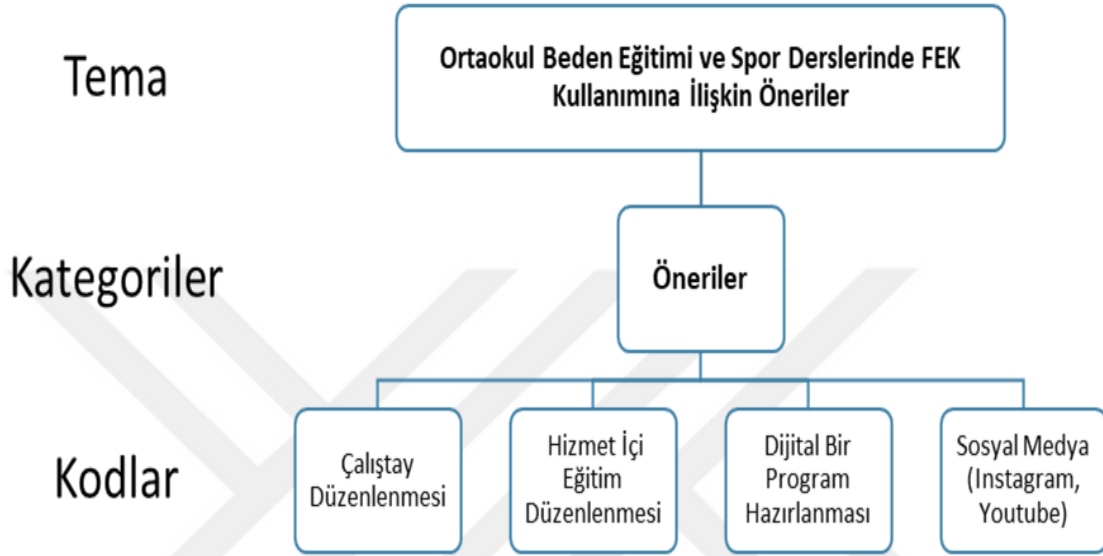
Kod: Çalıştay Düzenlenmesi,

Kod: Hizmet İçi Eğitim Düzenlenmesi,

Kod: Dijital Bir Program Hazırlanması ve

Kod: Sosyal Medya (Instagram, Youtube)

Dördüncü tema olan; ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanımına ilişkin öğretmen önerilerine ait elde edilen verilerden ulaşılan temalar, kategoriler ve kodlar Şekil 21’de özet halinde sunulmuştur.

Şekil 21. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öneriler

Şekil 21’de görüldüğü gibi, ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanımına ilişkin öğretmen önerileri temasına ait kategori yine aynı isimde ve dört farklı koddan oluşmaktadır.

4.1.2. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri

- FEK’nın kullanımı,
- FEK hakkında bilgi kaynağı ve
- FEK’nın kullanım sıklığı olmak üzere 3 ana kategori altında toplanmıştır.

Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerine ait ana kategoriler ise oluşturulan kodlar ile birlikte Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

KATEGORİ	KOD	KATILIMCI	f
FEK’nın Kullanımı	Uyarlama etkinlikler	BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 3, BESDÖ 5, BESDÖ 7, BESDÖ 8, BESDÖ 14	13
	Ders işlenişini kolaylaştırma	BESDÖ 3, BESDÖ 4, BESDÖ 5, BESDÖ 6, BESDÖ 13	7
FEK Hakkında Bilgi Kaynağı	İnternet	BESDÖ 4, BESDÖ 9, BESDÖ 13	3
	FEK (Baskı)	BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 4, BESDÖ 8, BESDÖ 11, BESDÖ 14	6
FEK’nın Kullanım Sıklığı	Hiç kullanılmıyor ya da %5-20 arası kullanım	BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 3, BESDÖ 4, BESDÖ 6, BESDÖ 7, BESDÖ 8, BESDÖ 9, BESDÖ 10, BESDÖ 13, BESDÖ 14, BESDÖ 16	15

Tablo 12’de görüldüğü gibi ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri “FEK’nın Kullanımı”, ” FEK hakkında bilgi kaynağı” ve “FEK’nın Kullanım sıklığı” olmak üzere 3 ana kategori altında toplanmıştır. Bu 3 ana kategori ise 5 kod ile açıklanmıştır.

1. Kategori: FEK’nın Kullanımı

Tablo 12’de yer alan verilere göre, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri, 'FEK’nın kullanımı' başlığı altında direkt olarak 13 kez FEK’nı kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yerine, 'Uyarlama etkinlikleri' aracılığıyla dolaylı olarak bu kartları kullandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, öğretmenler toplamda 7 kez FEK’nın 'Ders

işlenişini kolaylaştırma' etkisine sahip olduğunu ve bu kartları bu amaca yönelik kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Bu ifadeler “FEK’nın kullanımı” kategorisi altında;

1. Uyarlama etkinlikler ve
2. Ders işlenişini kolaylaştırma olmak üzere 2 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin “FEK’nın kullanımı” kategorisi altında yer alan kodlarla ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“Uyarlama etkinlikler” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Aktif kullanmıyoruz ama benzeri etkinlikleri yapıyoruz, birazcık uyarlama gibi düşünün. Yani birebir alıp herhangi birini dersimde uygulamıyorum.”
(BESDÖ 3)

“Ben aslında istemeden onları zaman zaman şu şekilde kullanıyor olabilirim; geleneksel oyunları falan oynatıyordum daha önceki yıllarda ve hatta şimdi de oynatıyorum ara ara.” (BESDÖ 5)

“Yani oradaki oyunları endeksliyorum arkadaşımın dediği gibi, basite indirgeyerek kullanıyorum. Kartta üç materyal varsa biz tek materyalle götürmeye çalışıyoruz.” (BESDÖ 7)

“Şuan kullanma gereği duymuyorum onu söyleyeyim çünkü şuan yerleşti artık kafama. Ne öğretmek istediğimiz, ne almak istediğimiz bir şekilde yerleşti artık kafamızda, otomatik hale dönüştü.” (BESDÖ 1)

“Şöyle yapıyoruz kısaca; işte basketbolda top sürüyor, voleybolda parmak pası atıyor, daha sonra gelip basket atıyor ve bitiriyor gibi. Bu şekilde basite indirgeyerek, sahip olduğumuz şartlara uygun hale getirerek yapıyoruz. Ama onu da mesela yarı saha kullandığımız için çocuk bir zaman sonra sıkılıyor.” (BESDÖ 8)

“Güzel olanlar da var ama bizim burada kendi ürettiğimiz oyunların yanında basit kalıyor. Bizim burada kendi ürettiğimiz oyunlar çocukları çok daha fazla cezbediyor. Biz çocukların durumlarını biraz daha fazla bildiğimiz için oluyor bu.” (BESDÖ 2)

“Ama şöyle bir şey var, birebir uygulamasak bile mutlaka faydalanmışızdır.” (BESDÖ 3)

“Aslında birçok okulda öğretmen biraz daha kendi imkânlarını yaratarak o imkanları yaratabilir yani hep böyle imkansızlıklardan yakınıyoruz belki ama onları farklı bir şekilde, belki çok fazla profesyonel olmadan daha amatör bir şekilde kendimiz bir takım imkanlar yaratarak ortamlar oluşturulabiliriz.” (BESDÖ 5)

“...biz zaten buna çok daha öncesinde başlamıştık; sonrasında iş buna döndü, FEK’e yani.” (BESDÖ 2)

“Biz aslında birçoğunu yapmaya çalışıyoruz, ayarlamaya çalışıyoruz ama nasıl basite indirgeyerek. Basitçe yapmaya, kullanmaya çalışıyoruz işte nedir slalom çubuklarını, tabakları kullanarak bir şekilde yapmaya çalışıyoruz. Ama oradaki birçok şeyi, mesela tenisi, masa tenisini falan kullanamazsın, bulamazsın.” (BESDÖ 8)

“Kullanmıyoruz değil, basite indirgeyerek kullanıyoruz.” (BESDÖ 7)

“Yılda iki ve ya üç tane FEK kullanıyorum ya da bu kartları kullanarak etkinlik yaptırıyorum.” (BESDÖ 3)

“...ama FEK yer alan oyunlar, kendi öğrenci profilimize uygun olursa yararlanır. Uymuyorsa yaptırmıyorum zaten; ona göre kendim bir oyun tasarlayıp, kurgulayıp ona göre kazanımı veriyorum.” (BESDÖ 14)

➤ **“Ders işlenişini kolaylaştırma” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“En güçlü yönü şu olabilir, ortak hareket şeyleri var onların, branşlara ayırmış işte benzer branşlarda, mesela Mücadele Oyunları, File ve Raket Oyunları gibi. Bunları vermek şöyle bir avantaj sağlıyor, ileride branşa geçtiğinizde bir temel oluşturmuş oluyor ve branşa çok yabancı kalmıyor çocuk.” (BESDÖ 3)

“Hareket eğitimini tamamlamış olarak geliyor çocuk, bu da branşı öğretmeyi de kolaylaştırıyor.” (BESDÖ 4)

“En azından şöyle düşünün biz voleybol öğretiyoruz mesela; o topu boş bir alana atması gerektiğini çocuk bilmiyor. Voleybolu illa parmak pasla falan

öğrettiğinde çözemiyor. Ama mor kartı almış bir çocuk olsa ileride sizin ona 'bak bu topu atarken boş tarafa yolla' demenize gerek kalmaz.” (BESDÖ 3)

“Fiziksel oyunların çocukların gelişimini çok daha fazla katkısı olduğunu düşünüyorum çünkü çocuklar oyunla öğrenirken bir şeyleri daha çabuk öğreniyorlar.” (BESDÖ 5)

“Dersi işlemeyi çok kolaylaştırıyor ben mesela gördüğümde bu uygulamayı çok beğenmiştim, bizim için büyük bir yardımcı çünkü hocam da bana katılır, bütün oyunları bilme ihtimalimiz yok ve bu kartlarda yüzlerce oyun var. Ve çok faydalı yani.” (BESDÖ 6)

“Öğretmenin işini kolaylaştırıyor aslında.” (BESDÖ 13)

“En güçlü yönü şu olabilir, ortak hareket şeyleri var onların, branşlara ayırmış işte benzer branşlarda, mesela Mücadele Oyunları, File ve Raket Oyunları gibi. Bunları vermek şöyle bir avantaj sağlıyor, ileride branşa geçtiğinizde bir temel oluşturmuş oluyor ve branşa çok yabancı kalmıyor çocuk.” (BESDÖ 3)

2.Kategori: FEK Hakkında Bilgi Kaynağı

Tablo 12’de görüldüğü gibi “FEK hakkında bilgi kaynağı” kategorisi altında araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinden üçü FEK’na internet aracılığıyla ulaştıklarını belirtmiş ve FEK hakkında edindikleri bilgilerin kaynağının internet ortamı olduğunu belirtmişlerdir. Bununla beraber araştırmaya katılan 6 (altı) beden eğitimi ve spor Dersi öğretmeni ise basılı halde olan FEK’na ulaştıklarını ve FEK hakkında edindikleri bilgilerin kaynağının doğrudan orijinal kartlar olduğunu belirtmişlerdir.

Bu ifadeler “FEK hakkında bilgi kaynağı” kategorisi altında;

1. İnternet ve
2. FEK (Baskı) olmak üzere 2 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin “FEK hakkında bilgi kaynağı” kategorisi altında yer alan kodlarla ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“İnternet” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Zaten buna ulaşmak da öğretmenin elinde hocam. Kullanmak istiyorsan internet ortamı üzerinden indirebiliyorsun.” (BESDÖ 4)

“Kaynaklardan nasıl haberdarız, internetten kendimiz bakınca.” (BESDÖ 9)

“Bir defa bakmıştım, internetten bakmıştım.” (BESDÖ 13)

➤ **“FEK (Baskı)” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Yani sene başında bize verilen bir şey değil. Gerçi daha önce verilmiş sanırım yani daha önceki senelerde ama benim çalıştığım sürede verilmedi hiç.” (BESDÖ 4)

“Aynen. İlk zamanlar dağıtılıyordu okullara.” (BESDÖ 1)

“Fiziksel etkinlik kartlarını sonradan ben Milli Eğitim Müdürlüğünden temin etmiştim.” (BESDÖ 2)

“... eski okulunda kaldı. Kaç sene oldu, bir daha da gelmedi.” (BESDÖ 8)

“FEK Milli Eğitimin deposundan çıkarılıp öğretmenler dağıtıldı.” (BESDÖ 11)

“FEK 2013 yılından itibaren kullanılmaya başlandı fakat okullara ya da her öğretmene gönderilmiş kartlar değil bunlar.” (BESDÖ 14)

3.Kategori: FEK’nın Kullanım Sıklığı

Tablo 12’de gösterildiği üzere, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri, ‘FEK’nın kullanım sıklığı’ kategorisi altında, toplamda 15 kez FEK’nı ya hiç kullanmadıklarını ya da çok az bir oranda (%5 ile %20 arasında) kullandıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcı öğretmenlerin bu kategorideki kodlarla ilgili görüşlerini içeren alıntılar aşağıda sunulmuştur:

“Benim şuanda yüzde sıfır.” (BESDÖ 2)

“En fazla yüzde on diyelim hocam.” (BESDÖ 1)

“Yılda iki ve ya üç tane FEK kullanıyorum ya da bu kartları kullanarak etkinlik yaptırıyorum.” (BESDÖ 3)

“Açıkçası şuanda FEK kullanmıyoruz.” (BESDÖ 2)

“Ben 5. Sınıflara girdiğim için daha çok; Hareket Eğitimi için biraz bakıyorum ama %20- 25 civarındadır. O da kazanımdan dolayıdır; zıplıyoruz zıplama ile ilgili bir etkinlik bulmak için.” (BESDÖ 4)

“Şu ana kadar çok yüksek yoğunlukta kullanmadım ama birkaç tanesini kullandım mesela mendil kapmaca gibi.” (BESDÖ 6)

“Onları hiç kullanamazsınız, o fiziksel etkinliklerin hiçbirini tam olarak kullanamazsınız.” (BESDÖ 8)

“Şöyle basite indirgersek % 20 ya da 15. Onu da ancak slalom çubukları ya da tabak gibi malzemelerle.” (BESDÖ 7)

“Biz kullanamıyoruz hocam çünkü dediğimiz gibi durum yani.” (BESDÖ 8)

“Ben hiçbir Beden Eğitimi öğretmeninin bu kartları kullanarak ders işlediğini tahmin etmiyorum.” (BESDÖ 9)

“Açıkçası, gerçekçi konuşmak gerekirse ülkemizdeki Beden Eğitimi öğretmenlerinin %99 ‘u kullanmıyor FEK’ni.” (BESDÖ 10)

“Bir defa bakmıştım, %5 diyebilirim.” (BESDÖ 13)

“%5 oran verebilirim.” (BESDÖ 14)

“Mevcut durumda Beden Eğitimi öğretmenlerinin büyük çoğunluğu bu FEK’i açıkçası kullanmıyor.” (BESDÖ 14)

“Kullanmıyoruz evet, ama incelemediğimiz için. Yani dönüp bir daha baksak belki inceleyebiliriz.” (BESDÖ 16)

4.1.3. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK’nın Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımının avantajları ve dezavantajlarına ilişkin öğretmen görüşleri “Avantajlar” ve “Dezavantajlar” olmak üzere 2 ana kategori altında Tablo 13’te sunulmuştur.

Tablo 13. FEK Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

KATEGORİ	KOD	KATILIMCI	f
Avantajlar	Dersi zevkli ve eğlenceli hale getirme	BESDÖ 3, BESDÖ 13, BESDÖ 14	3
	Kılavuzluk etme	BESDÖ 3, BESDÖ 10, BESDÖ 11, BESDÖ 13, BESDÖ 14	5
	Oyunlaştırma	BESDÖ 5, BESDÖ 6, BESDÖ 10, BESDÖ 14	5
Dezavantajlar	FEK basit oluşu	BESDÖ 1, BESDÖ 2	4
	Sözel dilin ağırlıklı oluşu	BESDÖ 1	2
	Karmaşık yapı	BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 10	3
	Erişilebilirlik	BESDÖ 7, BESDÖ 8, BESDÖ 9, BESDÖ 11, BESDÖ 12, BESDÖ 14	8
	Hazırlanmış yıllık planların kullanımı	BESDÖ 3, BESDÖ 13, BESDÖ 14	3

Tablo 13’te görüldüğü gibi FEK’nın kullanımının avantajları ve dezavantajlarına ilişkin öğretmen görüşleri “Avantajlar” ve “Dezavantajlar” olmak üzere 2 kategori altında toplanmıştır. Bu 2 kategori ise 8 kod ile açıklanmıştır.

1. Kategori: FEK’nın Avantajları

Tablo 13’te yer alan 'Avantajlar' kategorisi altında, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri, FEK’nın kullanımının avantajlarına yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Öğretmenler, toplamda 3 kez FEK’nın dersi eğlenceli ve zevkli hale getirdiğini ifade etmişlerken, aynı zamanda 5 kez kartların dersin rehberi olduğunu ve 4 kez de oyunlaştırma avantajının olduğunu dile getirmişlerdir.

Bu ifadeler “Avantajlar” kategorisi altında;

1. Dersi Zevkli ve Eğlenceli Hale Getirme,
2. Kılavuzluk Etme ve
3. Oyunlaştırma olmak üzere 3 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK'nın kullanımının avantajları ve dezavantajlarına ilişkin öğretmen görüşlerinden “Avantajlar” kategorisi altında yer alan 3 adet kod ile ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“Dersi zevkli ve eğlenceli hale getirme” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Aynen öyle olacak. Tekniğini sadece geliştirip, sadece becerileri verip; geri kalan taktiksel problemleri belki de kendisi çözecek. Kendi başına bu sayede çözüm üretebileceğini düşünüyorum.” (BESDÖ 3)

“Dersi hem daha zevkli ve daha eğlenceli hale getiriyor, hem de o branşı sevmeyen öğrencinin de derse katılımını sağlıyor.” (BESDÖ 14)

“Öğretmenin işini kolaylaştırıyor aslında.” (BESDÖ 13)

➤ **“Kılavuzluk etme” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“ FEK kartları zaten bizim kullanmamız gereken, işin içinde olan bir şey. ..kazanımın sonunda şu FEK kartından yararlanılabilir diye atıfta bulunuyor. Hatta bu direkt programda da yazıyor; yani programda kazanımın hemen arkasından şu şu FEK kartından yararlanılabilir gibi ibareler var.” (BESDÖ 13)

“...ilkokul öğretmenleri için mükemmel bir kaynak bu kartlar.” (BESDÖ 10)

“ İlkokul öğretmenleri ve mesleğe yeni başlamış öğretmenlere yol göstermek için de ilk etapta kullanışlı olur.” (BESDÖ 11)

“ Öğretmenin yetersiz kaldığı yerlerde öğretmene destek çıkıyor.” (BESDÖ 13)

“ Yani bir kılavuz şuanda öğretmene...” (BESDÖ 14)

➤ **“Oyunlaştırma” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“ Yani şey, derslerde kullanabileceğimiz oyunların tanıtımını yapan, nasıl öğretebiliriz, nasıl efektif kullanabiliriz, varyasyonları nasıl oluşturabiliriz tarzında; güzel ve bizim için çok yardımcı olan bir kaynak.” (BESDÖ 6)

“ Normal bir ders konusu anlattığımızda, kurallara bağlı kalmada bazı çekinceleri olabiliyor ya da çabuk sıkılabiliyorlar Onlar her şeyi bir yarışma formatına dönüştürüp, rekabete dönüştürmeyi amaçlıyorlar. O oyunları oynattığımda ise daha keyifli oluyorlar. Mesela basketbolda top sürmeyi anlatırken oyuna çevirdiğimiz zaman, hem daha çabuk öğreniyorlar hem de sıkılmıyorlar.” (BESDÖ 5)

“Oyunla öğretmenin daha yararlı olduğuna inanıyorum özellikle küçük yaş grupları için.” (BESDÖ 5)

“İlkokul düzeyinde başlatılıyor, ilkokul 1. Sınıf düzeyinde ve sonrasında kartların renklerine göre ortaokul seviyesinde yapılıyor. Ama lise düzeyinde artık tamamen branşlaşıldığı için o kartlar kullanılmıyor. Ortaokul bölümünde kullanılan kartlar genellikle Mor Kartlar oluyor, bunlarda spor dallarına özgü hareketler ya da oyunlar içeriyor. Daha çok oyun temelli öğretim kullanılarak hazırlanmış zaten bu kartlar. Oyunla beraber spor dalını öğretmeye çalışıyor bu kartlar.” (BESDÖ 10)

“Yani kazanımla ilgili bir oyunlaştırma var. Eski sitemdeki gibi voleybolda parmak pas şöyle yapılır, böyle yapılır değil de; bunu oyunlaştırarak gösteriyor. Bu da dersi hem daha zevkli ve daha eğlenceli hale getiriyor.” (BESDÖ 14)

2.Kategori: FEK’nın Dezavantajları

Tablo 13’teki 'Dezavantajlar' kategorisinde, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri, FEK’nın kullanımının dezavantajlarına ilişkin görüşlerini dile getirmişlerdir.

Öğretmenler, 4 kez kartların kazanımlar ve seviye bakımından basit kaldığını, 2 kez kartlarda ağırlıklı olarak kullanılan sözel dilin sorun yarattığını, ayrıca 3 kez kartların karmaşık yapıya sahip olmasından kaynaklı problemler yaşandığını ifade etmişlerdir. Erişilebilirlik boyutunda ise 8 kez kartlara ilişkin tanıtım, dağıtım ya da bilgilendirme eksikliği gibi sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. Son olarak, öğretmenlerin 3 kez kendi hazırlamadıkları planları kullanmanın ders işlenişinde dezavantaj oluşturduğunu vurgulamışlardır.

Bu ifadeler “Dezavantajlar” kategorisi altında;

1. FEK Basit Oluşu,
2. Sözel Dilin Ağırlıklı Oluşu,
3. Karmaşık Yapı,
4. Erişilebilirlik ve
5. Hazırlanmış Yıllık Planların Kullanımı olmak üzere 5 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK'nın kullanımının avantajları ve dezavantajlarına ilişkin öğretmen görüşlerinden “Dezavantajlar” kategorisi altında yer alan 5 adet kod ile ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“FEK basit oluşu” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Basit, içeriği zayıf geliyor. Çok zayıf bence...” (BESDÖ 1)

“FEK kartlarını kullanmıyoruz. Çünkü bize az geliyor, yani az demeyeyim de, yanlış olmasın ama basit geliyor.” (BESDÖ 2)

“Ama oradaki oyun bize basit geliyor yani, geliştirmek gerekiyor.” (BESDÖ 1)

“Yani nasıl diyeyim, FEK kartları bize biraz FEK kalıyor. Teşbihte hata olmaz, biraz zayıf kalıyor. Çok verim alamıyoruz yani.” (BESDÖ 2)

➤ **“Sözel dilin ağırlıklı oluşu” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Bir de hocam bu FEK kartlarında sözel dil çok kullanılmış ve bu eksiklikten dolayı benim içime çok sinmedi.” (BESDÖ 1)

“Bu FEK kartlarında da sözel dil çok kullanılmış ya, bunu zayıf yönü olarak algılıyorum.” (BESDÖ 1)

➤ **“Karmaşık yapı” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Biraz da karmaşık bir yapı var sanki.” (BESDÖ 1)

“Fazla karmaşık olduğu zaman, zaten beden eğitimi öğretmenleri de genellikle çok karmaşık işleri sevmez. Ders için ya da antrenman için bahsetmiyorum ama özellikle yetenek seviyesinde karmaşık iş istemez, uğraşmaz.” (BESDÖ 2)

“Şöyle söyleyeyim, biraz karışık bence. Mesela diyor ki Mor Kartlar sayfa ya da numara şu diyor. Onu bulmak biraz zor bence, hemen o anda bulabilmeyi isterdim.” (BESDÖ 10)

➤ **“Erişilebilirlik” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Bir kaynak yolladılar oyun kartları. O da eski okulumda kaldı. Kaç sene oldu, bir daha da gelmedi, kayboldu yani.” (BESDÖ 8)

“Kaynaklardan nasıl haberdarız, internetten kendimiz bakınca. Bazı siteler var oralardan takip edince.” (BESDÖ 9)

“İşte Fiziksel Etkinlik Kartları kitabı, bir daha da çıkarmadılar.” (BESDÖ 8)

“Fiziksel Etkinlik Kartları evet, ben o ismi biliyorum.” (BESDÖ 7)

“Evet geldi bir kere ama çok oldu.” (BESDÖ 9)

“Bence her öğretmene bu kartlardan verilmesi gerekir aslında. Her okula şeklinde değil de.” (BESDÖ 12)

“..bu seminerden çok sonra FEK Milli Eğitimin deposundan çıkarılıp öğretmenler dağıtıldı. Ama bayağı bir sonra.” (BESDÖ 11)

“Evet FEK var ancak bu kartlar her öğretmenin ulaşabileceği kartlar değil. Bu FEK 2013 yılından itibaren kullanılmaya başlandı fakat okullara ya da her öğretmene gönderilmiş kartlar değil bunlar.” (BESDÖ 14)

➤ **“Hazırlanmış yıllık planların kullanımı” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“..bunu itiraf etmek gerekiyor; büyük çoğunluğu planları, yıllık planları kendi hazırlamıyor. Dijital ortamlardan bir şekilde buluyoruz.” (BESDÖ 3)

“Yararlanıyoruz ama genellikle hazır yıllık planlar kullandığımızdan dolayı öğretim programlarını detaylı inceleme fırsatı bulamıyoruz.” (BESDÖ 13)

“Yani şöyle söyleyeyim, beden eğitimi öğretmenleri olarak çoğu, hatta hemen hemen hepsi planları kendileri yapmıyor zaten, internette, sosyal medya üzerinde hazır olan planları kendi okullarına uyarlıyorlar. O şekilde kullanılıyor.” (BESDÖ 14)

4.1.4. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK’nın Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin öğretmen görüşleri “Eksiklikler” ana kategorisi altında;

1. Öğretmen eksiklikleri,
2. Öğrenci eksiklikleri,
3. Okulun eksiklikleri ve
4. Sistem eksiklikleri olmak üzere 4 alt kategori halinde Tablo 14’de sunulmuştur.

Tablo 14. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri

KATEGORİ	ALT KATEGORİ	KOD	KATILIMCI	f
Eksiklikler	Öğretmen eksiklikleri	Öğretim programına hakimiyet (Program okuryazarlığı)	BESDÖ 1, BESDÖ 3, BESDÖ 5, BESDÖ 6, BESDÖ 10, BESDÖ 13, BESDÖ 14, BESDÖ 15, BESDÖ 16	12
		Teorik bilgi	BESDÖ 3, BESDÖ 5, BESDÖ 16	4
		Zaman kaybı	BESDÖ 3, BESDÖ 8, BESDÖ 14	3
		Kıdem	BESDÖ 2, BESDÖ 6	2
		FEK kullanmada eksiklik	BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 10, BESDÖ 16	5
		Bilgi eksikliği	BESDÖ 1, BESDÖ 3, BESDÖ 5, BESDÖ 10, BESDÖ 13, BESDÖ 15, BESDÖ 16	12
		İsteksizlik	BESDÖ 2, BESDÖ 7, BESDÖ 8, BESDÖ 10, BESDÖ 16	8

Tablo 14. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri (Devamı)

Öğrenci eksiklikleri	Alışkanlıklar	BESDÖ 5, BESDÖ 6, BESDÖ 11, BESDÖ 15, BESDÖ 16	6
	Kişisel ve akademik gelişim	BESDÖ 3, BESDÖ 5, BESDÖ 6, BESDÖ 16	5
	Fiziksel ve bilişsel özellikler	BESDÖ 8, BESDÖ 9, BESDÖ 10	5
	Hazır bulunuşluk düzeyi	BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 3, BESDÖ 4, BESDÖ 8, BESDÖ 14	7
	Pandemi	BESDÖ 2, BESDÖ 3, BESDÖ 15	4
Okulun eksiklikleri	Fiziki imkanlar	BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 8, BESDÖ 10, BESDÖ 11, BESDÖ 13, BESDÖ 14	10
	Materyal eksikliği	BESDÖ 1, BESDÖ 2, BESDÖ 7, BESDÖ 8, BESDÖ 9, BESDÖ 10, BESDÖ 12	9
	Coğrafi şartlar	BESDÖ 8, BESDÖ 10, BESDÖ 12	5
	Sınıf mevcudu	BESDÖ 8, BESDÖ 10	4
	Öğretmen sayısı	BESDÖ 8	1
Sistem eksiklikleri	Ders saati yetersizliği	BESDÖ 3, BESDÖ 5, BESDÖ 7, BESDÖ 8, BESDÖ 9	8
	Sınavlar	BESDÖ 9	1
	FEK'nın öğretmenlere ulaştırılması	BESDÖ 3, BESDÖ 4, BESDÖ 11, BESDÖ 12, BESDÖ 14	5
	FEK'nın tanıtılmaması	BESDÖ 3, BESDÖ 7, BESDÖ 8, BESDÖ 9, BESDÖ 10, BESDÖ 11, BESDÖ 13, BESDÖ 14, BESDÖ 16	10
	Güncellik	BESDÖ 2	1
	İlkokulda branşlaşma	BESDÖ 2, BESDÖ 3, BESDÖ 4, BESDÖ 8, BESDÖ 10	9
	Akademi-okul işbirliği	BESDÖ 2, BESDÖ 3, BESDÖ 4	3

Tablo 14’de görüldüğü gibi ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin öğretmen görüşleri “ Eksiklikler” ana kategorisi altında; “Öğretmen eksiklikleri, Öğrenci eksiklikleri, Okulun eksiklikleri ve Sistem eksiklikleri” olmak üzere 4 alt kategori altında toplanmıştır. Bu 4 alt kategori ise 24 kod ile açıklanmıştır.

1. Alt Kategori: Öğretmen Eksiklikleri

Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin öğretmen görüşlerinden “Öğretmen eksiklikleri” alt kategorisi altında araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri görüşmeler boyunca 12 (on iki) kez öğretim programına hâkimiyet ya da bir başka ifade ile Program okuryazarlığına sahip olmadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri bahsedilen olumsuz durumu destekler nitelikte 4 (dört) kez de FEK’nın sadece teorik bilgi olduğunu ve pratikte yani uygulamada işlevsiz olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri 3 (üç) kez FEK kullanmayı zaman kaybı olarak gördüklerini ifade ederken 2 (iki) kez ise kıdemin yani meslekteki çalışma sürelerinin de FEK kullanmalarında etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Bu eksikliklere ilaveten, araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri görüşmeler boyunca 5 (beş) kez FEK kullanmada yani uygulamalarına entegre etmekte eksiklik yaşadıklarını aktarırken; 12 (on iki) kez kartlar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ya da gerekli bilgilendirme kendilerine yapılmadığı için FEK kullanmada eksiklik yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri bu eksikliklerin yanında 8 (sekiz) kez de bireysel isteksizlikleri nedeniyle FEK kullanmadıklarını söylemişlerdir. Bunun yanında araştırmaya katılan öğretmenler 6 (altı) kez FEK’nın faydalı olduğuna inanmalarına rağmen, alışkanlıkları ile örtüşmediği için FEK kullanmadıklarını açıkça ifade etmişlerdir. Son olarak “Öğretmen eksiklikleri” alt kategorisi altında araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri görüşmeler boyunca 5 (beş) kez kişisel ve akademik gelişimlerinin FEK kullanmada etkin rol oynadığını ifade etmişlerdir.

Bu araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından kullanılan ifadeler “Öğretmen eksiklikleri” alt kategorisi altında;

1.Öğretim Programına Hâkimiyet (Program Okuryazarlığı),

2.Teorik Bilgi,

3.Zaman Kaybı,

4.Kıdem,

5.FEK Kullanmada Eksiklik,

6.Bilgi Eksikliği,

7.İsteksizlik,

8.Alişkanlıklar ve

9.Kişisel ve Akademik Gelişim olmak üzere 9 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin görüşlerinden “Öğretmen eksiklikleri” alt kategorisi altında yer alan 9 adet kod ile ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“Öğretim Programına Hâkimiyet (Program Okuryazarlığı)” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Yok olmadı, bununla ilgili de hiçbir şey yapmadım.” (BESDÖ 1)

“Yok hiç gerek duymadım.” (BESDÖ 1)

“Programa hakimim.” (BESDÖ 3)

“Ben ortaokulda daha önce hiç çalışmadığım için çok hâkim değilim programa.” (BESDÖ 5)

“Ben eğitim açısından yeterli olduğunu ve bir önceki programa göre daha güzel olduğunu düşünüyorum.” (BESDÖ 6)

“Ona ben de bakmadım hiç.” (BESDÖ 15)

“Hayır, hayır ben incelemedim.” (BESDÖ 16)

“Programı mesleğe başladıktan sonra tanımaya başladık aslında.” (BESDÖ 3)

“Programa düşünce bazında baktığımızda aslında faydalı ancak uygulama anlamında yeterince oturmadığını ve bazı sıkıntılar olduğunu düşünüyorum. Yani programı uygulayacak kişilerin bu program doğrultusunda yetiştirilmediğini düşünüyorum. Biz de öyleydik açıkçası.” (BESDÖ 3)

“Öğretim programına hakimiz ama yetersiz yani yaş grubuna hitap etmeyen ve geçmişi doldurulamayan bir program. Alt temeli atılmadan direkt üst seviyeye geçildiğinden dolayı yetersiz yani.” (BESDÖ 10)

“Çok haberdar değilim, biraz düşük.” (BESDÖ 13)

“Ben de çok haberdar değilim.” (BESDÖ 14)

➤ **“Teorik Bilgi” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Programı mesleğe başladıktan sonra tanımaya başladık aslında.” (BESDÖ 3)

“Şuanda sadece oradaki teorik bilgiler üzerinden biz yorumlamaya çalışıyoruz ve belki de birebir uygulayamama sebebimiz bu olabilir diye düşünüyorum.” (BESDÖ 3)

“Bilgim var aslında ama sadece isim olarak; tamam sarı kartlar ama içeriğinin ne olduğunu bilmiyorum.” (BESDÖ 5)

“O kitap (FEK) da benim elime başka bir öğretmen arkadaşım sayesinde geçti. “ Bak böyle bir şey var” dedi. Aldım elime baktım “ Ben bunu uygulayamam, benim okulum buna müsait değil” dedim attım bir köşeye. Nerede bilmiyorum bile yerini.” (BESDÖ 16)

➤ **“Zaman Kaybı” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Neden uygulayamıyorum çünkü orada biliyorsunuz çeşitlendirme vs. kısımları var ve çeşitlendirme vs. ayarlarken çok ciddi zaman kayıpları yaşıyor bana.” (BESDÖ 3)

“Baktığınız zaman bir öğrencinin o kartların tamamını yaptığını düşünün, 1 dakikayı geçer ve 1,5 – 2 dakikayı bulur. Şimdi 40 kişilik sınıfta düşünün, yani yarısı yapar yarısı zil çalmış olur.” (BESDÖ 8)

“Çünkü bu kartlarda yer alan oyunları kurmak, uyarlamak zaten belli bir zaman alıyor.” (BESDÖ 14)

➤ **“Kıdem” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“FEK kartlarında bakanlığın özel olarak gönderdiği ya da öğrettiği bir şey yok. Çoğunu zaten yapıyoruz biz derslerde. Bunu ukalalık olsun diye söylemiyorum ama çoğu tecrübeli öğretmen, 9-10 yıldır derse giren, çocukların dokusunu bilen her beden öğretmeni bunları derslerinde uyguluyor.” (BESDÖ 2)

“Ben yeni atandığım için mecburen aldım. Çünkü bizim alan sınavımızda bu soruluyor artık. 3 senedir var bunlar, sorulduğu için de eğitimini aldım.” (BESDÖ 6)

➤ **“FEK Kullanmada Eksiklik” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Biz bazen birbirimize bakarak da oyun geliştiriyoruz, “şunu şöyle yapsak mı” diye konuşuyoruz ve seviyeye göre düzenleyebiliyoruz. O yüzden bakıyorum ara sıra fikir amacıyla ama oradaki oyunları uyguluyor muyuz dersiniz hayır.” (BESDÖ 1)

“Fiziksel etkinlik kartlarını orada göstermişlerdi bize. Yani vermemişlerdi ama sonradan ben Milli Eğitim Müdürlüğünden temin etmiştim. O zamana kadar hiç duymamıştım. 2017’de gitmiştim ben eğitime.” (BESDÖ 2)

“Açıkçası, gerçekçi konuşmak gerekirse ortaokul bölümünde bir şey değişmez. Zaten ülkemizdeki Beden Eğitimi öğretmenlerinin %99 ‘u kullanmıyor Fiziksel Etkinlik Kartlarını.” (BESDÖ 10)

“Ama bugüne kadar kimse böyle bir şeyle benim karşıma gelmediği için gereksinim duymadım yani.” (BESDÖ 16)

“Aldım elime baktım “ Ben bunu uygulayamam, benim okulum buna müsait değil” dedim attım bir köşeye. Nerede bilmiyorum bile yerini.” (BESDÖ 16)

➤ **“Bilgi Eksikliği” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“İlk çıktığı zamanlar bir inceleme fırsatım oldu ama içeriğinin ne olduğunu bile zar zor hatırlıyorum şuanda.” (BESDÖ 1)

“Herhangi bir çalışmaya rastlamadım ya da öyle bir hizmet içi eğitim de duymadım.” (BESDÖ 3)

“2018 öğretim programı ile ilgili bir eğitim aldık fakat içerisinde Fiziksel etkinlik kartları yoktu.” (BESDÖ 3)

“Ben onu hiç bilmiyorum.” (BESDÖ 5)

“Ben almadım.” (BESDÖ 5)

“..bir yüksek lisans çalışması yapıyordum, FEK yönelik bir çalışmada çoğu Beden Eğitimi öğretmeni FEK’in ne olduğunu bile bilmiyordu.” (BESDÖ 10)

“FEK’den haberdarız, uzun yıllardır var ama detaylı inceledim mi, hayır.” (BESDÖ 13)

“Belki kullanıyoruz ama haberimiz yok. Çünkü incelemedik. Belki o anda Mor kartı ya da Sarı kartı kullanıyoruz ama haberimiz yok. Ama belki de istedik kazanımlara ulaştık ama bunun çok bilincinde değiliz.” (BESDÖ 13)

“Ya açıkçası ben onların hepsini inceledim; kartlar, öteki renkler vs. hepsine baktım ama bana çok kullanışlı gelmedi.” (BESDÖ 16)

“Yaaa ben hiç incelemediğim için...” (BESDÖ 16)

“O kadar detaylı bilmiyoruz.” (BESDÖ 15)

“Ben de hiç görmedim. Yani okulumda da görmedim.” (BESDÖ 15)

➤ **“İsteksizlik” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Açıkçası şuanda FEK kullanmıyoruz. Arada inceliyorum ama gözüme ilişen, şu olur alalım dediğim bir tek şey var; bedensel engeli olan öğrencileri derse dâhil etmek için orada bazı etkinlikler var, onlardan istifade edilebilir. Ama bizim okulumuzda fiziksel engeli olan öğrencimiz yok. Zihinsel engeli olan kaynaştırma öğrencilerimiz var ama onları zaten bir şekilde dâhil ediyoruz. Sorun olmuyor yani.” (BESDÖ 2)

“Özel olarak FEK kartlarını inceledim mi dersiniz, baktım ama kullanmıyorum.” (BESDÖ 2)

“Hocam gerçekçi konuşalım, siz gerçekten Beden Eğitimi dersine girdiğiniz bir sınıfta onların uygulanabileceğini düşündünüz mü?” (BESDÖ 8)

“Onların hepsi ütöpik hocam.” (BESDÖ 7)

“Beden eğitimi öğretmenlerinin yani kendi zümrelerimizin tembelliği...”
(BESDÖ 10)

“Ya şimdi şöyle, benim belli başlı kendime ait programım var ve senelerce hep aynı döngüde, aynı şekilde devam ettiğim için hiç gereksinim duymadım açıkçası.” (BESDÖ 16)

“Onlar bana çok cazip gelmedi, yapmadım ama özele geçtikten sonra da kartlara dönüp hiç bakmadım.” (BESDÖ 16)

“Benim de olmadı hiç bunu bilmiyordum. Ama bu isteyip de olmadı değil. Yani ben istemediğim için olmadı. Bir kere ben o defteri kapattım, cazip gelmediğine inandım ve bir daha da oymuş buymuş bakmadım yani.”
(BESDÖ 16)

➤ **“Alışkanlıklar” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Yani kullanmadım şu ana kadar ihtiyacım olmadığı için.” (BESDÖ 5)

“Benim kullanmama nedenim şu anda daha çok ısınma hareketlerine yönelik bir eğitim veriyorum. Süreç bu şekilde gitti, bir de yeni başladığım için farklı yerlerde görevlendirildiğim için tam olarak, net bir şekilde programa uyamadım henüz.” (BESDÖ 6)

“Nasıl diyeyim; onu uygulamak istiyorsun ama diyorsun ki “ Bugün 3 sınıf var, bugün bunu yapmalıyım ya da uygulayacağım ama şu yok o zaman şöyle yapayım.” O zaman ne yapıyorsun yine kendi bildiğini yapıyorsun. Bir müddet sonra kartlara bakmayı bırakıyorsun. Zaten diyorsun “O kazanımı biliyorum, ne yapacağımı da az çok biliyorum.” O zaman da bakma gereksinimi hissetmiyorsun.” (BESDÖ 11)

“Bildiğimiz yoldan gitme.” (BESDÖ 15)

“Ya şimdi şöyle, benim belli başlı kendime ait programım var ve senelerce hep aynı döngüde, aynı şekilde devam ettiğim için hiç gereksinim duymadım açıkçası.” (BESDÖ 16)

“Belki bir alışkanlık var, hani senelerin vermiş olduğu...” (BESDÖ 16)

➤ **“Kişisel ve Akademik Gelişim” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Yani ben yüksek lisansımın biraz avantajlıydım.” (BESDÖ 3)

“Ben çok isterim, yeni bilgiye hep ihtiyacımız var, herkesten bir şey öğreniyoruz, yeni arkadaşlardan bir şey öğreniyoruz, kendimize ne kadar çok şey katabilirsek o kadar iyi.” (BESDÖ 5)

“Evet, üniversitede aldım, ayriyeten ben kendim de baktım mecburen sınavda sorulduğu için.” (BESDÖ 6)

“Ben zaten yakın zamanda alan sınavında sorulacağı için eğitim almıştım. Yani çalışmıştım sınavda olduğu için.” (BESDÖ 6)

“Hani ben baktım o kitaba sadece, ilk çıktığını hatırlıyorum; ben üniversiteden yeni mezun olmuştum o zaman. Sonra baktım, biraz inceledim ve dedim ki ben bunları uygulamam.” (BESDÖ 16)

2. Alt Kategori: Öğrenci Eksiklikleri

Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin öğretmen görüşlerinden “Öğrenci Eksiklikleri” alt kategorisi altında araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri görüşmeler boyunca 5 (beş) kez öğrencilerinin fiziksel ve bilişsel özellikleri nedeniyle FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bununla beraber araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri görüşmeler boyunca 7 (yedi) kez öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri yeterli olmadığı için FEK uygulamakta güçlük çektiklerini ve ayrıca öğrencilerin ilkokuldan FEK Sarı Kartlar grubunu tamamlamadan ortaokula geçtikleri için FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

“Öğrenci Eksiklikleri” alt kategorisinde son olarak öğretmenler görüşmeler boyunca 4 (dört) kez yaşanan pandemi nedeniyle FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ifade etmişler ve pandemi sürecinin öğrencilerin fiziksel ve bilişsel gelişimlerini olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Bu araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından kullanılan ifadeler “Öğrenci eksiklikleri” alt kategorisi altında;

1. Fiziksel ve bilişsel özellikler,
2. Hazır bulunuşluk düzeyi ve
3. Pandemi olmak üzere 3 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin görüşlerinden “Öğrenci eksiklikleri” alt kategorisi altında yer alan 3 adet kod ile ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“Fiziksel ve bilişsel özellikler” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Orada artık branşa yönelik, voleybolsa voleybol, futbolsa futbol, basketbolsa basketbola yönelik çalışmalar istiyor çocuklar.” (BESDÖ 8)

“5. sınıfta uygulanabilir ama 6 ve 7. Sınıfta biraz daha çocuğun ilgi alanına doğru, branşa doğru yönelmek lazım.” (BESDÖ 8)

“Tabi tabi, şurada oyun oynarken bile sıkılıyor çocuk.” (BESDÖ 9)

“Öğrenci profili, öğrenci seviyesi, sahanın doluluk oranı ya da okulun yeterli alanı.” (BESDÖ 10)

“7. ve 8. Sınıflarda başarılı olacağını sanmıyorum neden, çünkü o çocuk gelişimini tamamlamış oluyor. Çocuğa hitap etmiyor.” (BESDÖ 8)

➤ **“Hazır bulunuşluk düzeyi” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Bir de hocam ben şeyi fark ettim, FEK kartları hazır bulunuşluk düzeyi iyi öğrencilere göre ayarlanmış. FEK kartları ile ilgili bir tek o aklımda kaldı; hazır bulunuşluk düzeyi iyi olan öğrencilere göre düzenlenmiş. Sanki herkes bu oyunu biliyorsa yeterlidir. Oysa çocuklar bazen yürümeyi bilmiyor hocam, gerçekten yürüyemiyor, doğru düzgün yürümeyi bilmiyor.” (BESDÖ 1)

“Aynen katılıyorum hocama, hazır bulunuşluk seviyesi iyi olana göre hazırlamışlar.” (BESDÖ 2)

“Bizde şöyle bir sıkıntı var; biz normal ders işlediğimizde bile çocuklar bize “hocam Beden Eğitimi dersine ne zaman geçeceğiz?” diye soruyorlar. Hani bakış açısı çok farklı, onlara farklı geliyor. .” (BESDÖ 4)

“Tabi ki, ama ilkokul 2. Sınıftan itibaren başlanabilir bir sistem bu FEK.”
(BESDÖ 8)

“Birinci olarak öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyi çok büyük bir etken. Öğrenci herhangi bir altyapı almamışsa; özellikle ilkokulda bu FEK uygulanması gerekiyor; bunlar uygulanmamışsa 5,6,7 ya da 8. Sınıfta bunları uygulamak zor oluyor. Çünkü çocuk hazır gelmiyor.” (BESDÖ 14)

“Neden uygulayamıyorum çünkü derste seviye olarak öğrenciler birbirlerinden çok farklı.” (BESDÖ 3)

“Bence o sistemin sadece 5. Sınıflarda faydası olabilir. O da sadece eğer ki 4 saat ders olursa. Şuanda bizim sistemimizde 2 saat de Seçmeli ders olarak Beden Eğitimi var. Bir de 7. ve 8. Sınıflarda başarılı olacağını sanmıyorum neden, çünkü o çocuk gelişimini tamamlamış oluyor. Çocuğa hitap etmiyor.”
(BESDÖ 8)

➤ **“Pandemi” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Yani buradaki şeyler de bu zamanın çocuklarına, özellikle de pandemiden sonraki sürece uzak kalıyor.” (BESDÖ 2)

“Gerçekten özellikle bu pandemiden sonra gelenlerde bir sıkıntı var. Çocuk gerçekten yürümeyi bilmiyor, bırak egzersiz yapmayı yürüyemiyor. Bunu gözümle görmesem inanmam. Çocuğun yürütmesinde sıkıntı var yani.”
(BESDÖ 2)

“Şöyle, pandeminin gelişi ile beraber Web 2 araçlarını kullanmaya başladık ve faydalı da oldu.. Web 2 araçları bence aktif bir şekilde kullanıldı, biraz yabancıydık tabi ilk başta ama bizim özellikle dersimiz için beden eğitimi için düşünüldüğünde uzaktan eğitim çok zor bir süreç çünkü doğrudan uygulamada olmamız gereken bir durum.” (BESDÖ 3)

“Ortaokullarda, özellikle de 8. Sınıflarda şöyle bir durum var. Öğrenciler hiç bir şey yapmak istemiyorlar. Özellikle de pandemi sonrasında. Mesela ben de bir etkinlik yapmak istediğimde, aşağıda parkur kurduğumda hemen “hocam ne gerek vardı?” ya da “ne işimize yarayacak şimdi?” gibi karşılık veriyorlar. Özellikle ortaokul öğrenci profilinde ne yazık ki bunları görüyoruz ve bu yüzden de sıkıntılar yaşanabiliyor.” (BESDÖ 15)

3. Alt Kategori: Okulun Eksiklikleri

Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin öğretmen görüşlerinden “Okulun Eksiklikleri” alt kategorisi altında araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri görüşmeler boyunca 10 (on) kez okulların sahip oldukları fiziki imkânlar sebebiyle FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu kadar yoğun bir biçimde ifade edilen bu eksikliklerin nedeni ise temel olarak Bakanlık tarafından okullara sunulan fiziki şartların yetersiz olduğu ve okulların gerekli donanım ve materyale sahip olmadıkları yönünde olmuştur.

Benzer şekilde yine yoğun bir şekilde öğretmenler görüşmeler boyunca 9 (dokuz) kez materyal eksikliği nedeniyle FEK uygulamakta güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. Gerekli malzeme ve ekipmana sahip olmadıkları için dersin işlenişinde çeşitlendirme yapma fırsatları olmadığını ve sahip oldukları materyaller dâhilinde kazanımlara ulaşmada yetersiz kaldıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenler görüşmeler boyunca 5 (beş) kez coğrafi şartlar ve sahip olunan okul yerleşkeleri nedeniyle FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Bunlara ilaveten, araştırmaya katılan öğretmenler görüşmeler boyunca 4 (dört) kez sınıf mevcutlarının kalabalık olması sebebiyle FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ve dersin kazanımlarına ulaşmada problem yaşadıklarını belirtmişlerdir. Tüm bunların yanı sıra aynı okulda görev yapan öğretmen sayısının da FEK kullanımında etkili olduğunu düşünen 1 (bir) beden eğitimi ve spor dersi öğretmeni de, aynı okulda yetersiz ya da kısıtlı imkânlar nedeniyle, öğretmenlerin sayısının da seçilen etkinlik türünü belirlediğini ifade etmiştir.

Bu araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından kullanılan ifadeler “Okulun Eksiklikleri” alt kategorisi altında;

1. Fiziki İmkânlar,
2. Materyal Eksikliği,
3. Coğrafi Şartlar,
4. Sınıf Mevcudu ve
5. Aynı okulda görev yapan öğretmen sayısı olmak üzere 5 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin görüşlerinden “Okulun Eksiklikleri” alt kategorisi altında yer alan 5 adet kod ile ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“Fiziki İmkânlar” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Beden Eğitimi öğretmeni, spor alanı, spor salonu gibi şeylerin olması gerekiyor. Ben 18 senedir görev yapıyorum, 6 yıl spor salonu olan bir okulda çalıştım ve öğretmenliğimin en güzel zamanıydı, çok keyif aldım ve çok güzel şeyler başardım. 2012- 2016 senesinde orada çalıştım ve o dönem FEK kartlarına bakıyordum yani.” (BESDÖ 1)

“O FEK kartları her şeyin normal olduğu süreçlerde hazırlanmış şeyler, yani işte şöyle düşünün; spor salonu olan okullar, bahçesi düzgün olan okullar, bahçesi geniş okullar; yani her şeyi normal olacak bir de işin öbür kısmı materyal olacak. Zaten beden eğitiminde materyal olmadı mı ne konuşsak boş. Ondan sonra spor salonu olmayan bir okula geçince çok istediğim gibi olmadı yani.” (BESDÖ 2)

“Oradaki eğitim sistemi tümüyle oyunla öğretiyorsun, işte voleybolu, futbolu oyunla öğretiyorsun ama dediğim gibi araç-gereç ve yer sıkıntısından dolayı birçoğunu yapamıyoruz. Uygulayabildiğimiz kadarıyla.” (BESDÖ 8)

“Kazanımları yaparken önce elimizdeki materyallerle yapabileceğimiz etkinlikleri belirliyoruz. Etkinlikleri belirledikten sonra derste uyguluyoruz. Tabi ki daha fazla materyalimiz olsa daha farklı kazanımları uygulayabiliriz. Ya da alanımız, yerimiz daha müsait olsa daha iyi kazanımlar, daha iyi dersler geçirebiliriz.” (BESDÖ 10)

“Elimizde olan imkanlar doğrultusunda, çünkü biz iki farklı binadan oluşuyoruz. Bir tanesindeki imkanlar biraz daha iyiiken, diğer binamızda neredeyse hiçbir öğretim materyalimiz yok. O yüzden bazen beklentileri karşılayamayabiliyoruz. Yani her şey yazıldığı gibi olmayabiliyor.” (BESDÖ 11)

“FEK’te yer alan oyunlar evet çok yeterli ve güzel ama ülkemizdeki olanaklar düşünülerek hazırlanmış kartlar değil.” (BESDÖ 10)

“Mesela şuanda spor salonumuzda 3 tane sınıfın dersi var aynı anda. Malzememiz de yeterli olsa, yaklaşık 100 tane öğrencinin 300-400 metrekare küçük bir alanda olması sağlıklı olmuyor.” (BESDÖ 11)

“Aynı anda 3 sınıfın dersi olduğu zaman bu çok zor. 3 sınıfın birden aynı anda dersi olduğunda, fiziki şartlar bunu engelliyor.” (BESDÖ 14)

“Tabi fiziki şartlar beliler.” (BESDÖ 13)

➤ **“Materyal Eksikliği” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“İlk çıktığı zamanlar bir inceleme fırsatım oldu ama içeriğinin ne olduğunu bile zar zor hatırlıyorum şuanda. Şimdi mesela okuldaki malzemeden dolayı öyle oyunlar üretemiyoruz.” (BESDÖ 1)

“Bir de şöyle bir şey var, bunu yaparken yani FEK kartlarını uygulamadan önce, okullardaki materyal ihtiyacının bir şekilde karşılanması gerekiyor. Teknik Direktör Şenol Güneş demişti “ pantolon yok futbolda, biz üst bakıyoruz” diye. Önce pantolonu düzgün giymemiz lazım ki, gömlek belli olsun. Aynı hesap, şimdi burada FEK kartlarını tartışmak çok güzel ama önce materyal olmadığı, malzeme olmadığı zaman nasıl olacak? Yani konuşmamızın en sonunda başladığımız yere dönüyoruz. Öncelikle malzeme teminatının sağlanması lazım, FEK kartlarının zaten uygulanabilir kısımları var, sonra onlar da içinden çekilip kullanılabilir.” (BESDÖ 2)

“Program çok güzel ama uygulayabileceğimiz materyal, araç gereç olmadığı için birçoğunu uygulayamıyoruz.” (BESDÖ 8)

“Şöyle, biz 2015,2016 ya da 2017 yılıydı tam hatırlamıyorum ama seminere gittik. Hatta Kuşadası’nda 15 gün kaldık. Gelince eğitim falan verdik burada. Gösterdikleri hep oyun şeklindeydi ama sürekli materyal lazım ve onları hazırlamak çok zor yani.” (BESDÖ 7)

“Hocam Beden Eğitimi öğretmenine malzeme göndereceksin, tamam mı o yapar. O kendisi FEK’lerdekinden başka setler de kurar.” (BESDÖ 7)

“Evet, malzeme göndereceksin, ders saatlerini artıracaksın, sınıf mevcutları düşüreceksin, gerekirse sınıfları ikiye bölerek ders işleyeceksin. Ancak o şekilde olur, çünkü mevcut ders saatleri ve durumda bu mümkün değil.” (BESDÖ 9)

“Hocam baktığınız zaman 3 aşağı 5 yukarı bütün öğretmenler oradaki konuya hâkimler. İşte seti nasıl kuracağını onlar biliyor ama malzeme olmadığı için kuramıyorlar veya işte vakit yetmediği için kuramıyorlar. Yoksa hepsi biliyor yani, kurmakla ilgili bir sıkıntı yok yani.” (BESDÖ 9)

“Kazanımları yaparken önce elimizdeki materyallerle yapabileceğimiz etkinlikleri belirliyoruz. Etkinlikleri belirledikten sonra derste uyguluyoruz. Tabi ki daha fazla materyalimiz olsa daha farklı kazanımları uygulayabiliriz. Ya da alanımız, yerimiz daha müsait olsa daha iyi kazanımlar, daha iyi dersler geçirebiliriz.” (BESDÖ 10)

“Sadece elimizdeki materyalleri kullanmakla kalmıyorum aynı zamanda kazanımlara göre internette videolar vb öğretim materyallerinden faydalaniyoruz. Özellikle mesela ilkyardım konularında veyahut fiziksel olanaklarımızın olmadığı spor dallarının kurallarını göstermek için internette faydalaniyoruz.” (BESDÖ 12)

➤ **“Coğrafi Şartlar” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Spor salonu olan okullarda bile sıkıntı yaşıyor. Mesela biz salona 3 sınıf birlikte giriyoruz. Bu durumda ne yapıyoruz, bir sınıf sınıfa gidiyor, kalan iki sınıf yarı sahayı kullanarak ders işliyoruz. Bu durumda ne oluyor, o konuyu kesinlikle işleyemiyorsun.” (BESDÖ 8)

“Hocam kartları uygulamak mümkün değil. Coğrafi şartlar, materyal eksikliği. Bu iki tane unsur yeter zaten.” (BESDÖ 8)

“Öğrenci profili, öğrenci seviyesi, sahanın doluluk oranı ya da okulun yeterli alanı.” (BESDÖ 10)

“Bizim salonu komple kullanmamız lazım ama aynı anda 3 sınıf ya da 2 sınıf derse giriyorsun, o da büyük sıkıntı.” (BESDÖ 8)

“Şuan mesela bizim altyapımız yeterli; kapalı spor salonumuz var ya da elimizde malzememiz var; az çok bu FEK’te yer alan oyunları uygulayabiliyoruz ama kırsaldaki bir okulda, salonu olmayan bir okulda ya da malzemesi olmayan bir okulda bu kartların uygulanması çok zor.” (BESDÖ 12)

➤ **“Sınıf Mevcudu” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Mümkün değil hocam, değil. Bir kere şu mevcut sınıf sayıları ile onu yapmamız imkânsız çünkü 40 kişi derse giriyorsunuz.” (BESDÖ 9)

“Onu az sonra söyleyecektim. Sen şimdi onu organize edeceksin 40 kişilik sınıf için, yetiştireceksin imkânsız.” (BESDÖ 8)

“Bizim gibi büyük okullarda, Mustafa Kemal gibi salonumuz var bahçemiz var falan tamam ama onu yapma şansımız var belki bir şekilde ama 40 kişi ile 45 kişi ile imkânsız. Ki materyali de bulamazsın zaten o kadar kişi için.” (BESDÖ 9)

“Evet, malzeme göndereceksin, ders saatlerini artıracaksın, sınıf mevcutları düşüreceksin, gerekirse sınıfları ikiye bölerek ders işleyeceksin. Ancak o şekilde olur, çünkü mevcut ders saatleri ve durumda bu mümkün değil.” (BESDÖ 9)

➤ **“Öğretmen Sayısı” kodu altında gruplanan öğretmen görüşü:**

“ Bakın, her okula bir tane zaten yeterli değil ki, her okulda nereden baksanız en az 2 öğretmen var ve 3-4 öğretmenin olduğu okullar var. Bir kitap kime yetecek, nasıl paylaşacaksın?” (BESDÖ 8)

4. Alt Kategori: Sistem Eksiklikleri

Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımındaki eksikliklere ilişkin öğretmen görüşlerinden “Sistem Eksiklikleri” alt kategorisi altında araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri görüşmeler boyunca 8 (sekiz) kez ders saatlerinin yetersizliği nedeniyle FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Kazanımlara ulaşmada ve etkinliklerin devamlılığında haftada sadece 2 (iki) saat olan beden eğitimi ve spor dersi saatinin yetersiz kaldığını ve ders saatlerinin artırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bununla beraber araştırmaya katılan öğretmenler 1 (bir) kez de eğitim sistemimizde yer alan sınavlar nedeniyle FEK uygulamakta güçlük çektiklerini ve FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenler görüşmeler boyunca 5 (beş) kez Fiziksel Etkinlik Kartlarının öğretmenlere ulaştırılması aşamasında yaşanan sorunlar yüzünden FEK kullanmakta eksiklik yaşadıklarını ya da bu nedenle FEK’ndan yeterince haberdar olmadıkları için kartları kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Yine bu öğretmenler yoğun bir şekilde, görüşmeler boyunca 10 (on) kez FEK’nın yeterince tanıtılmaması ya da kartlar hakkında yeterince eğitim almadıkları için FEK kullanmada eksiklik yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri 1 (bir) kez de eğitim sistemimizin güncel olmaması sebebiyle, kartların kullanımında eksiklik yaşandığını ifade etmiştir.

Daha önce de bahsedildiği gibi, öğretmenlerden gelen en yoğun savunmalardan biri de ilkokulda branşlaşmanın olmayışıdır. İlkokul grubunda Beden Eğitimi derslerinin branş öğretmenleri tarafından değil de sınıf öğretmenleri tarafından verildiği gerçeğinden hareketle, öğrencilerin bir üst kademeye gelmeden önce FEK Sarı Kartlar grubundaki etkinlik ve hareketleri almamış/ öğrenmemiş olmaları, öğrencilerin FEK Mor Kartlar Grubuna olan geçişinde eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konu görüşmeler boyunca 9 (dokuz) kez dile getirilmiştir.

Son olarak ise tamamen sisteme dair bir eksiklik gündeme getirilmiştir. Üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğretmen yetiştiren akademisyenler ve sahada görev yapan, MEB’na bağlı çalışan öğretmenlerin birbirlerinden habersiz oldukları, işleyişin bu nedenle aksadığı ifade edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenler görüşmeler boyunca 3 (üç) kez akademi-okul işbirliğinde yaşanan kopukluk nedeniyle kartların kullanımında eksiklik yaşandığını ifade etmiştir.

Bu araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından kullanılan ifadeler “Sistem eksiklikleri” alt kategorisi altında;

1. Ders saati yetersizliği,
2. Sınavlar,
3. FEK’nın öğretmenlere ulaştırılması,
4. FEK’nın tanıtılmaması,
5. Güncellik,
6. İlkokulda branşlaşma ve
7. Akademi- okul işbirliği olmak üzere 7 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanımındaki eksikliklere ilişkin görüşlerinden “Sistem eksiklikleri” alt kategorisi altında yer alan 7 adet kod ile ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“Ders saati yetersizliği” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Keşke benim 3 saat falan vaktim olsa da ben bu FEK kartlarını doya doya işleyebilsem orada.” (BESDÖ 3)

“Uyarlama konusunda zaman olarak kısıtlamamız var.” (BESDÖ 3)

“Şimdi öncelikle ders saatleri ile ilgili bizim sıkıntılarımız var. Birer saat haftada çoğunlukla. Örneğin meslek liselerinde son sınıflarda yok yine diğer liselerde birer saat. Bununla ilgili sıkıntılar belki iyileştirilebilir.” (BESDÖ 5)

“Uygulama şansımız yok.” (BESDÖ 9)

“Çünkü süresi yetmez, bir kere o zaman Beden Eğitimi derslerini 6 saate çıkarılması gerekir.” (BESDÖ 7)

“Bence o sistemin sadece 5. Sınıflarda faydası olabilir. O da sadece eğer ki 4 saat ders olursa. Şuanda bizim sistemimizde 2 saat de Seçmeli ders olarak Beden Eğitimi var.” (BESDÖ 8)

“Evet, malzeme göndereceksin, ders saatlerini artıracaksın, sınıf mevcutları düşüreceksin, gerekirse sınıfları ikiye bölerek ders işleyeceksin. Ancak o şekilde olur, çünkü mevcut ders saatleri ve durumda bu mümkün değil.” (BESDÖ 9)

“Hocam baktığınız zaman 3 aşağı 5 yukarı bütün öğretmenler oradaki konuya hâkimler. İşte seti nasıl kuracağını onlar biliyor ama malzeme olmadığı için kuramıyorlar veya işte vakit yetmediği için kuramıyorlar. Yoksa hepsi biliyor yani, kurmakla ilgili bir sıkıntı yok yani.” (BESDÖ 9)

➤ **“Sınavlar” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Kimse kullanmıyor çünkü görüyoruz ki herkes bir sınav yarışı içinde.”
(BESDÖ 9)

➤ **“FEK’nın öğretmenlere ulaştırılması” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“ Yok, yok verilmedi. Yani depolarda var ama verilmedi. Milli Eğitimin deposu dolu. ” (BESDÖ 3)

“Evet, Milli Eğitimin deposunda var da, verilmedi. ” (BESDÖ 4)

“ Bence her öğretmene bu kartlardan verilmesi gerekir aslında. Her okula şeklinde değil de.” (BESDÖ 12)

“ Biz burada bir toplantı yapmıştık sınıf öğretmenleri ile ve bu toplantıda FEK Beden Eğitimi öğretmenlerine verilmemiş, sınıf öğretmenlerine verilmişti. Sınıf öğretmenleri de zaten Beden Eğitimi dersi yapmadığı için, FEK kullanılmadı.” (BESDÖ 11)

“ Hatta şöyle söyleyeyim; bu kartlara ulaşmak için birçok öğretmen Milli Eğitim Müdürlüğüne gidip, orada Milli Eğitimin atıl durumda olan deposundan bu kartlara ulaşılar ve aldılar.” (BESDÖ 14)

➤ **“FEK’nın tanıtılmaması” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“ Yok yok (eğitim)almadım. ” (BESDÖ 3)

“2018 öğretim programı ile ilgili bir eğitim aldık fakat içerisinde Fiziksel etkinlik kartları yoktu.” (BESDÖ 3)

“Hayır FEK tanıtılmadı.” (BESDÖ 8)

“Ben Kuşadası’nda bir seminere gittim bununla ilgili. 2015 ya da 2017 gibiydi. Hatta sonrasında 2018’de müfredat değişti buna göre galiba.”
(BESDÖ 7)

“ Tanıtılmadı.” (BESDÖ 10)

“Bize tanıtılmıştı, hatta bununla ilgili bir seminer de aldık. O seminerde biraz kullandık sadece.” (BESDÖ 11)

“ Yani öğretmenlik hayatım boyunca almadım, üniversitede de zaten bununla ilgili bir eğitim verilmemişti. Dolayısıyla almadım. ” (BESDÖ 13)

“ Ben de almadım. ” (BESDÖ 14)

“Eminim görüştüğünüz öğretmenlerin %80’i FEK den haberdardır ama ne işe yaradığından bihaberdir yani. Böyledir durum büyük ihtimalle. Çünkü bu şey değil; “ Bakın arkadaşlar bu FEK şöyledir, bunlar sayesinde derslerinizi hem daha verimli daha eğlenceli hem de daha eğitici hale getirebilirsiniz “ şeklinde tanıtılmadı bize. Sonrasında da reklamı öyle yapılmadı. Yoksa tanıtım falan olmadı hiç. ” (BESDÖ 16)

“Kullanımda ama işte! Okullara örnek gönderildi, muhtemelen öğretmenlerin dolabında duruyor işte müfettiş sorarsa diye, açılmadan bekliyor.” (BESDÖ 9)

➤ **“Güncellik” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“ İçerik zayıf değil aslında, ortalama hazırlanmış ama bu zamanın çocuğu ile ilgili bir sıkıntısı var; yani bu dönemin çocuğu ile ilgili bir sıkıntı var. Mesela ilk hazırlandığında 2012 senesinden alınmış istatistikler bize gösterildi 2017 senesinde. Beş sene önceki istatistikler.” (BESDÖ 2)

➤ **“İlkokulda branşlaşma” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Bence şu değişebilir, en başta kişisel kanaatim; ortaokul kısmından bahsetmiyorum, Beden Eğitimi öğretmenleri derse girmeli. Gerçekten öğrenciden bir şey almak istiyorsak, birinci kural bu! Çünkü 5. Sınıfta öğrenci bize geliyor, 13 yaşına gelmiş ve hiçbir şey bilmeden gelmiş. Badmintonun ne olduğunu bilmeyen, hentbolun ne olduğunu bilmeyen çocuklar var. Teorik olarak da bilmiyorlar.” (BESDÖ 2)

“ Elbette ilkokul seviyesi kolay değildir, ben onlara saygı duyuyorum ama hiçbir şey bilmeden buraya geldiklerinde, bizim 5. Sınıflarda bir senemiz şöyle geçiyor; “ aa bu da varmış, aaa şu da varmış”. Ama şöyle bir gerçek var FEK kartlarını ilkokulda sınıf öğretmenleri uygulayamazlar. Bunu neden uygulayamıyor diye sormaya kimsenin hakkı da yoktur. Din Kültürü

derslerine nasıl Din Kültürü öğretmeni, İngilizce derslerine İngilizce öğretmeni nasıl giriyorsa farklı branş öğretmenleri yani, Beden Eğitimi derslerine de Beden Eğitimi öğretmeni girmeli. Bu çocuklara temel eğitimi vermeli, en baştan itibaren.” (BESDÖ 2)

“Geç kalınmış bence. Yani ilkokulda yapabileceği hareketleri biz bu çocuklara 7. Sınıfta, 8. Sınıfta bu FEK kartlarındaki gibi uyguladığımız anda çocuğun derse bakış açısı çok farklı yönde etkileniyor.” (BESDÖ 3)

“Yani şöyle mesela Sarı FEK kartları ile gelmemiş bir kültürde mor kart grubunu veremezsin. Böyle bir sorun da var ortada, bu da bir gerçek. 1. Sınıftan itibaren sarı kartlar ile yetiştirilmiş, çok net bir şekilde işlemiş bir çocuk olsa ondan sonrasında yürürüz gibi geliyor.” (BESDÖ 4)

“Kesinlikle Sarı Kartlar uygulanmamış, onu geçin çocuklara Beden Eğitimi dersi uygulandığı bile muallak.” (BESDÖ 3)

“Şöyle ki ben sınıf öğretmenlerinin şu şekilde konuştuğunu biliyorum; normalde biliyorsunuz dersin adı var Fiziksel Etkinlik Dersi diye geçiyor. Bu derse öğretmen Serbest Etkinlik diyor. Yani Fiziksel Etkinlik diye bir ders yok, bu Serbest Etkinlik zamanı. Yani bunu bir ders olarak bile görmüyor, zaten bu ayrıma bile tam olarak vardıklarını düşünmüyorum.” (BESDÖ 3)

“Tabi ki, ama ilkokul 2. Sınıftan itibaren başlanabilir bir sistem bu FEK.” (BESDÖ 8)

“Yani bana göre, baktığınız zaman geliştiriyor mu çocukları oyun sayesinde evet ama 3. ya da 3. Sınıflara yönelik uygulanacak bir sistem. İlkokulda uygulanacak bir sistem.” (BESDÖ 8)

“İlkokullara özgü olmasıydı. Çünkü beden eğitimi öğretmenleri FEK’ndaki oyunların birçoğunu zaten oynuyor ya da uyarlayabiliyor. Ama bunun asıl eksik yanı ilkokul bölümüydü. İlkokuldaki öğretmenler keşke bunları uygulayabilse ve kullansalardı ve en azından öğrenciler bize daha hazır bir şekilde gelselerdi; yani en azından sağını solunu bilen öğrenciler olarak gelselerdi ya da oyun kültürü oluşmuş öğrenciler olarak gelselerdi. Ama ne yazık ki bizim ülkemizde çocuğun okuma yazma bilmesi bu tarz şeylerden daha çok öne çıkıyor.” (BESDÖ 10)

➤ **“Akademi- okul işbirliği” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“...hazırlayan grubun içinde kimler var merak ettim. Hepsi üniversiteden mi, Beden Eğitimi öğretmeni var mı içlerinde, varsa hangi okullarda çalışmışlar? İmkânı kısıtlı okulları biliyorlar mı yoksa ortalama bir okulda mı? Şimdi şöyle, mesela pandemi zamanı Milli Eğitim Bakanı gidiyordu diyordu ki “ bütün okullarımız hazır”. Özel okula gidiyordu mesela tek kullanımlık kulaklık falan filan, tabii bunlar onlarda var, bu okullar hazır tabii. Ama her okulda bu imkânlar yok, keşke olsa tabii, eşit imkânlar olsa. İşte bunu hazırlayan komisyonun da bu işin içinde olması lazım. Benim merak ettiğim tek mesele o. Gerçekten bunu hazırlayan arkadaşlar okuldaki malzeme durumunu biliyorlar mı?” (BESDÖ 2)

“...üniversitede programlara yönelik herhangi bir tanıtım dersi almıyoruz. Halbuki bizim işimiz bu olacak ve o öğretim programını nasıl kullanacağımıza dair bir şeyler verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Öyle bir sıkıntımız var.” (BESDÖ 3)

“Mesleğe başladığımızda elimizde bir programımız vardı sadece, hani şöyle diyeyim bazılarımız kazanımın bile nasıl yazılacağını bilmiyordu ve ne türde yazılacağı konusunda sıkıntı yaşayan hocalarımız vardı. Bir eğitim almadık açıkçası bu konuda ve kendimiz yanıla yanıla öğrendik.” (BESDÖ 4)

4.1.5. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK’nın Kullanımına İlişkin Öneriler

Araştırmanın başında yapılan odak grup görüşmelerine katılan öğretmenleri tarafından ortaya atılan ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde beden eğitimi ve spor dersinde FEK’nın kullanımına ilişkin çözümler ise “Öneriler” kategorisi altında Tablo 15’te sunulmuştur.

Tablo 15. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK’nın Kullanımına İlişkin Öneriler

KATEGORİ	KOD	KATILIMCI	f
Öneriler	Çalıştay düzenlenmesi	BESDÖ 3, BESDÖ 5	2
	Hizmet içi eğitim düzenlenmesi	BESDÖ 5, BESDÖ 13, BESDÖ 14	3
	Dijital bir program	BESDÖ 11	1
	Sosyal medya (Instagram, Youtube)	BESDÖ 15, BESDÖ 16	2

Tablo 15’te görüldüğü gibi Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımına ilişkin öneriler kategorisi altında araştırmaya katılan öğretmenler görüşmeler boyunca 2 (iki) kez FEK’nın tanıtılacağı bir çalıştay ya da workshop düzenlenmesi halinde faydalı olacağını ve FEK kullanımını artıracığını belirtirken; araştırmaya katılan aynı öğretmenler 3 (üç) kez FEK hakkında bir hizmet içi eğitim düzenlenmesinin FEK kullanımını artıracığını belirtmiştir.

Bu önerilerin yanı sıra araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri 1 (bir) kez FEK’nın Dijital bir programa çevrilmesinin FEK kullanımını artıracığını ve öğretmenler için faydalı olacağını belirtirken; 2 (iki) kez de Instagram ya da Youtube gibi sosyal medya uygulamaları aracılığıyla FEK tanıtımının yapılmasının faydalı olacağını ve öğretmenlerin FEK kullanımını artıracığını belirtmişlerdir.

Bu ifadeler “Öneriler” kategorisi altında;

1. Çalıştay Düzenlenmesi,
2. Hizmet İçi Eğitim Düzenlenmesi,
3. Dijital Bir Program Hazırlanması ve
4. Sosyal Medya (Instagram, Youtube) olmak üzere 4 ayrı kod altında gruplandırılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK’nın kullanımına ilişkin öneriler kategorisi altında yer alan 4 adet kod ile ilgili görüşlerini ifade eden konuşmalarından alıntılar şu şekildedir:

➤ **“Çalıştay düzenlenmesi” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Bence workshop’lar yapılabilirdi. Çalıştay yapılıp, FEK kartlarının nasıl daha iyi uygulanabileceğine dair örnekler ortaya konulsaydı, bizim bu konudaki yaratıcılığımız çok daha iyi canlandırılabilirlerdi. Biz de gidip orada çok rahat bir şekilde uyarlamalar yapabilirdik.” (BESDÖ 3)

“Ben (çalıştaya katılmak) isterim evet, kesinlikle isterim.” (BESDÖ 5)

➤ **“Hizmet içi eğitim düzenlenmesi” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Ben eğitim almak isterim aslında.” (BESDÖ 5)

“Beden Eğitimi öğretmenlerine yönelik bir hizmetiçi eğitim çalışması yapılabilir belki. Yani örneğin (Şehir ismi) içerisindeki beden eğitimi öğretmenleri bir araya getirilip, FEK ile alakalı bir bilgilendirme yapılabilir.” (BESDÖ 13)

“Tabi bu bilgilendirme yapılırken tekdüze anlatım şeklinde değil de, tamamen oyunlaştırarak; öğretmenleri de oyunun içine katarak, daha kalıcı bir öğrenme sağlanır öğretmenler arasında. Bu da tabi ki öğrencilere aktarmada çok daha etkili olacaktır.” (BESDÖ 14)

➤ **“Dijital bir program” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Uygulama şeklinde, yani uygulamayı dijital bir program haline getirilse daha iyi olur, daha verimli bir şekilde kullanılabilir bence. Belli bir sıra düzeninde değil de, örneğin konu basketbol; oyunla alakalı öğretmen bir şey bulmak istiyor, hemen o programı açıp basketbol diye yazdığında oradaki basketbol kazanımları çıkacak ve öğretmen onu seçip, oradaki oyunları uyarlaması gerekiyor. Ya da kazanım yazılarak oradaki oyunlar bulunması gerekiyor. Diyelim ki, dersteki kazanım “Arkadaşları ile işbirliği içerisinde oynama” bununla alakalı “işbirliğine dayalı oyunlar” diye yazdığında, bütün spor dallarına dayalı örneğin basketbol, voleybol, futbol ya da atletizm hangi spor dalları varsa işbirliği ile alakalı bütün oyunlar çıksa, öğretmenler o programı daha aktif halde kullanabilir.” (BESDÖ 11)

➤ **“Sosyal medya” kodu altında gruplanan öğretmen görüşleri:**

“Birincisi bence kesinlikle Instagram, ikincisi YouTube. Çünkü ben bile yani “bu hafta çocuklara farklı olarak ne yaptırabilirim?” dediğimde ilk olarak takip ettiğim belli başlı sosyal medya hesapları var ve onlara bakıyorum. FEK da oralarda daha cazip hali, kullanışlı hali öğretmenlere anlatılabilir bence. Çünkü öğretmenlerin birçoğunun takip ettiği siteler aynı.” (BESDÖ 16)

“Ben mesela Instagram’da bazı sayfalar takip ediyorum. Orada bazı materyaller kullanıyorlar ve oyun şekline getiriyorlar. Mesela yağmur yağdığında, dışarı çıkaramadığımızda sınıfta ya da salonda neler yaptırabiliriz; o şekilde ben de Instagram ve sosyal medyada takip ediyorum tabi.” (BESDÖ 15)

4.2. ARAŞTIRMANIN İKİNCİ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın ikinci alt problemi olan FEK’nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi nedir?’ sorusunu yanıtlamak için, deney grubunu oluşturan 5. ve 7. sınıf seviyelerindeki birer şubeye FEK kullanılarak hazırlanan ders planlarının uygulanması sağlanmıştır. Bu uygulama, çalışmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından gerçekleştirilmiş ve FEK’nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi incelenmiştir. Araştırmanın ikinci alt problemi olan “FEK’nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi nedir?” sorusu aşağıdaki üç başlık altında sunulmuştur:

- a. Deney gruplarının ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- b. Kontrol gruplarının ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- c. Deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yapılan deneysel çalışmanın verileri, SPSS programı yardımıyla analiz edilmiş ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

4.2.1. Deney Gruplarının Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark

Bu araştırmada FEK'nı hem Sarı hem de Mor Kartlar grubu ile ele alan bütünsel bir araştırma hedeflendiği için araştırmanın örneklemini de iki farklı deney ve kontrol grubu oluşturmuştur. Bu çerçevede FEK Sarı Kartlar Grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir. Her iki deney grubu için de gerekli analizler ayrı ayrı yapılmıştır. Araştırmanın daha anlaşılabilir kılınması amacıyla elde edilen bulgular da FEK Sarı Kartlar Grubu (5. sınıf) ve FEK Mor Kartlar Grubu (7. sınıf) olarak sunulmaktadır:

4.2.1.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Deney Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark

“FEK Sarı Kartlar Grubu 5. Sınıf Deney Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların deney grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 1'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular Tablo 16'da ifade edilmiştir.

Tablo 16. Birinci Gözlemci Tarafından Toplanan 5. Sınıf Deney Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları

5. Sınıf Deney Grubu	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
Ön test	33	2.68	.253				
				32	-25.21	.000	4.18
Son test	33	4.27	.474				

P<.05

Tablo 16'da görüldüğü üzere, 5. sınıf deney grubundaki 33 öğrencinin FEK Sarı Kartlar grubunda ön test puan ortalaması $\bar{X}=2.68$ ve son test puan ortalaması $\bar{X}=4.27$ olarak kaydedilmiştir. 5. Sınıf deney grubunun FEK Sarı Kartlar Grubu için yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda, öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir ($t=-25.21$; $p<0,05$). Araştırmacı, farkın etki büyüklüğünü değerlendirmek için manuel olarak Cohen d hesaplamıştır. Elde edilen değer, $(4.27-2.68): 0.37= 4.18$ olarak bulunmuştur. Cohen (1988) tarafından etki büyüklüğü. 20'den küçükse düşük, .50 ise orta, .80'den büyükse yüksek olarak tanımlanmıştır. Bu değerler göz önüne alındığında, son test lehine anlamlı bir etki büyüklüğü gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara göre deney grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen d = 4.18) artırdığı söylenebilir. FEK Sarı Kartlar ile hazırlanan içeriğin büyük bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir. “FEK Sarı Kartlar Grubu 5. Sınıf Deney Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların deney grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 2'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular ise Tablo 17'de ifade edilmiştir.

Tablo 17. İkinci Gözlemci Tarafından Toplanan 5. Sınıf Deney Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları

5. Sınıf Deney Grubu	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
Ön test	33	2.64	.313				
				32	-18.77	.000	3.35
Son test	33	4.08	.521				

P<.05

Tablo 17'de, 5. sınıf deney grubundaki 33 öğrencinin FEK Sarı Kartlar grubunda önceki test puan ortalaması $\bar{X}=2.64$ ve son test puan ortalaması $\bar{X}=4.08$ olarak kaydedildi. 5. Sınıf deney grubunun FEK Sarı Kartlar Grubu için yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda, öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu

belirlendi ($t=-18.77$; $p<0,05$). Araştırmacı, farkın etki büyüklüğünü hesaplamak için manuel olarak Cohen d hesaplamıştır. Elde edilen değer, $(4.08-2.64): 0.42= 3.35$ olarak bulunmuştur. Bu değerler göz önüne alındığında, son test lehine anlamlı bir etki büyüklüğü gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara göre deney grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen d = 3.35) artırdığı söylenebilir. FEK Sarı Kartlar ile hazırlanan içeriğin büyük bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir.

4.2.1.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Deney Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark

“FEK Mor Kartlar Grubu 7. Sınıf Deney Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 7. Sınıfların deney grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 3’den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular Tablo 18’de ifade edilmiştir.

Tablo 18. Üçüncü Gözlemci Tarafından Toplanan 7. Sınıf Deney Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları

7. Sınıf Deney Grubu	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
Ön test	30	2.37	.614	29	-31.46	.000	3.88
Son test	30	4.41	.416				

$P<.05$

Tablo 18'e göre, 7. sınıf deney grubundaki 30 öğrencinin FEK Mor Kartlar grubunda önceki test puan ortalaması $\bar{X}=2.37$ ve son test puan ortalaması $\bar{X}=4.41$ olarak belirlenmiştir. 7. Sınıf deney grubunun FEK Mor Kartlar Grubu için yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda, öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($t=-31.46$; $p<0,05$). Araştırmacı, farkın etki büyüklüğünü

hesaplamak için manuel olarak Cohen d hesaplamıştır. Elde edilen değer, (4.41-2.37): $0.52 = 3.88$ olarak bulunmuştur. Bu değerler ışığında, son test lehine anlamlı bir etki büyüklüğü görülmüştür.

Bu sonuçlara göre deney grubunda FEK Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen d= 3.88) artırdığı söylenebilir. FEK Mor Kartlar ile hazırlanan ders içeriğinin büyük bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir. Gözlemci 4'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular ise Tablo 19'da ifade edilmiştir.

Tablo 19. Dördüncü Gözlemci Tarafından Toplanan 7. Sınıf Deney Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları

7. Sınıf Deney Grubu	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
Ön test	30	2.28	.674	29	-9.22	.000	2.11
Son test	30	3.96	.900				

P<.05

Tablo 19'a göre, 7. sınıf deney grubundaki 30 öğrencinin FEK Mor Kartlar grubunda önceki test puan ortalaması $\bar{X}=2.28$ ve son test puan ortalaması $\bar{X}=3.96$ olarak bulunmuştur. 7. Sınıf deney grubunun FEK Mor Kartlar Grubu için yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda, öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=-9.22$; $p<0,05$).

Araştırmacı, farkın etki büyüklüğünü hesaplamak için manuel olarak Cohen d hesaplamıştır. Elde edilen değer, (3.96-2.28): $0.79 = 2.11$ olarak bulunmuştur. Bu değerler ışığında, son test lehine anlamlı bir etki büyüklüğü görülmüştür. Bu sonuçlara göre deney grubunda FEK Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen d= 2.11) artırdığı söylenebilir. FEK Mor Kartlar ile hazırlanan ders içeriğinin büyük bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir.

4.2.2. Kontrol Gruplarının Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark

Bu araştırmada FEK'nı hem Sarı hem de Mor Kartlar grubu ile ele alan bütünsel bir araştırma hedeflendiği için araştırmanın örneklemini de iki farklı deney ve kontrol grubu oluşturmuştur. Bu çerçevede FEK Sarı Kartlar Grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir. Her iki kontrol grubu için de gerekli analizler ayrı ayrı yapılmıştır. Araştırmanın daha anlaşılabilir kılınması amacıyla elde edilen bulgular da FEK Sarı Kartlar Grubu (5. sınıf) ve FEK Mor Kartlar Grubu (7. sınıf) olarak sunulmaktadır.

4.2.2.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Kontrol Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark

“5. Sınıf Kontrol Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 1'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular Tablo 20'de ifade edilmiştir.

Tablo 20. Birinci Gözlemci Tarafından Toplanan 5. Sınıf Kontrol Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları

5. Sınıf Kontrol Grubu	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
Ön test	33	1.85	.285	32	-10.67	.000	1.77
Son test	33	2.31	.232				

P<.05

Tablo 20'ye göre, 5. sınıf kontrol grubundaki 33 öğrencinin FEK kullanılmadan önceki test puan ortalaması $\bar{X}=1.85$ ve son test puan ortalaması $\bar{X}=2.31$ olarak belirlenmiştir.

5. Sınıf kontrol grubunda yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda, kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir artış olduğu tespit edilmiştir ($t=-10.67$; $p<0,05$). Araştırmacı, farkın etki büyüklüğünü hesaplamak için manuel olarak Cohen d hesaplamıştır. Elde edilen değer, Cohen's $d = (2.31 - 1.85) / 0.259 = 1.77$ olarak bulunmuştur. Bu değerler ışığında, son test lehine orta düzeyde bir etki büyüklüğü görülmüştür.

Bu sonuçlar, FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini orta düzeyde (Cohen $d= 1.77$) artırdığını göstermektedir. FEK Sarı Kartlar kullanılmadan hazırlanan ders içeriğinin orta düzeyde bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir.

Özetle, deney grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen $d = 4.18$) artırdığı ancak kontrol grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ders kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini orta düzeyde (Cohen $d= 1.77$) artırdığı gözlemlenmiştir. Bu durum FEK ile hazırlanan ders içeriğinin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini çok önemli ölçüde artırdığını kanıtlamaktadır.

“5. Sınıf Kontrol Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 2’den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular ise Tablo 21’de ifade edilmiştir.

Tablo 21. İkinci Gözlemci Tarafından Toplanan 5. Sınıf Kontrol Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları

5. Sınıf Kontrol Grubu	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	p	Cohen d
Ön test	33	1.79	.221	32	-16.52	.000	2.60
Son test	33	2.36	.217				

$P<.05$

Tablo 21'e göre, 5. sınıf kontrol grubundaki 33 öğrencinin FEK kullanılmadan önceki test puan ortalaması $\bar{X}=1.79$ ve son test puan ortalaması $\bar{X}=2.36$ olarak bulunmuştur. 5. Sınıf kontrol grubunda yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda, kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir artış olduğu belirlenmiştir ($t=-16.52$; $p<0,05$).

Araştırmacı, farkın etki büyüklüğünü hesaplamak için manuel olarak Cohen d hesaplamıştır. Elde edilen değer, Cohen's $d = (2.36 - 1.79) / 0.219 = 2.60$ olarak bulunmuştur.

Bu değerler ışığında, son test lehine orta düzeyde bir etki büyüklüğü görülmüştür. Bu sonuçlar, FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini orta düzeyde (Cohen $d= 2.60$) artırdığını göstermektedir. FEK Sarı Kartlar kullanılmadan hazırlanan ders içeriğinin orta düzeyde bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir.

Özetle, deney grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen $d = 3.35$) artırdığı ancak kontrol grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ders kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini orta düzeyde (Cohen $d= 2.60$) artırdığı gözlemlenmiştir.

Bu durum FEK ile hazırlanan ders içeriğinin ortaokul Beden Eğitimi ve Spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini çok önemli ölçüde artırdığını kanıtlamaktadır.

4.2.2.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Kontrol Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark

“7. Sınıf Kontrol Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 7. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 3'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular Tablo 22'de ifade edilmiştir.

Tablo 22. Üçüncü Gözlemci Tarafından Toplanan 7. Sınıf Kontrol Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları

7.Sınıf Kontrol Grubu	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	p	Cohen d
Ön test	31	2.16	.603	30	-9.14	.000	0.87
Son test	31	2.68	.582				

P<.05

Tablo 22'de 7. sınıf kontrol grubundaki 31 öğrencinin FEK kullanılmadan önceki test puan ortalaması $\bar{X}=2.16$ ve son test puan ortalaması $\bar{X}=2.68$ olarak bulunmuştur. Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda, kontrol grubundaki öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir ($t=-9.14$; $p<0,05$).

Araştırmacı, farkın etki büyüklüğünü hesaplamak için manuel olarak Cohen d hesaplamıştır. Elde edilen değer, Cohen's $d = (2.68 - 2.16) / 0.59 = 0.87$ olarak bulunmuştur. Bu değerler ışığında, son test lehine çok az düzeyde bir etki büyüklüğü görülmüştür.

Bu sonuçlar, FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini az düzeyde (Cohen $d= 0.87$) artırdığını göstermektedir. FEK Mor Kartlar kullanılmadan hazırlanan ders içeriğinin çok az düzeyde bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir.

Özetle, deney grubunda FEK Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen $d = 3.88$) artırdığı ancak kontrol grubunda FEK Mor Kartlar kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ders kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini çok az düzeyde (Cohen $d= 0.87$) artırdığı gözlemlenmiştir. Bu durum FEK ile hazırlanan ders içeriğinin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini çok önemli ölçüde artırdığını kanıtlamaktadır.

“7. Sınıf Kontrol Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 7. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 4’den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular ise Tablo 23’de ifade edilmiştir.

Tablo 23. Dördüncü Gözlemci Tarafından Toplanan 7. Sınıf Kontrol Grubu Ön ve Son Test Verilerine Yönelik Bağımlı Gruplar t-Testi Sonuçları

7. Sınıf Kontrol Grubu	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
Ön test	31	2.14	.592	30	-9.44	.000	1.06
Son test	31	2.72	.496				

P<.05

Tablo 23'e göre 7. sınıf kontrol grubundaki 31 öğrencinin ön test ortalaması $\bar{X}$ =2.14 ve son test ortalaması $\bar{X}$ =2.72 olarak tespit edilmiştir. Bağımlı Örneklem t-Testi sonuçlarına göre, kontrol grubundaki öğrencilerin ön test ile son test arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır (t=-9.44; p<0,05).

Araştırmacı, farkın etki büyüklüğünü hesaplamak için manuel olarak Cohen d hesaplamıştır. Elde edilen değer, Cohen's d = (2.72 - 2.14) / 0.546 = 1.06 olarak bulunmuştur. Bu değerler ışığında, son test lehine az düzeyde bir etki büyüklüğü görülmüştür. Bu sonuçlar, FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini az düzeyde (Cohen d= 1.06) artırdığını göstermektedir. FEK Mor Kartlar kullanılmadan hazırlanan ders içeriğinin az düzeyde bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir.

Özetle, deney grubunda FEK Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen d = 2.11) artırdığı ancak kontrol grubunda FEK Mor Kartlar kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ders kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini az düzeyde (Cohen d= 1.06) artırdığı gözlemlenmiştir. Bu durum FEK ile

hazırlanan ders içeriğinin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini önemli ölçüde artırdığını kanıtlamaktadır.

4.2.3. Deney Grupları ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark

Bu araştırmada FEK Sarı Kartlar Grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir. Her iki deney ve kontrol grubu için de gerekli analizler ayrı ayrı yapılmıştır. Araştırmanın daha anlaşılabilir kılınması amacıyla elde edilen bulgular da FEK Sarı Kartlar Grubu (5. sınıf) ve FEK Mor Kartlar Grubu (7. sınıf) olarak sunulmaktadır:

4.2.3.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Deney Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark

“5. Sınıf deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 1’den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular aşağıdaki Tablo 24’te ifade edilmiştir.

Tablo 24. Beşinci Sınıf Deney ve Kontrol Grubu Gözlemci 1 Tarafından Elde Edilen Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Gruplar	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
5. Sınıf Deney	33	4.27	.474	64	21.32	.000	5.25
5.Sınıf Kontrol	33	2.31	.232				
p<0,05							

Tablo 24'te, 5. sınıf deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin Gözlemci 1 tarafından son testlerde elde ettikleri puanların ortalamaları $\bar{X}=4.27$ ve $\bar{X}=2.31$ olarak belirlenmiştir. Her iki grubun son test puan ortalamaları arasında yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucunda, 5. sınıf deney grubunun son testlerde kontrol grubuna göre anlamlı derecede daha yüksek bir başarı gösterdiği tespit edilmiştir ($t=21.32$; $p<0,05$).

Farkın etki büyüklüğü manuel olarak Cohen d ile hesaplanmıştır. Elde edilen değer, Cohen's $d = (4.27 - 2.31)/0.377 = 5.25$ olarak bulunmuştur.

Bu değerler ışığında, deney grubu son testi lehine çok önemli düzeyde bir etki büyüklüğü görülmüştür. Bu bulgular, 5. sınıf deney grubunun, FEK Sarı Kartlar grubunu kullanarak yapılan derslerde kontrol grubuna göre çok daha başarılı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının artırılmasında FEK'nın çok önemli bir etkisi olduğu ifade edilebilir.

Özetle, deney grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen $d = 5.25$) artırdığı gözlemlenmiştir. Bu durum FEK ile hazırlanan ders içeriğinin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini çok önemli ölçüde artırdığını kanıtlamaktadır.

“5. Sınıf deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 2'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular ise Tablo 25'de ifade edilmiştir.

Tablo 25. Beşinci Sınıf Deney ve Kontrol Grubu Gözlemci 2 Tarafından Elde Edilen Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Gruplar	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
5.sınıf Deney	33	4.08	.521	64	17.48	.000	4.30
5.Sınıf Kontrol	33	2.36	.217				

Tablo 25'de, Gözlemci 2 tarafından gözlemlenen 5. sınıf deney ve kontrol gruplarının son test puan ortalamaları sırasıyla $\bar{X}=4.08$ ve $\bar{X}=2.36$ olarak hesaplanmıştır. Her iki grup arasında yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucunda, deney grubunun kontrol grubuna göre son testlerde anlamlı bir şekilde daha yüksek puan aldığı belirlenmiştir ($t=17.48$; $p<0,05$). Farkın etki büyüklüğü manuel olarak Cohen d ile hesaplanmıştır. Elde edilen değer, Cohen's $d = (4.08 - 2.36)/0.399 = 4.30$ olarak bulunmuştur.

Bu değerler ışığında, deney grubu son testi lehine çok önemli düzeyde bir etki büyüklüğü görülmüştür. Bu bulgular, 5. sınıf deney grubunun, FEK Sarı Kartlar grubunu kullanarak yapılan derslerde kontrol grubuna göre çok daha başarılı olduğunu göstermektedir.

Dolayısıyla, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının artırılmasında FEK'nın kullanımının büyük ölçüde etkili olduğu söylenebilir.

Özetle, deney grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen $d = 4.30$) artırdığı gözlemlenmiştir.

Bu durum FEK ile hazırlanan ders içeriğinin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini çok önemli ölçüde artırdığını kanıtlamaktadır.

4.2.3.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Deney Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark

“7. Sınıf deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 7. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 3'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular Tablo 26'da ifade edilmiştir.

Tablo 26. Yedinci Sınıf Deney ve Kontrol Grubu Gözlemci 3 Tarafından Elde Edilen Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Gruplar	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
7.Sınıf Deney	30	4.41	.416	59	13.31	.000	3.41
7.Sınıf Kontrol	31	2.68	.582				

Tablo 26'da, Gözlemci 3 tarafından gözlemlenen 7. sınıf deney ve kontrol gruplarının son testten aldıkları puan ortalamaları sırasıyla $\bar{X}=4.41$ ve $\bar{X}=2.68$ olarak belirlenmiştir. Yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucunda, deney grubunun kontrol grubuna göre son testlerde anlamlı bir şekilde daha yüksek puan aldığı görülmüştür ($t=13.31$; $p<0,05$). Farkın etki büyüklüğü manuel olarak Cohen d ile hesaplanmıştır. Elde edilen değer, Cohen's d = $(2.68 - 4.41)/0.505 = 3.41$ olarak bulunmuştur. Bu değerler ışığında, deney grubu son testi lehine çok önemli düzeyde bir etki büyüklüğü görülmüştür.

Bu bulgular, FEK Mor Kartlar grubuyla ders işlenen 7. sınıf deney grubunun kontrol grubuna göre daha başarılı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının geliştirilmesinde FEK'nın kullanımının önemli ölçüde etkili olduğu ifade edilebilir.

Özetle, deney grubunda FEK Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen d = 3.41) artırdığı gözlemlenmiştir. Bu durum FEK ile hazırlanan ders içeriğinin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini çok önemli ölçüde artırdığını kanıtlamaktadır.

“7. Sınıf deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 7. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 4'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmış ve bulgular ise Tablo 27'de ifade edilmiştir.

Tablo 27. Yedinci Sınıf Deney ve Kontrol Grubu Gözlemci 4 Tarafından Elde Edilen Son Test Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Gruplar	n	$\bar{X}$	SS	sd	t	P	Cohen d
7.Sınıf Deney	30	3.96	.900				
7.Sınıf Kontrol	31	2.72	.496	59	6.70	.000	1.70

Tablo 27'de, Gözlemci 4 tarafından gözlemlenen 7. sınıf deney ve kontrol gruplarının son testten aldıkları puan ortalamaları sırasıyla $\bar{X}=3.96$ ve $\bar{X}=2.72$ olarak belirlenmiştir. Yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucunda, deney grubunun kontrol grubuna göre son testlerde anlamlı bir şekilde daha yüksek puan aldığı görülmüştür ($t=6.70$; $p<0,05$). Farkın etki büyüklüğü manuel olarak Cohen d ile hesaplanmıştır. Elde edilen değer, Cohen's d = $(2.72 - 3.96) / 0.726 = 1.70$ olarak bulunmuştur. Bu değerler ışığında, deney grubu son testi lehine önemli düzeyde bir etki büyüklüğü görülmüştür. Bu bulgular, FEK Mor Kartlar grubuyla ders işlenen 7. sınıf deney grubunun kontrol grubuna göre daha başarılı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının geliştirilmesinde FEK'nın kullanımının önemli ölçüde etkili olduğu ifade edilebilir.

Özetle, deney grubunda FEK Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede (Cohen d = 1.70) artırdığı gözlemlenmiştir. Bu durum FEK ile hazırlanan ders içeriğinin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisini çok önemli ölçüde artırdığını kanıtlamaktadır.

4.3. ARAŞTIRMANIN ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “FEK'nın kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” sorusunu yanıtlamak üzere araştırmanın deney gruplarında yer alan öğrencilerden toplanan yansıtıcı günlüklerden yararlanılmıştır.

Uygulama sürecinde araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinden, çalışmanın gelişimi ve öğrencilerin çalışmaya karşı sahip oldukları görüşleri ortaya çıkarmak amacıyla çalışmanın gerçekleştirildiği her dersten sonra ve gönüllülük esasına göre yansıtıcı günlük tutmaları istenmiştir.

Deney grubundaki öğrencilerden, 8 haftalık uygulamanın sonunda, 5. sınıftan 152 ve 7. sınıftan 90 olmak üzere toplam 242 günlük kaydı elde edilmiştir. Bu yansıtıcı günlüklerde, öğrencilerin o hafta işlenen dersle ilgili düşünceleri toplanmıştır. Öğrencilerden, FEK kullanılarak hazırlanan ders içeriğiyle ilgili duygu, görüş ve düşünceleri kaydedilerek yazılı olarak ifade etmeleri istenmiş ve bu yöntemle kayıt altına alınmıştır. Araştırma kapsamında uygulanan deneysel derslere ve öğrenme yaşantılarına ait yansıtıcılarını günlük şeklinde ifade eden öğrencilerden, ilk elden bilgi sahibi olunmuştur.

Yansıtıcı günlüklerden elde edilen verilerin analizi öncesinde öğrencilerin günlükleri araştırmacı tarafından deşifre edilerek, yazılı kayıt altına alınmıştır. Her öğrencinin tutmuş olduğu yansıtıcı günlüğe bir kod atanmıştır. Günlüklerin deşifresi sırasında kolaylık sağlaması bakımından; öğrencilerin tutmuş oldukları günlüklere ‘G’, günlüğün ait olduğu öğrenciye ise ‘1,2,3,...’ şeklinde rakamlar atanmıştır. Kayıt altına alınan veriler, araştırmanın amaçları dikkate alınarak, öğrencilerin derse ve dersin işleniş sürecine karşı olan görüşleri ve uygulama boyunca yansıtma yaptıkları alanların saptanması boyutlarında analiz edilmiştir.

Uygulamaya katılan öğrencilerin yansıtıcı günlüklerinde yazdıkları ifadelerden elde edilen veriler ışığında çalışmaya katılan öğrencilerin, FEK ile hazırlanan beden eğitimi ve spor derslerinde, çalışmanın yapılmadığı derslere göre çok daha fazla eğlendikleri ve öğrenme ortamının çok olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Kullanılan yansıtıcı günlük analizlerinden anlaşıldığı kadarıyla öğrencilerin deneysel çalışmanın uygulandığı derslere karşı görüşleri çok olumlu, eğlenceli ve etkili olduğu aşıkardır.

4.3.1. Yansıtıcı Günlüklerden Elde Edilen Temalar ve Kategoriler

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “FEK’nın kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” sorusunu yanıtlamak üzere araştırmanın deney gruplarında yer alan öğrencilerden toplanan yansıtıcı günlüklerden

yararlanılmıştır. Yapılan çalışma sonrasında elde edilen yansıtıcı günlük kayıtları, öğrencilerin derse karşı olan görüşlerini yansıtmaya dayalı olarak elde edilen temel verilerdir.

Analiz sonucunda veriler, yansıtıcı günlüklerde yer alan 4 ana tema altında toplanmıştır. Ayrıca öğrencilerin yansıtıcı günlüklerinde yazmış oldukları örneklerin her biri ayrı birer kod olarak değerlendirilmiş ve elde edilen veriler 9 kategori altında toplanmıştır. Oluşturulan temalar ve kategoriler Şekil 22’de verilmiştir.

Şekil 22. Yansıtıcı Günlüklerden Çıkan Temalar Ve Kategoriler

Yansıtıcı günlüklerden çıkan temalar ve kategoriler Şekil 22’de gösterildiği gibi 4 ana tema ve kategorilerden oluşmaktadır. Bunlar aşağıda liste halinde sunulmuştur:

1.Tema: Yansıtıcı Günlüklerde yer alan birinci tema “Öğrendiklerim” şeklinde oluşturulmuştur.

Kategoriler :

- Spor branşları
- Evrensel ve etik değerler

2.Tema: Yansıtıcı Günlüklerde yer alan ikinci tema “Farklılıklar” şeklinde oluşturulmuştur.

Kategoriler:

- Farklılık vardır
- Farklılık yoktur
- Farklılık konusunda kararsız (Diğer)

3.Tema: Yansıtıcı Günlüklerde yer alan üçüncü tema “Etkililik” şeklinde oluşturulmuştur.

Kategoriler:

- İşe Yaradı
- İşe Yaramadı

4.Tema: Yansıtıcı Günlüklerde yer alan dördüncü tema “Öneriler” şeklinde oluşturulmuştur.

Kategoriler:

- Farklı spor branşları ile devam edilsin
- Aynı içeriklerle devam edilsin

4.3.2. Yansıtıcı Günlüklerden Elde Edilen Bulgular

Daha önce de belirtildiği gibi, bu araştırmada FEK hem Sarı hem de Mor Kartlar grubu ile ele alan bütünsel bir araştırma hedeflendiği için araştırmanın örneklemini de iki farklı deney ve kontrol grubu oluşturmuştur. Bu çerçevede FEK Sarı Kartlar Grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “FEK’nın kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” sorusunu yanıtlamak üzere araştırmanın deney gruplarında yer alan öğrencilerden toplanan yansıtıcı günlüklerden elde edilen veriler de ayrı ayrı gruplandırılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın daha anlaşılabilir kılınması amacıyla elde edilen bulgular da 5. Sınıf (FEK Sarı Kartlar) Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular ve 7. Sınıf (FEK Mor Kartlar) Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular olmak üzere iki grupta sunulmuştur.

4.3.2.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden

Elde Edilen Bulgular

Yansıtıcı günlüklerin analiz ve değerlendirmeleri daha açıklayıcı olması amacıyla belirlenen temalar üzerinden yapılmıştır.

4.3.2.1.1. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 1.Tema Analizi:

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan birinci tema “Öğrendiklerim” şeklinde oluşturulmuştur. Bu soruya ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımı Tablo 28’de verilmiştir:

Tablo 28. Katıldıkları Deneysel Çalışmada Öğrendiklerine İlişkin 5. Sınıf Öğrenci Görüşleri

Kategoriler	f	%
Spor branşları	132	86.84
Evrensel ve etik değerler	20	13.16
Toplam	152	100

Tablo 28’de görüldüğü üzere, 5. sınıf öğrencilerinin çoğu % 86.84 (f:132) FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini tek tek spor dallarının isimlerini vererek yansıtmışlardır. Bununla beraber, bazı öğrenciler % 13.16 (f:20) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir.

Yaş grubu itibarıyla 5. sınıf öğrencilerinin çoğu % 86.84 (f:132), FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini anlatmak için tek tek yaptıkları spor dallarının isimlerini vermişlerdir. Ne öğrendikleri konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok gerçekçidir, bunun nedeni araştırmaya katılan öğrencilerin yaş grubu itibarıyla, somut kavramlar döneminde olmaları olarak gösterilebilir. Genel olarak öğrenciler ders içinde gerçekleştirilen etkinliklerin isimlerini vererek, doğrudan bilgi vermişlerdir.

Derste ne öğrendiklerine ilişkin öğrenci görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Atmayı ve tutmayı.”(Ö5)

“El tenisi, basketbol, parkur.” (Ö9)

“Basketbol, futbol, tenis.” (Ö10)

“Güzel parkur yapmayı, basketbol oynamayı ve el tenisi oynamayı öğrendim.” (Ö17)

“Top atma, top tutma.” (Ö33)

“Hedefi vurma, atma ve tutma.” (Ö74)

“Tenis oynamayı, beyzbol oynamayı, basketbol oynamayı.” (Ö84)

“Düzgün atış yapmayı ve sektirmeyi öğrendim.” (Ö114)

“Survivor, bayrak yarışı, basketbol, voleybol.” (Ö132)

“Basketbol, tenis, voleybol, atma tutma, bayrak yarışı, hentbol.” (Ö140)

Çalışmaya katılan öğrencilerin % 13.16 (f:20) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. Bu durum bize FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına ve öğrenilenlerin kalıcılığına da olumlu katkıları olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Katıldığım beden dersinde aktif olmayı öğrendim.” (Ö2)

“Eğlenceliydi. Eğlenmek ve oynamak için her gün yeni oyun, yeni neşeler oldu.” (Ö11)

“Arkadaşlık, oyun vs.” (Ö13)

“Eğlenmek, spor yapmak, kazanma kaybetme önemli değil.” (Ö35)

“Sabırlı, güçlü, kazanmak önemli değil sadece eğlenmemiz ve sabırlı olmamız.” (Ö55)

“Arkadaşlarımla grup halinde hareket etmeyi.” (Ö69)

“Sakin olup, başarılı olmayı öğrendim.” (Ö79)

“Önemli olanın oynamak olduğunu. Kaybetsek bile üzülmemeyi öğrendim.” (Ö80)

“Hocamız bize oyunlar oynattırıp, her şeyi öğretmeye çalışıyor.” (Ö101)

“Sabırlı olmak. Kazanma kaybetme önemli değil.” (Ö108)

“Oynamak önemli değil sadece izlediysek de eğleniriz.” (Ö109)

“Kazanmak ya da yenilmek önemli değil, sadece eğlenmek ve spor yapmak önemli.”(Ö133)

4.3.2.1.2. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 2.Tema Analizi:

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan ikinci tema “Farklılıklar” şeklinde oluşturulmuştur. Bu soruya ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımı Tablo 29’da verilmiştir:

Tablo 29. Katıldıkları DeneySEL Çalışma ile Önceden Katıldığı BES Derslerinin Farklılıklarına İlişkin 5. Sınıf Öğrenci Görüşleri

Kategoriler	f	%
Farklılık vardır	138	90.79
Farklılık yoktur	10	6.58
Farklık konusunda kararsız (Diğer)	4	2.63
Toplam	152	100

Tablo 29’da gösterildiği gibi 5. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %90.79 (f:138) FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre farklı katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Buna rağmen bu öğrencilerin sadece %6,58’i (f:10) “farklılık yoktur” cevabını verirken, %2.63’ü (f:4) farklılık olduğu konusunda kararsız kalmış ya da soruyla ilişkisi olmayan bir cevap vermiştir.

FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olduğu konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok olumludur. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtılar göze çarpmaktadır.

“Farklılık vardır” cevabını veren öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Evet vardı, önceki derslerden daha güzeldi.”(Ö1)

“Var çünkü çok eğlendik ve bitmesini istedim.” (Ö10)

“Evet hepimiz daha rahattık ve çok eğlendik.” (Ö13)

“Evet vardı. Daha eğlenceli ve güzeldi.” (Ö22)

“Evet çok eğlendik ve zaman çok hızlı geçti sanki.” (Ö34)

“Bu oyunlarla daha iyiydi.” (Ö42)

“Çok farklıydı, güzeldi.” (Ö56)

“Evet çok güzeldi. Hiç sıkılmadık, dolu dolu geçti.” (Ö68)

“Evet çünkü daha eğlenceliydi bu ders.” (Ö79)

“Evet var, bu derslerde daha çok eğleniyorum.” (Ö100)

“Böyle her şeyi öğretiyorlar.” (Ö103)

“Evet, bu daha yararlı oldu. FEK daha yararlı oldu.” (Ö127)

“Evet, bu daha yararlı oldu. FEK daha yararlı olduğunu düşünüyorum. FEK daha eğlenceli.” (Ö128)

“Evet, diğerlerine göre daha çok şey öğreniyorum.” (Ö143)

“Evet yenileri eskilerine göre daha iyi.” (Ö150)

Ayrıca bu öğrencilerden bazıları öğretmenleri hakkında olumlu yansıtımlar da yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı ve mutlu olduğu gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Yaradı, hep öğretmenimiz bizimle oynadı.” (Ö59)

“Evet. Öğretmen hep bizimle ilgilendi.” (Ö77)

“Evet. Öğretmen hep yanımızdaydı. O da mutluydu.” (Ö80)

Tablo 29’da FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olmadığını ifade eden 10 öğrenci bulunduğu görülmektedir. Bu öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının da bunu belirleyebileceği, bireysel ilgi ve yönelimleri doğrultusunda, yaşları itibarıyla da soyut olarak düşünememeleri nedeniyle olabileceği, kısa ve kestirme cevaplar vermeleri ya da dersi ciddiye almamalarına bağlı olarak da değişebileceği düşünülmektedir.

“Farklılık yoktur” cevabını veren öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

“Hayır.” (Ö3)

“Yok” (Ö27)

“Yok çünkü hepsinde aynı şeyleri öğretiliyor.” (Ö101)

“Yok, her zamanki gibi.” (Ö105)

“Hayır bence yok.” (Ö106)

Yansıtıcı günlük tutan 4 öğrenci ise bu konuda net bir fikre sahip değildir; ya kararsız kalmış ya da soruyla ilişkisi olmayan bir cevap vermiştir. “Farklılık konusunda kararsız” olan öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

“Var gibi de yok gibi de.” (Ö2)

“Pek değil, orta.” (Ö85)

“Basketbol topu güçlü ve uzun olmamız gerekir.” (Ö109)

“Voleybol topu daha çok eğlenceliydi.” (Ö133)

4.3.2.1.3. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 3.Tema Analizi:

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan üçüncü tema “Etkililik” şeklinde oluşturulmuştur. Bu soruya ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımı Tablo 30’da verilmiştir:

Tablo 30. FEK ile Hazırlanan Ders İçeriklerinin Etkililiğine İlişkin 5. Sınıf Öğrenci Görüşleri

Kategoriler	f	%
İşe Yaradı	149	98.03
İşe Yaramadı	3	1.97
Toplam	152	100

Tablo 30’da gösterildiği gibi, 5. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %98.03 (f:149) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %1.97 (f:3) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir.

FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaradığı konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok olumludur. Çalışmaya katılan öğrencilerin neredeyse tamamı FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtma lar göze çarpmaktadır.

“İşe yaradı” cevabını veren öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Bence hem öğreniyoruz hem de bilgimiz çoğalıyor.” (Ö8)

“İşe yaradı çünkü kazanmak ya da kaybetmek önemli değil sadece öğrenmek ve haksızlık olmadı. Çok güzel oynadık.” (Ö11)

“İşe yaradı çünkü ellerim güçlendi ve tutma hakimiyetim gelişti.” (Ö12)

“Yaradı başka şeyleri nasıl oynayacağımı öğrendim.” (Ö19)

“Yaradı çünkü eğlenceliydi.” (Ö21)

“Evet, işe yaradı, güzel ve eğlenceliydi.” (Ö22)

“Evet, yaradı, oyunlar öğrendim.” (Ö24)

“İşe yaradı çünkü bir şeyler öğrendim.” (Ö25)

“Yaradı çünkü her şeyi öğretiyor.” (Ö27)

“Yaradı yeni ve güzeldi.” (Ö29)

“Yaradı öncekine göre daha iyiydi.” (Ö32)

“Her şey çok düzenliydi ama çok da eğlenceliydi.” (Ö34)

“İşe yaradı çünkü gücümüzü artırdı, enerji verdi, hem de eğlenceliydi.” (Ö35)

“Çok işe yaradı, hayatımı güzelleştirdi.” (Ö38)

“Bence yaradı çünkü çok eğlendim.” (Ö39)

“İşe yaradı, nedeni çok.” (Ö43)

“Yaradı çünkü eğlenceli ve öğretici.” (Ö45)

“Yaradı çünkü herkes eğlendi.” (Ö46)

“İşe yaradı, daha çok oyunlar, yarışlar yapmaya başladık.” (Ö52)

“Evet derste çok eğlendik.” (Ö54)

“İşe yaradı çünkü hem eğlendik hem de gücümüzü artırdı.” (Ö55)

“Yaradı. Arkadaşlarımla da oynayabileceğim bir oyun. ”(Ö57)

“Yaradı çünkü hep beraber oyun oynadık. Kızlar erkekler ayrılmadık. Çok mutluyduk. ”(Ö59)

“İşe yaradı, daha çok oyunlar ve yarışlar yapmaya başladık. ”(Ö60)

“İşe yaradı çünkü konuyu çok güzel anladık ve de eğlendik. ”(Ö65)

“Evet dersimiz daha güzel geçti. ”(Ö66)

“Evet yaradı. Hem çok eğlendik hem de hiç sıkılmadık. Ama çok hızlı geçti. ”(Ö74)

“Yaradı bence çok güzel şeyler yaptık. İlk kez sıkılmadım. ”(Ö77)

“Yaradı çünkü öğretici ve eğlenceli. ”(Ö78)

“İşe yaradı çünkü sakın olup başarmayı öğrendim. ”(Ö79)

“Yaradı çünkü öğrenirken hep birlikte eğlendik. Önceden sıkılıp maç yapardık, şimdi sıkılmadık. ”(Ö80)

“İşe yaradı çünkü hem eğlendik hem de daha güzel vakit geçirdik. ”(Ö108)

“FEK ile derste normal işledik ama daha eğlendik. ”(Ö124)

“FEK ile hazırlanan ders işe yaradı. Daha iyi anladım. ”(Ö131)

“Hem bilgim oluyor hem de spor öğreniyorum. ”(Ö132)

“FEK yeni oyunlar daha eğlenceli, eskisi gibi değil. ”(Ö136)

“Bence işe yaradı, eğlenceli ve eğitilirdi. ”(Ö147)

“Evet işe yarar çünkü günlük hayatta işimize yarayan aktiviteler yaptık. ”(Ö152)

Ayrıca bu öğrencilerden bazıları da, aynı 2. Temada olduğu gibi öğretmen faktörünü öne çıkaran yansıtımlar yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı, daha rahat olduğu ve eğlendiği gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir. Tablo 30’da yer alan öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Öğretmenim de bizimle eğlendi, her şey hazırды, hiç boş kalmadık. ”(Ö10)

“Evet daha eğlenceliydi ve öğretmenim daha rahattı. ”(Ö13)

“Yaradı, öğretmen de yanımızdaydı ve çok eğlendik. ”(Ö50)

“Evet, işe yaradı. Öğretmenimiz konuyu eğlenerek öğretti. ”(Ö56)

“Yaradı çünkü hepimiz çok eğlendik. Öğretmenimiz bile.”(Ö68)

“Yaradı çünkü öğretmenim de çok eğlendi.” (Ö69)

Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %1.97 (f:3) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir. Bu ifadeler incelendiğinde öğrencilerin bireysel deneyimleri ve farklı etkenlerin de bu görüşlerde rol oynadığı açıkça görülmektedir. Bu nedenle, sadece bir öğrencinin doğrudan “İşe yaramadı” cevabını verdiği görülmüştür. Öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Bence yaramadı.”(Ö40)

“İşe yaramadı çünkü survivor oyununun son kısmı olmayabilirdi çünkü çok yoruldum.”(Ö58)

“İşe yaramadı çünkü yaptığımız sporlarda yanlışlarımızı gördük.”(Ö137)

4.3.2.1.4. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 4.Tema Analizi:

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan dördüncü tema “Öneriler” şeklinde oluşturulmuştur. Beden eğitimi ve spor derslerinin işlenişine ait öğrencilerin istek ve önerilerine yer verilen açık uçlu bir soru ile öğrencilerin ders ile ilgili genel görüşleri bu tema altında toplanmıştır. Bu temaya ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımı Tablo 31’de verilmiştir:

Tablo 31. BES Derslerine İlişkin Öneriler - 5. Sınıf Öğrencileri

Kategoriler	f	%
Farklı spor branşları ile devam edilsin	123	80.92
Aynı içeriklerle devam edilsin	29	19.08
Toplam	152	100

Tablo 31’de belirtildiği üzere, 5. sınıf öğrencilerinin %19.08 (f:29) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, ders içeriklerine aynen devam edilmesini istediklerini ve bu etkinliklerle dersin çok verimli ve eğlenceli geçtiğini belirtmişlerdir.

Öte yandan 5. sınıf öğrencilerinin %80.92 (f:123) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, farklı spor branşları ile devam etmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu temanın tam olarak istenilen bilgiyi yansıtmaktan ziyade, öğrenciler tarafından genel olarak deneyimlemek istedikleri spor branşlarını yansıttıkları gözlenmiştir. Ders içeriğini değil, yaptıkları spor branşını değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır.

5. sınıf öğrencilerinin %19.08 (f:29) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, ders içeriklerine aynen devam edilmesini istediklerini ve bu etkinliklerle dersin çok verimli ve eğlenceli geçtiğini belirtmişlerdir.

İçeriğin aynı kalması yönünde olan öğrenci görüşlerinden bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

“Bu oyunlar iyi bence.” (Ö10)

“Aynen devam edilsin.” (Ö34)

“Aynı kalsın.” (Ö38)

“Aynı kalabilir.” (Ö63)

“Böyle etkinliklere devam edilmeli.” (Ö65)

“Eğlenceli etkinliklere her ders devam edilmeli.” (Ö66)

“Aynı olsun bugünkü gibi.” (Ö71)

“Aynı şeyler olsa güzel olur.” (Ö74)

“Aynı olabilir bundan sonra da.” (Ö77)

“Bunlar yeter.” (Ö95)

“Hiçbir şey. Yapılıyor zaten çünkü.” (Ö103)

“Aynı kalsın.” (Ö126)

“Aynı kalabilir.” (Ö140)

Tablo 31’de sunulduğu gibi, 5. sınıf öğrencilerinin %80.92 (f:123) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, farklı spor branşları ile devam etmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu temanın tam olarak istenilen bilgiyi yansıtmaktan ziyade, öğrenciler tarafından genel olarak deneyimlemek

istedikleri spor branşlarını yansıttıkları gözlenmiştir. Ders içeriğini değil, yaptıkları spor branşını değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır. Farklı spor dallarının yapılabileceğini düşünen öğrenci görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Okçuluk, yüzme.” (Ö84)

“Badminton.” (Ö91)

“Don- ateş.” (Ö92)

“Yüzme, tenis, güreş misal.” (Ö110)

“Daha çok parkur yapılabilirdi.” (Ö112)

“Futbol vb.” (Ö113)

“Hentbol oynanabilir.” (Ö114)

“Az koşmalı şeyler.” (Ö119)

“Yüzme.” (Ö123)

“Az koşmalı, az top sektirmeli şeyler.” (Ö130)

“Başka daha az koşmalı oyunlar.” (Ö131)

“Bize daha çok futbol ve basketbol oynatılabilir.” (Ö135)

“Yüzme, boks.” (Ö136)

“Koşu yarışı ve balık yakalamaca.” (Ö146)

“Tenis, okçuluk, voleybol.” (Ö147)

“Okçuluk, voleybol, boççe.” (Ö151)

4.3.2.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular

Yansıtıcı günlüklerin analiz ve değerlendirmeleri daha açıklayıcı olması amacıyla belirlenen temalar üzerinden yapılmıştır.

4.3.2.2.1. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 1.Tema Analizi:

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan birinci tema “Öğrendiklerim” şeklinde oluşturulmuştur. Bu soruya ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımı Tablo 32’de verilmiştir:

Tablo 32. Katıldıkları Deneysel Çalışmada Öğrendiklerine İlişkin 7. Sınıf Öğrenci Görüşleri

Kategoriler	f	%
Spor branşları	77	85.55
Evrensel ve etik değerler	13	14.45
Toplam	90	100

Tablo 32 incelendiğinde, 7. sınıf öğrencilerinin çoğu % 85.55 (f:77) FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini spor branşının adını ya da o branşa ait kazanımlar vererek yansıttıkları görülmektedir. Bununla beraber, bazı öğrenciler % 14.45 (f:13) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir.

7. sınıf öğrencilerinin çoğu % 85.55 (f:77), FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini anlatmak için tek tek yaptıkları spor dallarının isimlerini ya da o alanla ilgili terimleri vermişlerdir. Genel olarak öğrenciler ders içinde gerçekleştirilen etkinliklerin isimlerini vererek, doğrudan bilgi vermişlerdir.

Derste ne öğrendiklerine ilişkin öğrenci görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Tenisin nasıl oynandığını öğrendim.” (Ö1)

“Top atma, tutma, manşet, servis.” (Ö10)

“Top atma, tutma, manşet, smaç, servis, parmak pas.” (Ö13)

“Top atma tutma, servis, turnike.” (Ö21)

“Voleybol.” (Ö30)

“Basketbol pasları vb.” (Ö31)

“Masa tenisi oynamayı ve kurallarını öğrendim..” (Ö37)

“Raketle topu istediğim yere nasıl göndereceğimi öğrendim.” (Ö42)

“Top atma, tutmayı.” (Ö64)

“Masa tenisi oynamayı ve voleybol oynamayı öğrendim..”(Ö78)

Tablo 32’den anlaşılacağı üzere, çalışmaya katılan öğrencilerin % 14.45 (f:13) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. Bu durum bize FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına ve öğrenilenlerin kalıcılığına da olumlu katkıları olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Başka spor aktivitelerine yatkın olduğumu.”(Ö4)

“Sağlıklı olmayı ve sporun güzel bir şey olduğunu.”(Ö32)

“Sportif yönden geliştim, sosyalleşmeme yardımcı oldu.”(Ö33)

“Eğlenceli vakit geçirmeyi öğrendim.”(Ö36)

“Sporun rekabet olmadığını ve kaybetsek bile öğrendiğimizi.”(Ö41)

“Sportif bir insan olduğumu.”(Ö58)

“Maç esnasında takım arkadaşlarımızla sürekli iletişimde kalmam gerektiğini öğrendim. Konuşmadığımızda hep kaybettik.”(Ö60)

“Sporun hem sağlıklı hem de birleştirici olduğunu öğrendik.”(Ö90)

4.3.2.2.2. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 2.Tema Analizi:

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan ikinci tema “Farklılıklar” şeklinde oluşturulmuştur. Bu soruya ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımı Tablo 33’de verilmiştir:

Tablo 33. Katıldıkları Deneyisel Çalışma ile Önceden Katıldığı BES Derslerinin Farklılıklarına İlişkin 7. Sınıf Öğrenci Görüşleri

Kategoriler	f	%
Farklılık vardır	84	93.34
Farklılık yoktur	5	5.55
Farklık konusunda kararsız	1	1.11
Toplam	90	100

Tablo 33’den anlaşılacağı gibi, 7. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %93.34 (f:84) FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre farklı katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Buna rağmen bu öğrencilerin sadece

%5.55'i (f:5) "farklılık yoktur" cevabını verirken, yalnızca %1.11'ü (f:1) farklılık olduğu konusunda kararsız kalmıştır.

FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olduğu konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok olumludur. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtma lar göze çarpmaktadır.

"Farklılık vardır" cevabını veren öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

"Vardı, çok daha fazla eğlendik ve öğrendik.." (Ö1)

"Fark vardı bence, daha hızlı öğrendik." (Ö5)

"Evet vardır. çok farklılık vardır." (Ö20)

"Evet vardı, fazlasıyla vardı." (Ö25)

"Önceki beden eğitimlere göre daha iyi." (Ö33)

"Evet vardır. Çünkü arkadaşlarımla vakit geçiriyorum." (Ö34)

"Vardı, çünkü bunun gibi oyunlar oynamadık." (Ö35)

"Evet vardır. Bu daha eğlenceliydi, daha kolay anladım." (Ö40)

"Evet vardır, harika." (Ö43)

"Evet vardır. Çok fark var." (Ö45)

"Vardır hem de çok vardır. Ortama göre değişti." (Ö49)

"Bence çok fark vardı, bu tarzda hepimiz derste etkindik ve hepimiz çok eğlendik." (Ö51)

"Bence var mesela, ilkokulda bunları öğrenemiyorduk ama 7. Sınıfta daha değişik şeyler öğrendik." (Ö55)

"Vardır, daha eğlenceliydi." (Ö60)

"Vardı, daha çok eğlendik." (Ö68)

"Vardı, hiç olmadığımız kadar derste aktif olduk ve çok eğlendik." (Ö70)

"Bence fark vardı, çok eğlendik." (Ö73)

"Vardır çünkü başka şeyler de öğretiliyor." (Ö75)

"Vardı, voleybolu hızlı öğrendik." (Ö84)

“Çok farkı vardı, çok iyiydi, abartısız süperdi.” (Ö88)

Ayrıca bu öğrencilerden bazıları öğretmenleri ve sınıf ortamı hakkında da olumlu yansıtımlar da yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı ve mutlu olduğu gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir. Sınıf ortamındaki olumlu yansıtımlar ve dersin işlenişinde öğrencilerin dikkatlerini çeken “düzenli” olması ise kazanımların gerçekleştirildiği, FEK ile hazırlanan içeriğin dersi daha sistematik hale getirdiği ve öğretimin kalıcı olduğu yönünde yorumlanabilir.

Öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Her şey planlıydı, daha iyiydi.” (Ö6)

“Önceki beden eğitimlere göre daha iyi.” (Ö33)

“Öğretmenimiz her şeyi önceden planladığı için, hem biz hem de onlar daha rahattı.” (Ö39)

“Evet vardı. Sanki öğretmen bile daha iyiydi, zaman çok hızlı geçti.” (Ö41)

“Vardı, öğretmenler daha rahattı.” (Ö52)

“Vardı, her şey daha düzenliydi.” (Ö53)

“Var, kesinlikle daha düzenli ve eğlenceli.” (Ö69)

“Farklıdır çünkü sınıfça çok eğlendik, kimse dışarıda kalmadı.” (Ö90)

FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olmadığını ifade eden 5 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının da bunu belirleyebileceği, bireysel ilgi ve yönelimleri doğrultusunda, kısa ve kestirme cevaplar vermeleri ya da dersi ciddiye almamalarına bağlı olarak da değişebileceği düşünülmektedir. “Farklılık yoktur” cevabını veren öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Hayır, yok.” (Ö2)

“Yok” (Ö31)

“Yoktur.” (Ö32), (Ö56)

“Hayır, olmadı çünkü hayatımda ilk defa oynadım.” (Ö72)

Yansıtıcı günlük tutan 1 öğrenci ise bu konuda net bir fikre sahip değildir; ya kararsız kalmış ve bu konuda aşağıdaki gibi bir cevap vermiştir. “Farklılık konusunda kararsız” olan öğrencinin bu konuya ilişkin görüşü şöyledir:

“Sayılır.” (Ö22)

4.3.2.2.3. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 3.Tema Analizi:

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan üçüncü tema “Etkililik” şeklinde oluşturulmuştur. Bu soruya ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımı Tablo 34’de verilmiştir:

Tablo 34. FEK ile Hazırlanan Ders İçeriklerinin Etkililiğine İlişkin 7. Sınıf Öğrenci Görüşleri

Kategoriler	f	%
İşe Yaradı	86	95.56
İşe Yaramadı	4	4.44
Toplam	90	100

Tablo 34’de görüldüğü gibi 7. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %95.56 (f:86) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %4.44 (f:4) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir.

FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaradığı konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok olumludur. Çalışmaya katılan öğrencilerin neredeyse tamamı FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtılar göze çarpmaktadır.

“İşe yaradı” cevabını veren öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

“Bayağı işe yaradı bence çok hızlı öğrendik. ”(Ö5)

“Çok işe yaradı, hemen öğrendim ve zaman hiç geçmesin istedim. ”(Ö6)

“İşe yaradı bence, eğlenerek öğrendik. “Yaradı çünkü öğretici ve eğlenceli. ”(Ö7)

“Evet işe yaradı, hem eğlendik, hem öğrendik. ”(Ö10)

“Evet işe yaradı çünkü çok eğlendik. ”(Ö17)

“Evet işe yaradı, çok eğlendik hem de öğrendik. ”(Ö18)

“Eğlenceliydi, sevdim. ”(Ö22)

“Evet çok şey öğrendik. ”(Ö28)

“Yaradı çünkü spor dalı öğrendim. ”(Ö34)

“Evet yaradı, oynamak istediğim oyunu öğrendim. ”(Ö36)

“Yaradı farklı şeyler öğrendim. ”(Ö37)

“Evet işe yaradı, voleybol oynamayı eğlenceli bir şekilde öğrendik. ”(Ö39)

“Çok ama çok eğlendim. Beden eğitimi dersi hiç bitmesin istedim. ”(Ö48)

“Evet çünkü bayağı eğlendik, güldük. Çok farklı şeyler öğrendik. ”(Ö49)

“Bence çok işe yaradı, hem bize etkinlik oldu hem de yeni şeyler öğrendik. ”(Ö51)

“Çok işe yaradı, hiç sıkılmadım. ”(Ö53)

“Kesinlikle çok işe yaradı, keşke hep böyle olsa. ”(Ö68)

“Yaradı bence, farklılık oldu, eğlendik. ”(Ö70)

“Evet işe yaradı çünkü reflekslerimizin kuvvetlenmesini sağladı. ”(Ö78)

“Yaradı. Çünkü beraber çalışarak, eğlenceli vakit geçiriyoruz. ”(Ö83)

Ayrıca birçok öğrenci aynı 2. Temada olduğu gibi öğretmen faktörünü öne çıkaran yansıtma yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı, daha rahat olduğu ve eğlendiği gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu gösteren bir işaret olarak değerlendirilebilir. Bunun yanı sıra dersin işleniş, düzeni ve planlanması hakkında da birçok olumlu yansıtma göze çarpmaktadır.

Öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Evet işe yaradı, çok eğlendik öğretmenle beraber. ”(Ö13)

“Evet işe yaradı, sınıfça gerçekten çok eğlendik. Aynı zamanda beden öğretmenimiz de bizimle aynı duyguları paylaştı. ”(Ö19)

“Evet işe yaradı, çok eğlendik. Öğretmen de çok eğlendi. ”(Ö20)

“İşe yaradı evet, öğretmen de çok eğlendi. ”(Ö25)

“Yaradı çünkü her şey çok düzenliydi, zaman hızlıca geçti. ”(Ö40)

“Yaradı, çünkü sınıfça eğlendik, hep oyun oynadık ama sonra öğretmenim “bir bakın dedi ne çok şey öğrenmişiz”. Çok haklı. ”(Ö41)

“İşe yaradı. Çok eğlendik, öğretmenimiz de çok eğlendi. ”(Ö45)

“İşe yaradı çok eğlendik, düzenliydi, rahattı. ”(Ö50)

“Yaradı, manşet ve parmak pası hiç bu kadar kolay ve eğlenceli öğreten birini tanımıyorum. ”(Ö60)

“İşe yaradı çünkü eğlendik öğretmenle. ”(Ö64)

“Evet işe yaradı. Hem biz hem de öğretmenimiz eğlendi. ”(Ö67)

“Evet işe yaradı, güldük eğlendik. Hocamız da eğlendi. ”(Ö85)

“İşe yaradı, eğlendik, güldük, çok güzeldi. Beden öğretmeni de eğlendi. ”(Ö88)

“Yaradı çünkü böyle işleyince her şey yolundadır, bir de çok eğlenceli ve rahattır. ”(Ö90)

Tablo 34’e göre, çalışmaya katılan az sayıda öğrenci ise %4.44 (f:4) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir. Bu ifadeler incelendiğinde öğrencilerin bireysel deneyimleri ve farklı etkenlerin de bu görüşlerde rol oynadığı açıkça görülmektedir.

Sadece bir öğrencinin doğrudan “İşe yaramadı” cevabını verdiği görülmüştür. Öğrencilerin bu konuya ilişkin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“İşe yaramadı. ”(Ö72)

“Yaramadı. Çünkü oynamayı biliyordum. ”(Ö79)

“Hayır çünkü oynamayı biliyordum. ”(Ö80)

“Hayır yaramadı. Çünkü oynamayı biliyordum. ”(Ö81)

4.3.2.2.4. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 4.Tema Analizi:

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan dördüncü tema “Öneriler” şeklinde oluşturulmuştur. Beden eğitimi ve spor derslerinin işlenişine ait öğrencilerin istek ve önerilerine yer

verilen açık uçlu bir soru ile öğrencilerin ders ile ilgili genel görüşleri bu tema altında toplanmıştır. Bu temaya ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımı Tablo 35’te verilmiştir:

Tablo 35. BES Derslerine İlişkin Öneriler - 7. Sınıf Öğrencileri

Kategoriler	f	%
Farklı spor branşları ile devam edilsin	66	73.33
Aynı içeriklerle devam edilsin	24	26.67
Toplam	90	100

Tablo 35’ten de anlaşılabacağı üzere, 7. sınıf öğrencilerinin %26.67 (f:24) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, ders içeriklerine aynen devam edilmesini istediklerini ve bu etkinliklerle dersin çok verimli ve eğlenceli geçtiğini belirtmişlerdir. Öte yandan 7. sınıf öğrencilerinin %73.33 (f:66) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, farklı spor branşları ile devam etmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu temanın tam olarak istenilen bilgiyi yansıtmaktan ziyade, öğrenciler tarafından genel olarak deneyimlemek istedikleri spor branşlarını yansıttıkları gözlenmiştir. Ders içeriğini değil, yaptıkları spor branşını değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır.

7. sınıf öğrencilerinin %26.67 (f:24) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, ders içeriklerine aynen devam edilmesini istediklerini ve bu etkinliklerle dersin çok verimli ve eğlenceli geçtiğini belirtmişlerdir.

İçeriğin aynı kalması yönünde olan öğrenci görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Hep böyle yapsak yeter bence.” (Ö5)

“Bence gayet güzeldi.” (Ö6)

“Seneye de böyle ders işlese yeter.” (Ö7)

“Aynı kalsın.” (Ö8)

“Böyle iyi.” (Ö26)

“Yapılmaz aynı kalsın.” (Ö30)

“Bence ders sayısı artmalı, biz çok eğlendik bu yüzden hep olsun isteriz.”(Ö39)

“Bu zaten çok değişikti, öyle kalabilir.”(Ö40)

“Bu 2 ayda yapılanlar çok güzel geçti. Keşke hep böyle olsa.”(Ö41)

“Bu etkinlikler bence her gün olmalı.”(Ö51)

“Basketbolu da böyle öğretmeliler bence.”(Ö53)

“Ekstra bir şeye gerek yok bence.”(Ö60)

“Başka bir şeye gerek yok, öğretmenimiz seneye de böyle yapar umarım.”(Ö70)

“Bu şekilde diğer sporları öğrenebiliriz.”(Ö90)

7. sınıf öğrencilerinin %73.33 (f:66) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, farklı spor branşları ile devam etmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu temanın tam olarak istenilen bilgiyi yansıtmaktan ziyade, öğrenciler tarafından genel olarak deneyimlemek istedikleri spor branşlarını yansıttıkları gözlenmiştir. Ders içeriğini değil, yaptıkları spor branşını değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır. Farklı spor dallarının yapılabileceğini düşünen öğrenci görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir:

“Badminton olabilir.”(Ö2)

“Fileyle beraber daha çok voleybol oynamak.”(Ö13)

“Okçuluk ile alakalı şeyler.”(Ö16)

“Golf.”(Ö23)

“Daha değişik etkinlikler yapılabilir.”(Ö32)

“Futbol sahası olabilir, tenis sahası olabilir.”(Ö33)

“Bence maç ya da farklı şeyler yapılabilir.”(Ö38)

“Takımsal farklı oyunlarla öğrenciler tanıştırılabilir. Farklı, az bilinen sporlarla öğrenciler eğlendirilebilir.”(Ö42)

“Voleybol maçı.”(Ö43)

“Üç adım atlama.”(Ö48)

“Yüzme.”(Ö49)

“Hep futbol oynansın.”(Ö50)

“Beden dersinde serbest bırakıldığında badminton vb. şeylerin bence kurulması lazım.”(Ö55)

“Herkesin aynı sporu yapmasındansa istediğimiz sporu yapmamız daha iyi olur. ”(Ö56)

“Herkes farklı sporlarla uğraşabilir, yapabilir. ”(Ö57)

“Basketbol maçı. ”(Ö63)

“Voleybol oynayalım. Serbest kalalım. Beden dersinde resim dersi iyi olabilir. ”(Ö72)

“Daha önce hiç yapmadığımız sporları yapabiliriz. ”(Ö74)

“Futbol oynayabilirim, basketbol izleyebilirim. ”(Ö75)

“Hep voleybol oynayabilirim. ”(Ö79)

“Birbirimizle turnuva yapılabilir. ”(Ö83)

“Yüzmeyi öğrenmeyi isterim. ”(Ö84)

4.4. ARAŞTIRMANIN BİRİNCİ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN YORUMLAR

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK’nın kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?” sorusunu yanıtlamak üzere araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin kullanmakta oldukları öğretim programı ve FEK hakkındaki görüş ve düşüncelerine ilişkin yorumlar aşağıda sunulmuştur.

Araştırmanın başında araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin kullanmakta oldukları öğretim programı ve FEK hakkındaki görüş ve düşünceleri odak grup görüşmeleri aracılığıyla toplanmıştır. Bu veriler araştırma problemi kapsamında ihtiyaç analizi niteliğinde kullanılmıştır.

Araştırmacı ve bir beden eğitimi ve spor dersi öğretmeni tarafından Odak Grup Görüşmelerinde araştırma evrenini temsilen alınan örneklemle 7 ayrı grupta ve toplam 16 beden eğitimi ve spor dersi branş öğretmeni ile görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler ortalama birer saat sürmüştür. Görüşmeler sonucunda mevcut durum beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bakış açısından da analiz edilerek veri çeşitliliği sağlanmış ve araştırmaya boyutluluk kazandırılmıştır. Öncelikle odak grup görüşmelerine katılan beden eğitimi ve spor Dersi öğretmenlerinin ortaokulda geçirdikleri hizmet sürelerine bakılmıştır.

Odak grup görüşmeleri neticesinde ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinden elde edilen veriler incelenerek öğretmenlerin kullanmakta oldukları öğretim programı ve FEK hakkındaki görüş ve düşünceleri öncelikle kodlar daha sonra ise farklı temalar ve kategoriler altında gruplandırılmıştır. Ulaşılan veriler sonucunda ortaya çıkan 4 ana tema şöyledir:

1. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri
2. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımının Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri
3. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımındaki Eksikliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri
4. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde FEK'nın Kullanımına İlişkin Öneriler

4. 5. ARAŞTIRMANIN İKİNCİ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN YORUMLAR

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “FEK'nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi nedir?” sorusunu yanıtlamak üzere deneysel bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışmada kullanılan Gözlem Formları için uzman görüşü alınmış ve ders planları yapılmıştır. Akabinde ön test uygulanarak, 8 haftalık çalışma başlatılmış ve son testin uygulanması ile toplamda 10 hafta süren çalışma sona ermiştir. FEK kullanılarak hazırlanan ders planlarının deney gruplarını oluşturan 5. ve 7. sınıf seviyelerindeki birer şubeye çalışmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından uygulanmasına bağlı olarak, FEK'nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin nasıl değişim gösterdiği incelenmiştir.

FEK Sarı Kartlar Grubu 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir. Deney gruplarında FEK'nda yer alan yönlendirmelere birebir uyulmuş ve tüm planlamalar seçilen FEK kullanılarak yapılmışken; kontrol gruplarında ise dersin işlenişi tamamen beden eğitimi ve spor dersi öğretmenine bırakılmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “FEK’nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi nedir?” sorusu aşağıdaki üç başlık altında sunulmuştur:

1. Deney gruplarının ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Kontrol gruplarının ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

4.5.1. Deney Gruplarının Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum

Bu araştırmada FEK’nı hem Sarı hem de Mor Kartlar grubu ile ele alan bütünsel bir araştırma hedeflendiği için araştırmanın örneklemini de iki farklı deney ve kontrol grubu oluşturmuştur. Bu çerçevede FEK Sarı Kartlar Grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir. Her iki deney grubu için de gerekli analizler ayrı ayrı yapılmıştır. Araştırmanın daha anlaşılabilir kılınması amacıyla elde edilen bulgular da FEK Sarı Kartlar Grubu (5. sınıf) ve FEK Mor Kartlar Grubu (7. sınıf) olarak sunulmuştur.

4.5.1.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Deney Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Hakkında Yorum

“FEK Sarı Kartlar Grubu 5. Sınıf Deney Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların deney grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 1 ve Gözlemci 2’den elde edilen verilere t-Testi uygulanmıştır. Her iki gözlemci tarafından elde edilen bulgular ayrı ayrı değerlendirilmiş ve sonuçlar arasında ortaya çıkan benzerlik sayesinde genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Birinci gözlemci tarafından FEK Sarı Kartlar grubunun incelendiği 5. Sınıf deney grubunda yer alan 33 öğrencinin ön test puan ortalaması $\bar{X}=2.68$ ve son test puan

ortalaması ise $\bar{X}=4.27$ olarak bulunmuştur. Benzer şekilde ikinci gözlemci tarafından FEK Sarı Kartlar grubunun incelendiği 5. Sınıf deney grubunda yer alan 33 öğrencinin ön test puan ortalaması $\bar{X}=2.64$ ve son test puan ortalaması ise $\bar{X}=4.08$ olarak bulunmuştur.

Birinci gözlemci tarafından FEK Sarı Kartlar grubunun incelendiği 5. Sınıf deney grubunda ön test ve son test puanları kullanılarak yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda 5. Sınıf deney grubu öğrencilerinin ön test ve son testten aldıkları puan ortalamaları arasında son test lehine anlamlı fark bulunmuştur. İkinci gözlemci tarafından FEK Sarı Kartlar grubunun incelendiği 5. Sınıf deney grubunda ön test ve son test puanları kullanılarak yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda 5. Sınıf deney grubu öğrencilerinin ön test ve son testten aldıkları puan ortalamaları arasında son test lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Her iki gözlemci tarafından yapılan gözlemlerin sonuçlarına göre deney grubunda FEK Sarı Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede artırdığı söylenebilir.

4.5.1.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Deney Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Hakkında Yorum

“FEK Mor Kartlar Grubu 7. Sınıf Deney Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 7. Sınıfların deney grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 3 ve Gözlemci 4’den elde edilen verilere t-Testi uygulanmıştır. Her iki gözlemci tarafından elde edilen bulgular ayrı ayrı değerlendirilmiş ve sonuçlar arasında ortaya çıkan benzerlik sayesinde genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Üçüncü gözlemci tarafından FEK Mor Kartlar grubunun incelendiği 7. Sınıf deney grubunda yer alan 30 öğrencinin ön test puan ortalaması $\bar{X}=2.37$ ve son test puan ortalaması ise $\bar{X}=4.41$ olarak bulunmuştur. Dördüncü gözlemci tarafından FEK Mor Kartlar grubunun incelendiği 7. Sınıf deney grubunda yer alan 30 öğrencinin ön test puan ortalaması $\bar{X}=2.28$ ve son test puan ortalaması ise $\bar{X}=3.96$ olarak bulunmuştur.

Üçüncü gözlemci tarafından FEK Mor Kartlar grubunun incelendiği 7. Sınıf deney grubunda ön test ve son test puanları kullanılarak yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda deney grubu öğrencilerinin ön test ve son testten aldıkları puan ortalamaları arasında son test lehine anlamlı fark bulunmuştur. Dördüncü gözlemci tarafından FEK Mor Kartlar grubunun incelendiği 7. Sınıf deney grubunda ön test ve son test puanları kullanılarak yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda da deney grubu öğrencilerinin ön test ve son testten aldıkları puan ortalamaları arasında son test lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Her iki gözlemci tarafından yapılan gözlemlerin sonuçlarına göre deney grubunda FEK Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede artırdığı söylenebilir.

4.5.2. Kontrol Gruplarının Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum

Araştırmada FEK’ni hem Sarı hem de Mor Kartlar grubu ile ele alan bütünsel bir araştırma hedeflendiği için araştırmanın örneklemini de iki farklı deney ve kontrol grubu oluşturmuştur. Bu çerçevede FEK Sarı Kartlar grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir. Her iki kontrol grubu için de gerekli analizler ayrı ayrı yapılmıştır. Araştırmanın daha anlaşılabilir kılınması amacıyla elde edilen bulgular da FEK Sarı Kartlar grubu (5. sınıf) ve FEK Mor Kartlar grubu (7. sınıf) olarak sunulmuştur.

4.5.2.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Kontrol Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum

“5. Sınıf Kontrol Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 1 ve Gözlemci 2’den elde edilen verilere t-Testi uygulanmıştır. Her iki gözlemci tarafından elde edilen bulgular ayrı ayrı değerlendirilmiş ve sonuçlar arasında ortaya çıkan benzerlik sayesinde genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Birinci gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda 5. Sınıf kontrol grubunda yer alan 33 öğrencinin ön test puan ortalaması $\bar{X}=1.85$ ve son test puan ortalaması ise $\bar{X}=2.31$ olarak bulunmuştur. İkinci gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda ise benzer şekilde 5. Sınıf kontrol grubunda yer alan 33 öğrencinin ön test puan ortalaması $\bar{X}=1.79$ ve son test puan ortalaması ise $\bar{X}=2.36$ olarak bulunmuştur.

Birinci gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda 5. Sınıf kontrol grubunda ön test ve son test puanları kullanılarak yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son testten aldıkları puan ortalamaları arasında son test lehine anlamlı fark bulunmuştur. İkinci gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda ise benzer şekilde 5. Sınıf kontrol grubunda ön test ve son test puanları kullanılarak yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda da benzer şekilde, kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son testten aldıkları puan ortalamaları arasında son test lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Her iki gözlemci tarafından yapılan gözlemlerin sonuçlarına göre kontrol grubunda FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini çok az derecede artırdığı söylenebilir.

4.5.2.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Kontrol Grubu Ön Testleri Ve Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum

“7. Sınıf Kontrol Grubu ön testleri ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 7. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 3 ve Gözlemci 4’den elde edilen verilere t-Testi uygulanmıştır. Her iki gözlemci tarafından elde edilen bulgular ayrı ayrı değerlendirilmiş ve sonuçlar arasında ortaya çıkan benzerlik sayesinde genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Üçüncü gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda 7. Sınıf kontrol grubunda yer alan 31 öğrencinin ön test puan ortalaması $\bar{X}=2.16$ ve son test puan ortalaması ise $\bar{X}=2.68$ olarak bulunmuştur. Dördüncü gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda ise benzer şekilde 7. Sınıf kontrol grubunda yer alan 31 öğrencinin ön test puan ortalaması $\bar{X}=2.14$ ve son test puan ortalaması ise $\bar{X}=2.72$ olarak bulunmuştur.

Üçüncü gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda 7. Sınıf kontrol grubunda ön test ve son test puanları kullanılarak yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda

kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son testten aldıkları puan ortalamaları arasında son test lehine anlamlı fark bulunmuştur. Dördüncü gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda ise yine benzer şekilde 7. Sınıf kontrol grubunda ön test ve son test puanları kullanılarak yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonucunda kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son testten aldıkları puan ortalamaları arasında son test lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Her iki gözlemci tarafından yapılan gözlemlerin sonuçlarına göre kontrol grubunda FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini çok az derecede artırdığı söylenebilir.

4.5.3. Deney Grupları Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum

Bu araştırmada FEK'nı hem Sarı hem de Mor Kartlar grubu ile ele alan bütünsel bir araştırma hedeflendiği için araştırmanın örneklemini de iki farklı deney ve kontrol grubu oluşturmuştur. Bu çerçevede FEK Sarı Kartlar grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir. Her iki kontrol grubu için de gerekli analizler ayrı ayrı yapılmıştır. Araştırmanın daha anlaşılabilir kılınması amacıyla elde edilen bulgular da FEK Sarı Kartlar grubu (5. sınıf) ve FEK Mor Kartlar grubu (7. sınıf) olarak sunulmuştur.

4.5.3.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Deney Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum

“5. Sınıf deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 5. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 1 ve Gözlemci 2'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmıştır. Her iki gözlemci tarafından elde edilen bulgular ayrı ayrı değerlendirilmiş ve sonuçlar arasında ortaya çıkan benzerlik sayesinde genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Birinci gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda 5. Sınıf deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin son testten aldıkları puanların aritmetik ortalamaları

sırasıyla $\bar{X}=4.27$ ve $\bar{X}=2.31$ olarak hesaplanmıştır. Her iki grubun aldıkları son test puan ortalamaları kullanılarak yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucunda her iki grubun son test puan ortalamaları arasında 5. Sınıf deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

İkinci gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda ise benzer şekilde 5. Sınıf deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin son testten aldıkları puanların aritmetik ortalamaları sırasıyla $\bar{X}=4.08$ ve $\bar{X}=2.36$ olarak hesaplanmıştır. Her iki grubun aldıkları son test puan ortalamaları kullanılarak yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucunda her iki grubun son test puan ortalamaları arasında 5. Sınıf deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Her iki gözlemci tarafından yapılan gözlemlerin sonuçlarına göre deney grubunda FEK Sarı Kartlar grubu kullanılarak ders işlemiş olan 5. Sınıf deney grubunun kontrol grubuna göre çok daha başarılı olduğu belirlenmiştir. 5. Sınıf kontrol grubunda FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini çok az derecede artırdığı söylenebilir. Bu nedenle öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin artırılmasında FEK'nın kullanılmasının önemli derecede etkili olduğu söylenebilir.

4.5.3.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Deney Ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Fark Hakkında Yorum

“7. Sınıf deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusunun cevabı için 7. Sınıfların kontrol grubunda gözlem formunu dolduran Gözlemci 3 ve Gözlemci 4'den elde edilen verilere t-Testi uygulanmıştır. Her iki gözlemci tarafından elde edilen bulgular ayrı ayrı değerlendirilmiş ve sonuçlar arasında ortaya çıkan benzerlik sayesinde genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Üçüncü gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda 7. Sınıf deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin son testten aldıkları puanların aritmetik ortalamaları sırasıyla $\bar{X}=4.41$ ve $\bar{X}=2.68$ olarak hesaplanmıştır. Her iki grubun aldıkları son test puan ortalamaları kullanılarak yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucunda her iki grubun

son test puan ortalamaları arasında 7. Sınıf deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Dördüncü gözlemci tarafından yapılan gözlemler sonucunda ise 7.sınıf deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin son testten aldıkları puanların aritmetik ortalamaları sırasıyla $\bar{X}=3.96$ ve $\bar{X}=2.72$ olarak hesaplanmıştır. Her iki grubun aldıkları son test puan ortalamaları kullanılarak yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucunda her iki grubun son test puan ortalamaları arasında 7. Sınıf deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Her iki gözlemci tarafından yapılan gözlemlerin sonuçlarına göre deney grubunda FEK Mor Kartlar grubu kullanılarak ders işlemiş olan 7. Sınıf deney grubunun kontrol grubuna göre çok daha başarılı olduğu belirlenmiştir. 7. Sınıf kontrol grubunda FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini çok az derecede artırdığı söylenebilir. Bu nedenle öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin artırılmasında FEK'nın kullanılmasının önemli derecede etkili olduğu söylenebilir.

4.6. ARAŞTIRMANIN ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEMİNE İLİŞKİN YORUMLAR

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “FEK'nın kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” sorusunu yanıtlamak üzere araştırmanın deney gruplarında yer alan öğrencilerden toplanan yansıtıcı günlüklerden yararlanılmıştır. Uygulama sürecinde araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinden, çalışmanın gelişimi ve öğrencilerin çalışmaya karşı sahip oldukları görüşleri ortaya çıkarmak amacıyla çalışmanın gerçekleştirildiği her dersten sonra ve gönüllülük esasına göre yansıtıcı günlük tutmaları istenmiştir. Deney grubunda yer alan öğrencilerden 8 uygulama haftasının sonunda toplam 242 adet günlük kaydı elde edilmiştir. FEK kullanarak hazırlanan ders içeriklerine karşı öğrencilerin duygu, görüş ve düşünceleri ve bu yöntemle yazıya geçirilmiş ve kayıt altına alınmıştır.

Uygulamaya katılan öğrencilerin yansıtıcı günlüklerinde yazdıkları ifadelerden elde edilen veriler ışığında çalışmaya katılan öğrencilerin, FEK ile hazırlanan beden eğitimi ve spor derslerinde, çalışmanın yapılmadığı derslere göre çok daha fazla eğlendikleri ve

öğrenme ortamının çok olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Kullanılan yansıtıcı günlük analizlerinden anlaşıldığı kadarıyla öğrencilerin deneysel çalışmanın uygulandığı derslere karşı görüşlerinin çok olumlu, eğlenceli ve etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Benzer şekilde sonuçlar farklı çalışmalarda da alınmıştır. Bu konuda ilk çalışmalardan birini gerçekleştiren Spode (1997) yaptığı çalışmada, FEK'nın türetildiği TOPs ile işlenen derslerde öğrenci motivasyonunun çok yüksek olduğunu ve öğrencilerin ders içi etkinliklere daha fazla katıldıklarını ifade ederken, aynı şekilde Lawrence (2003) derslerde uygulanan TOPs programının öğrencilerin Beden Eğitimi dersine katılımı artırdığını ifade etmiştir. Ülkemizde ise bazı çalışmalar sonucunda ortak sonuca varılmıştır. Örneğin Eleser (2019) yaptığı çalışmada; öğrencilerin derse katılım oranındaki artış, ders zamanının daha etkin kullanılması, öğrencilerin esenliği ve programın uygulanabilirliği boyutlarında FEK'nın pozitif etkileri olduğunu belirtmiştir. Esen ve Mirzeoğlu (2018) ise uyguladıkları çalışmada FEK'nın akademik öğrenme zamanına olumlu etkilerinin bulunduğunu belirtmişlerdir.

Benzer şekilde Ağırtaş (2017) da FEK'na ilişkin öğretmen görüşlerini incelediği çalışmada FEK kullanılarak yapılan ortaokullarda beden eğitimi ve spor derslerinde almaya katılan öğrencilerin beceri öğrenme ve beden eğitimi ve spor derslerine karşı olumlu tutumlar geliştirdiklerini belirtmiştir. Bunun yanı sıra FEK'nın sadece öğrenciler üzerinde olumlu etkiler göstermekle kalmadığını aynı zamanda öğretmen davranışları üzerinde de olumlu etkilerinin olduğunu vurgulamıştır. Aynı şekilde İrez (2012) de çalışmasında FEK'nın öğretmen davranışları üzerinde de olumlu sonuçlar doğurduğunu ifade etmiştir. Ayrıca İrez (2012) FEK ile işlenen derslerde beceri öğretiminin çok daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Yine Usluoğlu (2014) da yaptığı araştırma sonucunda 5., 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin FEK ile işlenen ders süreçlerinin beden eğitimi ve spor derslerinde farklılık yarattığını ve öğrencilerin bu derslerden çok hoşlandıklarını ve kartların öğrencilerin derse katılımlarını artırdıklarını belirtmiştir. Gülay (2008) ise gerçekleştirdiği çalışma sonucunda, oyunlar ve FEK ile işlenen beden eğitimi ve spor derslerinin daha çekici, motive edici ve eğlenceli olduğunu ve öğrencilerin derse katılımını artırdığını belirtmiştir.

4.6.1. Yansıtıcı Günlüklerden Elde Edilen Temalar ve Kategoriler Hakkında Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “FEK’nın kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” sorusunu yanıtlamak üzere araştırmanın deney gruplarında yer alan öğrencilerden toplanan yansıtıcı günlüklerden yararlanılmıştır. Yapılan çalışma sonrasında elde edilen yansıtıcı günlük kayıtları, öğrencilerin derse karşı olan görüşlerini yansıtmaya dayalı olarak elde edilen temel verilerdir. Analiz sonucunda veriler, yansıtıcı günlüklerde yer alan 4 ana tema altında toplanmıştır. Ayrıca öğrencilerin yansıtıcı günlüklerinde yazmış oldukları örneklerin her biri ayrı birer kod olarak değerlendirilmiş ve elde edilen veriler 9 kategori altında toplanmıştır.

4.6.2. Yansıtıcı Günlüklerden Elde Edilen Bulgular Hakkında Yorum

Bu araştırmada FEK Sarı Kartlar grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “FEK’nın kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” sorusunu yanıtlamak üzere araştırmanın deney gruplarında yer alan öğrencilerden toplanan yansıtıcı günlüklerden elde edilen veriler de ayrı ayrı gruplandırılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın daha anlaşılabilir kılınması amacıyla elde edilen bulgular da 5. Sınıf (FEK Sarı Kartlar) Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular ve 7. Sınıf (FEK Mor Kartlar) Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular olmak üzere iki grupta sunulmuştur.

4.6.2.1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular Hakkında Yorum

Yansıtıcı günlüklerin analiz ve değerlendirmeleri ile ilgili yorumlar daha açıklayıcı olması amacıyla belirlenen temalar üzerinden yapılmıştır.

4.6.2.1.1. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 1.Tema Analizi Hakkında Yorum

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan birinci tema “Öğrendiklerim” şeklinde oluşturulmuştur. 5. sınıf öğrencilerinin çoğu % 86.84 (f:132) FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini tek tek spor dallarının isimlerini vererek yansıtmışlardır. Bununla beraber, bazı öğrenciler % 13.16 (f:20) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. Bu durum bize FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına ve öğrenilenlerin kalıcılığına da olumlu katkıları olduğunu göstermektedir. Yaş grubu itibarıyla 5. sınıf öğrencilerinin çoğu % 86.84 (f:132), FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini anlatma için tek tek yaptıkları spor dallarının isimlerini vermişlerdir. Ne öğrendikleri konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok gerçekçidir, bunun nedeni araştırmaya katılan öğrencilerin yaş grubu itibarıyla, somut kavramlar döneminde olmaları olarak gösterilebilir. Genel olarak öğrenciler ders içinde gerçekleştirilen etkinliklerin isimlerini vererek, doğrudan bilgi vermişlerdir.

4.6.2.1.2. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 2.Tema Analizi Hakkında Yorum

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan ikinci tema “Farklılıklar” şeklinde oluşturulmuştur. 5. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %90.79 (f:138) FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre farklı katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Buna rağmen bu öğrencilerin sadece %6,58’i (f:10) “farklılık yoktur” cevabını verirken, %2.63’ü (f:4) farklılık olduğu konusunda kararsız kalmış ya da soruyla ilişkisi olmayan bir cevap vermiştir. FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olduğu konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok olumludur. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtılar göze çarpmaktadır.

Ayrıca bu öğrencilerden bazıları öğretmenleri hakkında olumlu yansıtılar da yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı ve mutlu olduğu gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir.

Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir. FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olmadığını ifade eden 10 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının da bunu belirleyebileceği, bireysel ilgi ve yönelimleri doğrultusunda, yaşları itibarıyla da soyut olarak düşünmemeleri nedeniyle olabileceği, kısa ve kestirme cevaplar vermeleri ya da dersi ciddiye almamalarına bağlı olarak da değişebileceği düşünülmektedir. Yansıtıcı günlük tutan 4 öğrenci ise bu konuda net bir fikre sahip değildir; ya kararsız kalmış ya da soruyla ilişkisi olmayan bir cevap vermiştir.

4.6.2.1.3. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 3.Tema Analizi Hakkında Yorum

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan üçüncü tema “Etkililik” şeklinde oluşturulmuştur. 5. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %98.03 (f:149) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %1.97 (f:3) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir. FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaradığı konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok olumludur. Çalışmaya katılan öğrencilerin neredeyse tamamı FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtılar göze çarpmaktadır. Ayrıca bu öğrencilerden bazıları da, aynı 2. Temada olduğu gibi öğretmen faktörünü öne çıkaran yansıtılar yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı, daha rahat olduğu ve eğlendiği gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir.

Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %1.97 (f:3) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir. Bu ifadeler incelendiğinde öğrencilerin bireysel deneyimleri ve farklı etkenlerin de bu görüşlerde rol oynadığı açıkça

görülmektedir. Bu nedenle, sadece bir öğrencinin doğrudan “İşe yaramadı” cevabını verdiği görülmüştür.

4.6.2.1.4. Yansıtıcı Günlük 5. Sınıf 4.Tema Analizi Hakkında Yorum

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan dördüncü tema “Öneriler” şeklinde oluşturulmuştur. Beden eğitimi ve spor derslerinin işlenişine ait öğrencilerin istek ve önerilerine yer verilen açık uçlu bir soru ile öğrencilerin ders ile ilgili genel görüşleri bu tema altında toplanmıştır. 5. sınıf öğrencilerinin %19.08 (f:29) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, ders içeriklerine aynen devam edilmesini istediklerini ve bu etkinliklerle dersin çok verimli ve eğlenceli geçtiğini belirtmişlerdir. Öte yandan 5. sınıf öğrencilerinin %80.92 (f:123) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, farklı spor branşları ile devam etmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu temanın tam olarak istenilen bilgiyi yansıtmaktan ziyade, öğrenciler tarafından genel olarak deneyimlemek istedikleri spor branşlarını yansıttıkları gözlenmiştir. Ders içeriğini değil, yaptıkları spor branşını değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır.

4.6.2.2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular Hakkında Yorum

Yansıtıcı günlüklerin analiz ve değerlendirmeleri ile ilgili yorumlar daha açıklayıcı olması amacıyla belirlenen temalar üzerinden yapılmıştır.

4.6.2.2.1. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 1.Tema Analizi Hakkında Yorum

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan birinci tema “Öğrendiklerim” şeklinde oluşturulmuştur. 7. sınıf öğrencilerinin çoğu % 85.55 (f:77) FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini spor branşının adını ya da o branşa ait kazanımlar vererek yansıtmışlardır. Bununla beraber, bazı öğrenciler % 14.45 (f:13) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. 7. sınıf öğrencilerinin çoğu % 85.55 (f:77), FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini anlatmak için tek tek yaptıkları spor dallarının isimlerini ya da o alanla ilgili terimleri vermişlerdir. Genel olarak öğrenciler ders içinde

gerçekleştirilen etkinliklerin isimlerini vererek, doğrudan bilgi vermişlerdir. Çalışmaya katılan öğrencilerin % 14.45 (f:13) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. Bu durum bize FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına ve öğrenilenlerin kalıcılığına da olumlu katkıları olduğunu göstermektedir.

4.6.2.2.2. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 2.Tema Analizi Hakkında Yorum

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan ikinci tema “Farklılıklar” şeklinde oluşturulmuştur. 7. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %93.34 (f:84) FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre farklı katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Buna rağmen bu öğrencilerin sadece %5.55’i (f:5) “farklılık yoktur” cevabını verirken, yalnızca %1.11’ü (f:1) farklılık olduğu konusunda kararsız kalmıştır. FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olduğu konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok olumludur. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtılar göze çarpmaktadır. Ayrıca bu öğrencilerden bazıları öğretmenleri ve sınıf ortamı hakkında da olumlu yansıtılar da yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı ve mutlu olduğu gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir. Sınıf ortamındaki olumlu yansıtılar ve dersin işlenişinde öğrencilerin dikkatlerini çeken “düzenli” olması ise kazanımların gerçekleştirildiği, FEK ile hazırlanan içeriğin dersi daha sistematik hale getirdiği ve öğretimin kalıcı olduğu yönünde yorumlanabilir. FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olmadığını ifade eden 5 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının da bunu belirleyebileceği, bireysel ilgi ve yönelimleri doğrultusunda, kısa ve kestirme cevaplar vermeleri ya da dersi ciddiye almamalarına bağlı olarak da değişebileceği düşünülmektedir.

4.6.2.2.3. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 3.Tema Analizi Hakkında Yorum

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan üçüncü tema “Etkililik” şeklinde oluşturulmuştur. 7. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %95.56 (f:86) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %4.44 (f:4) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir. FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaradığı konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok olumludur. Çalışmaya katılan öğrencilerin neredeyse tamamı FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtılar göze çarpmaktadır. Ayrıca birçok öğrenci aynı 2. Temada olduğu gibi öğretmen faktörünü öne çıkaran yansıtılar yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı, daha rahat olduğu ve eğlendiği gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu gösteren bir işaret olarak değerlendirilebilir. Bunun yanı sıra dersin işleniş, düzeni ve planlanması hakkında da birçok olumlu yansıtıma göze çarpmaktadır. Çalışmaya katılan az sayıda öğrenci ise %4.44 (f:4) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir. Bu ifadeler incelendiğinde öğrencilerin bireysel deneyimleri ve farklı etkenlerin de bu görüşlerde rol oynadığı açıkça görülmektedir. Sadece bir öğrencinin doğrudan “İşe yaramadı” cevabını verdiği görülmüştür.

4.6.2.2.4. Yansıtıcı Günlük 7. Sınıf 4.Tema Analizi Hakkında Yorum

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan dördüncü tema “Öneriler” şeklinde oluşturulmuştur. Beden eğitimi ve spor derslerinin işlenişine ait öğrencilerin istek ve önerilerine yer verilen açık uçlu bir soru ile öğrencilerin ders ile ilgili genel görüşleri bu tema altında toplanmıştır. 7. sınıf öğrencilerinin %26.67 (f:24) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, ders içeriklerine

aynen devam edilmesini istediklerini ve bu etkinliklerle dersin çok verimli ve eğlenceli geçtiğini belirtmişlerdir. Öte yandan 7. sınıf öğrencilerinin %73.33 (f:66) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, farklı spor branşları ile devam etmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu temanın tam olarak istenilen bilgiyi yansıtmaktan ziyade, öğrenciler tarafından genel olarak deneyimlemek istedikleri spor branşlarını yansıttıkları gözlenmiştir. Ders içeriğini değil, yaptıkları spor branşını değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır.

5. SONUÇLAR, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Çalışmanın bu bölümünde araştırmadan elde edilen sonuçlar ve araştırmanın çıktılarına dayanarak yapılan önerileri içermektedir.

5.1. SONUÇLAR

Gerçekleştirilen araştırmanın genel amacı; ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin FEK'nın kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi, FEK'nın öğretim programında yer alan ders kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin incelenmesi ve öğrencilerin derse ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda ortaya konan alt problemlerin sonuçları da aynı başlıklar altında aşağıda sunulmuştur.

5.1.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemi, ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımına ilişkin öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin öğretim programı ve FEK hakkındaki düşüncelerine dair elde edilen sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin öğretim programı ve FEK hakkındaki düşüncelerini anlamak amacıyla yapılan odak grup görüşmelerinde elde edilen bulgular şu şekildedir:

Öğretmenler, mevcut program ve kartlar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını, gerekli eğitimleri almadıklarını veya yeterince bilgilendirilmediklerini belirtmişlerdir. FEK hakkında bilgi edinmek için genellikle interneti kullandıklarını ve bazen Bakanlık tarafından dağıtılan basılı materyallerden faydalandıklarını belirtmişlerdir. FEK'nı direkt olarak kullanmak yerine daha çok uyarılma etkinlikler aracılığıyla kartları derse entegre ettiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca, FEK'nın ders işleyişini kolaylaştırdığına dair bir etkisinin olduğunu belirtmişlerdir. Ancak, genellikle FEK kullanımının derslerinde neredeyse hiç ya da çok az düzeyde olduğunu vurgulamışlardır.

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin görüşlerine göre, FEK'nın olumlu yönleri şunlardır: Dersi daha keyifli ve eğlenceli hale getirmesi, öğretmene rehberlik etmesi ve derslerin oyunlaştırılmasına yardımcı olmasıdır. Araştırmaya katılan öğretmenler, FEK'nın olumsuz yönlerini ise kartların basit yapısını, ağırlıklı olarak sözel dilin kullanılmasını, karmaşık bir sunum şeklini ve FEK kullanımında erişim sorunları yaşanmasını belirtmişlerdir. Ayrıca, öğretmenler, derslerinde hazır olarak edindikleri yıllık planların FEK kullanımını olumsuz etkileyen bir faktör olduğunu da ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin görüşlerine göre ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımında çok sayıda eksiklik olduğu belirtilmiştir. Bu eksikliklere ilişkin öğretmen görüşleri öğretmen, öğrenci, okul ve sistem eksiklikleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmen eksiklikleri olarak; öğretim programına hâkimiyet (program okuryazarlığı), öğretmenin teorik bilgi eksikliği, öğretmenin FEK'nı zaman kaybı olarak görmeleri, öğretmenlerin kıdemi, çeşitli nedenlerle yaşanan FEK kullanım seviyesindeki eksiklik, öğretmenlerin bilgi eksikliği, isteksizlikleri, önceden getirdikleri alışkanlıkları ile öğretmenlerin kişisel ve akademik gelişimi öne çıkmaktadır. Öğrenci eksiklikleri olarak ise öğrencilerin fiziksel ve bilişsel özellikleri, öğrencilerin sahip oldukları hazır bulunuşluk düzeyi ve yaşanan pandeminin etkileri öne çıkmıştır. Ve okulun eksiklikleri olarak ise fiziki imkanlar/imkansızlıklar, materyal eksikliği, coğrafi şartlar, sınıf mevcudu ve öğretmen sayısı öne çıkmaktadır. Son olarak ortaya çıkan sistem eksiklikleri ise ders saati yetersizliği, ülkemizde var olan sınav sistemi, FEK'nın öğretmenlere ulaştırılması ve FEK'nın tüm öğretmenlere tanıtılmaması, FEK'nın güncel olmaması, ilkokulda branşlaşma olmaması ve halen ilkokullarda dersin beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından değil, sınıf öğretmeni tarafından veriliyor olması ve son olarak akademi-okul işbirliğinin sağlanamaması ve bu nedenle üniversite ile alan öğretmenleri arasında yaşanan ikilem öne çıkmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımına ilişkin önerileri de alınmıştır. Bu öneriler ise FEK ile ilgili bir çalıştay ya da hizmet içi eğitim düzenlenmesi, dijital bir program hazırlanması ve sosyal medyanın bu konuda daha fazla kullanılması olarak karşımıza çıkmıştır.

5.1.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “FEK’nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi nedir?” sorusunu yanıtlamak üzere 10 haftalık deneysel çalışma gerçekleştirilmiştir. FEK kullanılarak hazırlanan ders planlarının deney gruplarını oluşturan 5. ve 7. sınıf seviyelerindeki birer şubeye çalışmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından uygulanmasına bağlı olarak, FEK’nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin nasıl değişim gösterdiği incelenmiştir. FEK Sarı Kartlar grubu 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışma ile ulaşılan sonuçlar aşağıdaki şekilde sunulmuştur.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan 'FEK’nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi nedir?' sorusu, üç aşamada incelenmiş ve sonuçlar bu aşamalara göre gruplandırılmıştır. Bunlar:

1. Deney grubunun ön ve son testleri arasındaki farklılık,
2. Kontrol grubunun ön ve son testleri arasındaki farklılık ve
3. Deney ve kontrol gruplarının son testleri arasındaki farklılıktır.

5.1.2.1. Deney Gruplarının Ön Testleri ve Son Testleri Arasındaki Farka Yönelik Ulaşılan Sonuçlar

Bu araştırmada FEK’nın Sarı Kartlar Grubunun ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi 5. Sınıf seviyesinde incelenirken, FEK Mor Kartlar grubu ise 7. Sınıf seviyesinde yapılan çalışmada incelenmiştir. Araştırmada ulaşılan sonuçlar da FEK Sarı Kartlar grubu (5. sınıf) ve FEK Mor Kartlar grubu (7. sınıf) olarak gruplandırılmıştır.

FEK Sarı Kartlar grubunun incelendiği 5. Sınıf deney grubunda Birinci Gözlemci ve İkinci Gözlemci tarafından yapılan gözlem sonuçlarına göre, ön test ve son test puanları arasında yapılan analizlerde anlamlı farklar saptanmıştır. Bu bulgular, FEK Sarı Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin, öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerindeki kazanımlarını önemli bir düzeyde artırdığını göstermektedir.

FEK Mor Kartlar grubunun incelendiği 7. Sınıf deney grubunda ise Üçüncü ve Dördüncü Gözlemciler tarafından yapılan gözlem sonuçlarına dayanarak, öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında yapılan analizlerde anlamlı farklar tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, FEK Mor Kartlar ile hazırlanan etkinliklerin, öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerindeki kazanımlarını önemli ölçüde artırdığını göstermektedir.

Özetle bu araştırmada; FEK'nın hem Sarı Kartlar hem de Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.2.2. Kontrol Gruplarının Ön Testleri ve Son Testleri Arasındaki Farka Yönelik Ulaşılan Sonuçlar

Yapılan araştırmada FEK'nı hem Sarı hem de Mor Kartlar grubu ile ele alan bütünsel bir araştırma hedeflendiği için araştırmanın örneklemini de iki farklı deney ve kontrol grubu oluşturmuştur. Hem deney hem de kontrol gruplarında yer alan her iki grup için de elde edilen sonuçlar benzerlik taşımaktadır.

Beşinci sınıf kontrol grubunda yapılan gözlemler sonucunda, öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında yapılan analizde anlamlı bir fark tespit edilmiş ve son test lehine bir eğilim gözlenmiştir. İkinci gözlemci tarafından yapılan incelemeye göre, 5. sınıf kontrol grubunda yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi, ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgulara göre, kontrol grubunda FEK kullanılmadan yapılan etkinliklerin, öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarını çok az bir ölçüde artırdığı söylenebilir.

Yapılan inceleme sonucunda, 7. sınıf kontrol grubunda Üçüncü Gözlemci tarafından yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi, öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermiştir. Dördüncü Gözlemci tarafından yapılan değerlendirmeye göre ise 7. sınıf kontrol grubunda gerçekleştirilen Bağımlı Örneklem t-Testi, öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, kontrol grubundaki etkinliklerin, ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarını hafif derecede artırdığını göstermektedir.

Özetle, bu araştırma, kontrol gruplarında FEK kullanılmadan düzenlenen etkinliklerin, ortaokul beden eğitimi ve spor derslerindeki kazanımları hafif bir artışla desteklediğini

göstermektedir. Ancak, FEK kullanmadan yapılan işleyişin, FEK kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ders kazanımlarının belirgin bir şekilde gerisinde kaldığı sonucuna varılmıştır.

5.1.2.3. Deney Grupları ve Kontrol Gruplarının Son Testleri Arasındaki Farka Yönelik Ulaşılan Sonuçlar

Yapılan araştırmada oluşturulan deney grupları ve kontrol gruplarının son testleri arasındaki ilişkiye bakılarak, FEK kullanılarak ders işlemiş olan deney grupları ile FEK kullanılmadan ders işlenen kontrol gruplarının karşılaştırması yapılmıştır.

Birinci Gözlemci tarafından yapılan gözlem sonuçlarına göre, 5. sınıf deney ve kontrol gruplarının son test puan ortalamaları incelendiğinde, deney grubunun ortalaması 4.27 ve kontrol grubunun ortalaması 2.31 olarak hesaplandı. Bu sonuçlara dayanarak yapılan bağımsız örneklem t-testi, deney grubunun lehine anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. İkinci Gözlemciye göre ise, aynı grupların son test puan ortalamaları deney grubu lehine anlamlı bir fark gösterdi. Bu sonuçlara dayanarak, 5. Sınıf deney grubunun, FEK Sarı Kartlar grubuyla işlenen derslerde kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu gözlemlenmiştir. Öte yandan, 5. Sınıf kontrol grubunda FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarını çok az artırdığı görülmüştür. Bu durumda, ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gelişiminde FEK'nın önemli ölçüde etkili olduğu söylenebilir.

Üçüncü gözlemcinin analizine göre, 7. sınıftaki deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin son test puan ortalamaları sırasıyla $\bar{X}=4.41$ ve $\bar{X}=2.68$ olarak hesaplanmıştır. Her iki grubun son test puan ortalamaları kullanılarak yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucunda, deney grubunun lehine anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Benzer şekilde, dördüncü bir gözlemcinin incelemesine göre, 7. sınıftaki deney ve kontrol gruplarının son test puan ortalamaları sırasıyla $\bar{X}=3.96$ ve $\bar{X}=2.72$ olarak hesaplanmıştır. Yine her iki grubun son test puan ortalamaları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Bu bulgulardan hareketle 7. sınıf deney grubunun, FEK ile yapılan derslerin ardından kontrol grubuna kıyasla daha yüksek bir başarı gösterdiğini ortaya koymuştur. Kontrol grubundaki 7. sınıf öğrencilerinin, FEK kullanılmadan hazırlanan etkinliklerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarını çok az bir ölçüde artırdığı görülmüştür. Bu sebeple,

öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının artırılmasında FEK'nın kullanımının oldukça etkili olduğu ifade edilebilir.

Genel olarak, bu araştırmada kontrol gruplarında FEK kullanılmadan düzenlenen etkinliklerin, öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarını çok az derecede artırdığı sonucuna varılmıştır. Ancak, FEK kullanılmadan yapılan etkinliklerin kazanımlara ulaşmada FEK kullanılarak düzenlenen etkinliklerin gerisinde kaldığı belirlenmiştir. Bu sebeple, öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini artırmada FEK'nın önemli ölçüde etkili olduğu görülmektedir.

5.1.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi “FEK'nın kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” olarak belirlenmiştir. Bu amaçla araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinden, çalışmanın gelişimi ve öğrencilerin çalışmaya karşı sahip oldukları görüşleri belirlemek amacıyla çalışmanın gerçekleştirildiği her dersten sonra ve gönüllülük esasına göre yansıtıcı günlük tutmaları istenmiştir. Deney grubunda yer alan öğrencilerden 8 uygulama haftasının sonunda 242 adet günlük kayıt elde edilmiştir. FEK kullanarak hazırlanan ders içeriklerine karşı öğrencilerin duygu, görüş ve düşünceleri ve bu yöntemle yazıya geçirilmiş ve kayıt altına alınmıştır.

Uygulamaya katılan öğrencilerin yansıtıcı günlüklerinde yazdıkları ifadelerden elde edilen veriler ışığında çalışmaya katılan öğrencilerin, FEK ile hazırlanan beden eğitimi ve spor derslerinde, çalışmanın yapılmadığı derslere göre çok daha fazla eğlendikleri ve öğrenme ortamının çok olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Kullanılan yansıtıcı günlük analizlerinden elde edilen sonuçlar genel olarak öğrencilerin deneysel çalışmanın uygulandığı derslere karşı görüşlerinin çok olumlu, eğlenceli ve etkili olduğu yönündedir.

Yapılan çalışma sonrasında elde edilen yansıtıcı günlük kayıtları, öğrencilerin derse karşı olan görüşlerini yansıtmaya dayalı olarak elde edilen temel verilerdir.

Yapılan analizler sonucunda elde edilen veriler, yansıtıcı günlüklerde yer alan 4 ana tema altında toplanmıştır.

Yansıtıcı Günlüklerde yer alan birinci tema “Öğrendiklerim” şeklinde oluşturulmuştur. Yansıtıcı Günlüklerde yer alan ikinci tema ise “Farklılıklar” şeklinde oluşturulmuştur. Yansıtıcı Günlüklerde yer alan üçüncü tema “Etkililik” şeklinde oluşturulurken; son tema ise “Öneriler” şeklinde oluşturulmuştur.

Yansıtıcı günlüklerin analiz ve değerlendirmeleri daha açıklayıcı olması amacıyla belirlenen temalar üzerinden yapılmış ve sonuçlar da bu grupta dâhilinde ayrı ayrı yapılmıştır. Anlaşılabilirliği artırmak amacıyla bu araştırmada yansıtıcı günlükler ile ulaşılan sonuçlar hem 5. Sınıf hem de 7. Sınıf öğrencileri için bu dört tema altında ayrı ayrı gruplandırılarak sunulmuştur.

5. 1. 3. 1. FEK Sarı Kartlar Grubu- 5. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Sonuçlar

Deney grubunda yer alan 5. sınıf öğrencilerinin yansıtıcı günlüklerinden elde edilen sonuçlar belirlenen temalar altında verilmiştir.

5.1.3.1.1. Yansıtıcı Günlüklerde 1.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

5. sınıf öğrencilerinin çoğu % 86.84 (f:132) FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini tek tek spor dallarının isimlerini vererek yansıtmışlardır. Bununla beraber, bazı öğrenciler % 13.16 (f:20) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. Yaş grubu itibariyle 5. sınıf öğrencilerinin çoğu % 86.84 (f:132), FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini anlatmak için tek tek yaptıkları spor dallarının isimlerini vermişlerdir.

Ne öğrendikleri konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtmaları çok gerçekçidir, bunun nedeni araştırmaya katılan öğrencilerin yaş grubu itibariyle, somut kavramlar döneminde olmaları olarak gösterilebilir. Genel olarak öğrenciler ders içinde gerçekleştirilen etkinliklerin isimlerini vererek, doğrudan bilgi vermişlerdir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin % 13.16 (f:20) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. Bu durum bize FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına ve öğrenilenlerin kalıcılığına da olumlu katkıları olduğunu göstermektedir.

5.1.3.1.2. Yansıtıcı Günlüklerde 2.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

5. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %90.79 (f:138) FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre farklı katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Buna rağmen bu öğrencilerin sadece %6,58'i (f:10) “farklılık yoktur” cevabını verirken, %2.63'ü (f:4) farklılık olduğu konusunda kararsız kalmış ya da soruyla ilişkisi olmayan bir cevap vermiştir.

FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olduğu konusunda görüş bildiren öğrencilerin görüşleri çok olumludur. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtıcılar göze çarpmaktadır.

Ayrıca bu öğrencilerden bazıları öğretmenleri hakkında olumlu yansıtıcılar da yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı ve mutlu olduğu gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir.

Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir. FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olmadığını ifade eden 10 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının da bunu belirleyebileceği, bireysel ilgi ve yönelimleri doğrultusunda, yaşları itibarıyla da soyut olarak düşünememeleri nedeniyle olabileceği, kısa ve kestirme cevaplar vermeleri ya da dersi ciddiye almamalarına bağlı olarak da değişebileceği düşünülmektedir.

5.1.3.1.3. Yansıtıcı Günlüklerde 3.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

5. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %98.03 (f:149) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %1.97 (f:3) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir.

FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaradığı konusunda görüş bildiren öğrencilerin görüşleri çok olumludur. Çalışmaya katılan öğrencilerin neredeyse tamamı FEK ile

hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir.

Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtımlar göze çarpmaktadır.

Ayrıca bu öğrencilerden bazıları da, aynı 2. Temada olduğu gibi öğretmen faktörünü öne çıkaran yansıtımlar yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı, daha rahat olduğu ve eğlendiği gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir.

Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir.

Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %1.97 (f:3) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir. Bu ifadeler incelendiğinde öğrencilerin bireysel deneyimleri ve farklı etkenlerin de bu görüşlerde rol oynadığı açıkça görülmektedir. Bu nedenle, sadece bir öğrencinin doğrudan “İşe yaramadı” cevabını verdiği görülmüştür.

5.1.3.1.4. Yansıtıcı Günlüklerde 4.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

5. sınıf öğrencilerinin %19.08 (f:29) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, ders içeriklerine aynen devam edilmesini istediklerini ve bu etkinliklerle dersin çok verimli ve eğlenceli geçtiğini belirtmişlerdir. Öte yandan 5. sınıf öğrencilerinin %80.92 (f:123) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, farklı spor branşları ile devam etmek istediklerini belirtmişlerdir.

Bu temanın tam olarak istenilen bilgiyi yansıtmaktan ziyade, öğrenciler tarafından genel olarak deneyimlemek istedikleri spor branşlarını yansıttıkları gözlenmiştir. Ders içeriğini değil, yaptıkları spor branşını değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır.

5. 1. 3. 2. FEK Mor Kartlar Grubu- 7. Sınıf Öğrencilerinin Yansıtıcı Günlüklerinden Elde Edilen Sonuçlar

Deney grubunda yer alan 7. sınıf öğrencilerinin yansıtıcı günlüklerinden elde edilen sonuçlar belirlenen temalar altında verilmiştir.

5.1.3.2.1. Yansıtıcı Günlüklerde 1.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

7. sınıf öğrencilerinin çoğu % 85.55 (f:77) FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini spor branşının adını ya da o branşa ait kazanımlar vererek yansıtmışlardır. Bununla beraber, bazı öğrenciler % 14.45 (f:13) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. 7. sınıf öğrencilerinin çoğu % 85.55 (f:77), FEK ile hazırlanan derslerde ne öğrendiklerini anlatmak için tek tek yaptıkları spor dallarının isimlerini ya da o alanla ilgili terimleri vermişlerdir. Genel olarak öğrenciler ders içinde gerçekleştirilen etkinliklerin isimlerini vererek, doğrudan bilgi vermişlerdir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin % 14.45 (f:13) sadece spor branşı adı vermekle kalmamış, aynı zamanda bu ders içeriğinde onların ilgisini çeken evrensel ve etik değerlerden de bahsetmişlerdir. Bu durum bize FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına ve öğrenilenlerin kalıcılığına da olumlu katkıları olduğunu göstermektedir.

5.1.3.2.2. Yansıtıcı Günlüklerde 2.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

7. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %93.34 (f:84) FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre farklı katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Buna rağmen bu öğrencilerin sadece %5.55'i (f:5) “farklılık yoktur” cevabını verirken, yalnızca %1.11'ü (f:1) farklılık olduğu konusunda kararsız kalmıştır. FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olduğu konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtımları çok olumludur. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtımlar göze çarpmaktadır. Ayrıca bu

öğrencilerden bazıları öğretmenleri ve sınıf ortamı hakkında da olumlu yansıtımlar da yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı ve mutlu olduğu gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir.

Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir. Sınıf ortamındaki olumlu yansıtımlar ve dersin işlenişinde öğrencilerin dikkatlerini çeken “düzenli” olması ise kazanımların gerçekleştirildiği, FEK ile hazırlanan içeriğin dersi daha sistematik hale getirdiği ve öğretimin kalıcı olduğu yönünde yorumlanabilir.

FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olmadığını ifade eden 5 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının da bunu belirleyebileceği, bireysel ilgi ve yönelimleri doğrultusunda, kısa ve kestirme cevaplar vermeleri ya da dersi ciddiye almamalarına bağlı olarak da değişebileceği düşünülmektedir.

5.1.3.2.3. Yansıtıcı Günlüklerde 3.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

7. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu %95.56 (f:86) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan sadece çok az sayıda öğrenci ise %4.44 (f:4) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir.

FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaradığı konusunda görüş bildiren öğrencilerin yansıtımları çok olumludur. Çalışmaya katılan öğrencilerin neredeyse tamamı FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha fazla işe yaradığını belirtmişlerdir. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtımlar göze çarpmaktadır.

Ayrıca birçok öğrenci aynı 2. Temada olduğu gibi öğretmen faktörünü öne çıkaran yansıtımlar yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı, daha rahat olduğu ve eğlendiği gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin

FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir.

Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu gösteren bir işaret olarak değerlendirilebilir.

Bunun yanı sıra dersin işlenişi, düzeni ve planlanması hakkında da birçok olumlu yansıtma göze çarpmaktadır. Çalışmaya katılan az sayıda öğrenci ise %4.44 (f:4) FEK ile hazırlanan ders içeriklerinin işe yaramadığını ifade etmiştir. Bu ifadeler incelendiğinde öğrencilerin bireysel deneyimleri ve farklı etkenlerin de bu görüşlerde rol oynadığı açıkça görülmektedir.

5.1.3.2.4. Yansıtıcı Günlüklerde 4.Temaya İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

7. sınıf öğrencilerinin %26.67 (f:24) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, ders içeriklerine aynen devam edilmesini istediklerini ve bu etkinliklerle dersin çok verimli ve eğlenceli geçtiğini belirtmişlerdir. 7. sınıf öğrencilerinin %73.33 (f:66) derslerde FEK ile hazırlanan içeriklerden başka neler yapılabileceğine ilişkin görüşleri alındığında, farklı spor branşları ile devam etmek istediklerini belirtmişlerdir.

Bu temanın tam olarak istenilen bilgiyi yansıtmaktan ziyade, öğrenciler tarafından genel olarak deneyimlemek istedikleri spor branşlarını yansıttıkları gözlenmiştir. Ders içeriğini değil, yaptıkları spor branşını değiştirmek istedikleri anlaşılmıştır.

5.2. TARTIŞMA

Çalışmanın bu bölümünde araştırma sürecinde elde edilen tüm sonuçlar ve tartışmalar detaylı olarak sunulmuştur. Ayrıca, literatürün desteklediği sonuçlara da vurgu yapılmıştır.

Araştırmanın problem durumunda da belirtildiği gibi; literatürde bu çalışma gibi FEK'nın genel olarak değerlendirildiği başka bir bütüncül çalışma yoktur. Bu durum bir taraftan araştırmanın özgünlüğünü artırmakta, diğer taraftan ise çalışmadan elde edilen bulguların kıyaslanacağı çalışma sayısını sınırlandırmaktadır. Yine de içerik ve odak notaları farklı olsa bile sonuç olarak benzer çalışmalardan yararlanılmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemi, ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımına ilişkin öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin öğretim programı ve FEK hakkındaki düşüncelerini anlamak amacıyla yapılan odak grup görüşmelerinden elde edilen sonuçlar içinde öne çıkan görüşler şöyledir:

Yapılan araştırma kapsamında beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri, kullandıkları öğretim programı ve FEK hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını, gerekli eğitimleri almadıklarını veya yeterince bilgilendirilmediklerini belirtmişlerdir. Erdoğan ve Öçalan (2010b) çalışma sonuçlarında öğretim programının yeterli olduğunu ancak programın uygulanabilirliği konusunda önemli eksiklikler olduğunu belirtmiştir. Benzer şekilde Usluoğlu (2014) da çalışmasına katılan öğretmen görüşlerine göre; FEK uygulayacak öğretmenlerin kartların uygulanışı ile ilgili yeterli düzeyde eğitim almamış olduklarını ya da bu eğitimin tüm öğretmenlere verilmemiş olduğunu ifade etmiştir. Bu bulgular çalışma bulgularını desteklemektedir.

Bu araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin görüşlerine göre FEK'nın olumlu yönleri; dersi daha keyifli ve eğlenceli hale getirmesi, öğretmene rehberlik etmesi ve derslerin oyunlaştırılmasına yardımcı olmasıdır. Harris vd. (2007) TOPs programlarının, İngiltere'deki Beden Eğitimi öğretimi ve öğrenimine olumlu bir katkıda bulunduğu ve ayrıca ders kazanımlarına ulaşmada destekleyici oldukları sonucuna varmışlardır. Yine Harris vd. (2007) çalışmalarında birçok öğretmenin, TOPs programlarının Beden Eğitimi dersine olumlu bir etkisi olduğunu ve dersin profilini yükselttiğini düşündüklerini ifade etmiş ve bu durumu programın başarısını nitelendirmişlerdir. Bununla beraber, TOPs programlarının diğer olumlu etkilerini Beden Eğitimi derslerini çeşitlendirmek, görevleri farklılaştırmak suretiyle öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaya yardımcı olmak ve Beden Eğitimi derslerinde neleri değerlendireceklerine dair daha net bir anlayış geliştirmek olarak belirtmişlerdir. TOP programlarının etkisini araştırmış ve TOPs eğitimini takiben, Beden Eğitimi derslerinin daha kapsayıcı olduğu ve öğrencilerin derslere daha etkin bir şekilde katıldığını belirten yabancı çalışmalar mevcuttur (Harris vd., 2007; Hunt, 1998; Lawrence, 2003; Spode, 1997).

Ülkemizde ise Esen ve Mirzeoğlu (2018) yaptıkları çalışma sonuçlarında FEK'nın beden eğitimi derslerini destekleyen, etkili birer yardımcı kaynak olduğunu

belirtmişlerdir. Benzer şekilde Eleser (2019) çalışmasında FEK'in olumlu yanlarını; derse katılımın yüksekliği, zamanın daha iyi kullanılması, öğrenci esenliği ve uygulanabilirlik olarak tanımlamıştır. Bu bulgular da yine bu çalışmadan elde edilen bulguları desteklemektedir.

Bu araştırmaya katılan öğretmenler, FEK'nın olumsuz yönlerini ise kartların basit yapısını, ağırlıklı olarak sözel dilin kullanılmasını, karmaşık bir sunum şeklini ve FEK kullanımında erişim sorunları yaşanmasını belirtmişlerdir. Usluoğlu (2014) ise FEK'nın olumsuz yönlerini özellikle Sarı Kartlar grubunda rekabete dayalı oyun sayısının az olması ve bir süre sonra sınıf içinde oynanan oyunların kargaşaya dönüşmesi olarak belirtmiştir. Bu bulgu da çalışmadan elde edilen bulguları desteklemektedir.

Bu araştırmaya katılan öğretmenler tarafından ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımında çok sayıda eksiklik olduğu belirtilmiştir. Bu eksikliklere ilişkin öğretmen görüşleri öğretmen, öğrenci, okul ve sistem eksiklikleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Okulun eksiklikleri olarak ise fiziki imkanlar/imkansızlıklar, materyal eksikliği, coğrafi şartlar, sınıf mevcudu ve öğretmen sayısı öne çıkmaktadır. Sistem eksiklikleri ise ders saati yetersizliği, ülkemizde var olan sınav sistemi, FEK'nın öğretmenlere ulaştırılması ve FEK'nın tüm öğretmenlere tanıtılmaması, FEK'nın güncel olmaması, ilkokulda branşlaşma olmaması ve halen ilkokullarda dersin beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri tarafından değil, sınıf öğretmeni tarafından veriliyor olması ve son olarak akademi-okul işbirliğinin sağlanamaması ve bu nedenle üniversite ile alan öğretmenleri arasında yaşanan ikilem öne çıkmıştır.

Keske (2007) öğretim yöntemleri ve yöntem kullanımında karşılaşılan sorunların belirlenmesini konu alan çalışmasında, öğretim yöntemlerinin kullanımında karşılaştıkları en önemli sorunların okullarda yeterli materyalin bulunmaması, spor salonunun olmayışı ve sınıf mevcutlarının kalabalık oluşu şeklinde ifade etmiştir. Benzer şekilde Yıldız (2012) da beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri ve yöntemlerin kullanımında karşılaşılan sorunların belirlenmesi amacı ile gerçekleştirdiği çalışmasında, en sık karşılaşılan sorunların materyal yetersizliği, spor salonunun olmayışı ve ders saatlerinin azlığı olarak ifade etmiştir. Altun'un (2016) ise araştırmasında ders kazanımlarının kazandırılmadığı görüşüne ulaşmıştır. Bu durumun nedenini ise okulun fiziki yapısı, materyal ve fiziki imkânsızlıkların bir araya gelmesi

olarak ifade etmiştir. Usluoğlu (2014) da çalışmasına katılan öğretmen görüşlerine göre FEK'nın sınırlılıklarını, FEK'nın kullanılacağı sınıf mevcutlarının kalabalık olması, okullarda gerekli materyallerin olmaması ve okulun fiziki imkânlarının tüm kartları uygulamak için elverişli olmaması şeklinde sıralamıştır. Yine Dağdelen ve Kösterilioğlu (2015) da çalışmalarında öğretmenlerin birtakım olumsuzluklarla karşılaştıklarını ve bu olumsuzlukların başında materyal ve salon eksikliğinin geldiğini ifade etmişlerdir. Literatürde bulunan farklı çalışmalarda da materyal ve fiziki ortam yetersizlikleri öne çıkmaktadır (Çolakoğlu & Karaküçük, 2006; Demirhan vd., 2008; Gülüm & Bilir, 2011; Güven ve Yıldız, 2014; Hardman, 2008; Mamak, 2012; Sönmez & Sunay, 2004; Taşmektepligil vd., 2006; Temiz & Sivrikaya, 2021; Tokat 2013). Bu sonuçlar çalışmadan elde edilen sonuçlar ile örtüşmektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemi FEK'nın ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin belirlenmesidir ve bu amaçla 10 haftalık deneysel çalışma gerçekleştirilmiştir. Yapılan deneysel çalışmanın sonuçlarına göre; bu araştırmada kontrol gruplarında FEK kullanılmadan düzenlenen etkinliklerin, öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarını çok az derecede artırdığı sonucuna varılmıştır. Ancak, FEK kullanılmadan yapılan etkinliklerin kazanımlara ulaşmada FEK kullanılarak düzenlenen etkinliklerin çok gerisinde kaldığı belirlenmiştir. Bu araştırmada; FEK'nın hem Sarı Kartlar hem de Mor Kartlar kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini önemli derecede artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ağırtaş (2017)'in araştırmasında da beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanılmasıyla öğrencilerin orta ve yüksek düzeyde fiziksel aktivite düzeylerinde artış görülmüştür. Farklı bir odak noktası olmasına rağmen, Esen ve Mirzeoğlu (2018) ise yaptıkları çalışmada beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın akademik öğrenme zamanına olumlu etkisinin bulunduğunu ortaya koymuşlardır. Kaptan (2019) da yaptığı araştırma sonuçlarına göre FEK uygulanan çalışma grubu lehine anlamlı ve olumlu yönde gelişim bulunduğunu ifade etmiştir. Ayrıca araştırması kapsamında FEK uygulaması ile koşu, çeviklik ve top atma özelliklerinin olumlu ve anlamlı yönde gelişim gözlemlendiğini belirtmiştir. Altun (2017) FEK ile zeka oyunlarının ilkökul öğrencilerinin dikkat ve görsel algı düzeylerine etkisini araştırdığı çalışmasında FEK kullanılan fiziksel etkinlik grubu ile dikkat arasındaki farkın anlamlı bulunduğunu ifade

etmiştir. Kanbir (2018) FEK'nın ortaokul öğrencilerinin dikkat ve problem çözme becerilerine etkisini incelediği araştırma sonucunda FEK'ndaki oyunların öğrencilerin dikkatlerine olumlu anlamda etkisi olduğu bulunmuş ve ayrıca çalışma grubunun ön ve son test puanları arasında da farklılık bulunmuştur. Dikkat testi sonuçlarında da yine FEK kullanılan çalışma grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Özdemir (2019) ise araştırmasında, 10-11 yaş çocuklarda FEK ve hareket algılayıcı oyun konsolu kullanılarak yapılan etkinliklerde çalışma ve kontrol grubu karşılaştırmalarında, çalışma grubunun dikkat düzeylerinin arttığını ve FEK'nda yer alan oyunların çocukların dikkat gelişimine etkisi olduğunu gözlemlemiştir. Benzer şekilde Hürmeriç (2003) çalışmasında FEK kullanımının öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyini artırdığını ifade etmiştir. Bu durumun nedenini ise öğrencilerin öğrenmeye hazır olduklarında beceri öğrenmeleri olarak açıklamıştır. Yine bu sonuçlar da bu çalışmadan elde edilen sonuçları desteklemektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi FEK'nın kullanıldığı ortaokul beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaçla araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinin yazmış oldukları yansıtıcı günlüklerden yararlanılmıştır.

Yansıtıcı günlüklerden elde edilen sonuçlara göre; FEK ile hazırlanan derslerin daha önce katıldıkları beden eğitimi ve spor derslerine göre daha farklı olduğu konusunda görüş bildiren öğrencilerin görüşleri çok olumludur. Genellikle dersin önceki derslere göre daha eğlenceli ve daha iyi olduğunu belirten öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtımlar göze çarpmaktadır.

Lawrence (2003) TOPs programına ilişkin öğrenci görüşlerini incelediği çalışmasında, öğrencilerin Beden Eğitimi dersine karşı daha olumlu yaklaşım sergiledikleri sonucuna ulaşmıştır. İrez (2012) ise araştırmasında; öğrencilerin FEK'nda yer alan etkinliklerden hoşlandıklarını ifade etmiştir. Torphe (2013) FEK'nın özelliklerini başarı, maksimum katılım, öğrenme, eğlence ve sosyalleşme olarak belirtmiştir. Benzer şekilde Sülün (2022) araştırmasında FEK kullanımının öğrencilerinin sosyalleşmesini sağlayarak, öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirdiğini savunmuştur. Usluoğlu (2014) çalışmasına katılan tüm öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerinde FEK kullanımının çok sayıda olumlu etkisi olduğunu belirttiklerini ifade etmiştir. Bu öğrencilerin görüşlerine göre;

büyük çoğunluğu için FEK ile işlenen içerik beden eğitimi ve spor derslerinde farklılık yaratmıştır, öğrencilerin kendilerine güvenini artırmıştır, bu derslerden daha çok keyif almışlardır ve ayrıca FEK onların derse katılımlarını artırmıştır. Hürmeriç (2003) FEK kullanımı ile öğrencilerin beceri öğrenme ve beden eğitimi ve spor derslerine karşı olumlu tutumlar geliştirdiği görüşlerine sahip olduklarını ifade etmiş ve bunun yanında FEK kullanılması sayesinde öğrencilerin daha mutlu ve bilgiyi üreten kişiler olduklarını vurgulamıştır. Bu sonuçlar bu araştırmadan elde edilen sonuçlar ile örtüşmektedir.

Ayrıca bu araştırmaya katılan öğrencilerden bazıları öğretmenleri hakkında olumlu yansıtımlar da yapmışlardır. Öğretmenlerinin de derse aktif olarak katıldığı, daha rahat olduğu ve eğlendiği gibi görüşler paylaşmışlardır. Bu durum bize ders öğretmenin FEK ile hazırlanan derslerin öğrenme ortamına öğrencilerin dikkatini çekecek kadar etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu durum derse giren öğretmenin de FEK ile hazırlanan derslerde daha çok keyif aldığını, daha rahat olduğunu göstermektedir.

İrez (2012) de çalışmasına katılan sınıf öğretmenlerinin hem FEK ile derslerde daha aktif olduklarını; hem de FEK ile işlenen derslerde öğretmenlerin öğrencilerini daha çok fiziksel aktiviteye teşvik ettiklerini belirtmiştir. Ağırtaş (2017) araştırmasında FEK'nın hem öğrenciler üzerinde hem de öğretmen davranışları üzerinde olumlu etkilerinin olduğunu savunmuştur. Ayrıca FEK kullanan öğretmenlerin geleneksel yönetime göre derslerde daha aktif olduklarını belirtmiştir. Ağırtaş (2017) ayrıca çalışma grubundaki FEK kullanan öğretmenlerin, öğrencileri egzersize teşvik edip, onları yönlendirerek gözlemlediğini ancak kontrol grubundaki öğretmenlerin öğrencileri yönetme ve anlatma yöntemlerini tercih ettiklerini ifade etmiştir. Karadağ vd. (2018) aynı sonuçlara ulaştığı çalışmada, derslerinde FEK kullanan öğretmenlerin öğrencilerini egzersiz yapmaları için yönlendirdikleri ve gözlem yaptıklarını ifade etmiştir. Onlar da kontrol grubundaki öğretmenlerin öğrencilerini yönetmeye ve ders verme becerilerine odaklanarak, gözlem yapmaktan vazgeçtiklerini gözlemlemişlerdir.

Bu sonuçlar da bu çalışmadan elde edilen sonuçları desteklemektedir. Bunun yanı sıra araştırmada FEK ile işlenen dersin işlenişi, düzeni ve planlanması hakkında da birçok olumlu yansıtma göze çarpmaktadır. Sınıf ortamındaki olumlu yansıtımlar ve dersin işlenişinde öğrencilerin dikkatlerini çeken “düzenli” olması ise kazanımların gerçekleştirildiği, FEK ile hazırlanan içeriğin dersi daha sistematik hale getirdiği ve öğretimin kalıcı olduğu yönünde yorumlanabilir.

5.3. ÖNERİLER

Bu araştırmada belirlenen amaçlara ulaşmak için yapılan çalışma, analiz ve değerlendirme sonuçlarına göre gelecekte yapılacak çalışmalara ilişkin sunulan öneriler aşağıdaki şekildedir.

- Edinilen sonuçlar kapsamında çalışmaya katılan öğretmenler çalışmaya dâhil olmadan önce FEK hakkında bilgi sahibi olmadıklarını ve gerekli eğitimleri almadıklarını ya da yeterince bilgilendirilmediklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca, çalışmaya katılan öğretmenler, FEK'nın tüm öğretmenlere tanıtılmamış olduğunu da belirtmişlerdir. Bu sebeplerle, tüm beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerine ivedilikle FEK konusunda detaylı hizmet içi eğitim programları düzenlenmeli ve tercihen yüz yüze veya uzaktan eğitimle tüm öğretmenlerin bu programlara katılımları sağlanmalıdır.

- Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin görüşlerine göre, ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımında birçok eksiklik olduğu belirtilmiştir. Özellikle öğretmenler, öğretim programına yeterince hâkim olmanın önemine vurgu yapmışlardır. Elde edilen sonuçlar, FEK kullanan öğretmenlerin mevcut beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı hakkında bilgi eksikliği yaşadıklarını göstermiştir. Bu nedenle beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerine öncelikle program okuryazarlığı ile ilgili eğitimler hazırlanmalıdır. Sonrasında ise öğretim programı ve programın getirdiği yeniliklere yönelik olarak değerlendirme çalışmaları yapılmalı ve bu çalışmalar periyodik olarak tekrarlanmalıdır.

- Araştırma sonucunda ortaya çıkan sistem eksikliklerinden biri olarak akademi-okul işbirliğinin sağlanamaması ve bu nedenle üniversite ile alan öğretmenleri arasında yaşanan ikilem öne çıkmıştır. Bu durumu ortadan kaldırmak için beden eğitimi ve spor dersi yetiştiren yükseköğretim kurumlarında FEK'na yönelik uygulamalı seçmeli dersler planlanmalıdır. Böylelikle mesleğe başlamadan önce öğretmen adaylarının FEK hakkında yeterince bilgilendirilmeleri sağlanmalıdır.

- Araştırma sonuçlarında beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin görüşlerine göre FEK'nın olumlu yanları olarak FEK'nın dersi daha zevkli ve eğlenceli hale getirmesi, öğretmene kılavuzluk etmesi ve derslere oyunlaştırma etkisi vurgulanmıştır. Bu nedenle FEK'nın hedef kitlesi olan yaş gruplarında FEK hakkında açıklayıcı sunumlar yapılmalı ve uygulamalı workshop'lar düzenlenmelidir. Ayrıca

FEK hakkında velilere bilgilendirmeler yapılmalı ve yanlış anlaşılmanın önüne geçilmelidir.

- Araştırmaya katılan öğretmenler FEK'nın olumsuz yanlarını FEK'nın basit oluşu, kartlarda sözel dilin ağırlıklı oluşu, karmaşık bir yapıda sunulduğu, FEK'nın erişiminde sorun yaşanması olarak belirtmişlerdir. Bu nedenle okulların var olan fiziki imkânlarının, bahçe ve spor salonu kullanımlarının yetersizliği göz önüne alınarak FEK'nda yer alan oyun ve etkinlikler güncellenmelidir.

- Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor Dersi öğretmenlerinin görüşlerine göre, Ortaokul seviyesinde FEK'nın kullanımında pek çok eksiklik bulunmaktadır. Bu eksikliklere dair öğretmen görüşleri, öğretmenlerin, öğrencilerin, okulların ve sistemlerin eksiklikleri olarak öne çıkmaktadır. Okulun eksiklikleri olarak ise fiziki imkanlar/imkansızlıklar, materyal eksikliği, coğrafi şartlar, sınıf mevcudu ve öğretmen sayısı öne çıkmaktadır. Bu nedenle, tüm devlet okullarının beden eğitimi ve spor derslerini işleyebilecekleri spor salonu ve bahçe kullanımlarının sağlanması amacıyla gerekli düzenlemeler devlet eliyle yapılmalıdır. Ayrıca FEK'nın uygulanabilmesi için özellikle devlet okullarına gerekli malzeme temini sağlanmalıdır.

- Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımına ilişkin önerileri de alınmıştır. Bu öneriler ise FEK ile ilgili bir çalıştay ya da hizmet içi eğitim düzenlenmesi, dijital bir program hazırlanması ve sosyal medyanın bu konuda daha fazla kullanılması olarak karşımıza çıkmıştır. Bu nedenle görev yapmakta olan tecrübeli branş öğretmenlerinin FEK'nın geliştirilmesine yönelik etkin şekilde rol alabilecekleri etkileşimli bir materyal geliştirme çalışması yapılmalıdır.

- Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde FEK'nın kullanımına ilişkin önerileri doğrultusunda, FEK'nın kullanımını artırmak ve yaygınlaştırmak amacıyla bu konuda yerel ya da ulusal çapta organizasyon ya da turnuvalar düzenlenmelidir.

- Deneyisel çalışma sonuçlarına göre öğrencilerin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini artırmada FEK'nın önemli ölçüde etkili olduğu görülmektedir. Bu nedenle beden eğitimi ve spor öğretmenlerine bu ve bu tarz çalışma sonuçları ulaştırılmalı ve derslerinde FEK kullanımının artırılmasına yönelik teşvik edilmelidirler.

- Gerçekleştirilen deneysel çalışma sonuçlarına göre FEK kullanmadan yapılan işleyişin, FEK kullanılarak hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin ders kazanımlarının belirgin bir şekilde gerisinde kaldığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuçların karar vericiler ve beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ile paylaşılması ve FEK'nın daha etkin kullanılması yönünde önlemler alınmalı ve gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

- Çalışma kapsamında elde edilen yansıtıcı günlüklerde, öğrenciler ders süresinin nasıl geçtiğini anlamadıkları, dersten çok keyif aldıkları ve dersin bitmemesini istedikleri yönünde yansıtıcılar yapmışlardır. Bu nedenle öğrencilerin FEK ile hazırlanan içeriklere karşı gelişen olumlu görüşlerini, FEK kullanımının yaygınlaştırılması için kullanılabilecek ortamlar sağlanmalıdır.

- Çalışma kapsamında elde edilen yansıtıcı günlüklerden anlaşıldığı üzere öğrenciler dersin işlenişi, düzeni ve planlanması hakkında da birçok olumlu yansıtıcıda bulunmuşlardır. Bu nedenle FEK'nın öğrenme öğretme süreçlerine katkıları hakkında öğretmenleri ile paylaşımlarda bulunabilecekleri, etkileşimli bir açık eğitim ortamı tasarlanmalı ve ilgili öğretmenlerin, öğrencilerinin bu görüşlerini öğrenmeleri için bir farkındalık oluşturulmalıdır.

- Gerçekleştirilen çalışma sadece bir il merkezinde çalışan öğretmen ve öğrencileri kapsamaktadır. Bu nedenle çalışmanın daha büyük ölçekli katılımcılarla gerçekleştirilmesi özendirilmelidir.

6. KAYNAKLAR

- Açıkalın, A. (1980). Modern matematik ve fen programlarını geliştirme uygulamasının örgüt ve yönetim açısından çözümlemesi. *Doğa Dergisi TÜBİTAK (Özel Sayı)*. s.51.
- Âdem, M. (2008). *Çağdaş üniversite mi medrese mi?* Ankara: Phoenix.
- Adıgüzel, A. (2009). Yenilenen ilköğretim programının uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlar. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(17), 77- 94.
- Ağırtaş, R. (2017). *Ortaokullarda beden eğitimi ve spor dersinde akran eğitiminin etkililiği: fiziksel etkinlik kartlarının kullanımı (Elazığ il örneği)*. [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi]. Elazığ.
- Ahlatçıoğlu, M. E. (2020). *Yansıtıcı günlük yazımının sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı düşünme eğilimlerine ve yansıtma düzeylerine etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi]. Kastamonu.
- Akcanca, N. & Özsevgeç, L.C. (2019). Okul öncesi öğretmen adaylarının yansıtıcı günlüklerin değerlendirilmesine yönelik görüşleri. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(28), 214-233.
- Akkutay, Ü. (1984). *Enderun Mektebi*. (s.19). Ankara: Gazi Eğitim Fakültesi.
- Akkuzulu, D. (2011). *Yedinci sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersi çevre ve insan ünitesinde yansıtıcı fen günlükleri tutmasının başarı ve tutuma etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Alarslan, M. B. (2019) *Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin ilkokul öğrencilerinin okula bağlanma düzeylerine etkisinin değerlendirilmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. İstanbul.
- Althusser, L. (1989). *İdeoloji ve devletin ideolojik aygıtları*. Çeviri: Y. Alp ve M. Özışık. (s.19-30). İstanbul: İletişim.

- Altun, M. (2016). İlkokul oyun ve fiziki etkinlikler dersi yeni öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi: Kırşehir ili örneği. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 327-347.
- Altun, M. (2017). *Fiziksel etkinlik kartları ile zeka oyunlarının ilköğrencilerinin dikkat ve görsel algı düzeylerine etkisi*. [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ankara.
- Altunbakır, S. (2019). *Ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının bilişsel alan kazanımlarının değerlendirilmesi: Mersin ili örneği*. [Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi]. Mersin.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı (6. Baskı)*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Arslan, M. M. (2017). *Awareness of candidates on teaching practice in their reflective diaries*. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 6 (3) , 1017-1026.
- Arslan, Y. (2008). *Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim birinci kademe beden eğitimi ders programlarına ve beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi]. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aşkın Tekkol, İ., & Bozdemir, H. (2018). *Primary school teacher candidates' reflective diaries about primary school laboratory activities*. Çetin, T. & Şahin, A.& Mulalic, A.& Obralic, N. (Eds.), *New Horizons in Educational Sciences-II* (p156-174) Riga: Lambert Academic Publication Press.
- Athı, K. (2017). *Beden eğitimi ve spor derslerinde fiziksel etkinlik kartları uygulamaları ile yürütülen akran eğitimi modeline ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri*. [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. İstanbul.
- Aydın, A. (2015). *Eğitim politikası*. Ankara: Pegem.
- Aydın, N. (2018). Nitel araştırma yöntemleri: Etnoloji. *Uluslararası Beşeri Ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi*, 2(2), 60-71.
- Aydın, E., Temel, A. & Kangalgil, M. (2022). Geçmişten günümüze ortaöğretim beden eğitimi ve spor dersi öğretim programlarının incelenmesi. *Journal of Global Sport and Education Research*. 10.55142/jogser.1113312.

- Bilge, N. (1989). *Türkiye’de beden eğitimi öğretmeninin yetiştirilmesi*. Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Bilir, P. (2008). Yeni beden eğitimi öğretim programı ve köy enstitülerinde beden eğitimi derslerinin yapılandırmacı öğretim yaklaşımı açısından değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, VI (3), s145-150.
- Bloor, M., Frankland, J., Thomas, M. & Robson, K. (2002). *Focus groups in social research*. London: SAGE.
- Bolat, Y. (2014). Öğrenci gözüyle sınıfın örtük programı. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (18), 510-536.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9 (2), 27-40.
- Bozkurt, S., Bal, M., Kırbayır, B. & Erkut, O. (2016). *Fiziksel etkinlik kartlarının yer değiştirme ve dengeleme hareketleri gelişimine etkisi (Beykoz ilçesi pilot ilköğretim uygulaması)*. 14. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı. Antalya.
- Brodmann, D. (1984). *Sportunterricht und schulsport*. Klinkhardt.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, E., Ö., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (s.91). Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, R. & Altuntaş, B. (2016). Yansıtıcı günlük yazma uygulamasına ilişkin öğrenci görüşleri. *Anadili Eğitimi Dergisi*, 4(1), 53-63.
- Ceylan, E. (2006). *İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ile ilgili bilgi tutum ve uygulamaları (Konya ili örneği)*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Niğde Üniversitesi, Niğde.
- Ceylan, C. G. & Dalaman, O. (2017). İlkokul II. sınıf oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri. *The Journal of International Education Science*. 4 (10), s. 235-254.

- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd ed.)*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Research methods in education (6th ed)*. London: Routledge.
- Creswell, J. W. (2021). *A concise introduction to mixed methods research*. London: SAGE.
- Çepni, S. (2012). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Celepler.
- Çolakoğlu, T. (2004). *Sporun topluma yaygınlaştırılması açısından okul sporları*. [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ankara.
- Çolakoğlu, T. & Karaküçük, S. (2006). Beden eğitimi öğretmenlerinin okullarda uygulamada karşılaştıkları sorunlar üzerine bir araştırma. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(3), 35-48.
- Dağdelen O. & Kösterilioğlu İ. (2015). İlkokullardaki oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 19, s. 97-128.
- Davies, P. (2000). *Contributions from qualitative research*. In H. T. Davies, M. N. Sandra, & P. Smith (Eds). *What works? Evidence-based Policy and Practice in Public Services* (s. 291- 316), Bristol, UK: Policy Press.
- Demirel, Ö. (1998). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Usem.
- Demirel, Ö. (2007). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme. (10. Baskı)*. Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö. (2014). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Ö. (2017). *Eğitimde program geliştirme: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Ö. & Kaya, Z. (2009). *Eğitim ile ilgili temel kavramlar*. Demirel, Ö. & Kaya, Z. (Ed.). *Eğitim Bilimlerine Giriş. (3-22)*. 3. Baskı. Ankara: Pegem.

- Demirhan, G., Bulca, Y., Altay, F., Şahin, R., Güvenç, A., Aslan, A., Güven, B., Kangalgil, M., Hünük, D., Koca, C. & Açıkada, C. (2008). Beden eğitimi öğretim programları ve programların yürütülmesine ilişkin paydaş görüşlerinin karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 157-180.
- Department for Education and Employment and Qualifications and Curriculum Authority (1999). *Physical education. The national curriculum for England [online]*. London: QCA. <http://www.nc.uk.net> adresinden erişildi.
- Department of National Heritage (1996). *Sport: Raising the Game – The first year report*. London: HMSO.
- Diamond, R. M. (2008). *Designing and assessing courses and curricula: A practical guide*. New York: John Wiley and Sons, Inc.
- Doğar, Y. (1994). *Türk spor yönetiminde merkezileşme eğilimleri*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Dowling, F. & Gough (2003). A partnership approach to TOPs delivery through sports colleges/SSCo networks. *British Journal of Teaching Physical Education*, 34 (3).
- Dönmez, A. (2018). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri ve kişilik özelliklerinin belirlenmesi (Sakarya İli Örneği)*. [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi]. Sakarya.
- Eleser, S. (2019). *Çocuklarda fiziksel etkinlik kartları (FEK) ile hazırlanmış sekiz haftalık düzenli bir çalışmanın seçilmiş bazı psiko-motor özelliklere etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gedik Üniversitesi]. İstanbul.
- Elliot, J. (2005). *Using narrative in social research: Qualitative and quantitative approaches*. London: Sage Publications
- Er, G. & Biber, A. Ç. (2020). Matematik eğitimi alanında yazılan lisansüstü deneysel tezlerin incelenmesi: Bir meta-analiz çalışması. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [MSKU Journal of Education]*, 7(1), 24-34.
- Erden, M. (1998). *Eğitimde Program Değerlendirme*. (3. Basım). Ankara: Anı.

- Erdoğdu, M. & Öçalan, M. (2010a). Yeni ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programının uygulanabilirlik düzeyinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. XV (3), s. 41-59.
- Erdoğdu, M. & Öçalan, M. (2010b). İlköğretim 2. Kademe Beden Eğitimi Ders Programının Değerlendirilmesine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4: 151-162.
- Ereş, F. (2005). Eğitimin sosyal faydaları. *Milli Eğitim Sosyal Bilimler Dergisi*. s. 167.
- Ertürk, S. (2015). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Hacettepe.
- Esen, E. & Mirzeoğlu, A.D. (2018). Beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan fiziksel etkinlik kartlarının akademik öğrenme zamanına etkisi. *Kastamonu Education Journal*, 26 (4), s. 1091-1100.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E. & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education (8th ed.)*. New York: McGraw Hill.
- Gatto, J. T. (2017). *Eğitim: Bir kitle imha silahı*. Çeviri: Mehmet Ali Özkan. 1. Baskı. İstanbul: EDAM.
- Geray, H. (2004). “İçerik çözümlemesi”, *toplumsal araştırmalarda nicel ve nitel yöntemlere giriş*. Ankara: Siyasal Kitabevi, 141-146.
- Graham, G., Holt Hale S.A. & Parker, M. (2010). *Children moving: A reflective approach to teaching physical education. Eighth edition*, Boston: McGraw-Hill Higher Education.
- Graves, T. (1998). ‘TOPS’ view: *Implementation and evaluation in Hertfordshire*. Primary PE Focus, Winter: 17-19.
- Gülcan, C. (2021). Nitel bir veri toplama aracı: Odak (focus) grup tekniğinin uygulanışı ve geçerliliği üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 94-109.
- Güllüpcinar, F. (2015). *Türkiye’de iktisadi dönüşümler ve eğitim politikaları*. Editör: Arife Gümüş. *Türkiye’de Eğitim Politikaları içinde* (s. 187-209). Yayın No: 1175. 1. Basım. Ankara: Nobel.

- Gülüm, V. & Bilir, P. (2011). Beden eğitimi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 57-64.
- Günay N. (2013). Atatürk döneminde Türkiye’de beden eğitiminin gelişimi ve Gazi Beden Terbiyesi Bölümü. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*. 29 (85), s. 72-99.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2016). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. 3. Baskı. Ankara: Seçkin.
- Güven, Ö. & Yıldız, Ö. (2014). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersinden beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 22(2), s:525-538.
- Hardman, K. (2008). Okullarda beden eğitiminin durumu ve sürekliliği: Küresel bir yaklaşım.Çeviri: Canan Koca. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences*, 19 (1): 1-22
- Harmandar, İ. H. (2004). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. s 1. Ankara: Nobel.
- Harris, J. , Cale, L. & Musson, H. (2007). *Evaluation of the impact of the TOP programmes on teaching and learning in primary schools in England*. Loughborough University Report. England. <https://hdl.handle.net/2134/11386>
- Haskins, D. (2003). *TOP Play and TOP Sport handbook*. Loughborough: Youth Sport Trust.
- Hergüner, G. (1992). Eğitim- spor ilişkisi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*. 3(1), s. 133 – 145.
- Hunt, M. (1998). TOP Play BT TOP Sport: An effective influence on teaching? *The Bulletin of Physical Education*, 34 (3): 194-205.
- Hürmeriç, I. (2003) *İlköğretim beden eğitiminde öğrencilerin sağlıkla ilgili fiziksel aktivite seviyelerinin, ders içeriğinin ve öğretmen davranışlarının değerlendirilmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi]. Ankara.
- İnal, A.N. (2013). *Beden eğitimi ve spor bilimi*. s.37. Ankara: Nobel.

- İrez, S. G. (2012). *Fiziksel etkinlik kartları uygulamasının ilköğretim öğrencilerinin beden eğitimi derslerindeki fiziksel aktivite ders içerikleri ve öğretmen davranışları üzerine etkisi*. [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ankara.
- İrez, S. G., Yaman, M., İrez Babayiğit, G. & Saygın, Ö. (2013). Fiziksel etkinlik kartları uygulamasının ilköğretim beden eğitimi derslerindeki öğretmen davranışları üzerine etkisi. *International Journal of Human Sciences*. 10(1), s. 1717- 1724.
- Kanbir, Ö. (2018). *Fiziksel etkinlik kartlarının ortaokul öğrencilerinin dikkat ve problem çözme becerilerine etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. İstanbul.
- Kaptan, G. (2019). *Fiziksel etkinlik kartları uygulamalarının 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin hareket becerilerinin kazanımına etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. İstanbul.
- Karadag, M., Savucu, Y. , Ağırtaş, R. & Eskiyecek, C. (2018). Opinions of the physical education teachers about the effect of peer education and physical activity cards' usage on the student skills. *Journal of Education and Learning*, 8,172.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemi*. İstanbul: Nobel.
- Keske, G. (2007). *İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri ve karşılaştıkları sorunlar (Gaziantep İli Örneği)*. [Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi]. Adana.
- Kılıçaslan, U. & Baş, M. (2020). Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yapılan değişikliklere öğretmenlerin bakış açısı. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 22 (3).
- Kozan, S. (2007). *Yansıtıcı düşünme becerisinin kaynak tarama ve rapor yazma derslerindeki etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi]. Konya.
- Lawrence, J. (2003). The impact and use of the TOPs programme in one local education authority. *British Journal of Teaching Physical Education, Summer*, 44-48.
- Leech, N. L. & Onwuegbuzie, A. J. (2009). A typology of mixed methods research designs. *Qual Quant*. 43, 265–275.
- Lumpkin, A. (2005). *Introduction to physical education, exercise science, and sport studies (6th ed.)*. New York: McGraw-Hill,

- Mamak, H. (2012). İlköğretim okullarında beden eğitimi ve spor derslerinin amaçlarına ulaşma düzeyini etkileyen faktörler. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14 (1): 109-115.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (1997). *Beden eğitimi öğretmen kılavuzu*. İstanbul.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2007). *Beden eğitimi dersi (1-8. sınıflar) öğretim programı ve kılavuzu*. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2012a). *İlkokul 1-4.sınıflar oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı*. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2012b). *12 Yıl zorunlu eğitim, sorular-cevaplar*. http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12Yil_Soru_Cevaplar.pdf adresinden erişildi.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2013). *Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı (Ortaokul 5-8. sınıflar)*. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2013). *Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı uygulama kılavuzu (Ortaokul 5.- 8. sınıflar)*. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2018). *Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı (Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Ankara.
- Mirzeoğlu, N. (2020). *Spor bilimlerine giriş*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitapevi.
- Moon, J. A. (2006). *Learning journals: A handbook for reflective practice and professional development*. New York: Routledge.
- National Association of Sport & Physical Education (NASPE) . (2012). *Instructional framework for fitness education in physical education*. Guidance Document. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED541484.pdf> adresinden erişildi.
- Newton, H. (1998). In D. Roberts “*TOP Play and TOP sport in the North West*”. The Bulletin of Physical Education, 34 (2): 134-145.
- Oğuz, M. Ö. & Ersoy, P. (2007). *Türkiye’de 2004 yılında yaşayan geleneksel çocuk oyunları*. Genişletilmiş 2. Baskı. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Okçabol, R. (2001). *Eğitim hakkı: Gerçekleştirilemeyen bir ilke*. 1. Basım. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.

- Okçabol, R. (2005). *Öğretmen yetiştirme sistemimiz: Tarihsel gelişim, bugünkü durum ve öğretmen eğitimi sorununa bir sistemler yaklaşımı*. 1. Baskı. Ankara: Ütopya.
- Oliva, P. F. (2009). *Developing the curriculum. (7th Edition)*. Boston: Allyn and Bacon
- Ongül, E., Bayazıt, B., Yılmaz, O. & Güler, M., (2017). Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin çocuklarda seçilmiş motor özellikler üzerine etkisi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*. 2 (1), s. 45-52.
- Onwuegbuzie, A.J., Dickinson, W.B., Leech, N.L. & Zoran, A.G. (2009). *A qualitative framework for collecting and analyzing data in focus group research*. International Journal of Qualitative Methods, 8(3), Huntsville: Sam Houston State University.
- Orhun, A. (1990). *Okul beden eğitimi sporun yeni didaktik yaklaşımlar*. Spor Bilimleri I. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, s. 73–86, 15–16 Mart, Ankara.
- Ornstein, A. C. & Hunkins, F. P. (2017). *Curriculum--foundations, principles, and issues global edition*. Pearson Education Limited.
- Öndeş, A. Ö. (2007). Eğitim politikaları ve mücadele başlıkları – Genel bir değerlendirme. *Gelenek Dergisi*. Nisan, s. 96.
- Özbek, O. (2003). *Beden Eğitimi öğretmenlerinin mesleki etik ilkeleri ve bu ilkelere uyma düzeyleri*. [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi]. Ankara.
- Özdemir, M. (2009). Eğitimde program değerlendirme ve Türkiye’de eğitim programlarını değerlendirme çalışmalarının incelenmesi. *Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 6 (2), s.126-149.
- Özdemir, H. (2019). *10-11 yaş çocuklarda fiziksel etkinlik kartları ve oyun konsollu hareket etkinliklerinin dikkat, ekran ve kağıt okuma performansı üzerine etkisinin incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. İstanbul.
- Özdenk, S. (2018). Beden eğitimi ve spor, faydaları, önemi ve sınıflandırılması. *Spor Bilimlerinde Akademik Araştırmalar*. Sayı: Özel Cilt: 5, Sayı 2, s. 77-89.
- Özkatar-Kaya, E., Köroğlu, Y., Sarıtaş, N., Kaya, M., & Sucan, S. (2019). Eğitsel oyunlar etkinliğine katılımın çocuklardaki denge, reaksiyon ve çeviklik üzerine etkisi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*. 4 (1), s. 35-42.

- Özmen, Ö. (1997). *Çağdaş sporda eğitim üçgeni*. Eskişehir: Şah.
- Öztürk, Y. (2019). *Fiziksel etkinlik kartlarının 5. sınıf öğrencileri üzerindeki etkilerinin incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. İstanbul.
- Pallant, J. (2001). *SPSS survival manual*. Buckingham: Open University Press.
- Pangrazi, R. P. (2007). *Dynamic physical education for elementary school children (15th ed.)*. San Fransisco: Pearson, Benjamin Cummings.
- Posner, G. J. (2004). *Analyzing the curriculum*. McGraw-Hill Humanities Social.
- Resmi Gazete (1973). Milli Eğitim Temel Kanunu. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=1739&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- Roberts, D., Leach, R., Harries, J., Phillips, R. W., Newton, H. R. & Jones, S. (1998). TOP play and BT TOP sport in the North West. *The Bulletin of Physical Education*, 34(2), 134-145.
- Sabin, V. (1997). *Integration of TOP Play/ BT TOP sport activities into a progressive primary school games programme*. NWCPEA Bulletin. Edition 8.
- Sağlam, M. & Yüksel, İ. (2007). Program değerlendirmede meta-analiz ve meta değerlendirme yöntemleri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 18, s.175-188.
- Saraçoğlu, R. N. (2001). Orta öğretimde ders dışı egzersizlerin başarıya ulaşma derecesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1 (2), s.3- 4.
- Sarıbaş, S. & Babadağ, G. (2015). Temel eğitimin temel sorunları. *AJELI - Anatolian Journal of Educational Leadership and Instruction* , 3 (1) , 18-34 .
- Selbi Yalnız, Y. (2019). *2018 hayat bilgisi öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Mersin ili örneği)*. [Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi]. Mersin.

- Sönmez, T. & Sunay, H. (2001). *Ankara'daki ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersinin etkinliği üzerine bir araştırma*. II. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, s.105-106, 21-23 Aralık, Bursa.
- Sönmez, T. & Sunay, H. (2004). Ankara'daki ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersinin sorunlarına ilişkin bir inceleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 32(162), 270-277.
- Sönmez, V. & Alacapınar F. G. (2011). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı.
- Spode, I. (1997). An evaluative case study into the effect 'TOP Play' and 'TOP sport' has had on the quality of teaching and pupil responses within eight primary schools. *Bulletin of Physical Education*, 33(1), 42-49.
- Sülün, F. (2022). Fiziksel etkinlik kartlarının öğrencilerin sportmenlik davranışlarına ve sosyal beceri düzeylerine etkisi. [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ankara.
- Şahin, Ş., Suher, H.K. & Bir, A. A. (2009). Odak grup yönetimi: Uygulamacılar açısından bir değerlendirme. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 11(11), ss51-74.
- Şimşek, U. , Küçük, B. & Topkaya, Y. (2012). Cumhuriyet dönemi eğitim politikalarının ideolojik temelleri. *Turkish Studies*. 7 (4), s. 2809-2823.
- Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB). (2020). İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi. https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_08/25102204_ilkokul_ortaokul_hdc.pdf adresinden erişildi.
- Taggart, G. L. & Wilson, A. P. (2005). *Promoting reflective thinking in teachers: 50 action strategies*. California: Corwin Press.
- Taşmektepligil, Y., Yılmaz, Ç., İmamoğlu, O. & Kılıcıgil, E. (2006). İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(4):139-147
- Tayga, Y. (1990). *Türk spor tarihine genel bakış*. Ankara: Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü.

- Temiz, C. N. & Sivrikaya, A. H. (2021). Beden eğitimi ve spor dersinde karşılaşılan sorunların incelenmesi (Yurt içi ve yurt dışı değerlendirmesi). *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 3(1), 12-39.
- Tican, C. (2013). *Yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinin öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerine, eleştirel düşünme becerilerine, demokratik tutumlarına ve akademik başarılarına etkisi*. [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ankara.
- Tokat, S. (2013). *Beden eğitimi öğretmenleri ve okul yöneticilerinin beden eğitimi ve spor dersinin etkinliği üzerine görüşlerinin incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ankara.
- Torphe, S. (2013). *Uluslararası İlham Projesi, TOPS Kartları Tanıtımı*. Ankara.
- Türkmen, F. (2002). *Eğitimin ekonomik ve sosyal faydaları ve Türkiye’de eğitim ekonomik büyüme ilişkisinin araştırılması*. [Uzmanlık Tezi, Devlet Planlama Teşkilatı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü]. Ankara.
- Ulus, S. (1989). Türkiye’de beden eğitimi öğretmenliği ve çalışma sorunları. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimi Dergisi*. 8, s. 25–32.
- Usluoğlu, Z. (2014). *Fiziksel etkinlik kartlarına ilişkin görüşler ve kartların öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarına etkisi*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.] AİBÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Ünver, G., Bümen, N. T. & Başbay, M. (2010). Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans derslerine öğretim elemanı bakışı: Ege Üniversitesi Örneği. *Eğitim ve Bilim*. 35 (155),63-77.
- Walker, S. E. (2006). Journal writing as a teaching technique to promote reflection. *Journal of Athletic Training*, 41 (2), 216-221.
- Williams, N. (2008). *Reflective journal writing as an alternative assessment*. <http://www.otterbein.edu/wpcontent/uploads/2018/10/williams.pdf> adresinden erişildi.
- Yamaner, F. (2001). *Beden eğitimi ve sporda temel ilkeler*. Bursa: Ekin.

- Yarımkaya, E. & Ulucan, H. (2015). Çocuklarda hareket eğitimi programının motor gelişim üzerine etkisi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*. 4 (1).
- Yavuzer, H. (2000). *Okul çağı çocuğu*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yetim, A. (2000). *Sosyoloji ve spor*. s. 128-131. Ankara: Topkar.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (5. Baskı). Ankara: Seçkin.
- Yılmaz, O. & Bozkurt, S. (2017). Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin ilköğrencilerinin motorik özelliklerinin gelişimine etkisi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*. 2 (2), s. 43-50.
- Yıldız, E. (2012). *İlk ve ortaöğretimde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerinde kullandıkları öğretim yöntemleri ve karşılaştıkları sorunların incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi]. Sivas.
- Yıldız, R. (2018). *İlköğretim ikinci kademe beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının gerçekleştirilmesine ilişkin görüşleri (İç Anadolu örneği)*. [Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi]. Sivas.
- Yolcu, İ. (1995). *Eğitimin bütünlüğü içinde beden eğitimi ve sporun yeri ve önemi*. 1. Eğitim kurumlarında beden eğitimi ve spor sempozyumu, İzmir: 19-21 Aralık, 69-72.
- Youth Sport Trust (YST) (1997). *Annual report (1996-97)*. London: YST.
- Youth Sport Trust (YST) (2002a). *TOP programmes*. www.youthsporttrust.org adresinden erişildi.
- Youth Sport Trust (YST) (2002b). *TOP programmes*. www.youthsporttrust.org/yst_top_playsport.html adresinden erişildi.
- Yücel, H. A. (1938). *Türkiye’de orta öğretim*. s. 35. İstanbul: Devlet Basım Evi.

7.EKLER

Ek-1. Görüşme Formu

- 1) Ortaokulda beden eğitimi öğretmenliği yapmaktasınız, kullanmakta olduğunuz beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı hakkında düşünceleriniz nelerdir? Peki, bu programı uygularken hangi yardımcı materyalleri kullanmaktasınız?
- 2) “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)”nı derslerinizde aktif olarak kullanıyorsunuz? Kullanmıyorsanız nedenini açıklar mısınız?
- 3) “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)”nın size göre zayıf ve eksik yönleri nelerdir?
- 4) “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)”nın size göre güçlü ve başarılı yönleri nelerdir?
- 5) “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)” ve dolayısıyla mevcut programın daha işlevsel hale getirilebilmesi için önerileriniz nelerdir?

Ek-2. FEK Sarı Kartlar Gözlem Formu

KAZANIM	Zayıf	Kabul Edilebilir	Orta	İyi	Çok İyi
Topa Alışma Çalışmaları					
Çift el kullanarak topu yaklaşık 2 metre atar ve tutar					
İki eli ile topu havaya attığında her an izler					
İki eli ile topu yere vurdurur ve seken topu havada iki eli ile yakalar					
Çift el kullanarak yaptığı etkinlikleri olduğu yerde, yer değiştirmeden yapar					
Çift el kullanarak yaptığı etkinliklerde geniş alan kullanır					
Sağ elini kullanarak topu yaklaşık 2 metre atar ve tutar					
Sağ eli ile topu yere vurdurur ve seken topu havada sağ eli ile yakalar					
Sağ eli ile topu havaya attığında her an izler					
Sağ elini kullanarak yaptığı etkinlikleri olduğu yerde, yer değiştirmeden yapar					
Sağ elini kullanarak yaptığı etkinliklerde geniş alan kullanır					
Sol elini kullanarak topu yaklaşık 2 metre atar ve tutar					
Sol eli ile topu yere vurdurur ve seken topu havada sol eli ile yakalar					
Sol eli ile topu havaya attığında her an izler					
Sol elini kullanarak yaptığı etkinlikleri olduğu yerde yapar					
Sol elini kullanarak yaptığı etkinliklerde geniş alan kullanır					
Atma - Tutma					
Atış yapan kolun ters tarafındaki ayağını önde tutar					
Hedefi bakar ve topu attıktan sonra gidişini izler					
Topu vücudundan uzakta yakalar ve dirseklerini bükerek topu vücuduna doğru yaklaştırır					
Tutarken / yakalarken topun gelişini takip eder					
Sabit bir noktada topu atıp yakalar					
Aynı hedefe isabetli vuruş sayısını artırır					
Daha büyük top yakalar / Hedefi büyütür					
Daha küçük top yakalar / Hedefi küçültür					
Atma ve yakalama mesafesini azaltır					

Atma ve yakalama mesafesini artırır					
Bireysel olarak top atar / yakalar					
Eş ile birlikte farklı hız ve yükseklikteki topları atar / yakalar					
Sabit eşe top atar / yakalar					
Hareketli eşe top atar / yakalar					
Yakalama					
Atış yapan kolun ters tarafındaki ayağını önde tutar					
Hedefe bakar ve topu attıktan sonra gidişini izler					
Tutarken / yakalarken topun gelişini takip eder					
Topu vücudundan uzakta yakalar ve vücuda doğru yaklaştırır					
Yerden sekerek gelen topu yakalar					
Topu yerle temas etmeden, havada yakalar					
Düşük hızla gelen topu yakalar					
Farklı yükseklik ve hızda gelen topu yakalar					
Büyük ve hafif top yakalar / Hedefi büyütür					
Küçük ve sert top yakalar / Hedefi küçültür					
Atma ve yakalama mesafesini azaltır					
Atma ve yakalama mesafesini artırır					
Top Sürme					
Vücudunu temel duruş pozisyonuna alır					
Vücudunun ağırlık merkezini hafif öne eğerek					
Topu avuç içine değdirmeden parmak boğumlarıyla sürer					
Top sürerken kol ve bileklerini rahat tutar					
Top sürerken elin farklı bölgelerini kullanır					
Topa bakmaz					
Topun kontrolünü sağlar					

* Topa Alışma Çalışmalarında öğrenciler etkinliklerde yumuşak, hafif ve küçük top kullanırlar.

- Basketbol 5 nolu top
- Voleybol mini voleybol topu
- Hentbol topu

Ek-3. FEK Mor Kartlar Gözlem Formu

Kazanım	Her zaman	Sıklıkla	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
Manşet Pas					
Vuruşu yapacak oyuncu hazır şekilde bekler					
Topa yaklaşırken kolları serbest olacak şekilde hareket eder					
Ayaklarını omuz genişliğinde açarken bir ayağını hafif öne alarak pozisyon alır					
Ayakuçları vuruş yönüne dönük olur					
Dizlerini hafif şekilde bükür					
Vücudu hafif öne eğik sırtı düz olacak şekilde bekler					
Topa vuruş anında dirsekleri gergin olacak şekilde iki elini bağlayarak kolunu birleştirir					
Topa el bileklerinin 10 cm üzerindeki ön kol kasları ile vurur					
Vuruş anında dirsekleri bükmez					
Vuruş sonrasında kollar omuz hizasına kadar topu takip eder					
Vuruşla birlikte tüm vücut yukarıya doğru hareket eder ve vücut dik pozisyona getirir					
Parmak pas					
Vuruşu yapacak oyuncu hazır şekilde bekler					
Topa yaklaşırken kolları serbest olacak şekilde hareket eder					
Ayaklarını omuz genişliğinde açarken bir ayağını hafif öne alarak pozisyon alır					
Ayakuçları vuruş yönüne dönük olur					
Dizlerini hafif şekilde bükür					
Karşıdan gelen topu başının üstünde alın hizasında yakalar					
Topu alın hizasında yakalarken dirsekleri bükür ve hafif dışa doğru açar					
Topa iki elinin parmak uçları ile alın hizasında vurur.					
Vuruş sonrası kolları topu takip eder ve dirseklerini gergin hale getirir					
Vuruş sonrası vücudunu dik duruma getirir					

Alttan servis					
Çizgi arkasında vücudu vuruş yönüne dönük olacak şekilde bekler					
Ayakuçları servis atacak yöne bakar					
Dizlerini hafif bükerek					
Vücudu hafif öne doğru eğilir					
Vuruş koluyla aynı taraftaki ayağını hafif geriye alır					
Vuruş kolunu vücuduna paralel şekilde geriye doğru maksimum seviyede açar					
Diğer kolu ile topu bel hizasının biraz altında ve arkadaki ayağının hizasına gelecek şekilde tutar					
Topu tuttuğu kolu dirsekten bükerek vücuduna hafif yaklaştırır					
Öğretmenin komutundan sonra öğrenci tutuş kolundaki topu elinden aşağıya doğru bırakır					
Topu bıraktıktan sonra vuruş kolunu sert bir şekilde topa doğru yaklaştırır					
Vuruş kolu ile topun arkasına ve hafif altına doğru avuç içi ile vurur					
Vuruş sırasında vuruş kolu topu takip eder					
Topa vurduktan sonra vücudunu dikleştirir					

Ek-4. Beşinci Sınıf Yansıtıcı Günlük Şablonu

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan beden eğitimi ve spor derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

- Katıldığım beden eğitimi ve spor dersinde ne öğrendim?
- Daha önce katıldığım beden eğitimi ve spor derslerine göre bir farklılık var mıdır?
- FEK ile hazırlanan ders işlenişi işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?
- Başka neler yapılabilir?

Ek-5. Yedinci Sınıf Yansıtıcı Günlük Şablonu

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan beden eğitimi ve spor derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

- Katıldığım beden eğitimi ve spor dersinde ne öğrendim?
- Daha önce katıldığım beden eğitimi ve spor derslerine göre bir farklılık var mıdır?
- FEK ile hazırlanan ders işlenişi işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?
- Başka neler yapılabilir?

Ek-6. Etik Kurul Raporu

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.01.2022-131642

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULU KARARLARI

TOPLANTI SAYISI

1

KARAR SAYISI

2022/19

KARAR TARİHİ

27.01.2022

KARAR NO: 2022/19

Düzce Üniversitesi Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Doktora programı öğrencisi Neşe KAYA' nın "Fiziksel Etkinlik Kartlarının (FEK) Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine Etkisi" başlıklı çalışması kapsamında uygulamak istediği veri toplama araçları Etik Kurulumuzca incelenmiş olup, ilgili çalışmanın araştırma protokolüne uyulması ve etik onay tarihinden itibaren geçerli olmak koşulu ile uygulanmasının etik açıdan uygun olduğuna;

Oy birliği ile karar verildi.

ASLI GİBİDİR.

28.01.2022

8.

Ek-7. Araştırma İzin Onayı-1

T.C.
DÜZCE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-10240236-20-43601029
Konu : Araştırma İzin Onayı
(Neşe KAYA)

15/02/2022

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı'nın(Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü) 21/01/2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 (2020/2) sayılı Genelgesi.
b)Düzce Üniversitesi Rektörlüğü'nün (Lisansüstü Eğitim Enstitüsü) 03/02/2022 tarihli ve E-63781167-100-133374 sayılı yazısı.

Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Ana Bilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Doktora Programı Öğrencisi Neşe KAYA'nın "Fiziksel Etkinlik Kartlarının (FEK) ortaokulu Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyinde Etkisi " konulu tez çalışması gereği Mustafa Kemal Ortaokulu öğrencilerine ölçek uygulamak istemektedir.Uygulamaya yönelik izin talebi, ilgi (a) Genelge'de belirtilen esaslar doğrultusunda incelenmiştir.

Söz konusu araştırmanın eğitim ve öğretimi aksatmadan, sadece bir eğitim öğretim yılını kapsayacak şekilde gönüllülük esasına dayalı olarak uygulanması, ölçeklerin salgın hastalık döneminde çevrimiçi iletişim araçları ile uygulanması, kişisel verilerin gizliliğine dikkat edilmesi ve uygulamalarda sadece ekte bulunan mühürlü formun kullanılması şartı ile yürütülmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Oturlarınıza arz ederim.

Tamer KIRBAÇ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR

Yakup TATOĞLU
Vali
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Komisyon Kararı(1 Adet)
2-Araştırma Araçları(13 Sayfa)
3-Araştırma Önerisi(1 Sayfa)

Bu belge gürvendi elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek-8. Araştırma İzin Onayı-2

T.C.
DÜZCE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-10240236-605.02-43706094
Konu : Araştırma İzin Onayı
(Neşe KAYA)

16.02.2022

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne)

İlgi: a) 03/02/2022 tarihli ve E-63781167-100-133374 sayılı yazınız.
b) 15/02/2022 tarihli ve E-10240236-20-43601029 sayılı Valilik Onayı.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Ana Bilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Doktora Programı Öğrencisi Neşe KAYA' nın "Fiziksel Etkinlik Kartlarının (FEK) ortaokulu Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyinde Etkisi " konulu tez çalışmasına ilişkin araştırma izin talebinin uygun görüldüğüne dair ilgi (b) Makam onayı ve belgeleri yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Tamer KIRBAÇ
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek:

- 1- Komisyon Kararı (1 Sayfa)
- 2- İmzalı Form (4 Sayfa)
- 3- Olun(1 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek-9. Araştırma İzin Onayı-3

T.C. DÜZCE VALİLİĞİ Düzce İl Millî Eğitim Müdürlüğü ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU	
ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Neşe KAYA (Doktora Öğrencisi)
Kurumu / Üniversitesi	Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Araştırma yapılacak il/er	Düzce
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Düzce / Merkez Mustafa Kemal Ortaokulu öğrenci ve öğretmenlerine yönelik
Araştırmanın konusu	'Fiziksel Etkinlik Kartlarının (FEK) Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine Etkisi'
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma özerisi	Düzce / Merkez Mustafa Kemal Ortaokulu öğrenci ve öğretmenlerine yönelik 'Fiziksel Etkinlik Kartlarının (FEK) Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine Etkisi' konulu araştırma izni takvime göre yapılmak istenmektedir.
Veri toplama araçları	Görüşme Formu, FEK Mor Kartlar Gözlem Formu, FEK Sarı Kartlar Gözlem Formu
Görüş istenilecek Birim/Birimler	Yok
İletişim Bilgileri	Var
Yükümlülükler	Araştırmacı; *Uygulama veya çalışma takviminde değişiklikleri bildirmeye, * Araştırmayı araştırma çalışma takviminde belirtilen süre içerisinde teslim etmek, * Yapılan araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde, Bakanlıktan izin alanlar EARGED Başkanlığına, İl'de izin alanlar millî eğitim müdürlüğüne araştırmanın iki örneğini CD'ye kayıtlı olarak vermeyi taahhüt eder (EK-1)
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
Düzce / Merkez Mustafa Kemal Ortaokulu öğrenci ve öğretmenlerine yönelik 'Fiziksel Etkinlik Kartlarının (FEK) Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine Etkisi' konulu araştırma izni takvime göre yapılmak istenmektedir.Millî Eğitim Bakanlığı'nın araştırma ve uygulama izinleri konulu 2020/2 nolu genelgesi doğrultusunda, ölçüklerin uygulanmasında sakınca bulunmamaktadır.	
Komisyon kararı	Araştırma izni verilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.
Muhallif üyenin Adı ve Soyadı:	Muhallif üye bulunmamaktadır.

Ek-10. Katılımcı Onam Formu

Sayın Katılımcımız;

Katılacağınız bu çalışma "FİZİKSEL ETKİNLİK KARTLARININ (FEK) ORTAOKUL BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME DÜZEYİNE ETKİSİ" adıyla, Neşe KAYA tarafından 2022-2023 tarihleri arasında yapılacak bir araştırmaya uygulamasıdır.

Araştırmamızın Hedefi: Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programında yer alan Fiziksel Etkinlik Kartlarının (FEK) ders kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ve öğrencilerin derse ilişkin tutumlarına etkisinin incelenmesidir.

Araştırmamızın Nedeni: Tez çalışması

Araştırmamızın Yapılacağı Yer: Düzce Merkez İlçe

Araştırma Uygulaması: Gözleme

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nun ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamen gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istemmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı :

İletişim Bilgileri : Telefon:

e-posta:

Fikrinizi bilgileri kullanarak araştırmaya katılmaya kabul ediyorum.

_____

İsim-Soyisim İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

Ek-11. Uygulama İçin Hazırlanan 5. Sınıf Ders Planları

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 1. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	5
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	5.1.1. Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler Topa Alışma Çalışmaları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alışma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Köpük toplar, yumuşak toplar, balonlar, diğer top türleri.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	1. Öğrencilerin birbirlerine çarpmalarını engellemek için gerekli önlemler alınır. 2. Belirli alanda yürüme, koşma, sıçrama vb. hareketleri kimseye çarpmadan, duraklamadan, geri geri, yan yan ve farklı yönlere doğru yapılır. 3. Öğrenciler arasında yeterli mesafe olması sağlanır.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ Isınma 10 dakika Hafif koşu, açma germe egzersizleri ile esnetme çalışmaları 25 dakika	

ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Esas Devre
1.Öğrencilerin yarısına voleybol topu yarısına basketbol topu verilir. Öğretmenin düdük komutu ile birlikte öğrenciler ellerindeki topu havaya doğru atarlar ve yere düşürmeden topu tutmaya çalışırlar. 10 tekrardan sonra toplar yer değiştirir ve basketbol topu tutanlar voleybol topunu alırlar, voleybol topu tutanlar ise basketbol topunu alırlar. Öğretmenin komutu ile birlikte topu havaya en fazla 2 metre yükseklikte atarak hareketi yapmaya çalışırlar. Hareketi yaparken havadaki topu her an izlemeleri gerektiği öğrencilere hatırlatılır. Hareket 10 kez tekrar edilir. 2.Öğrencilerin her biri hulahop çemberinin içine yerleşirler ve iki eli ile topu yere vurdurarak ve seken topu havada iki eli ile yakalarlar. Hareketi yaparken o alanın dışına çıkmadan yapmaya çalışırlar. Bu hareket 10 tekrar yapılır. Yerden seken topun çok fazla yükseğe çıkmaması önemlidir, bu nedenle öğretmen öğrencilerine bunu vurgular. 3.Sonrasında öğrenciler topu 30 cm önlerinde bulunan çemberin içine çift el ile vurarak yerden sektirir ve çift el ile tutarlar. Yine 10 tekrar yapılır. 4.Öğrenciler geniş alana yayılırlar ve çift el kullanarak serbest bir şekilde topu yere vurur ve tutarlar. Aynı şekilde 10 tekrar yapılır. Burada öğrencilerin hareket ederek yerden seken topu havada tutmaları istenir. Topun yere çok sert vurdurulmaması için öğrenciler uyarılır. 5.Öğretmenin komutu ile birlikte öğrenciler sağ elleri ile topu havaya en fazla 2 metre yükseklikte atar ve sağ elleri ile tutmaya çalışırlar. 10 tekrar yapılır. 6.Öğrenciler sağ elleri ile topu yere vurdurur ve seken topu havada sağ elleri ile yakalarlar. Hareketi yaparken havadaki topu her an izlemeleri gerektiği öğrencilere hatırlatılır. Hareket 10 kez tekrar edilir. 7.Sonrasında öğrenciler sağ elleri ile topu 30 cm önlerinde bulunan çemberin içine vurarak yerden sektirir ve sağ elleri ile tutarlar. Yine 10 tekrar yapılır. 8.Öğrenciler geniş alana yayılırlar ve sağ ellerini kullanarak serbest bir şekilde topu yere vurur ve sağ elleri ile tutarlar. Aynı şekilde 10 tekrar yapılır. Burada öğrencilerin hareket ederek yerden seken topu havada sağ elleri ile tutmaları istenir. Topun yere çok sert vurdurulmaması için öğrenciler uyarılır. 9.Öğretmenin komutu ile birlikte öğrenciler sol elleri ile topu havaya en fazla 2 metre yükseklikte atar ve sol elleri ile tutmaya çalışırlar. 10 tekrar yapılır. 10. Öğrenciler sol elleri ile topu yere vurdurur ve seken topu havada sol elleri ile yakalarlar. Hareketi yaparken havadaki topu her an izlemeleri gerektiği öğrencilere hatırlatılır. Hareket 10 kez tekrar edilir. 11. Sonrasında öğrenciler sol elleri ile topu 30 cm önlerinde bulunan çemberin içine vurarak yerden sektirir ve sol elleri ile tutarlar. Yine 10 tekrar yapılır. 12. Öğrenciler geniş alana yayılırlar ve sol ellerini kullanarak serbest bir şekilde topu yere vurur ve sol elleri ile tutarlar. Aynı şekilde 10 tekrar yapılır. Burada öğrencilerin hareket ederek yerden seken topu havada sol elleri ile tutmaları istenir. Topun yere çok sert vurdurulmaması için öğrenciler uyarılır.	
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama
Özet	Öğrenciler bu ders ile; • Topu nasıl tutmayı tercih ettiklerini, • Topu iki elle tutmanın neden her zaman daha kolay olduğunu, • Topu düşürmeden vücudunun farklı bölümlerinde çevirmeyi, • Top ile oynanan spor dallarını, • Eşli çalışarak farklı top tutma ve birbirlerine verme/atma şekillerini keşfetmeyi kavrarlar.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Nesne kullanarak, taşıyarak yapılan grup yarışları, çizgide yapılan grup çalışmaları, geri dönen topla yapılan grup yarışları, dairesel şekillerde topu aktarma vb. oyunları oynanır.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 2. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	5
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	5.1.1. Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler Topa Alışma Çalışmaları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alışma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Köpük toplar, yumuşak toplar, balonlar, diğer top türleri.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	1. Öğrencilerin birbirlerine çarpmalarını engellemek için gerekli önlemler alınır. 2. Belirli alanda yürüme, koşma, sıçrama vb. hareketleri kimseye çarpmadan, duraklamadan, geri geri, yan yan ve farklı yönlerde doğru yapılır. 3. Öğrenciler arasında yeterli mesafe olması sağlanır.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ Isınma 10 dakika Hafif koşu, açma germe egzersizleri ile esnetme çalışmaları 25 dakika	

ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Esas Devre
1.Öğrencilerin yarısına voleybol topu yarısına basketbol topu verilir. Öğretmenin düdük komutu ile birlikte öğrenciler ellerindeki topu havaya doğru atarlar ve yere düşürmeden topu tutmaya çalışırlar. 10 tekrardan sonra toplar yer değiştirir ve basketbol topu tutanlar voleybol topunu alırlar, voleybol topu tutanlar ise basketbol topunu alırlar. Öğretmenin komutu ile birlikte topu havaya en fazla 2 metre yükseklikte atarak hareketi yapmaya çalışırlar. Hareketi yaparken havadaki topu her an izlemeleri gerektiği öğrencilere hatırlatılır. Hareket 10 kez tekrar edilir. 2.Öğrencilerin her biri hulahop çemberinin içine yerleşirler ve iki eli ile topu yere vurdurarak ve seken topu havada iki eli ile yakalarlar. Hareketi yaparken o alanın dışına çıkmadan yapmaya çalışırlar. Bu hareket 10 tekrar yapılır. Yerden seken topun çok fazla yükseğe çıkmaması önemlidir, bu nedenle öğretmen öğrencilerine bunu vurgular. 3.Sonrasında öğrenciler topu 30 cm önlerinde bulunan çemberin içine çift el ile vurarak yerden sektirir ve çift el ile tutarlar. Yine 10 tekrar yapılır. 4.Öğrenciler geniş alana yayılırlar ve çift el kullanarak serbest bir şekilde topu yere vurur ve tutarlar. Aynı şekilde 10 tekrar yapılır. Burada öğrencilerin hareket ederek yerden seken topu havada tutmaları istenir. Topun yere çok sert vurdurulmaması için öğrenciler uyarılır. 5.Öğretmenin komutu ile birlikte öğrenciler sağ elleri ile topu havaya en fazla 2 metre yükseklikte atar ve sağ elleri ile tutmaya çalışırlar. 10 tekrar yapılır. 6.Öğrenciler sağ elleri ile topu yere vurdurur ve seken topu havada sağ elleri ile yakalarlar. Hareketi yaparken havadaki topu her an izlemeleri gerektiği öğrencilere hatırlatılır. Hareket 10 kez tekrar edilir. 7.Sonrasında öğrenciler sağ elleri ile topu 30 cm önlerinde bulunan çemberin içine vurarak yerden sektirir ve sağ elleri ile tutarlar. Yine 10 tekrar yapılır. 8.Öğrenciler geniş alana yayılırlar ve sağ ellerini kullanarak serbest bir şekilde topu yere vurur ve sağ elleri ile tutarlar. Aynı şekilde 10 tekrar yapılır. Burada öğrencilerin hareket ederek yerden seken topu havada sağ elleri ile tutmaları istenir. Topun yere çok sert vurdurulmaması için öğrenciler uyarılır. 9.Öğretmenin komutu ile birlikte öğrenciler sol elleri ile topu havaya en fazla 2 metre yükseklikte atar ve sol elleri ile tutmaya çalışırlar. 10 tekrar yapılır. 10. Öğrenciler sol elleri ile topu yere vurdurur ve seken topu havada sol elleri ile yakalarlar. Hareketi yaparken havadaki topu her an izlemeleri gerektiği öğrencilere hatırlatılır. Hareket 10 kez tekrar edilir. 11. Sonrasında öğrenciler sol elleri ile topu 30 cm önlerinde bulunan çemberin içine vurarak yerden sektirir ve sol elleri ile tutarlar. Yine 10 tekrar yapılır. 12. Öğrenciler geniş alana yayılırlar ve sol ellerini kullanarak serbest bir şekilde topu yere vurur ve sol elleri ile tutarlar. Aynı şekilde 10 tekrar yapılır. Burada öğrencilerin hareket ederek yerden seken topu havada sol elleri ile tutmaları istenir. Topun yere çok sert vurdurulmaması için öğrenciler uyarılır.	
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama.
Özet	Öğrenciler bu ders ile; • Topu nasıl tutmayı tercih ettiklerini, • Topu iki elle tutmanın neden her zaman daha kolay olduğunu, • Topu düşürmeden vücudunun farklı bölümlerinde çevirmeyi, • Top ile oynanan spor dallarını, • Eşli çalışarak farklı top tutma ve birbirlerine verme/atma şekillerini keşfetmeyi kavrarlar.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Nesne kullanarak, taşıyarak yapılan grup yarışları, çizgide yapılan grup çalışmaları, geri dönen topa yapılan grup yarışları, dairesel şekillerde topu aktarma vb. oyunları oynanır.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 3. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	5
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	5.1.1. Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler Atma - Tutma

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alıştırma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Sunuş yolu, yönlendirilmiş buluşla öğretim, küme çalışması, gezi, gözlem, bilgisayarlı öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli toplar, çeşitli büyüklükteki hedefler, ipler, lobutlar, jimnastik sıraları, huniler, sepetler
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	1. Öğrencilerin birbirlerine çarpmalarını engellemek için gerekli önlemler alınır. 2. Belirli alanda yürüme, koşma, sıçrama vb. hareketleri kimseye çarpmadan, duraklamadan, geri geri, yan yan ve farklı yönlerde doğru yapılır. 3. Topların aynı doğrultuda atılması istenir. 4. Gruplar arasında yeterince mesafe olduğundan emin olunur. 5. Atışlarda göz teması sağlanır.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ Öğrencilerden önceki haftalarda öğrendikleri Topa Alıştırma Çalışmalarını hatırlamaları istenir ve 5 dakika bu hareketler ile ilgili ısınma etkinlikleri yapılır.	

ETKİNLİK ÖRNEĞİ	
	1.Öğrencilere farklı büyüklüklerde toplar verilir. Öğretmenin düdük komutu ile birlikte öğrenciler ellerindeki topu belirlenen dubalara doğru atarlar. Öğrencilerden hareketi yaparken hedefe bakmaları ve topu attıktan sonra gidişini izlemeleri istenir. 10 tekrardan sonra toplar yer değiştirir. 2.Halkalar karşılıklı olarak dizilir ve öğrenciler halkanın içine girerler. Öğrencilerden halkanın dışına çıkmadan topları birbirlerine atmaları ve tutmaları istenir. Bu hareket 10 tekrar yapılır. 3.Öğrencilere topu tutarken / yakalarken topun gelişini takip etmeleri hatırlatılır. Hareket 10 tekrar yapılarak, öğrencilerin hedefe isabetli vuruş sayısını arttırması sağlanır. 4.Öğrencilerden basketbol toplarını yakalamaları istenir ve bu şekilde 10 tekrar yapılır. Böylece öğrenciler hedefi büyötmüş olurlar. 5.Öğrencilerden hentbol toplarını yakalamaları istenir ve bu şekilde 10 tekrar yapılır. Böylece öğrenciler hedefi küçölmüş olurlar. 6.Öğretmenin komutu ile birlikte öğrenciler yerdeki çemberleri birbirlerine yaklaştırır ve azalan mesafede topları birbirlerine atıp yakalamaya çalışırlar. 10 tekrar yapılır. 7.Öğretmenin komutu ile birlikte öğrenciler yerdeki çemberleri birbirlerinden uzaklaştırır ve artan mesafede topları birbirlerine atıp yakalamaya çalışırlar. 10 tekrar yapılır. 8.Öğrenciler ikili gruplara ayrılır ve yüzleri birbirlerine dönük olacak şekilde pozisyon alırlar. Öğrenciler basketbol ve hentbol topu kullanarak, birbirlerine farklı hız ve yükseklikte topları atarlar. Biri atar diğeri ise yakalar. Hareket 10 kez tekrar edilir. 9.Her gruptan bir öğrenci sabit durur, diğeri ise ona basketbol ya da hentbol topunu atar ve yakalaması istenir. Hareket 10 kez tekrar edilir. 10. Aynı şekilde bu sefer her gruptan bir öğrenci topu, hareket halinde olan öğrenciye atar ve yakalaması istenir. Hareket 10 kez tekrar edilir.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama.
Özet	Öğrenciler bu ders ile; • Atma / tutma çalışmalarının vücut ısılarında ne gibi değişiklikler oluşturduğunu, • Oynadıkları oyunda hangi durumlarda ne tür atma - tutma - yakalama şekilleri kullandıklarını, • Farklı hızda gelen nesneleri yakalamak için en uygun tutma şeklinin ne olduğunu, • Farklı atma ve tutma şekillerinin kullanıldığı bir oyun oynarken, birbirlerinin performansının gelişmesine katkıda bulunmak için eşli çalışmalar yapmayı kavrarlar.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Nesne kullanarak, taşıyarak yapılan grup yarışları, çizgide yapılan grup çalışmaları, geri dönen topla yapılan grup yarışları, dairesel şekillerde topu aktarma vb. oyunları oynanır.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 4. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	5
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	5.1.1. Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler Atma - Tutma

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alışma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Sunuş yolu, yönlendirilmiş buluşla öğretim, küme çalışması, gezi, gözlem, bilgisayarlı öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli toplar, çeşitli büyüklükteki hedefler, ipler, lobutlar, jimnastik sıraları, huniler, sepetler
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	1. Öğrencilerin birbirlerine çarpmalarını engellemek için gerekli önlemler alınır. 2. Belirli alanda yürüme, koşma, sıçrama vb. hareketleri kimseye çarpmadan, duraklamadan, geri geri, yan yan ve farklı yönlerle doğru yapılır. 3. Topların aynı doğrultuda atılması istenir. 4. Gruplar arasında yeterince mesafe olduğundan emin olunur. 5. Atışlarda göz teması sağlanır.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Öğrenciler 2 gruba ayrılır. Ders alanına 2 si karşılıklı gelecek şekilde 4 adet duba yerleştirilir. 2 dubanın ardına gruplar konumlandırılır. Diğer 2 dubanın başına ise birer öğrenci yerleştirilir. Etkinlik alanına dubalar zigzag şeklinde yerleştirilerek bir istasyon oluşturulur. Gruplardan birer öğrenci ellerine hentbol topu alarak, karşıdaki dubaya kadar paslaşarak ilerler. Dubaya ulaştığında ise hentbol topunu geriye doğru, sıranın başındaki öğrenciye atar ve ulaştığı dubadaki öğrenci ona basketbol topunu atar. Tuttuğu basketbol topunu alarak dubadaki öğrenci ile yer değiştirir. Basketbol topunu atan öğrenci ise sıranın sonuna geçer. Etkinlik için hazırlanan görsel şablon aşağıdadır.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama.

Özet	Öğrenciler bu ders ile; • Atma / tutma çalışmalarının vücut ısılarında ne gibi değişiklikler oluşturduğunu, • Oynadıkları oyunda hangi durumlarda ne tür atma - tutma - yakalama şekilleri kullandıklarını, • Farklı hızda gelen nesneleri yakalamak için en uygun tutma şeklinin ne olduğunu, • Farklı atma ve tutma şekillerinin kullanıldığı bir oyun oynarken, birbirlerinin performansının gelişmesine katkıda bulunmak için eşli çalışmalar yapmayı kavrarlar.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Nesne kullanarak, taşıyarak yapılan grup yarışları, çizgide yapılan grup çalışmaları, geri dönen topla yapılan grup yarışları, dairesel şekillerde topu aktarma vb. oyunları oynanır.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 5. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	5
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	5.1.1. Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler Yakalama

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alıştırma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	İşbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, alıştırma ile öğretim, buluş yolu, problem çözme, grup tartışması, küme çalışması
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Farklı büyüklük ve ağırlıktaki toplar, kaldıraçlar, huniler, tebeşirler.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	1. Öğrencilerin birbirlerine çarpmalarını engellemek için gerekli önlemler alınır. 2. Belirli alanda yürüme, koşma, sıçrama vb. hareketleri kimseye çarpmadan, duraklamadan, geri geri, yan yan ve farklı yönlerde doğru yapılır. 3. Alan parkurlara ayrılır. 4. Etkinlik yönergesi hazırlanır ve öğrencilerle paylaşılır.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	

Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama.
Özet	Öğrenciler bu ders ile; • Topları neden farklı şekillerde yakalamaları (yere yakın, orta yükseklikte ve yüksekte) gerektiğini, • Yakalamada mesafenin ve topun tutma yüzeyinin etkisini/önemini, • Öğrenilen becerinin beden eğitimi dersi dışında ne tür etkinliklerde kullanılabileceğini, • Yakalamayı içeren farklı oyunlar üreterek oynamayı kavrarlar.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Nesne kullanarak, taşıyarak yapılan grup yarışları, çizgide yapılan grup çalışmaları, geri dönen topla yapılan grup yarışları, dairesel şekillerde topu aktarma vb. oyunları oynanır.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 6. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	5
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	5.1.1. Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler Yakalama

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alıştırma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	İşbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, alıştırma ile öğretim, buluş yolu, problem çözme, grup tartışması, küme çalışması
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Farklı büyüklük ve ağırlıktaki toplar, kaldıraçlar, huniler, tebeşirler.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	1. Öğrencilerin birbirlerine çarpmalarını engellemek için gerekli önlemler alınır. 2. Belirli alanda yürüme, koşma, sıçrama vb. hareketleri kimseye çarpmadan, duraklamadan, geri geri, yan yan ve farklı yönlerde doğru yapılır. 3. Alan parkurlara ayrılır. 4. Etkinlik yönergesi hazırlanır ve öğrencilerle paylaşılır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

ETKİNLİK ÖRNEĞİ	

Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama.
Özet	Öğrenciler bu ders ile; • Topları neden farklı şekillerde yakalamaları (yere yakın, orta yükseklikte ve yüksekte) gerektiğini, • Yakalamada mesafenin ve topun tutma yüzeyinin etkisini/önemini, • Öğrenilen becerinin beden eğitimi dersi dışında ne tür etkinliklerde kullanılabileceğini, • Yakalamayı içeren farklı oyunlar üreterek oynamayı kavrarlar.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Nesne kullanarak, taşıyarak yapılan grup yarışları, çizgide yapılan grup çalışmaları, geri dönen topla yapılan grup yarışları, dairesel şekillerde topu aktarma vb. oyunları oynanır.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 7. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	5
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	5.1.1. Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler Top Sürme

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alıştırma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	İşbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, alıştırma ile öğretim, buluş yolu, problem çözme, grup tartışması, küme çalışması
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Zıplama özelliği olan toplar, huniler, işaret tabakları, tebeşirler, stafet çubukları vb.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	1. Öğrencilerin birbirlerine çarpmalarını engellemek için gerekli önlemler alınır. 2. Belirli alanda yürüme, koşma, sıçrama vb. hareketleri kimseye çarpmadan, duraklamadan, geri geri, yan yan ve farklı yönlerde doğru yapılır. 3. Top sürerken birbirlerini kontrol etmeleri konusunda öğrenciler uyarılır. 4. Zeminin top sürmeye elverişli olmasına dikkat edilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	

Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama.
Özet	Öğrenciler bu ders ile; • Hangi eli ile (baskın/baskın olmayan) top sürmenin kolay olduğunu ve bunun nedenlerini, • Top sürerken dikkat edilmesi gereken özellikleri, • Top sürmenin olduğu spor dallarını söylemeyi, • Farklı toplar kullanarak çeşitli şekillerde top sürmeyi, • Top sürmenin olduğu farklı etkinlikler üretmeyi ve oynamayı kavrarlar.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 8. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	5
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	5.1.1. Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler Top Sürme

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.5.1.1.3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri vücut farkındalığı ve hareket ilişkilerini göstererek uygular. Topa alıştırma çalışmaları; atma-tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma-kontrol, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma vb. hareketler örnek olarak gösterilebilir. “Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	İşbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, alıştırma ile öğretim, buluş yolu, problem çözme, grup tartışması, küme çalışması
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Zıplama özelliği olan toplar, huniler, işaret tabakları, tebeşirler, stafet çubukları vb.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	5. Öğrencilerin birbirlerine çarpmalarını engellemek için gerekli önlemler alınır. 6. Belirli alanda yürüme, koşma, sıçrama vb. hareketleri kimseye çarpmadan, duraklamadan, geri geri, yan yan ve farklı yönlerle doğru yapılır. 7. Top sürerken birbirlerini kontrol etmeleri konusunda öğrenciler uyarılır. 8. Zeminin top sürmeye elverişli olmasına dikkat edilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	

Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama.
Özet	Öğrenciler bu ders ile; • Hangi eli ile (baskın/baskın olmayan) top sürmenin kolay olduğunu ve bunun nedenlerini, • Top sürerken dikkat edilmesi gereken özellikleri, • Top sürmenin olduğu spor dallarını söylemeyi, • Farklı toplar kullanarak çeşitli şekillerde top sürmeyi, • Top sürmenin olduğu farklı etkinlikler üretmeyi ve oynamayı kavrarlar.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ve ileri düzeyde öğrenme hızında olan öğrenciler için ek Ölçme-Değerlendirme etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

Ek-12. Uygulama İçin Hazırlanan 7. Sınıf Ders Planları

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 1. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	7
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	7.1.1. Hareket Becerileri File ve Raket Oyunları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli toplar, çeşitli raketler, fasulye keseleri, işaret tabakları vb.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	Belirlenmiş alanların arasında güvenli mesafe bırakın. Oyuncuların hareketleri kontrollü yaptığından emin olun. Raket vb. araçları dikkatli kullanmaları konusunda uyarın. Her grubun koşu yönünü belirleyin.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	

ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Hazır mısın?
AÇIKLAMA 1. PARK ET • Topu raketin üstüne koyun ve raket üstünde yuvarlayın. • Topu raketin sap kısmına getirmeye çalışın. 2. TIRTIL • Oyuncular dörtlü gruplar oluşturarak yan yana sıra olurlar. • İlk oyuncu topu raketin üstüne koyar. • Topu yandaki oyuncunun raketine yere düşürmeden geçirir. Top sıranın sonuna kadar geçirilir. Sonra sondaki oyuncu sıranın başına geçer. • Herkes sırayla başa geçene kadar veya belli bir mesafe bitene kadar oyun devam eder. 3. SERBEST ATIŞ • Oyuncular ikiye ayrılır. • Eşlerden biri belirlenmiş alanda durur. • Belirlenmiş alandaki oyuncu hazır konumdayken diğer oyuncu topu farklı atış şekilleriyle eşine atar. • Belirlenmiş alandaki oyuncu topu karşıdaki eşine geri gönderir. • Belirli bir süre sonra roller değişir. 4. YER DEĞİŞTİRELİM • Oyuncular dörderli gruplar hâlinde çalışır. • Dıştaki oyuncular ortadaki oyunculara aynı anda top atar. Ortadakiler gelen topa vuruş yapıp kendi aralarında yer değiştirirler. • Etkinlik bu şekilde devam eder ve bir süre sonra roller değişir. ÖĞRETİMSEL UYARLAMA Bazı oyuncular için mesafe azaltılabilir ve belirlenmiş alan büyütülebilir. Parlak ve zilli top kullanılabilir.	
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama
Özet	“Hazır mısın?” etkinliği ile top ve raket koordinasyonu geliştirmek hedeflenmiştir. Öğrenciler bu ders ile; • Farklı karşılamaları/vuruşları nasıl yaptıklarını açıklamayı, • Niçin farklı karşılama/vuruş teknikleri kullanmaları gerektiğini, • Etkinliklerde kullanabileceği raketler üretmeyi kavrarlar. Sağlık Anlayışı Çocukları; • Fiziksel etkinliklerde ısınmanın önemini tartışmaya, • Isınma hareketleri yaparken vücutlarında meydana gelen ısı değişikliklerini söylemeye teşvik edin.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)'nın File ve Raket Oyunlar grubu badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikler file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun düzeninde sunmaktadır. Etkinlik / oyunlar basitten karmaşığa sıralanarak verilmiştir.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 2. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	7
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	7.1.1. Hareket Becerileri File ve Raket Oyunları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımıla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Fasulye keseleri, çeşitli toplar, çeşitli raketler ve işaret tabakları
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	Çarpışmaları engellemek için oyuncuların oyun alanına uygun şekilde yerleştikten emin olun.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Uçan Toplar
AÇIKLAMA 1. ÇARPRAZ ATEŞ • Oyuncular ikiyeşerli gruplar oluşturur ve her biri karenin bir kenarında durur. • Çiftlerin yüzleri birbirine dönüktür ve aralarında topu atarlar. • Çiftler toplarını havada diğerinin topuyla çarpıştırmaya çalışırlar. 2. KOLLARDAN VE BACAKLARDAN • Oyuncular üçerli gruplar oluştururlar. İki eş karşılıklı durur, bir eş grubun ortasında yer alır. • Dışarıdaki oyunculardan biri topu atar. • Ortadaki oyuncu topu kol veya bacaklarının arasından geçirmeye çalışır. • Atışlardan sonra roller değiştirilir. 3. DÖRT HEDEF • Eşler karşılıklı yerleşir. Eşlerin sağına ve soluna dört hedef konur. • Oyuncular hedeflerin arasına yerleşir ve fasulye kesesini hedeflere atmaya çalışır. 4. KISA VE UZUN • Oyuncular ikiyeşerli eşleşerek karşılıklı yerleşirler. • Her oyuncunun alanında önünde ve arkasında hedef alanları oluşturulur. • Oyuncular rakiplerinin hedeflerine kısa ve uzun paslar şeklinde fasulye kesesi/top atmaya ve karşılamaya çalışır. ÖĞRETİMSEL UYARLAMA Bazı oyunculara savunacak daha az veya daha küçük hedef verilebilir. Bazı oyuncular sadece atıcı rolü üstlenebilir.	

Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama
Özet	“Uçan toplar” etkinliği ile uçan nesnenin nereye gideceğini kestirmek ve yakalamak için pozisyon almak, nesneyi takip etmek, topun hızını kontrol etmek hedeflenmiştir. Öğrenciler bu ders ile; • Belirli bir süre oynadıktan sonra nasıl daha iyi oynayabilecekleri hakkında konuşmayı, • Her atıştan sonra neden bekleme konumuna geri dönmenin gerektiğini açıklamayı, • Benzer alıştırmalar üretmeyi kavrarlar. Sağlık Anlayışı Çocukları oyun oynamanın kemikler, kaslar ve eklemler üzerindeki yararlarını tartışmaya teşvik edin.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)’nin File ve Raket Oyunlar grubu badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikler file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun düzeninde sunmaktadır. Etkinlik / oyunlar basitten karmaşığa sıralanarak verilmiştir.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 3. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	7
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	7.1.1. Hareket Becerileri File ve Raket Oyunları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımıla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli raketler ve toplar, masa, geri sektirmeye uygun gergin file/branda.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	Çiftler arasında yeterli mesafe bırakın. Topların eş zamanlı olarak toplanması konusunda oyuncuları uyarın.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Seken Topu Karşılama
AÇIKLAMA 1. DUVARDAN SEKEN TOP Bireysel çalışma: • Oyuncular yere bıraktıkları topa duvara karşı vuruş yapar. • Oyuncu önce topu duvara doğru atar ve duvardan gelen topu farklı vuruş teknikleriyle karşılar. • Belli bir yeterlilikten sonra oyuncular kesintisiz vuruş yapar. Eşli çalışma: • Oyuncular ikişerli gruplara ayrılır. Oyun eşli oynanır. • Oyunculardan biri topu duvara veya fileye doğru atar. • Diğer oyuncu topu zıplamadan veya bir-iki kere zıpladıktan sonra topu farklı vuruş teknikleriyle karşılar. 2. YERDEN SEKEN TOP • İki eş karşılıklı veya yan yana durur. • Oyunculardan biri topu yere doğru sektirir. • Diğer oyuncu yerden seken topu çeşitli tekniklerle karşılar. ÖĞRETİMSEL UYARLAMA Mesafe değiştirilebilir. Zilli ya da renkli toplar kullanılabilir. Bazı oyuncular için topun birden fazla sekmesine izin verilebilir.	

Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama
Özet	“Seken Topu Karşılama” etkinliği ile uçan nesnenin nereye gideceğini kestirmek ve yakalamak için pozisyon almak, nesneyi takip etmek, topun hızını kontrol etmek hedeflenmiştir. Öğrenciler bu ders ile; • Topun kolay karşılanabilmesi için yapılması gerekenlerin neler olduğunu açıklamayı, • Farklı durumlarda hangi vuruş ve karşılama tekniklerinin kullanılması gerektiğini açıklamayı, • Kendisinin ve eşinin hangi vuruş ve karşılamalarda daha iyi olduğunu belirlemeyi, • Becerilerini geliştirmek için tek başlarına ve eşli yapabilecekleri benzer etkinlikler geliştirmeyi kavrarlar. Sağlık Anlayışı Çocukları düzenli ve dengeli beslenmenin önemini tartışmaya teşvik edin.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)’nın File ve Raket Oyunlar grubu badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikler file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun düzeninde sunmaktadır. Etkinlik / oyunlar basitten karmaşığa sıralanarak verilmiştir.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 4. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	7
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	7.1.1. Hareket Becerileri File ve Raket Oyunları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımıla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli raketler, toplar, ipler, fileler, hedefler için güvenlik işaretleri, kutular, çemberler vb.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	Grupları aralarına mesafe olacak şekilde paralel olarak yerleştirin. Oyuncuların, raketle servis atan oyuncuyu kontrol etmelerini sağlayın. Raketle servis atan oyuncuyu raketi sıkıca kavraması konusunda uyarın.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Servis At
AÇIKLAMA • Oyun iki kişiyle oynanır. • Oyuncular karşılıklı birbirlerine servis atarlar. • Aynı çalışma ip / file üzerinde tekrarlanır. ÖĞRETİMSEL UYARLAMA Bazı oyuncular farklı ekipmanlar seçebilir. Mesafe kısaltılabilir veya alan hedeflemeden servis atılabilir.	
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupa Öğrenme Etkinlikleri	Grupa oyun oynama
Özet	“Servis at” etkinliği ile topa vurma, ağırlık aktarımına ve zamana dikkat etmek hedeflenmiştir. Öğrenciler bu ders ile; • Karşılması zor servisler atmak için yapılması gerekenleri tartışmayı, • Topla en iyi buluşma noktasını belirlemeyi, • Hangi topla servis atmanın daha kolay / zor olduğunu açıklamayı kavrarlar.

	Sağlık Anlayışı Çocukları sanal bilgisayar oyunları ile fiziksel etkinlik yolu ile oynadıkları oyunlar arasındaki (fiziksel, sağlık ve sosyal yaşam vb.) farklılıkları tartışmaları için teşvik edin.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)'nin File ve Raket Oyunlar grubu badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikler file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun düzeninde sunmaktadır. Etkinlik / oyunlar basitten karmaşığa sıralanarak verilmiştir.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 5. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	7
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	7.1.1. Hareket Becerileri File ve Raket Oyunları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımıla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli raketler ve toplar, fileler, ipler, uygun engeller, karton/plastik tabaklar
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	Servis ve vuruşların kontrollü olmasına ve gruplar arasında yeterli mesafe olmasına dikkat edin.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Servisi Karşılıdım
AÇIKLAMA • Oyun iki kişiyle ve sınırları belirlenmiş bir alanda oynanır. • Oyunculardan biri file üzerinden arkadaşına servis ile topu atar, diğer oyuncu gelen servise göre topu karşılar / geri gönderir. • Beş tur sonra atıcı ve karşılayıcı roller değişir. ÖĞRETİMSSEL UYARLAMA Bazı oyuncular için parlak nesneler, sesli toplar kullanılabilir. File yükseklikleri oyunculara göre uyarlanabilir.	
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama
Özet	“Servisi Karşılıdım” etkinliği ile topu oyun alanının içine atmak hedeflenmiştir. Öğrenciler bu ders ile; • Hangi alanlara top göndermenin niçin daha kolay ve zor olduğunu tartışmayı, • Oyunun nasıl daha zor hâle getirilebileceğini düşünmeyi, • Hangi raket veya topu tercih ettiklerini nedenleri ile açıklamayı kavrarlar. Sağlık Anlayışı Çocukları düzenli fiziksel etkinlikler yapan ve yapmayan çocukların yetişkin olduklarında sağlıklarının nasıl olabileceği konusunda tartışmaları için teşvik edin.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)'nın File ve Raket Oyunlar grubu badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikler file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun düzeninde sunmaktadır. Etkinlik / oyunlar basitten karmaşığa sıralanarak verilmiştir.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 6. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	7
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	7.1.1. Hareket Becerileri File ve Raket Oyunları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımıla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli raketler ve toplar, fileler, hedef alanları belirlemek için tebeşir veya su.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	Oyuncuların aralarında yeterli mesafe olacak şekilde oyun alanına dağıldığından emin olun. Hedef alanlarını çizerek veya suyla işaretleyerek belirleyin. Raketi kontrollü sallamanın önemini vurgulayın.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Uzağa, Yakına, Yana
AÇIKLAMA 1. BİREBİR SAYI KAZANMA • Oyun iki kişiyle oynanır. • Oyuna servis atışıyla başlanır. • Sayı mücadelesi için hata yapıncaya kadar oyun karşılıklı devam eder. 2. UZAĞA, YAKINA, YANA • Filenin yakınında/ uzağında; kortun/ sahanın sağında- solunda geniş hedefler kullanarak oyun sahası hazırlanır. • Hedef alana gönderilen her başarılı atışta, atış yapan oyuncu sayı kazanır. Top düşene kadar oyun sürer. • Belirlenen sayıya ilk ulaşan oyuncu bir set kazanır. Oyun 3 setten oluşur. ÖĞRETİMSEL UYARLAMA Görme bozukluğu olan oyuncular için parlak renkte toplar kullanılabilir veya sesle yardımcı olunabilir. Bazı oyuncular için topun yere bir veya birkaç kez vurmasına izin verilebilir. Bazı oyuncular için yerde oturarak oynamaya izin verilebilir. Bazı oyuncular için filesiz oyuna izin verilebilir.	
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama

Özet	“Uzağa, Yakına, Yana” etkinliği ile topu belirlenen sürede oyunda tutmak ve oyun alanında belirlenen hedef noktalarına etkili atış yapmak hedeflenmiştir. Öğrenciler bu ders ile; • Bazı hedeflere isabet ettirmenin daha kolayken bazılarına isabet ettirmenin daha zor olmasının nedenlerini, • Farklı hedeflerin ne tür vuruş teknikleri gerektirdiği konusunda tartışmayı, • Oyun sırasında birbirlerine karşı uyguladıkları stratejiler/taktikler hakkında konuşmayı, • Oyundaki performanslarını geliştirecek farklı etkinlikler üretmeyi kavrarlar. Sağlık Anlayışı Çocukları; • Vücut kitle indekslerini hesaplamaya, • Ailesindekilerin vücut kitle indekslerini hesaplamaya ve sonuçları hakkında tartışmaya teşvik edin.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)’nın File ve Raket Oyunlar grubu badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikler file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun düzeninde sunmaktadır. Etkinlik / oyunlar basitten karmaşığa sıralanarak verilmiştir.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 7. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	7
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	7.1.1. Hareket Becerileri File ve Raket Oyunları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımıla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli raketler ve toplar, çeşitli fileler, ipler vb.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	Saha / kort içinde oyuncular arasındaki mesafenin yeterli olmasına dikkat edin. Saha / korttaki boşta kalan toplar kontrol edilmeli.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	İkiye İki
AÇIKLAMA • Oyun ikiye kişilik iki takım ile oynanır. • Oyuncular sahaya/korta yerleşirler. • Oyuncular kendi sahalarında 2-6 kez paslaşıp topu karşı sahaya atarlar. • Paslaşırken topun bir veya iki kez yerden sekmesine izin verilir. • Top, rakibin uzağına ve karşılanması güç olan noktalara atılarak puan almaya çalışılır. • Belirlenen puana ulaşıncaya veya süre tamamlanınca oyun sonlanır. • Oyunu tartışmak veya pozisyon ve taktikleri değiştirmek için mola istenebilir. ÖĞRETİMSEL UYARLAMA Bazı oyuncuların yere ya da sandalyeye oturmasına izin verilebilir. Bazı oyuncular takım arkadaşı ile daha fazla paslaşabilir.	
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama

Özet	“İkiye İki” etkinliği ile eş uyumlu çalışmayı sağlamak hedeflenmiştir. Öğrenciler bu ders ile; • Kendi takımının ve karşı takımın güçlü ve zayıf yönleri hakkında yorum yapmayı, • Ne zaman ve neden mola kullanıldığını açıklamayı, • Bazı takımlara karşı oynamanın zor ya da kolay olmasının nedenlerini tartışmayı, • Daha iyi oynamak için farklı taktikler üretmeyi ve uygulamayı kavrarlar. Sağlık Anlayışı Çocukları benzer oyunları aileleri/büyükleri ile oynamaları için teşvik edin.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)’nin File ve Raket Oyunlar grubu badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikler file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun düzeninde sunmaktadır. Etkinlik / oyunlar basitten karmaşığa sıralanarak verilmiştir.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ PLANI 8. HAFTA

BÖLÜM I:

Süre: 40 + 40 dakika	
DERS	BEDEN EĞİTİMİ
SINIF	7
ÖĞRENME ALANI	Hareket Yetkinliği
ALT ÖĞRENME ALANI	7.1.1. Hareket Becerileri File ve Raket Oyunları

BÖLÜM II:

KAZANIMLAR	BE.7.1.1.3. Raket ve uzun saplı araçlarla yapılan sporlara hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde hareket becerilerini artan bir doğrulukla sergiler. “File ve Raket Oyunları” (mor 1-8 arasındaki kartlar) FEK’lerindeki etkinlik ve oyunlar kullanılabilir.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Problem çözme, katılımıla öğretim, işbirliğine (eşli çalışma) dayalı öğretim, kendi kendine öğrenme, drama, alıştırma ile öğretim
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	Çeşitli raketler ve toplar, ipler, fileler, su, tebeşir vb.
DERS ALANI	Sınıf, okul bahçesi
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	Oyuncular arasında yeterince mesafe olduğuna emin olun. Hedef alanlarını çizerek veya suyla işaretleyerek belirleyin. Raketli kontrollü kullanmanın önemini vurgulayın.
ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	
ETKİNLİK ÖRNEĞİ	Puanı Kazan
AÇIKLAMA - Oyun bire bir veya eşle oynanır. - Sahada hedef alanları belirlenerek hedeflere farklı puanlar verilir (5, 10, puan vb.). - Oyun servis atışı ile başlar ve oyun türüne göre karşılıklı paslaşma yapılır. - Ayrıca her isabetli atışta o hedefteki puan kadar da sayı kazanılır. - Verilen süre içinde en çok puan toplayan oyuncu veya grup oyunu kazanır. ÖĞRETİMSEL UYARLAMA İsabet becerileri gelişene kadar bazı oyuncular huni vb. işaret malzemeleri kullanarak bireysel çalışabilir. Bazı oyuncular için topun yerde bir veya birkaç kez sekmesine izin verilebilir veya hedef büyüklükleri artırılabilir.	
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri	Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmayı öğrenir.
Grupla Öğrenme Etkinlikleri	Grupla oyun oynama
Özet	“Puanı kazan” etkinliği ile Sayı almak için belli alanlara atış yapmak hedeflenmiştir. Öğrenciler bu ders ile; - Hangi hedeflerden puan almanın daha kolay veya daha zor olduğunu tartışmayı, - Hedefleri kendilerine göre büyültüp küçültmenin ne kadar etkili olduğunu açıklamayı,

	• Rakibini oyun alanında farklı yönlerde hareket ettirmede ne kadar etkili olduğunu açıklamayı, • Takım çalışmalarını geliştirecek iş birlikli etkinlikler tasarlamayı ve uygulamayı kavrarlar. Sağlık Anlayışı Çocukları; • Bu oyun için vücudun en çok hangi uzuvlarının kullanıldığını söylemeye, • Oyuna uygun ısınmanın oyundaki performansı nasıl etkileyebileceğini tartışmaya, • Doğru ısınma gerçekleştirilmeden fiziksel aktivitede bulunmanın sağlığını nasıl olumsuz etkileyebileceğini tartışmaya teşvik edin.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme: Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Ve İleri Düzeyde Öğrenme Hızında Olan Öğrenciler İçin Ek Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	Kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılarak öğrenciler gözlemlenir. Öğrencilerin öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme yapmaları sağlanır.
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi/Açıklamalar	Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)'nin File ve Raket Oyunlar grubu badminton, masa tenisi, tenis ve voleybol için gerekli becerilerin geliştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikler file ve duvar oyunlarında kullanılan becerileri oyun düzeninde sunmaktadır. Etkinlik / oyunlar basitten karmaşığa sıralanarak verilmiştir.

Ders Öğretmeni

Okul Müdürü
Uygundur

Ek-13. Deneyisel Çalışmadan Fotoğraflar

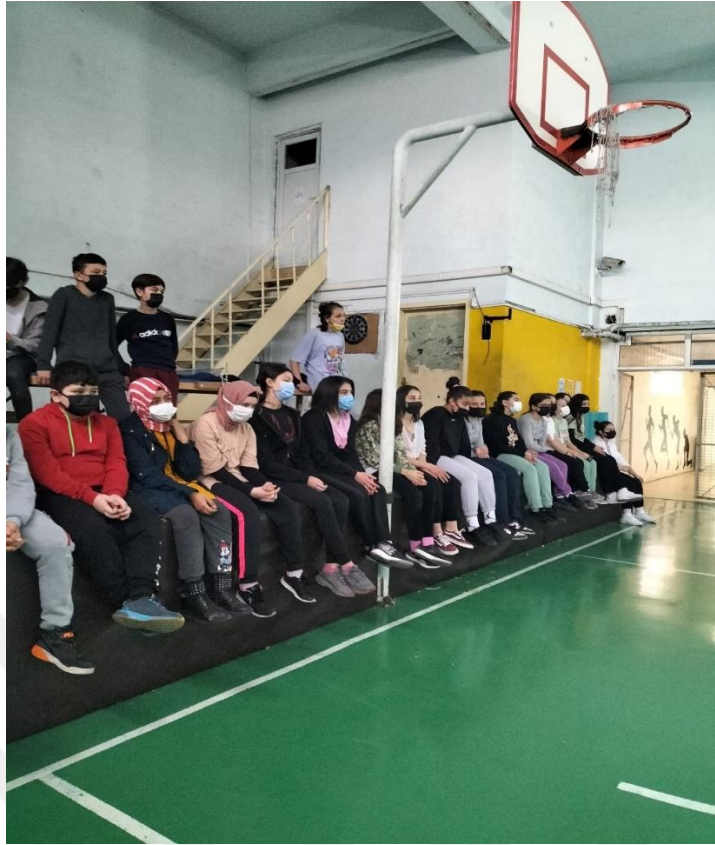

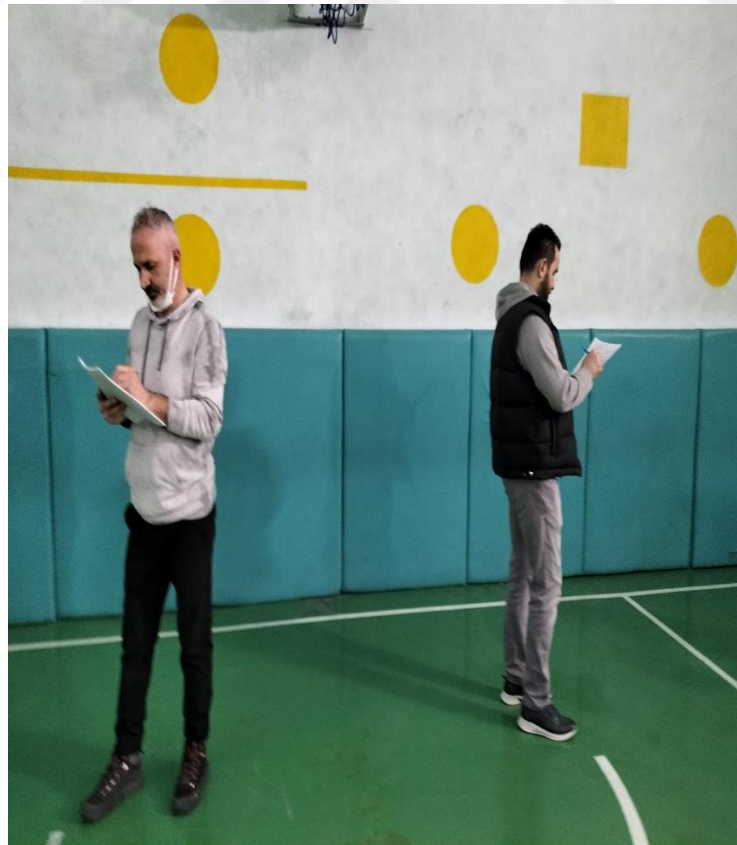

Ek-14. Yansıtıcı Günlüklerden Örnekler- 5. Sınıf

78

YANSITICI GÜNLÜK -5. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Survivor aya & tenisi v.b

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

yok, ama belki biraz var mizal bite zor ve eğlenceli;

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

yaradı çünkü öğretici ve eğlenceli

> Başka neler yapılabilir?

Yüzme v.b eğlenceli oyunlar olmalı!

68

YANSITICI GÜNLÜK -5. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Top atıp tutmayı.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet çok güzeldi. Hız sıklamadık. Dolu dolu geçti.

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Yaradı çünkü neyimiz çok eğlendik. Öğretmenimiz bile

> Başka neler yapılabilir?

Bunlara devam.

(13)

Harun Saygı 516 549

YANSITICI GÜNLÜK -5. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Arkadaşlık, oyun vb.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet, hepimiz daha rahatlık ve çok eğlendik

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Evet daha eğlenceliydi, öğretmenim daha rahat.

> Başka neler yapılabilir?

Başka sporlar oynama, bür, futbol vb.

(10)

YANSITICI GÜNLÜK -5. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Basketbol, futbol, tenis.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Var çünkü çok eğlendim ve benimsin istedim.

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Öğretmenim de bizimle eğlendi, herşey hazır, hiç boş kalmadık

> Başka neler yapılabilir?

Bu oyunlar iyi kence.

81

YANSITICI GÜNLÜK -5. SINIF

Sevgili öğrencilerimizin, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Önemli olanın oynamak olduğunu.
Kaybetsek bile üzülmemeyi öğrettin

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet.
Öğretmen hep yanımızdaydı, o da mutluydu

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Yaradı çünkü öğretirken hep birlikte eğlendik.
Önceden sıkılıp maç yapordık şimdi sıkılmadık

> Başka neler yapılabilir?

Okulun dışında bir Parkta gidebilir.

34

YANSITICI GÜNLÜK -5. SINIF

Sevgili öğrencilerimizin, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Top atma
Top tutma.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet çok öğrendik
ve zaman çok hızlı geçti sanki.

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Herşey daha düzenliydi ama çokta eğlenceliydi.

> Başka neler yapılabilir?

Hayran devam edilsin.

50

YANSITICI GÜNLÜK -5. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Sürüş, beşbol.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Yardı, kızlar okuyamadılar aynı oynadık.

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Yardı, öğretmen de yolumuzdaydı ve çok eğlendik.

> Başka neler yapılabilir?

Ebevece.

74

YANSITICI GÜNLÜK -5. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Hedefi vurma, atma ve tutma.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet vardı. Daha çok öğrendik.

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Evet yaradı. Herkes çok eğlendik hem de hiç sıkılmadık. Ama çok hızlı geçti.

> Başka neler yapılabilir?

Aynı şeyler olsa güzel olur.

56

YANSITICI GÜNLÜK-5. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Çok fazla şeyler.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Çok farklıydı güzeldi

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Evet işe yaradı. Öğretmenin konuyu eğlenceli öğretti.

> Başka neler yapılabilir?

Tüm dersler böyle yapılmalı.

11

YANSITICI GÜNLÜK-5. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

eğlenmek ve
kazanmak için her gün
yeni oyun yeni hareketler olmak

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

İşe yaradı çünkü kazanmak yada kaybetmek önemli değil sadece öğrenmek ve haksızlık olmadan çok güzel oynadık

> Başka neler yapılabilir?

Tennis

Ek-15. Yansıtıcı Günlüklerden Örnekler- 7. Sınıf

51

YANSITICI GÜNLÜK-7. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

atma tutma ve manşeti öğrendim.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Bence çok fark vardı, bu tarafta hepimize obste ettirdik ve hepimize çok eğlendik.

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Bence çok işe yaradı, hem bize etkinlik oldu hem de yeni şeyler öğrendik.

> Başka neler yapılabilir?

Bu etkinlikler bence hergün olmalı.

52

YANSITICI GÜNLÜK-7. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Basketle topu istediğim yere nasıl göndermeyi öğrendim.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet çünkü diğer derslere göre daha farklı bir spor dedim.

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Bence yaradı çünkü farklı sporlarla tanıştık, deneyimledik.

> Başka neler yapılabilir?

Takimsal farklı oyunlar la öğreneler tanıştırılabilir. Farklı, az bilinen sporlarla öğrenciler eğlendirilebilir.

88

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencilerimizin, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtmayı beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Top tutma, pas atma
Serbest atma
müset atma

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Gök Farkı vardı, çok iyiydi
abartısız süper diyo

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı?
Neden işe yaramadı?

İşe yaradı
eğlendik, galele, çok güzeldi
Beden eğitiminide eğlendi

> Başka neler yapılabilir?

Maçlar, voleybol maçı

89

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencilerimizin, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtmayı beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

> Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Top sürmeyi (pamuk pas ile hareket ettireyi) öğrendim.

> Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Öğretmenimizin her şeyi önceden planladığı için hem biz hem de onlar saba rahatı.

> FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı?
Neden işe yaramadı?

Evet işe yaradı, voleybol oynamayı eğlenceli bir şekilde öğrendik.

> Başka neler yapılabilir?

Bence ders sayısı artmalı, biz çok eğlendik bu yüzden hep olsun isteriz.

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

- Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Atma-tutma ve pormak pası öğrendim.

- Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet vardır. Bu daha eğlenceliydi, daha kolay anladım.

- FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Yaradı çünkü her şey çok düzenliydi, zaman hızlıca geçti.

- Başka neler yapılabilir?

Bu zaten çok değişikti, öyle kalabilir.

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

- Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

sporun rekabet olmadığını ve kaybetsek bile öğrendiğimizi,

- Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet vardı, Sanatı öğrenmek bile daha iyiydi, zaman çok hızlı geçti.

- FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Yaradı çünkü sınıfta eğlendik, hep oyun oynadık, ama sonra öğretmenim bi bakın dedi ne çok şey öğrendiğimiz çok hızlı.

- Başka neler yapılabilir?

Bu 2 ayda yaptıklar çok güzel geçti, hep böyle olsun.

189

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

➤ Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Top atma, tutma, Norçet, smea servis, parmak pas

➤ Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet vardır. Çok farklılık vardır.

➤ FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Evet işe yaradı çok eğlendik. Öğret mende çok eğlendik

➤ Başka neler yapılabilir?

Voleybol oynamak

19

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

➤ Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Top atma, tutma, Manşet, smea, Servis

➤ Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet, vardır.

➤ FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Evet işe yaradı. Sınıfı gerçekten çok eğlendik. Aynı zamanda beden öğretmenimizde bizimle aynı duyguları paylaştı.

➤ Başka neler yapılabilir?

Uzun atma.

13

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

- Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Top atma tutma, Manset, Smaç, Servis
Pomale pas

- Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Evet vardır, Çok farklılık vardır.

- FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Evet işe yaradı çok eğlendik öğretmenle beraber.

- Başka neler yapılabilir?

Fileyle beraber daha çok voleybol oynatabiliriz.

6

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencileriminiz, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

- Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Topu atıp tutmayı ve pomale pası.

- Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Her şey pozitif ve daha iyiydi.

- FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Çok işe yaradı, her şey öğrendim ve daha hiç geçmesin istedim

- Başka neler yapılabilir?

Bence gayet güzeldi.

(5)

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencilerimizin, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

- > Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Pomak pas ve otomatizme

- > Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Fark vardı önce daha hızlı öğrendik

- > FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

Baya işe yaradı önce çok hızlı öğrendik

- > Başka neler yapılabilir?

Hep böyle yapsak yeter önce

(6)

YANSITICI GÜNLÜK -7. SINIF

Sevgili öğrencilerimizin, yazmanız istenilen Yansıtıcı Günlüklerde FEK ile hazırlanıp, uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ilişkin düşünce ve deneyimlerinizi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Yansıtıcı günlükte yazdıklarınızın doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Yazdıklarınızın sadece sizin düşünce ve görüşlerinizi yansıtması beklenmektedir. Bu nedenle olumlu ve olumsuz tüm deneyim ve düşüncelerinizi nedenlerini belirterek açıklamanız önemlidir. Ayrıca ders ile ilgili deneyimlerinizi unutmadan, dersin hemen sonrasında bu günlükleri yazmanız da önemlidir. Lütfen yazım kurallarına dikkat ediniz.

Cevaplamanız istenen yönlendirici sorular şunlardır:

- > Katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Ne öğrendim?

Masa tenisini oynamayı öğrendim

- > Daha önce katıldığım Beden Eğitimi ve Spor Derslerine göre bir farklılık var mıdır?

Ver, kesinlikle daha düzenli ve eğlenceli

- > FEK ile hazırlanan ders işleniş işe yaradı mı? Neden işe yaradı? Neden işe yaramadı?

İşe yaradı. Çünkü hiç oynamadığım bir oyundu.

- > Başka neler yapılabilir?

Voleybol oynatabilir.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : NEŞE KAYA

Yabancı Dili : İNGİLİZCE

ÖĞRENİM DURUMU

Derece	Alan	Okul/Üniversite	Mezuniyet Yılı
Doktora	Eğitim Bilimleri	Düzce Üniversitesi	2023
Yüksek Lisans	Eğitim Bilimleri	Düzce Üniversitesi	2017
Lisans	İngilizce Öğretmenliği	Gazi Üniversitesi /Ankara	2005
Lise	Yabancı Diller	Düzce Anadolu Öğretmen Lisesi	2000